



ΕΛΛΑΔΑ

Κίνητρα για γυρίσματα ταινιών

Ενισχύεται η κινηματογραφική παραγωγή στην Ελλάδα. Μετά τα γυρίσματα του «Born to be murdered», αρχίζουν τα γυρίσματα της ταινίας «Τρίγωνο της θλίψης» ενώ σύντομα ξεκινούν τα γυρίσματα της σειράς «The good place», του Netflix. Οι παραγωγές αυτές είναι μόνο μερικές από τις 53 που έχουν ενταχθεί σε καθεστώς κρατικής ενίσχυσης. **Σελ. 19**



ΑΝΤΙ ΜΑΚΝΤΑΟΥΕΛ

Η EBRD θα στηρίξει την ανάκαμψη

Το δ.σ. της ΕΤΕπ συμφώνησε στους όρους για το νέο Πανευρωπαϊκό Ταμείο Εγγυήσεων, που φιλοδοξεί να κινητοποιήσει χρηματοδότηση 200 δισ. για ευρωπαϊκές επιχειρήσεις. Ο αντιπρόεδρος της ΕΤΕπ Αντι Μακντάουελ σημειώνει ότι «υπάρχει μια προσδοκία ότι τα χρήματα αυτά θα κατευθυνθούν προς τις χώρες που έχουν υποστεί το πιο έντονο οικονομικό σοκ». **Σελ. 18**

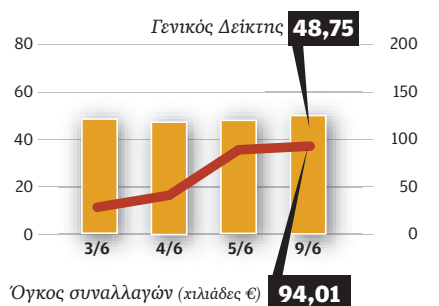


ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ

Επιδημία πτωχεύσεων εταιρειών

Στις ΗΠΑ, από την αρχή της πανδημίας, άρχισαν να καταρρέουν κλάδοι που επηρεάζονταν άμεσα από την απαγόρευση ταξιδιών και μετακινήσεων. Καθώς όμως βάθαινε ο οικονομικός αντίκτυπος της πανδημίας, η αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας οδήγησε στο μεγαλύτερο κύμα πτωχεύσεων που έχει καταγραφεί μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση. **Σελ. 10**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ



ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΡΙΚΑΚΗΣ

Με τη βοήθεια του αέρα ο ιός κτυπά στα 6 μέτρα



Ο καθηγητής της Ιατρικής Σχολής και της Σχολής Επιστημών και Μηχανικής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, Δημήτρης Δρικάκης, σε συνέντευξη στην «Κ» εξηγεί πώς ένας ιός μπορεί να μεταφερθεί σε μεγάλη απόσταση. Αν υπάρχει άνεμος, ο οποίος θα μεταφέρει τα σταγονίδια του αέρα, θα μεταφερθεί και ο ιός, ακόμα και σε απόσταση μεγαλύτερη των έξι μέτρων. **Σελ. 7**

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Εντοπίζουν ευκαιρίες σε ελληνικές τράπεζες

Πρώμη αισιοδοξία επικρατεί στο περιβάλλον των διεθνών επενδυτών σε ό,τι αφορά τις προοπτικές των ελληνικών τραπεζών. Αυτό είναι το συμπέρασμα από τα πρώτα road shows που πραγματοποιήθηκαν το τελευταίο δεκαήμερο από Deutsche Bank, Wood και Bank of America. Οι τέσσερις ελληνικές συστημικές τράπεζες συνάντησαν έντονο ενδιαφέρον από μεγάλα και μικρότερα funds από Ευρώπη, ΗΠΑ και Ασία. **Σελ. 24**

Οι γυναίκες CEO μείωσαν τις ζημιές



Ενας σχετικά μικρός αριθμός hedge funds που διευθύνονται από γυναίκες, σημείωσε μικρότερες ζημιές από τον ευρύτερο κλάδο, τους πρώτους τέσσερις μήνες του έτους, όταν ο κλάδος υφίστατο τον οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας. Αυτή η μικρή ομάδα hedge funds σημείωσε ζημιές 3,5% όταν ο ευρύτερος κλάδος, οριακά, φύλλου των διευθυντικών στελεχών, κατέγραψε ζημιές 5,5%. **Σελ. 8**



5 291296 000378

Σε τροχιά υλοποίησης έντεκα δημόσια έργα 216 εκατ. ευρώ

Στην κορυφή της λίστας ο περιμετρικός Λευκωσίας και ο δρόμος Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς

Προχωρεί τάχιστα η υλοποίηση των δημοσίων έργων τα οποία έχουν προγραμματισθεί, σε μια προσπάθεια τόνωσης του οικονομικού κλίματος. Για τα επόμενα χρόνια ο κρατικός τομέας θα ρίξει στην αγορά 1 δισ. ευρώ, για το σύνολο των

έργων που έχουν προγραμματισθεί και εξαγγελθεί και κάποια από αυτά βρίσκονται στο στάδιο της εκτέλεσης. Πρόθεση της κυβέρνησης, όπως αυτή εκφράστηκε από τον υπ. Μεταφορών Γιάννη Καρούσο, είναι να μην αναβληθεί κανένα έργο.

Στην κορυφή της λίστας είναι ο περιμετρικός Λευκωσίας και ο δρόμος Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς. Σε τροχιά υλοποίησης βρίσκονται την παρούσα περίοδο, έντεκα δημόσια έργα συνολικού κόστους 216,2 εκατ. τα οποία, υπό κανονικές συνθήκες,

είναι προγραμματισμένα να ολοκληρωθούν μέχρι το 2023. Πρόκειται κυρίως για οδικά έργα στις επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού και Πάφου, βιομηχανικές υποδομές καθώς και κτιριακές εγκαταστάσεις της δημόσιας υπηρεσίας. **Σελ. 3**

Καταρρέει η βιομηχανία εξόρυξης με ζημιές 25 τρισ. δολ.



Την κατάρρευση της εξορυκτικής βιομηχανίας και τη διαδικασία μετάβασης στην καθαρή ενέργεια ενδέχεται να επιταχύνει η πανδημία του κορωνοϊού. Σύμφωνα με έκθεση του οικονομικού think tank Carbon Tracker, η πανδημία ενδέχεται να προκαλέσει ζημιές ύψους 25 τριστομμυρίων δολαρίων στη διεθνή βιομηχανία εξόρυξης μέσα στα επόμενα χρόνια. Επιπλέον, το βρετανικό think tank εκτιμά ότι η αξία των αποθεμάτων σε ορυκτά καύσιμα θα υποχωρήσει κατά τα δύο τρίτα και μάλιστα πολύ νωρίτερα από το προβλεπόμενο. **Σελ. 8**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Ευνοϊκή συγκυρία

Τη μεγαλύτερη ύφεση από τον Β' παγκόσμιο πόλεμο προβλέπει η Παγκόσμια Τράπεζα, την ίδια ώρα που οι ΗΠΑ μπαίνουν και επίσημα σε ύφεση. Σύμφωνα με τελευταίες εκτιμήσεις, η πτώση στο παγκόσμιο ΑΕΠ αναμένεται να ξεπεράσει το 5% φέτος, ξεπερνώντας το 3% που πρόβλεψε το ΔΝΤ σχετικά πρόσφατα. Η πανδημία προκάλεσε «γρήγορες και μαζικές συνέπειες» με αποτέλεσμα η μικρή της διάρκεια να έχει προκαλέσει τέτοιες ζημιές που θα απαιτηθούν σχεδόν δυο χρόνια για να επουλωθούν οι πληγές. Οι εκτιμήσεις για το μέγεθος της ύφεσης γίνονται αφού προηγουμένως ληφθεί υπόψη ο θετικός αντίκτυπος μεγάλου αριθμού δημοσιονομικών και νομισματικών μέτρων, η ένταση των οποίων είναι χωρίς

προηγούμενο. Αναλυτικά οι προβλέψεις κάνουν λόγο για ύφεση στις αναπτυσσόμενες χώρες ίση με 7%, ενώ στις αναπτυσσόμενες χώρες η πτώση του ΑΕΠ θα περιοριστεί στο 2,5%. Με αυτούς τους ρυθμούς, αναμένεται ότι μέχρι και 100 εκατομμύρια άνθρωποι θα οδηγηθούν κάτω από το όριο της φτώχειας. Για μετριασμό των επιπτώσεων οι απόψεις των τεχνοκρατών συγκλίνουν στο ότι τώρα είναι η ώρα για επενδύσεις στον τομέα της υγείας, της έρευνας, της παιδείας και της πράσινης οικονομίας, επιδιώκοντας τεχνολογίες που να είναι φιλικές στο περιβάλλον, δηλαδή έχουν χαμηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Αποτυπώνοντας το πλήγμα που προκάλεσε η πανδημία στην ευρωπαϊκή

οικονομία, η ΕΚΤ στις δικές τις προβλέψεις εκτιμά για φέτος πτώση στο ευρωπαϊκό ΑΕΠ ίση με 8,7%. Για την αντιμετώπιση της δύσκολης κατάστασης, η ΕΚΤ θεωρεί ιδιαίτερα σημαντική την έγκριση του ταμείου ανάκαμψης που προωθούν οι κυβερνήσεις αν και από την πλευρά της ενίσχυσε το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων με ακόμα €650 δισ. έχοντας ως πρωταρχικό στόχο να κρατήσει τις αγορές «ανοιχτές» στα κράτη μέλη. Αυτό που τώρα θα απαιτηθεί είναι ταχύτητα στην λήψη αποφάσεων όσον αφορά τα δημοσιονομικά μέτρα, αφού είναι εξίσου σημαντικά όσο και τα νομισματικά στην αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών του κορωνοϊού. Ταχύτητα κυρίως θα απαιτηθεί στη ενεργοποίηση του ταμείου

ανάκαμψης, το οποίο εφόσον δραστηριοποιηθεί άμεσα θα μπορέσει να αποτρέψει τη δημιουργία περαιτέρω αρνητικών τετελεσμένων.

Η Γερμανίδα καγκελάριος, σε μια ιστορική για την ίδια στιγμή, προτείνει ουσιαστικά την αλλαγή της ευρωπαϊκής αρχιτεκτονικής. Μέσω της πρότασης που κατέθεσε, η Ευρώπη θα μπορεί πλέον να μοιράζεται τον προϋπολογισμό της και να αντλεί ρευστότητα για πολύ μεγάλη χρονική διάρκεια και με πολύ χαμηλά επιτόκια. Και το σημαντικότερο είναι ότι τα δάνεια θα εξοφλούνται μέσα από νέες φορολογίες που θα επιβληθούν μέσω νέων «πράσινων φορολογιών». Η Ευρώπη στη δυσκολότερη περίοδο μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο ορθώνει ανάστημα και δείχνει ποιος

είναι ο ξεκάθαρος προσανατολισμός της. Η ευρωπαϊκή προσέγγιση αποτελεί και μια απάντηση στην κοινωνική αναταραχή που αυτήν την περίοδο κάνει έντονα την εμφάνισή της στις ΗΠΑ. Αν και το σημείο εκκίνησης αποτέλεσε ένα περιστατικό ρατσιστικής βίας, η ρίζα της κοινωνικής αναταραχής είναι οι οικονομικές ανισότητες και το γεγονός ότι το κοινωνικό χάσμα έχει διογκωθεί τα τελευταία χρόνια. Η Ευρώπη μέσα από τις πολιτικές της στοχεύει να δώσει ουσιαστικές λύσεις. Η μικρή μας πατρίδα, έχοντας ευτυχήσει να ενταχθεί στη μεγάλη ευρωπαϊκή οικογένεια, αποκτά σημαντικά εργαλεία για αντιμετώπιση των προκλήσεων. Η συγκυρία είναι ευνοϊκή εφόσον θα μας βρει κατάλληλα προετοιμασμένους.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

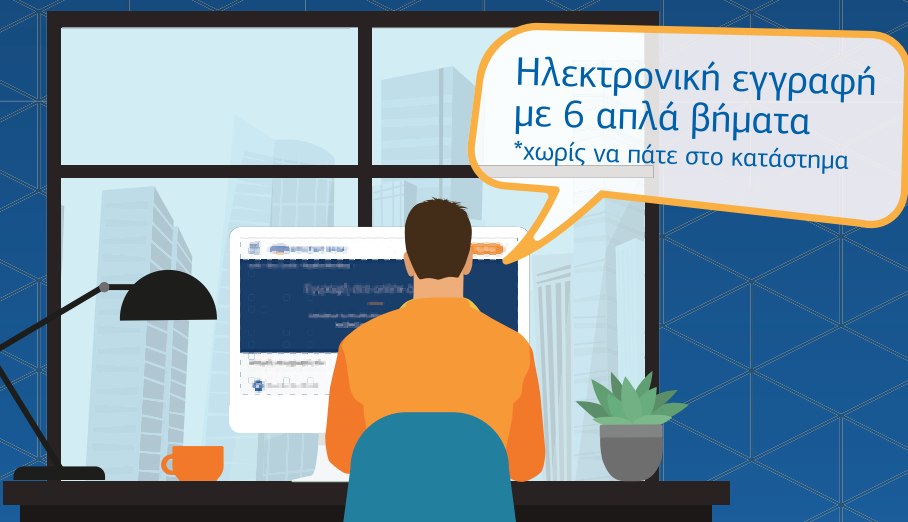
Σελ. 6

- **Αρχισε** η ονοματολογία για τις βουλευτικές στον ΔΗΝΥ.
- **Την 1η Ιουλίου** θα ανοίξουν τελικά τα οδοφράγματα.

Κάνε εγγραφή στο Online Banking

- Πρόσβαση στο υπόλοιπό σου
- Πληρωμή λογαριασμών κοινής ωφελείας
- Δωρεάν μεταφορά χρημάτων μέχρι €1.000 σε όλες τις κυπριακές και ευρωπαϊκές τράπεζες που ανήκουν στον Ενιαίο Χώρο Πληρωμών (SEPA)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ



Ηλεκτρονική εγγραφή με 6 απλά βήματα
*χωρίς να πάτε στο κατάστημα

CONNECT
HELLENIC BANK - ONLINE BANKING

www.hellenicbank.com/connect

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Σοβαρότης μηδέν

Δεν χρειάστηκε και πολύς χρόνος παρά μόνο μερικά εικοσιτετράωρα για να φανεί πόσο λάτ είναι κάποιοι τόσο σε θέματα υγείας, όσο προφανώς και στο μυαλό.

Δεν λέω, ρε παιδί μου, όλοι προερχόμαστε από μια παρατεταμένη περίοδο περιοριστικών μέτρων και όσο να 'ναι θέλουμε να ξεδώσουμε. Να το κάνουμε. Αλλά πού πήγε η ρήση : «παν μέτρον άριστον»; Αν μη τι άλλο δεν λυπούνται αυτά τα άτομα τον κόπο, τον μόχθο και τις στερήσεις όλων μας – και των ιδίων φυσικά – που μας έφεραν μέχρι τώρα σε ένα αξιοζήλευτο επιδημιολογικό επίπεδο ως χώρα παγκοσμίως;

Το ένα παράδειγμα ήδη φιγουράρει στις ειδήσεις και πήρε το δρόμο της δικαιοσύνης. Προσέξτε το αυτό, ζητείται αναστολή λειτουργίας επιχειρήσεων που παρήλασε επανειλημμένα όλα τα σχετικά περιοριστικά διατάγματα και τον περί λοιμοκαθάρσεως νόμο, αλλά υπάρχει και ένα catch: η επιχείρηση δεν είχε καν άδεια λειτουργίας! Ωραίο αυτό, δεν συμφωνείτε; Θα είναι ενδιαφέρον να δούμε ποια θα είναι η στάση του δικαστηρίου έναντι της συνολικής παρακοής και παραβίασης για κάτι που (θεωρητικά) δεν υπήρχε... Και σαν να μην έφτανε μόνο αυτό βλέπουμε και τα αντιπολιτευόμενα κόμματα να αντιδρούν ωσάν να είναι η πρώτη φορά από ιδρύσεως της Δημοκρατίας που μια επιχείρηση λειτουργεί χωρίς άδεια λειτουργίας!

Ας ρίξουν μια ματιά παγκύπρια για να διαπιστώσουν πως όλα μπορούν να συμβαίνουν, ιδίως στον τουρισμό: αν δεν εθελοντίζουν, θα ανακαλύψουν πως είναι πολύ πιθανόν ένα υποστατικό να έχει όλες τις άδειες από πολεοδομικής πλευράς, αλλά όχι άδεια από το Υφυπουργείο Τουρισμού (πρώην ΚΟΤ) και να λειτουργεί κανονικά. Ή μπορεί να μην έχει όλες τις άδειες από πολεοδομικής πλευράς και να έχει άδεια από το αρμόδιο Υφυπουργείο και να λειτουργεί κανονικά. Ή μπορεί να είναι αυθαίρετα κτισμένο και αυθαίρετα να λειτουργεί χωρίς καμία πραγματική συνέπεια. Είναι και η περίπτωση η οποία θα τον κορηγί άδεια για συγκεκριμένη λειτουργία και η άλλη αρχή να μην του κορηγί τη δική της άδεια για την ίδια λειτουργία. Όλα τα νούμερα κερδίζουν στην όμορφη μας νύση.

Και άντε οι ιδιοκτήτες του όποιου χώρου γνώθουν τι είναι υπεράνω του όποιου νόμου και τον παραβιάζουν για να κάνουν την μπάζα τους. Όλοι αυτοί οι θαμώνες – μουσμάδες δεν έμαθαν τίποτε από όσα άκουγαν και έβλεπαν κάθε νύχτα επί δύο και βάζε μήνες; Είναι τυφλοί να δουν ότι ένας χώρος

είναι τίγκα στα χαμένα κορμιά και να πουν «ευχαριστώ δεν θα πάρω»; Αν αύριο φανεί πως λόγω μιας τέτοιας συνθήκης βγήκαμε εκτός ελέγχου σε νέα κρούσματα, ποια ποινή, ποια τιμωρία και ποια διασκέδαση θα άξιζε τόσο όσο να επανέλθει η ομαλότητα; Καμία.

Έχουμε μέχρι τώρα εμπειρία σχεδόν τριών βδομάδων στο άνοιγμα χώρων εστίασης υπό συνθήκες κάποιων περιορισμών. Κάποιοι χώροι είναι πραγματικό υπόδειγμα συμπεριφοράς και τήρησης όλων των απαιτούμενων μέτρων υγιεινής που ξεπερνούν κάθε προσδοκία. Κάποιοι άλλοι εφαρμόζουν ημίμετρα έχοντας την εντύπωση πως τα εφαρμόζουν με άρτιο τρόπο. Ομολογουμένως αυτοί, όσο νόστιμο φαγητό και να σου προσφέρουν, σου αφήνουν μια άσχημη επίγευση κάνοντας σε να σκεφτείς δυο και τρεις φορές αν θα ξαναπάς anytime soon.

Και μετά έχουμε και το άλλο παράδειγμα, όλων όσων αποφάσισαν μέσα στο τριήμερο ότι οι παραλίες είναι δικές τους και πως και αυτοί, όπως οι παίκτες πιο πάνω, είναι υπεράνω νόμων και κανονισμών. Αυτοί, λοιπόν, κόντρα σε κάθε σχετική νομοθεσία, αποφάσισαν πως δικαιούνται να κατασκηνώσουν όπου τους γυάλισε καλύτερα το φεγγάρι μέσα στην θάλασσα, αφιφώντας προειδοποιήσεις και νουθεσίες. Κατασκηνώσεις που ξεπερνούσαν τα δέκα άτομα, σε πρόχειρες τέντες δεμένες πάνω στα αυτοκίνητα τους επί της παραλίας, χωρίς χώρους υγιεινής, χωρίς καμία έννοια υγειονομικής προστασίας, να ανάβουν φωτιές, να κάνουν μπάρμπεκιου, να στέλνουν λαμπατέρια με φωτιά στον αέρα πάνω από την θάλασσα για να ρομαντίζουν χωρίς αντίληψη ρίσκου ότι αν ο αέρας φυσούσε από την άλλη μεριά μπορεί να έκαigan ολόκληρες περιοχές και να υπήρχαν θύματα. Χωρίς κανένα σεβασμό στις ιδιωτικές περιουσίες. Το δε θέμα αστυνόμευσης και τήρησης της νομοθεσίας δείχνει και αυτό μια γόμνια και μια κατάντια. Η αστυνομία να σε παραπέμψει στο Δήμο και ο Δήμος να είναι κλειστός χωρίς κάποιο τηλέφωνο επικοινωνίας για έκτακτη ανάγκη... Άστε που οι παραβάτες επικινδύνονται ότι γνωρίζουν τους πάντες και δεν τους πάνει κανένα κολάνι κανενός νόμου.

Με αυτά τα μυαλά και αυτές τις συμπεριφορές, όχι μόνο το πίσω γύρισμα θα είναι βέβαιο, αλλά δεν πείθουμε και κανένα σοβαρό πως είμαστε ένα ευνοούμενο κράτος για να μας προτιμήσει.

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, είναι CEO της APS Androu Property Strategy - Chartered Surveyors.

Ο ΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Γράφει ο ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ

Αναμένοντας το θερμό επεισόδιο του Ερντογάν και μια δήλωση της Σπέχαρ...



• Κυρία Σπέχαρ μου, άκουσες ή είδες τίποτα αυτές τις μέρες;

Έτοιμος για να πάρει το αίμα του πίσω στο θέμα των οδοφραγμάτων φαίνεται ο Νίκαρας, όπως ακούω από πηγή μου που γνωρίζει. Οι παλινδρομήσεις του κατοχικού καθεστώτος και η μη τήρηση των συμφωνηθέντων έχουν φέρει νευρικότητα στον Λόφο με τον Νίκαρα να δυσφορεί και να ετοιμάζει διαμαρτυρίες σε Ηνωμένα Έθνη και αλλού.

«Κανονικά κάποιοι άλλοι θα έπρεπε να είχαν ήδη αντιδράσει από το πρωί της Τρίτης όταν έγινε γνωστό πως η συμφωνία Αναστασιάδη-Ακιντζί δεν επρόκειτο να εφαρμοστεί και το κατοχικό καθεστώς έθεσε επιπλέον όρους και προσκόμματα».

Σύμφωνα με την πηγή μου, αυτό που αναμένεται με ανυπομονησία από κάποιους στον Λόφο, του Νίκαρας συμπεριλαμβανομένου, είναι οι αντιδράσεις, εάν υπάρχουν, της κ. Σπέχαρ...

Συναγερμό σήμαναν σε Αθήνα και Λευκωσία οι ευθείες απειλές του Ερντογάν κατά της Ελλάδας και της Κύπρου.

Όπως πληροφορούμαι από πηγή μου που γνωρίζει, οι απειλές του νεοσουλτάνου αν και γίνονται με πρώτο στόχο τον εντυπωσιασμό

και το τουρκικό ακροατήριο σε μια δύσκολη γι' αυτόν περίοδο, αξιολογούνται ως σοβαρές. Και αυτό όχι μόνο για τον τόνο που χρησιμοποιήθηκε αλλά και για την κορύφωση και σκόπιμη κλιμάκωση των απειλών τους τελευταίους μήνες.

Σύμφωνα με την πηγή μου λόγω των απειλών «έγιναν τηλεφωνήματα και μεταξύ Λευκωσίας και Αθήνας αλλά και με άλλες χώρες και της περιοχής και μακρύτερα».

Πηγή μου από την Αθήνα μου έλεγε πρόσφατα πως τα σενάρια για ένα θερμό, μεθοδευμένο επεισόδιο, ακόμα και μέσα στο κατακαίριο εξετάζεται σοβαρά από επιτελείς και διπλωμάτες. Όπως μου ανέφερε: «Ακόμα και το ενδεχόμενο ενός... «ατυχήματος» φαίνεται να «παίξει» και πρόσθεσε: «Για όλα τα σενάρια καταρτίζονται αντι σενάρια επί χάρτου και δυναμική ελληνική απάντηση είτε η Τουρκία παραβιάσει με ερευνητικό σκάφος, είτε με γωτρώσανο την ελληνική ΑΟΖ».

Η πηγή μου κατέληξε πως «είναι σημαντικό ο Ερντογάν να αντιληφθεί πως η ελληνική απάντηση θα δοθεί και θα είναι άμεση εάν ξεπεράσει τις κόκκινες γραμμές».

Δύο ιστορικές, όπως χαρακτηρίστηκαν, συμφωνίες απασχόλησαν χθες την δημοσιότητα σε Ελλάδα και Κύπρο.

Στην Αθήνα οι ΥΠΕΞ Ελλάδας και Ιταλίας υπέγραψαν συμφωνία για την οριοθέτηση ΑΟΖ, παρά τους ενδοισμούς ότι οι συζητήσεις θα τελεσφορήσουν. Με τη συμφωνία επιβεβαιώνεται ότι τα νησιά διαθέτουν ΑΟΖ και δίνεται μια πικρή απάντηση στις αιτιάσεις και προκλήσεις της Τουρκίας.

Ταυτόχρονα επιβεβαιώθηκε και η είδηση που σας έγραφα χθες ότι ο Δένδιας ετοιμάζει βελτισίες για Κάιρο για συζήτηση της οριοθέτησης ΑΟΖ και με την Αίγυπτο. Μια εξέλιξη που σίγουρα θα προκαλέσει νέο παροξυσμό στον νεοσουλτάνο και δεν αποκλείεται να επιταχύνει τις προκλήσεις του σε Ελλάδα και Κύπρο. Απ' όσα ακούω οι συζητήσεις για οριοθέτηση ΑΟΖ μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου επίσης επανέχρονται «χωρίς όμως να υπάρχει, ακόμα κάτι χειροπιαστό».

Την ίδια ώρα στην Λευκωσία ανακοινώνεται η συμφωνία με τις Βρετανικές Βάσεις για τις αναπτύξεις στο έδαφος των Βάσεων. Η συμ-

φωνία, που σύμφωνα με ανάρτηση του Νίκαρας στο Twitter αποτελεί ιστορική εξέλιξη για τους κατοίκους που διαμένουν σε κοινόχρηστες εντός των βάσεων, προβλέπει την οικιστική και εμπορική ανάπτυξη της γης τους επί της ίδιας βάσης με τη Δημοκρατία.

Όπως σχολίασε γνωστός πολιτικός: «πρόκειται για ουσιαστική συμφωνία που θα προσφέρει τεράστιο όφελος στους κατοίκους των Βάσεων ενώ παράλληλα δηλώνεται και αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας για διαχείριση τόσο σοβαρών θεμάτων που αγγίζουν τις συμφωνίες για ίδρυση του κυπριακού κράτους». Σημείωσε ωστόσο πως: «Χωρίς να θέλω να μειώσω την αξία της συμφωνίας, πραγματικός ήρωας θα είναι ο Πρόεδρος που θα υπογράψει τη συμφωνία με την οποία οι Βρετανικές Βάσεις θα μας αποκαρτετήσουν για πάντα και θα δοθούν όλα τα εδάφη στους Κύπριους για αξιοποίηση όπως αυτοί θέλουν».

ΚΟΙΝΙΣ: Σε ποιο μεγάλο κόμμα το ψηφοδέλτιο για τις βουλευτικές του 2021 έχει σχεδόν κλείσει αλλά όχι και οι κόντρες μεταξύ υποψηφίων και... δελφίων;

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α Ρ Ι Ο



Θερινή έκθεση «Act Of Resistance» από την γκαλερί Κ στη Λευκωσία

Σταδιακά και οι γκαλερί αρχίζουν την επαναλειτουργία τους, σε μια προσπάθεια επιστροφής στην κανονικότητα. Έτσι και η Gallery K από τις 15 Ιουνίου θα φιλοξενήσει την έκθεση «Act Of Resistance» με έργα κυπριακής, ελληνικής και ευρωπαϊκής τέχνης. Ωστόσο, κύριο μέλημα των γκαλερί είναι και η ασφαλής επίσκεψη των φιλοτεχνών στους εκθεσιακούς χώρους, με τη Ρίτσα Κυριακού, διευθύντρια της Gallery K, να σημειώνει: «Φυσικά, το πρωταρχικό μας μέλημα είναι η προστασία των επισκεπτών και των εργαζομένων και έχουμε λάβει όλα τα μέτρα προκειμένου να είναι ασφαλείς» και συμπληρώνει, «χρειάστηκαν πολλές άτυπες νύχτες για να αποφασίσουμε εάν και πώς θα ανοίξουμε». Στην γκαλερί επιτρέπεται ανά πάσα στιγμή αριθμός 12 επισκεπτών εκτός των εργαζομένων, ενώ στον χώρο υπάρχουν μάσκες προσώπου και γάντια.

Η θερινή έκθεση «Act Of Resistance», που θα ανοίξει στις 15 Ιουνίου, συγκεντρώνει εξαιρετικά έργα κυπριακής, ελληνικής και ευρωπαϊκής τέχνης, τα περισσότερα από τα οποία είναι πίνακες ζωγραφικής με την κα Κυριακού να τονίζει ότι η φυσική παρουσία του κόσμου σε μία γκαλερί είναι αναντικατάστατα αξία: «Με την εξέλιξη της πανδημίας είδαμε στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ πολλές γκαλερί τέχνης και μουσεία να παρέχουν διαδικτυακή πρόσβαση και εικονικές ε-

Η έκθεση συγκεντρώνει έργα Κυπρίων, Ελλήνων, Βρετανών, Γερμανών και Ρώσων καλλιτεχνών όπως οι Χριστόφορος Σάββα, Μιχαήλ Κάσιαλος, Salvador Dali, Ανδρέας Χρυσόχορς, Αλέκος Φασιανός, Λευτέρης Οικονόμου, Δημήτρης Μυταράς, Τηλέμαχος Κάνθος, Ανδρέας Λαδόμματος, Ζωή Ζέγγελι, John Kiki, Glyn Hughes, Στέλιος Βότσος, Πολύκλειτος Ρέγκος και πολλοί άλλοι.

πισκέψεις. Ο κόσμος έμαθε σε μηδενικό σχεδόν χρόνο να προσεγγίζει την τέχνη μέσω του διαδικτύου, ουσιαστικά μέσα από τη φωτογραφία και το βίντεο. Εντούτοις, τίποτα δεν μπορεί να αντικαταστήσει την φυσική επικοινωνία που μπορεί να έχει ο θεατής με το ίδιο το έργο» και προσθέτει: «Γι' αυτό τον λόγο θεωρώ ότι σε



Η θερινή έκθεση «Act Of Resistance», που θα ανοίξει στις 15 Ιουνίου, συγκεντρώνει εξαιρετικά έργα κυπριακής, ελληνικής και ευρωπαϊκής τέχνης, τα περισσότερα από τα οποία είναι πίνακες ζωγραφικής.

καιρούς κοινωνικής απόστασης και ειρηνικών πραγματικότητας, οι γκαλερί που ανοίγουν τις πόρτες τους ώστε ο θεατής να επικοινωνήσει από κοντά με το έργο τέχνης προβαίνουν σε μια έσχατη πράξη αντίστασης» προσθέτει.

Για τη θερινή της έκθεση η Gallery K συνεργάστηκε με τη Cypria Fine Arts

Auctions και θα παρουσιάσει το μεγαλύτερο μέρος της φθινοπωρινής συλλογής έργων της τελευταίας. Η έκθεση συγκεντρώνει έργα πολλών Κυπρίων, Ελλήνων, Βρετανών, Γερμανών και Ρώσων καλλιτεχνών ανάμεσα στους οποίους βρίσκονται οι Χριστόφορος Σάββα, Μιχαήλ Κάσιαλος, Carl Theodor Von Piloty, Salvador



Dali, Ανδρέας Χρυσόχορς, Αλέκος Φασιανός, Λευτέρης Οικονόμου, Δημήτρης Μυταράς, Τηλέμαχος Κάνθος, Ανδρέας Λαδόμματος, Ζωή Ζέγγελι, John Kiki, Glyn Hughes, Στέλιος Βότσος, Πολύκλειτος Ρέγκος και πολλοί άλλοι.

Ανάμεσα στα έργα της έκθεσης «Act of Resistance» αρκετά ανήκουν σε διά-

σημα ονόματα στο χώρο της ρωσικής ζωγραφικής όπως οι Julia Galeeva και Vladimir Kachanov και προέρχονται από συλλογή Ρωσικής Τέχνης που είχε παρουσιαστεί παλαιότερα στο Λονδίνο. Επίσης, παρουσιάζονται έργα Κυπρίων ζωγράφων της λεγόμενης δεύτερης γενιάς, ανάμεσα στα οποία υπάρχουν και κάποια εξαιρετικά δείγματα κυπριακής Μοντέρνας Τέχνης. Ξεκινώντας με τον Χριστόφορο Σάββα στη δεκαετία του 1960, η Κυπριακή Μοντέρνα Τέχνη ουσιαστικά υπήρξε και παραμένει μια πράξη αντίστασης ενάντια στη ρεαλιστική και ναίφ ζωγραφική που κυριαρχούσε στην κυπριακή τέχνη. «Ιδωμένη απ' αυτή την σκοπιά, οι επισκέπτες της έκθεσης θα μπορούσαν ενδεχομένως να διαπιστώσουν ότι υπάρχουν περισσότερες από μία αναγνώσεις στην έκθεση Act of Resistance της Gallery K», λέει η Ρίτσα Κυριακού.

Η έκθεση θα είναι ανοιχτή από τις 15 Ιουνίου έως τις 31 Ιουλίου και 1 Σεπτεμβρίου έως 14 Σεπτεμβρίου (Αύγουστος κλειστός)

Πληροφορίες:

Γκαλερί Κ, Έβρου 14, Στρόβολος, 2003, Λευκωσία. Επικοινωνία τηλέφωνα 22341122, και www.gallerykcyprus.com Ανοικτά από Δευτέρα έως Παρασκευή 9.00 - 1.00 και 4.00 - 7.00, Σάββατο 9.00 - 2.00

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Υπεύθυνος Υλική: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Εντεκα εμβληματικά δημόσια έργα 216 εκατ. ευρώ

Η ακτινογραφία των κρατικών επενδύσεων σε υποδομές - Στην κορυφή της λίστας ο περιμετρικός Λευκωσίας και ο δρόμος Πάφου-Πόλης

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Η σταδιακή έξοδος της Κύπρου από το καθεστώς των περιοριστικών μέτρων, ένεκα της πανδημίας του κορωνοϊού, αναμένεται ότι θα αναθερμάνει και τον τομέα των κρατικών έργων που έχουν εξαγγελθεί και κάποια από αυτά «πάγωσαν» προσωρινά. Παρά τις ευρύτερες επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης, η κυβερνητική απόφαση είναι όπως προχωρήσουν τάχιστα τα έργα τα οποία έχουν προγραμματισθεί, σε μια προσπάθεια τόνωσης του οικονομικού κλίματος. Για τα επόμενα χρόνια ο κρατικός τομέας θα ρίξει στην αγορά 1 δισ. ευρώ, για το σύνολο των έργων που έχουν προγραμματισθεί και εξαγγελθεί και κάποια από αυτά βρίσκονται στο στάδιο της εκτέλεσης. Πρόθεση της κυβέρνησης, όπως αυτή εκφράστηκε από τον αρμόδιο υπουργό Μεταφορών Γιάννη Καρούσο, είναι να μην αναβληθεί κανένα

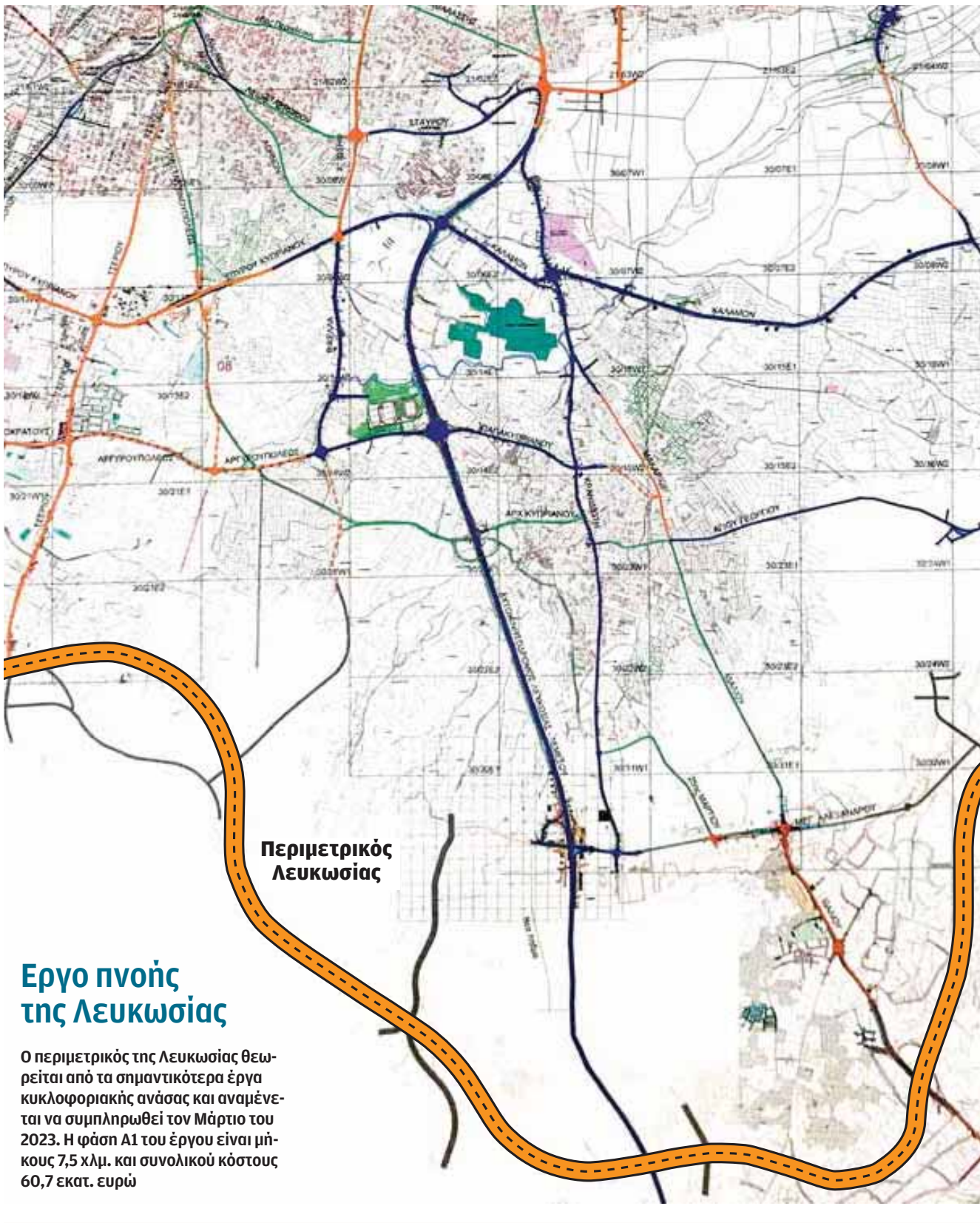
Στη λίστα με τα δημόσια έργα άνω των 5 εκατ. ευρώ καταλέγεται ο δρόμος Λεμεσού - Σαϊττά, οδικά έργα στο Βασιλικό, στην Πάφο και τη Λεμεσό καθώς και ενεργειακές βελτιώσεις κυβερνητικών κτηρίων.

Έργο. Στο πνεύμα αυτό, την περασμένη Παρασκευή έπεσαν οι υπογραφές για ένα σημαντικό έργο πνοής, του οδικού άξονα που θα ενώνει τη Λεμεσό με τον Σαϊττά. Πέρα από μεγάλα δημόσια έργα, όπως ο περιμετρικός της Λευκωσίας αλλά και ο δρόμος Πάφου-Πόλης Χρυσόχους η κυβέρνηση, όπως είπε σε συνέντευξή του στην «Κ» της περασμένης Κυριακής ο Γιάννης Καρούσος, δίνει τεράστια σημασία και σε άλλες επενδύσεις όπως το λιμάνι Λάρνακας όπου ολοκληρώθηκε η διαπραγμάτευση με τον επενδυτή και αναμένεται η ολοκλήρωση της μελέτης του συμβολαίου από τη Νομική Υπηρεσία προκειμένου να πέσουν οι υπογραφές. Με στόχο τη βοήθεια επανεκκίνησης της οικονομίας, στο τραπέζι βρίσκονται και άλλες επενδύσεις, όπως στο λιμάνι Βασιλικού και στο αεροδρόμιο Λάρνακας.

Σε τροχιά υλοποίησης βρίσκονται την παρούσα περίοδο, έντεκα δημόσια έργα συνολικού κόστους 216,2 εκατ. ευρώ τα οποία, υπό κανονικές συνθήκες, είναι προγραμματισμένα να ολοκληρωθούν μέχρι το 2023. Πρόκειται κυρίως για οδικά έργα στις επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού και Πάφου, βιομηχανικές υποδομές καθώς και κτιριακές υποδομές της δημόσιας υπηρεσίας.

Περιμετρικός Λευκωσίας

Με δεδομένα τα κυκλοφοριακά προβλήματα της πρωτεύουσας, ο περιμετρικός



Έργο πνοής της Λευκωσίας

Ο περιμετρικός της Λευκωσίας θεωρείται από τα σημαντικότερα έργα κυκλοφοριακής ανασας και αναμένεται να συμπληρωθεί τον Μάρτιο του 2023. Η φάση Α1 του έργου είναι μήκους 7,5 χλμ. και συνολικού κόστους 60,7 εκατ. ευρώ

δρόμος Λευκωσίας που σχεδιάζεται από το 2006, χαρακτηρίζεται από τους συγχωρονολόγους ως το κορυφαίο έργο οδικής υποδομής για τη Λευκωσία. Ο περιμετρικός θα ξεκινά από τον αυτοκινητόδρομο Λεμεσού - Λευκωσίας, στο ύψος των Χαλεπιανών, θα διασχίζει περιμετρικά τη Λευκωσία και όπως φαίνεται και στον χάρτη των Δημοσίων Έργων θα περνά από το δρόμο προς το Παλαιχώρι, θα ενώνεται με τον αυτοκινητόδρομο Τροό-

δους, στο ύψος του Αστρομερίτη. Ο περιμετρικός μελλοντικά θα επεκταθεί και ανατολικά και θα φθάνει μέχρι το Γέρι. Το συνολικό κόστος του έργου είναι στα 60,7 εκατ. ευρώ και συγχρηματοδοτείται από την Ε.Ε. σε ποσοστό 85%. Σε τροχιά υλοποίησης βρίσκεται η Α' φάση του έργου που περιλαμβάνει το τμήμα από τον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας-Λεμεσού -Λεωφόρο Στροβόλου-Τσερίου μήκους 7,5 χλμ. Η εκτέλεση του έργου έχει ξεκι-

νήσει και η ολοκλήρωσή του είναι προγραμματισμένη για τον Μάρτιο του 2023. Με βάση στοιχεία που έχει παρουσιάσει η «Κ», ο περιμετρικός θα επιλύσει προβλήματα κυκλοφοριακής συμφόρησης: Στη Σπύρου Κυπριανού (πρώην Τροόδους), από το ύψος της βιομηχανικής Στροβόλου που με βάση μετρήσεις είναι ένας από τους προβληματικότερους δρόμους της Λευκωσίας μειώνοντας τον ημερήσιο όγκο οχημάτων κατά 12,4%, ενώ η μείωση κυ-

κλοφορίας του αυτοκινητόδρομου στην είσοδο της Λευκωσίας θα είναι της τάξης του 5%.

Λεμεσού - Σαϊττά

Από τις σημαντικές οδικές υποδομές, ο οδικός άξονας Λεμεσού - Σαϊττά μήκους 22,5 χλμ. εισήλθε σε τροχιά υλοποίησης την περασμένη Παρασκευή, με την υπογραφή των συμβολαίων για την κατασκευή της Φάσης Α1 του αυτοκινητόδρομου Λεμεσού - Σαϊττά. Η Φάση Α1 αφορά το τμήμα Πολεμίδα - Παλώδια, μήκους 3,6 χλμ περίπου, από το Αθλητικό Κέντρο Σπύρου Κυπριανού (Palais de Sport) μέχρι την πρόσβαση προς την Κοινότητα Παλώδιας και αποτελεί συνέχεια της Λεωφόρου Γιάννου Κρανιδιώτη. Ο αυτοκινητόδρομος θα είναι τεσσάρων λωρίδων κυκλοφορίας με κεντρική διαχωριστική νησίδα. Επίσης το έργο διαλαμβάνει, μεταξύ άλλων, δευτερεύον οδικό δίκτυο συνολικού μήκους 7 χλμ. περίπου, ένα αντιστόπεδο κόμβο στην περιοχή Παλώδιας, τέσσερις κυκλικούς κόμβους, μία υπέργεια διάβαση, μία υπόγεια διάβαση και τοίχους αντιστήριξης. Η υλοποίηση της Φάσης Α1 προγραμματίζεται να αρχίσει τον Σεπτέμβριο 2020, με διάρκεια εκτέλεσης 30 μήνες και κόστος 26,1 εκατ. ευρώ. Το σύνολο του έργου περιλαμβάνει άλλες δυο φάσεις που βρίσκονται στο στάδιο του σχεδιασμού:

- **Φάση Α2:** Παλώδια - Άλασσα, μήκος 8χλμ. 66 εκατ. ευρώ.
- **Φάση Β:** Άλασσα - Σαϊττάς μήκος 10,8χλμ. 75 εκατ. ευρώ. Η ολοκλήρωση του συγκεκριμένου έργου αναμένεται να ενισχύσει την ασφάλεια στη διακίνηση, τον περιορισμό της αστυφιλίας και την αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου της ορεινής Λεμεσού.

Πάφου-Πόλης

Ο οδικός άξονας που θα ενώνει την πόλη της Πάφου με την Πόλη Χρυσόχους αποτελεί, ίσως, το σημαντικότερο έργο υποδομής το οποίο θα αναβαθμίσει το μέγιστο τον υφιστάμενο δρόμο, σε μια ραγδαία αναπτυσσόμενη περιοχή. Τα χαμηλά επίπεδα ασφάλειας που προσφέρουν οι υφιστάμενες οδικές υποδομές δεν εξυπηρετούν, σε καμία περίπτωση, το στόχο ανάπτυξης των ορεινών περιοχών της επαρχίας Πάφου, του αγροτουρισμού αλλά και της τουριστικής Κύπρου. Παρά τον χαρακτηρισμό του επείγοντος, το συγκεκριμένο έργο με τον ένα ή άλλο τρόπο έχει καθυστερήσει σημαντικά. Η πρώτη φάση του έργου θα αφορά το τμήμα Αγίας Μαρρινούδας -Στρουμπί, δρόμο 2 λωρίδων και μήκους 15,5 χλμ. Το ποσό του συμβολαίου ανέρχεται στα 72,9 εκατ. ευρώ. Από τα 11 δημόσια έργα το συγκεκριμένο είναι το μοναδικό που η έναρξή του υπολογίζεται κατά προσέγγιση (τέλη 2020 αρχές 2021). Παρά το γεγονός ότι το έργο κατακυρώθηκε από τις 23/5/2019 η έναρξή του καθυστερεί επειδή υποβλήθηκε ιεραρχική προσφυγή, η εκδίκαση της οποίας συνέπεσε με την κρίση του κορωνοϊού. Η διάρκεια του έργου υπολογίζεται στα 3,5 χρόνια.

Τα άλλα έργα

Στα επίσης σημαντικά έργα ενεργειακών υποδομών περιλαμβάνεται αυτό του Βασιλικού, που έχει σχέση με το οδικό δίκτυο. Το έργο βρίσκεται στην Επαρχία Λάρνακας και αφορά την κατασκευή οδικού δικτύου που θα εξυπηρετεί το Ενεργειακό και Βιομηχανικό Κέντρο Βασιλικού καθώς και το λιμάνι Βασιλικού. Βρίσκεται νότια του χωριού Μαρί και δυτικά του χωριού Ζύγι. Βασικός στόχος της βελτίωσης, αναβάθμισης και συμπλήρωσης του υφιστάμενου οδικού δικτύου στην περιοχή, είναι η εξυπηρέτηση του υπό ανάπτυξη ενεργειακού και βιομηχανικού κέντρου, καθώς και η επέκταση του λιμανιού του Βασιλικού. Το κόστος του έργου ανέρχεται στα 14,7 εκατ. ευρώ. Τα κατασκευαστικά έργα έχουν ξεκινήσει τον περασμένο Ιανουάριο και η πρώτη φάση αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Ιούνιο του 2021. Για την επαρχία Πάφου, εκτός από τον δρόμο της Πόλης Χρυσόχους στη λίστα των έργων βρίσκονται άλλα τρία. Τα δυο αφορούν το οδικό δίκτυο και ένα άλλο κτιριακές υποδομές. Συγκεκριμένα:

- Βόρειος παρακαμπτήριος Γεροσκήπου - Τμήμα εκτός δημοτικών ορίων Πάφου- Κοινών. Το έργο είναι συνολικού κόστους 5,2 εκατ. ευρώ, η έναρξή του είναι προγραμματισμένη για τον επόμενο Σεπτέμβριο και η ολοκλήρωσή του τον Μάρτιο του 2021.
- Συνδετικός δρόμος Γεροσκήπου με παραλιακή περιοχή. Η υπογραφή του συμβολαίου του έργου ύψους 4,1 εκατ. ευρώ έχει πραγματοποιηθεί και το έργο αναμένεται να υλοποιηθεί τον Ιανουάριο του 2021.
- Σε διαδικασία εκτέλεσης βρίσκεται η ενεργειακή αναβάθμιση κυβερνητικών κτηρίων της Πάφου, συνολικού ύψους 6,7 εκατ. ευρώ. Το έργο είναι προγραμματισμένο να ολοκληρωθεί τέλος του τρέχοντος έτους.
- Στην επαρχία Λεμεσού σε στάδιο έναρξης βρίσκεται η πρώτη φάση του παρακαμπτήριου Γερμασόγειας, έργο ύψους 5,6 εκατ. ευρώ. Η κατασκευή του είχε ξεκινήσει από το 2019 εάν δεν είχε υποβληθεί ιεραρχική προσφυγή κατά την διαδικασία των προσφορών. Η προσφυγή αποσύρθηκε πρόσφατα και αναμένεται η υπογραφή του συμβολαίου. Το έργο προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί τον Οκτώβριο του 2022.
- Στη φάση έγκρισης και υπογραφής του συμβολαίου βρίσκεται το έργο ενεργειακής αναβάθμισης κτηρίων του Τμήματος Δημοσίων Έργων, συνολικού ύψους 7,4 εκατ. ευρώ. Η έναρξή του έργου αναμένεται τον επόμενο Σεπτέμβριο και η ολοκλήρωση τον Μάιο του 2022. Στη λίστα των 11 μεγάλων δημοσίων έργων περιλαμβάνονται επίσης: ο Πυρσοβελτικός Σταθμός Λεμεσού 4,4 εκατ. ευρώ καθώς και το Επαρχιακό Δικαστήριο Αμμοχώστου.

Με το δεξί το άνοιγμα των κυπριακών αιθέρων

Χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα η εφαρμογή πρώτης φάσης άρσης των περιορισμών στις πτήσεις - Ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων από Αθήνα

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Ομαλά και χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα κύλησε η πρώτη μέρα εφαρμογής της Α' φάσης άρσης των περιοριστικών μέτρων, που έχουν επιβληθεί στις αερομεταφορές από τον περασμένο Μάρτιο. Το αεροδρόμιο Λάρνακας αποδείχθηκε πανέτοιμο, στην υποδοχή των πρώτων επιβατών που αφιχθήκαν στην Κύπρο. Μια εξέλιξη που σημαδεύτηκε από την παρουσία του υπουργού Μεταφορών Γιάννη Καρούσου, στο κεντρικό αεροδρόμιο της Κύπρου, ο οποίος υποδέχθηκε τους πρώτους επιβάτες και επιθεώρησε από κοντά την εφαρμογή των μέτρων που έχουν αποφασισθεί. Κατά τη χθεσινή μέρα πραγματοποιήθηκαν 6 πτήσεις, η πλειοψηφία των οποίων ήταν από το αεροδρόμιο Ελευθέριος Βενιζέλος της Αθήνας. Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν τρεις πτήσεις, δυο της Cyprus Airways και μια της Aegean, καθώς και άλλες δυο, η μία από τη Σόφια και η άλλη από το Λονδίνο, της ουγγρικής WizzAir. Το σύνολο των επιβατών που αφιχθήκαν, ήταν κυπριακής καταγωγής αλλά και υπηκόων άλλων χωρών με μόνιμη διαμονή στην Κύπρο. Τόσο από πλευράς υπουργείου Μεταφορών όσο και διαχειρίστριας εταιρείας των αεροδρομίων, Hermes, εκφράζεται ικανοποίηση για τη ροή των αφίξεων, χωρίς να παρατηρηθούν ιδιαίτερα προβλήματα. Η μοναδική παραφωνία που παρατηρήθηκε αφορούσε πιστοποιητικά κορωνοϊού, με κάποιους επιβάτες που

δεν το είχαν προμηθευτεί. Για τις περιπτώσεις αυτές εφαρμόστηκε το πρωτόκολλο που έχει αποφασισθεί με τη μεταφορά των επιβατών σε χώρο του παλαιού αεροδρομίου Λάρνακας για την πραγματοποίηση του τεστ.

Οι αφίξεις

Η πρώτη προσέγγιση που πραγματοποιήθηκε στο αεροδρόμιο Λάρνακας, σε περιβάλλον άρσης των περιορισμών, πραγματοποιήθηκε από ισραηλινό αεροσκάφος από το Τελ Αβίβ που μεταφερε 20 επιβάτες. Αμέσως μετά πραγματοποιήθηκαν οι πρώτοι αφίξεις από την Αθήνα με 130 επιβάτες. Σήμερα Τετάρτη είναι προγραμματισμένη η πραγματοποίηση πέντε πτήσεων. Οι δυο από την Αθήνα, μια από το Βουκουρέστι, μια από την Βουδαπέστη και μια από τη Σόφια. Όπως λέγεται, από πηγές του αεροδρομίου Λάρνακας, η πλειοψηφία των επιβατών μέχρι και τις 19 Ιουνίου, τελευταία ημερομηνία της Α' φάσης, πρόκειται για επαναπατρισμό κυπρίων ή επιβατών για επαγγελματικούς λόγους. Μια πρώτη εικόνα για τον αριθμό των αναμενόμενων αφίξεων το επόμενο διάστημα έδωσε ο Υπουργός Μεταφορών. Τον πρώτο μήνα, όπως είπε, αναμένεται να αφιχθούν γύρω στις 30 χιλιάδες επιβάτες, τον δεύτερο μήνα γύρω στις 200 χιλιάδες επιβάτες, τον τρίτο μήνα γύρω στις 400 χιλιάδες και τον τέταρτο μήνα γύρω στις 600 χιλιάδες επιβάτες, εκ των οποίων, ένα ποσοστό γύρω στο 30% θα είναι τουρίστες. «Φυσικά όλα εξαρτώνται

από την κατάσταση των χωρών στις Κατηγορίες Α' και Β'». Όσον προστίθενται χώρες στην κατηγορία Α' σίγουρα θα αυξάνεται ο τουρισμός και η επιβατική κίνηση. Πέρα από την Ελλάδα, υπάρχει ενδιαφέρον από αεροπορικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε άλλες χώρες για να προσθέσουν πτήσεις τόσο σε υφιστάμενα δρομολόγια όσο και σε νέους προορισμούς», επεσήμανε ο κ. Υπουργός.

Η διαδικασία άφιξης

Σύμφωνα με τα όσα ισχύουν από σήμερα στις αερομεταφορές, τα ταξίδια αλλά και οι αφίξεις κινούνται σε νέο περιβάλλον το οποίο έχει διαμορφωθεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες των υγειονομικών πρωτοκόλλων. Για την Α' φάση και για τις δυο κατηγορίες χωρών, απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικού που να επιβεβαιώνει ότι ο επιβάτης είναι αρνητικός στον κορωνοϊό. Για τους κύπριους πολίτες όμως και για τους νόμιμα διαμένοντες στην Κυπριακή Δημοκρατία, η συγκεκριμένη εξέταση μπορεί να γίνει με την άφιξή τους στην Κύπρο. Το κόστος διενέργειας της εξέτασης θα το επωμιστούν οι επιβάτες. Οι πρόνοιες της Α' φάσης αφορούν επιβάτες οι οποίοι προέρχονται από τα αεροδρόμια της λίστας των 19 χωρών. Ωστόσο, όπως σημειώνεται από τον Γιάννη Καρούσο, «από κάποιες χώρες οι οποίες δεν εμπίπτουν στην κατηγορία Α' και Β' θα επιτραπούν πτήσεις μόνο κατόπιν παραχώρησης σχετικής άδειας από τον Υπουργό Μεταφορών,



Οι περισσότερες αφίξεις κατά την πρώτη μέρα επανάλληψης των πτήσεων σημειώθηκε από την Αθήνα. Ωστόσο, οι πρώτες αφίξεις, 20 τον αριθμό, στο αεροδρόμιο Λάρνακας ήταν από το Τελ Αβίβ.

βάσει κάποιων κριτηρίων και νοούμενου ότι οι επιβάτες θα είναι Κύπριοι υπήκοοι, μόνιμα διαμένοντες στην Κυπριακή Δημοκρατία καθώς επίσης σε άτομα στα οποία θα παραχωρείται ειδική άδεια». Το πιστοποιητικό κορωνοϊού τεματίζεται από τις 20 Ιουνίου (Β' φάση άρσης περιορισμών) για χώρες που περιλαμβάνονται στην κατηγορία Α'. Για τους επιβάτες που προέρχονται από χώρες της κατηγορίας Β' το πιστοποιητικό είναι απαραίτητο για να ταξιδεύσει στην Κύπρο.

Cyprus Flight Pass

Για το επόμενο διάστημα και για όσο οι συνθήκες της πανδημίας το απαιτούν, το Cyprus Flight Pass θα γίνει μέρος της καθημερινότητας, όλων ανεξαιρέτως

που επιθυμούν να ταξιδεύσουν στην Κύπρο. Το Cyprus Flight Pass είναι ουσιαστικά μια ηλεκτρονική έγκριση που λαμβάνει ο επιβάτης μετά τη συμπλήρωση ενός ερωτηματολογίου. Η διαδικασία από χθες Τρίτη πραγματοποιείται και ηλεκτρονικά με τον επιβάτη να λαμβάνει μια ηλεκτρονική έγκριση την οποία θα πρέπει να προσκομίσει πριν την αναχώρησή του. Όπως τονίζεται με έμφαση δεν θα επιτρέπεται σε κανένα να επιβιβαστεί σε αεροπλάνο εάν δεν έχει συμπληρώσει αυτή την ηλεκτρονική αίτηση η οποία θα χρησιμοποιηθεί για σκοπούς ιχνηλάτησης και για σκοπούς προγραμματισμού διενέργειας της εξέτασης του κορωνοϊού. Τα υγειονομικά πρωτόκολλα που ισχύουν κατά την Α' φάση άρσης

των περιορισμών αλλά και τα υπόλοιπα μέτρα θα λειτουργήσουν και ως πιλοτικά, όπως ανέφερε ο κ. Καρούσος, για να διαπιστωθούν τα οποιαδήποτε τυχόν προβλήματα που πιθανόν να προκύψουν. Στη μεγάλη εικόνα που είναι το άνοιγμα της Κύπρου τουριστικά ο Υπουργός Μεταφορών έστειλε το μήνυμά πως «η Κύπρος είναι έτοιμη να υποδεχθεί τουρίστες. Ένας από τους λόγους που είμαστε έτοιμοι είναι η καλή προετοιμασία που έχουμε κάνει και η αυστηρή εφαρμογή των Πρωτοκόλλων ούτως ώστε να βεβαιωθούμε ότι αυτή η προσπάθεια που καταβάλλουμε είναι αποτελεσματική και παραγωγική για την επανεκκίνηση της οικονομίας μας χωρίς να επηρεάζεται η δημόσια υγεία».

Σκέψεις για «πάγωμα» δόσεων και το 2021 για τους ξενοδόχους

Στον τομέα της φιλοξενίας και εστίασης έχουν ανασταλεί ήδη δάνεια με μικτή αξία τα 1,59 δις.

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Σκέψεις για πάγωμα δόσεων δανείων μέχρι και για το τέλος του 2021 στο ίδιο πλαίσιο του «μορατόριουμ» των δόσεων που έχουν δικαίωμα όλοι οι δανειολήπτες στην Κύπρο, γίνονται για τους ξενοδόχους. Μερικές τράπεζες δε, είναι ήδη θετικές στο να συνεχίσει το «μορατόριουμ» των δόσεων σε αυτόν τον τομέα. Ο λόγος για την Astrobank, η οποία έκανε σχετική δήλωση μέσω του Διευθύνοντος Συμβούλου της, Κωνσταντίνου Λοιζίδη, κατά την διαδικτυακή συζήτηση που διοργά-

Οσο τα Υπουργεία Εργασίας και Οικονομικών προχωρούν στη δημιουργία του πακέτου στήριξης από την 13η Ιουνίου μέχρι και την 12η Οκτωβρίου, οι επιχειρηματίες κάνουν «δεύτερες σκέψεις» για το αν θα το λάβουν.

νωσε η ίδια με θεματική την επανεκκίνηση του τουρισμού και τον ρόλο των τραπεζών. Όπως είναι εις θέση να γνωρίζει η «Κ» από τραπεζικές πηγές, η εν λόγω πρόταση δεν έχει φτάσει σε επίπεδο Συμβουλίου του Συνδέσμου Τραπεζών, ενώ, όπως είναι φυσικό άλλωστε, υπάρχουν μεγάλοι ενδοιασμοί. Κάποια στελέχη τραπεζών είναι θετικά, κάποια αρνητικά, υπάρχουν ακόμα αρκετές ενστάσεις που εδράζονται στο ότι το καλοκαίρι του 2021 -καλώς εκόντων των πραγμάτων-

θα υπάρχει ισχυρή ανάκαμψη στην Κύπρο και ο τουρισμός θα είναι επίσης σε πολύ καλό επίπεδο. Άρα, μία απόφαση για «πάγωμα» των δανείων των ξενοδόχων για ακόμα ένα χρόνο πρώτον θα δημιουργεί δανειολήπτες διαφορετικών επιπέδων και δεύτερον ενδεχομένως να μην συνάδει με τα έσοδα που θα έχουν εκείνη την περίοδο. Η εξέλιξη είναι ομολογουμένως δύσκολη, διότι οι κλάδοι που κινούνται στις παρυφές του κλάδου των ξενοδόχων, όπως οι επιχειρήσεις με τις ενοικιάσεις αυτοκινήτων, οι εταιρείες real estate των τουριστικών περιοχών, οι επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου που δραστηριοποιούνται σε τουριστικές περιοχές, μέχρι και οι εργαζόμενοι στα ξενοδοχεία, θα βρίσκονται σε διαφορετικό καθεστώς. Είναι ζήτημα σίγουρα που χρήζει «λεπτού χειρισμού» και οι αποφάσεις θα πρέπει να ληφθούν σε συνεννόηση με το σύνολο της τραπεζικής κοινότητας. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, στα 1,19 δις. ευρώ είχε ανέλθει εντός Μαΐου το συνολικό ποσό των δόσεων που αναστάλασαν. Βάσει εκτίμησης των στοιχείων, η συμβατική αξία για τα οποία ζητήθηκε αναστολή ανερχόταν στα 10,1 δις. ευρώ, από τα οποία τα 5,96 δις. ευρώ είναι επιχειρηματικά δάνεια και τα 4,18 δις. ευρώ οικιστικά. Το μεγαλύτερο ποσό των δανείων για τα οποία έγινε αναστολή, αφορά τον τομέα της φιλοξενίας και εστίασης με μικτή αξία τα 1,59 δις. ευρώ.

Συσκέψεις επί συσκέψεων

Την ίδια ώρα, το Υπουργείο Οικονομικών επεξεργάζεται όλα τα σενάρια για την στήριξη των επιχειρήσεων για μετά τη 12η Ιουνίου, δηλαδή την ερχόμενη Παρασκευή. Το 60% της επιδότησης των



Το Υπουργείο Οικονομικών επεξεργάζεται όλα τα σενάρια για την στήριξη των επιχειρήσεων για μετά τη 12η Ιουνίου, δηλαδή την ερχόμενη Παρασκευή.

Προβληματίζονται οι επιχειρηματίες

Όσο τα Υπουργεία Εργασίας και Οικονομικών προχωρούν στη δημιουργία του πακέτου στήριξης των επιχειρήσεων από την 13η Ιουνίου μέχρι και την 12η Οκτωβρίου, οι επιχειρηματίες κάνουν «δεύτερες σκέψεις» για το αν θα επωφεληθούν από αυτό. Όπως τα Υπουργεία Εργασίας και Οικονομικών κάνουν τους υπολογισμούς τους σε σχέση με το ποσοστό στήριξης, τη δύναμη των δημοσίων οικονομικών και άλλα συναφή, οι επιχειρηματίες κάνουν τους δικούς τους για το αν αξίζει να μπου σε ένα Σχέδιο που τους υποχρεώνει να μην μειώσουν μισθούς ή και να απολύσουν προσωπικό. Πολλοί επιχειρηματίες σκέφτονται να μην μπου στη δεύτερη φάση του προγράμματος, ώστε να μην είναι «κλειδωμένοι» από την Κυβέρνηση. Προφανώς τέτοιες αποφάσεις θα απογυώσουν την ανεργία, και τελικά θα γυρίσει «μπουμέρανγκ» σε όλη την οικονομία της Κύπρου και την ανάπτυξη που όλοι αναμένουν μόλις μπει το 2021. Ήδη η οικονομία μετά την άρση των μέτρων του «lockdown» έχει αρχίσει να δραστηριοποιείται, η αγορά κινείται και ολοένα και περισσότεροι τομείς ανοίγουν. Σίγουρα η αγορά δεν έχει επανέλθει στα προ κρίσης του κορωνοϊού επίπεδα, ωστόσο κινείται. Χθες είχαμε και τους πρώτους «γεννιάσιους» τουρίστες στο νησί, σημείο που για την Κύπρο που στηρίζεται τόσο πολύ στον τουρισμό, είναι ενθαρρυντικό.

μισθών πλέον φεύγει από το κάδρο, σχέδιο που εφαρμόζονταν για όλες τις επιχειρήσεις που έχει μειωθεί ο κύκλος των εργασιών τους κατά τους τελευταίους 3 μήνες και

συγκεκριμένα από τις 16 Μαρτίου. Η Κυβέρνηση έχει δηλώσει επίσημα ότι η στήριξη της επιχειρήσεως της Κύπρου θα συνεχιστεί μέχρι και τις 12 Οκτωβρίου

του τρέχοντος έτους, ώστε να επανέλθουν στην κανονικότητα αλλά και να μην απολύσουν το προσωπικό τους. Μέχρι χθες το απόγευμα στα Υπουργεία Οικονομικών και Εργασίας γίνονταν ζυμώσεις και υπολογισμοί για τον προϋπολογισμό του όλου εγχειρήματος και στο πώς θα αποδοθεί σωστά στα μέρη που έχουν πρόβλημα. Οι μέχρι τώρα πληροφορίες θέλουν τα 100 – 120 εκατ. ευρώ που ξοδεύονταν κάθε μήνα για τη στήριξη των επιχειρήσεων της Κύπρου με τα προγράμματα μερικής ή πλήρους αναστολής να μειώνονται περίπου στα μισά, ώστε με περίπου 200 εκατ. ευρώ συνολικά να μπορέσει το κράτος να συνεχίσει να τις στηρίζει μέχρι και τα μέσα Οκτωβρίου. Η στήριξη πλέον θα πέσει στο 40% για μικρότερο όμως αριθμό υπαλλήλων. Μέχρι τώρα, το κράτος στηρίζει έως και το 75% των υπαλλήλων μίας επιχείρησης που προχωρούσε σε μερική αναστολή εργασιών ή το 60% των υπαλλήλων μίας που προχωρούσε σε πλήρη αναστολή. Τα ποσοστά αυτά θα αλλάζουν και αναμένονται αρκετές αλλαγές μέχρι και την Παρασκευή

12 Ιουνίου που θα προχωρήσουν στις ανακοινώσεις τα Υπουργεία Οικονομικών και Εργασίας. Μία άλλη πτυχή που είναι υπό εξέταση, αφορά το ποσοστό της μείωσης του κύκλου του εργασιών μίας επιχείρησης που πρέπει πλέον να είναι μεγαλύτερο από το 25% που ίσχυε κατά τους τελευταίους 3 μήνες και να ανέβει στο 40 - 60% όπως «ακούγεται».

Στήριξη του τουρισμού

Την ίδια ώρα όμως, η στήριξη που αναμένεται να ανακοινωθεί για όλες τις επιχειρήσεις της Κύπρου θα διαφέρει από το ποσοστό της στήριξης που θα λάβουν οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό τομέα. Τα ποσοστά της στήριξης που δόθηκαν κατά το τελευταίο τρίμηνο φαίνεται να ικανοποιούν τις επιχειρήσεις που είναι άμεσα συνδεδεμένες με τον τουρισμό και δεν αναμένεται να αλλάξουν. Η στήριξη που δόθηκε κατά το τελευταίο τρίμηνο, σε συνδυασμό με τις σκέψεις για τα δάνεια, βάσουν τον τουριστικό τομέα σε μία θέση που θα είναι βιώσιμος.

«Τρύπα» σε ναυαγοσωστικούς πύργους θέτει σε κίνδυνο ζωές

Ελλείψεις φανέρωσε το τραγικό συμβάν με το 9χρονο παιδί που ανασύρθηκε από τη θάλασσα τραυματισμένο και απεβίωσε στο Μακάρειο

Της **ΑΝΤΡΗΣ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ**

Την ανάγκη δημιουργίας επιπλέον ναυαγοσωστικών πύργων αλλά και την επέκταση του ωραρίου των ναυαγοσωστών αποκάλυψε το τραγικό συμβάν που σημειώθηκε τη Δευτέρα του Κατακλυσμού στην περιοχή Γερμασόγειας στη Λεμεσό, όταν 9χρονος ανασύρθηκε αναισθητός από τη θάλασσα και αφού νοσηλεύθηκε στο Μακάρειο νοσοκομείο, έχασε τη μάχη για τη ζωή. Όπως πληροφορούμαστε, το παιδί που φέρεται να βρισκόταν κοντά σε ποδήλατο θαλάσσης το οποίο ήταν εκείνη τη στιγμή δεμένο, εντόπισε τραυματισμένο στον βυθό της θάλασσας και ανέσυρε ο Δήμαρχος Λευκωσίας, Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης.

Μπροστά στα έντρομα μάτια του πατέρα του, ο οποίος διατηρεί επιχείρηση

Τα τελευταία 10 χρόνια έχουν χάσει τη ζωή τους στη συγκεκριμένη παραλία, μήκους περίπου επτά χιλιομέτρων, λόγω απουσίας ναυαγοσωστικού πύργου, επτά άνθρωποι.

με θαλάσσια спор στην συγκεκριμένη παραλία, ο ναυαγοσώστης Πάμπος Παναγίδης, ο οποίος βρισκόταν νωρίτερα στο πόστο του στον κοντινότερο ναυαγοσωστικό πύργο, έτρεξε προς βοήθεια.

Όπως ανέφερε στην «Κ», ο κ. Παναγίδης ξεκινούσε κανονικά δουλειά στις 10.30 το πρωί στον πύργο ΛΕΜ 9 στο Δασούδι.

«Γύρω στις 10.15 ήμουν έτοιμος να μω να φέρω τη βάρκα μας. Ήρθε ένα άτομο και μου φώναξε ότι ένα παιδί είχε πνιγεί. Αμέσως έτρεξα με τον ασύρματο. Καθ' όδον η απόσταση από τον ΚΟΤ μέχρι το σημείο είναι περίπου ένα χιλιόμετρο. Σε 4 λεπτά ήμουν εκεί. Φθάνοντας είδα τον πατέρα του και ακόμα ένα άτομο. Του έκαναν μαλάξεις. Καθ' όδον είχα ειδοποιήσει τους άλλους συναδέλφους στον Ναυτικό Πύργο Αμμοχώστου για να φέρουν απινιδωτή και οξυγόνο. Εντέλως συμπτωματικά είχαν πάει πιο νωρίς στην εργασία τους. Ξεκίνησα καρδιοσυ-

μπιέσεις. Με το νέο πρωτόκολλο λόγω κορωνοϊού απαγορεύονται τα εμφυσήματα. Χορηγήθηκε οξυγόνο με φορητή συσκευή το οποίο διαθέτει επιστόμιο. Δυστυχώς όμως δεν βρισκαμε σφυγμόν, σημειώνει στην συγκλονιστική περιγραφή του ο κ. Παναγίδης. Στη συνέχεια το παιδί μεταφέρθηκε με ασθενοφόρο στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού και στη συνέχεια στο Μακάρειο νοσοκομείο όπου απεβίωσε τα ζημερώματα της Τρίτης.

Το παιδί έφερε σύμφωνα με τους ιατρούς χτύπημα στο πίσω μέρος του κεφαλιού, ενώ όπως ανέφερε στην «Κ», ο Διευθυντής της Παιδιατρικής Κλινικής του Μακάρειου Νοσοκομείου, Δρ Αβραάμ Ηλία, η ασφυξία διά πνιγμού θεωρείται ως η πιθανότερη αιτία θανάτου. Ωστόσο, τα ακριβή αίτια του θανάτου θα διαπιστωθούν με τη διενέργεια της νεκροτομής επί της σορού του που υπολογίζεται ότι θα πραγματοποιηθεί σήμερα έπειτα από την εξέταση που χρειάζεται να διενεργηθεί για τον κορωνοϊό.

Κενό στους πύργους

Στο μεταξύ, στο συγκεκριμένο σημείο, δεν υπάρχει ναυαγοσωστικός πύργος. Αν και το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο ναυαγοσώστης ανταποκρίθηκε δεν ήταν μεγάλο, παρόλο που βρισκόταν σε άλλον πύργο και σε απόσταση ενός χιλιομέτρου από το σημείο του ατυχήματος, τίθεται εύλογο το ερώτημα για το εάν υπήρχε επιτόπου πύργος θα μπορούσε ίσως να δει κάποιος ναυαγοσώστης το περιστατικό τη στιγμή που συνέβαινε ή να κέρδιζε μερικά λεπτά ώστε να παρέμβει αμέσως.

Όπως δήλωσε στην «Κ», ο Εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματιών Ναυαγοσωστών Παραλιών, Ανδρέας Ησυχίου, τα τελευταία 10 χρόνια έχουν χάσει τη ζωή τους στη συγκεκριμένη παραλία μήκους περίπου επτά χιλιομέτρων λόγω απουσίας ναυαγοσωστικού πύργου, επτά συνάνθρωποι μας. Θα έπρεπε να υπήρχε ένας πύργος στο σημείο όπου συνέβη το περιστατικό με το παιδί και ακόμη ένας λίγο πιο δεξιά από την παραλία του Ναυτικού Ομίλου Κερύνειας.

Ουσιαστικά το κενό εντοπίζεται ανατολικά από την παραλία του ΚΟΤ στην περιοχή Δασούδι, όπου το επόμενο ναυ-



Στη Λεμεσό υπάρχουν συνολικά από το Πισσούρι μέχρι την Ακτή του Κυβερνήτη 24 ναυαγοσωστικοί πύργοι. Σύμφωνα με τον κ. Ησυχίου, σε παγκύπρια βάση, υπάρχει ανάγκη για τη δημιουργία περίπου 30 επιπλέον ναυαγοσωστικών πύργων.

αγοσωστικό σημείο βρίσκεται σε απόσταση 7 χιλιομέτρων, δηλαδή στα όρια του Αγίου Τύχωνα.

Πάντως, πρόβλημα εντοπίζεται και σε άλλες επαρχίες, όπως π.χ στον Κόλλιο των Κορραλίων στην Πάφο, όπου θα έπρεπε να υπήρχαν τέσσερα ναυαγοσωστικά σημεία και υπάρχουν μόνο δύο. Σύμφωνα με τον κ. Ησυχίου, εάν μία παραλία έχει μήκος 300 μέτρα θα πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον έναν ναυαγοσωστικό πύργο. Όπως τονίζεται και στο Σχέδιο «ΣΑΛΑΜΙΣ», το ουσιαστικό κριτήριο που αποτελεί τη βάση του συστήματος ασφαλείας παραλιών (και κατά συνέπεια ο απαιτούμενος αριθμός των πύργων και ναυαγοσωστών) είναι ο μέγιστος χρόνος διατήρησης σε λειτουργία των ζωτικών οργάνων ενός ανθρώπου που για οποιοδήποτε λόγο παρέμεινε αναισθητός κάτω ή και στην επιφάνεια της θάλασσας. Ο χρόνος αυτός με βάση διεθνή πρότυπα είναι 3' έως 5' λεπτά. Ως εκ τούτου, οι

ναυαγοσώστες θα πρέπει να βρίσκονται στον ελάχιστο χρόνο των 3' στο πιο απομακρυσμένο σημείο του τομέα ευθύνης τους και να παρέχουν τις πρώτες βοήθειες.

Στη Λεμεσό υπάρχουν συνολικά από το Πισσούρι μέχρι την Ακτή του Κυβερνήτη 24 ναυαγοσωστικοί πύργοι. Σύμφωνα με τον κ. Ησυχίου, εάν μία παραλία έχει μήκος 300 μέτρα θα πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον έναν ναυαγοσωστικό πύργο. Όπως τονίζεται και στο Σχέδιο «ΣΑΛΑΜΙΣ», το ουσιαστικό κριτήριο που αποτελεί τη βάση του συστήματος ασφαλείας παραλιών (και κατά συνέπεια ο απαιτούμενος αριθμός των πύργων και ναυαγοσωστών) είναι ο μέγιστος χρόνος διατήρησης σε λειτουργία των ζωτικών οργάνων ενός ανθρώπου που για οποιοδήποτε λόγο παρέμεινε αναισθητός κάτω ή και στην επιφάνεια της θάλασσας. Ο χρόνος αυτός με βάση διεθνή πρότυπα είναι 3' έως 5' λεπτά. Ως εκ τούτου, οι

Οι κινήσεις του Δήμου

Η «Κ» επικοινωνήσε με τον Δήμαρχο Γερμασόγειας, Κυριάκο Ευδιά, ο οποίος τόνισε πως σε ό,τι αφορά στο ζήτημα που έχει προκύψει με τους ναυαγοσωστικούς πύργους στη Λεμεσό οι ήδη υπάρχοντες είναι εγκεκριμένοι από το Σχέδιο «ΣΑΛΑΜΙΣ». Πάντως, το Σχέδιο που παρουσιάστηκε πριν από δύο χρόνια, ακόμη συζητείται στη Βουλή. Ουσιαστικά, εφαρμόζεται, αλλά χωρίς νομοθετική κά-

λυψη. Όπως ανέφερε ο κ. Ευδιάς, η κατάσταση παλαιότερα ήταν χειρότερη. Οι πύργοι και οι ναυαγοσώστες ήταν λιγότεροι. Σε ό,τι αφορά στο Σχέδιο, που εγκρίθηκε από το ΚΣΕΔ και το Υπουργείο Εσωτερικών, όπως σημείωσε ο ίδιος είχε κριθεί ότι δεν ήταν απαραίτητοι επιπλέον πύργοι στη Λεμεσό. Ωστόσο, ο Δήμαρχος Γερμασόγειας σήμερα θα αποστείλει επιστολή προς το Υπουργείο Εσωτερικών και στο Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης (ΚΣΕΔ), με την οποία θα ζητεί την κάλυψη με επιπλέον πύργοι ή πύργους της περιοχής, στην οποία εντοπίζεται το κενό ανατολικά από τον ναυαγοσωστικό πύργο του ΚΟΤ μέχρι τα όρια του Αγίου Τύχωνα.

Αρμόδιο για να αναθέσει στην Επαρχιακή Διοίκηση τη δημιουργία επιπλέον ναυαγοσωστικού πύργου είναι το Υπουργείο Εσωτερικών. Ωστόσο κάτι τέτοιο θα πρέπει να εγκριθεί από το ΚΣΕΔ.

Πάντως, ο Δήμαρχος Γερμασόγειας

θέτει και ένα άλλο σοβαρό ζήτημα το οποίο προκύπτει και αφορά την αστυνόμευση των παραλιών που παρουσιάζεται ως ελλείψεις σε αρκετές περιπτώσεις. Στις περιοχές λουομένων δεν θα έπρεπε να εισέρχονται κανό ή ποδήλατα θαλάσσης ή τζετ σκι κ.τλ. Αυτό ισχύει και στην αντίθετη περίπτωση όπου σύμφωνα με αναφορές το παιδί βρισκόταν κοντά σε ποδήλατο (δεμένο) το οποίο φέρεται ν' ανήκε στον πατέρα του. Ωστόσο, οι συνθήκες κάτω από τις οποίες συνέβη το ατύχημα δεν έχουν ακόμη διευκρινιστεί.

Σύμφωνα με τον Εκπρόσωπο του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματιών Ναυαγοσωστών Παραλιών απαγορεύεται να εισέρχονται κολυμβητές στους διαύλους όπου επιτρέπεται η διακίνηση σκαφών, μηχανοκινήτων και μη, περιλαμβανομένων όλων των ειδών θαλασσίων αθλημάτων (jet ski, κανό, ποδήλατα θαλάσσης, σανίδες ιστιοπλοΐας κ.α.).

Ελλείψεις το ωράριο

Το άλλο ερώτημα που προκύπτει είναι το πρόβλημα με το ωράριο των ναυαγοσωστών. Τυχαία ο ναυαγοσώστης είχε πάει νωρίτερα στην εργασία του, πριν από τις 10.30 το πρωί στο περιστατικό που προέκυψε στη Λεμεσό.

Σύμφωνα με τον κ. Ησυχίου, τα κεντρικά πόστα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες δουλεύουν με το σύστημα διπλής βάρδιας από τις 6 το πρωί μέχρι τις 8 το βράδυ. Στη Λεμεσό δύο είναι τα σημεία που λειτουργούν με αυτόν τον τρόπο. Πρόκειται για την Ακτή Ολυμπίων απέναντι από το ΓΣΟ και ένα σημείο στον Άγιο Τύχωνα. Κανονικά, θα έπρεπε το συγκεκριμένο ωράριο να εφαρμόζονταν σε συνολικά επτά σημεία. Ωστόσο, τίθεται ζήτημα έλλειψης προσοντούχων ναυαγοσωστών.

Αυτός είναι και ο λόγος που το ωράριο σε ορισμένα ναυαγοσωστικά σημεία ξεκινά στις 10.30 το πρωί, γεγονός το οποίο οι ναυαγοσώστες θεωρούν ανεπιθύμητο ειδικά κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Τα πλείστα περιστατικά σύμφωνα με τον κ. Ησυχίου, προκύπτουν νωρίς το πρωί.

Αυτή τη στιγμή αναμένεται από το Γραφείο Εργασίας η λίστα με τους ναυαγοσώστες που θα προσληφθούν την ερχόμενη εβδομάδα οι οποίοι είναι γύρω στους 30 ώστε να στελεχωθούν τα υπόλοιπα σημεία και να τεθεί σε εφαρμογή το συγκεκριμένο ωράριο.

Βαρύς θα πέφτει ο πέλεκυσ για συνωστισμό σε νυκτερινά κέντρα

Φαινόμενα όπως αυτό στον Πρωταρά έχουν θορυβήσει τις αρχές και την επιστημονική ομάδα

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΛΥΤΡΑ**

Έντονος είναι ο απόηχος του Σαββατοκύριακου που πέρασε, σε σχέση με τον τρόπο λειτουργίας διαφόρων κέντρων διασκέδασης, σχεδόν σε ολόκληρη την Κύπρο. Διάφορα φαινόμενα τα οποία παρατηρήθηκαν κατά το τριήμερο της εορτής του Αγίου Πνεύματος, προκάλεσαν την έντονη αντίδραση του υπουργού Δικαιοσύνης, Γιώργου Σαββίδη, σε σχέση με τις ποινές που πρέπει να επιβάλλονται σε όσους δεν λειτουργούν τα κέντρα αναψυχής τους στην βάση των προνοιών του περί Λοιμοκαθάρσεως νόμου. Ο υπουργός Υγείας,

είναι κακή, είπε, αλλά ακόμα κι ένας ασυμπτωματικός φορέας του ιού να υπάρχει ανάμεσα σε μεγάλο αριθμό ανθρώπων οι οποίοι, μάλιστα, συνωστίζονται, μπορεί να επιμολυνθούν άλλοι είκοσι, μέχρι και τριάντα, άνθρωποι.

Το γεγονός αυτό θα δυσχεράνει το έργο της ι-κνηλάτσης των επαφών ενός επιβεβαιωμένου κρούσματος κορωνοϊού, καθώς θα ήταν άγνωστος μεταξύ αγνώστων.

Κληθείς από την «Κ» να σχολιάσει το ότι η επιδημιολογική μας εικόνα δεν έχει αλλοιωθεί, παρά το γεγονός ότι τα «κρούσματα» μη συμμόρφωσης επιχειρηματιών και πολιτών είναι συνεχή,



Την ώρα που η Συμβουλευτική Επιστημονική Επιτροπή προειδοποιεί ότι μια σπίθα αρκεί για να υπάρξει αναζωπύρωση της πανδημίας στην Κύπρο, σε διάφορα νυκτερινά κέντρα διασκέδασης παρατηρήθηκαν «κρούσματα» μη συμμόρφωσης επιχειρηματιών και πολιτών.

από την ημέρα που επαναλειτούργησαν οι χώροι εστίασης, ο κ. Καραγιάννης συμφώνησε, αποδίδοντας την καλή πορεία μας στο ότι βρισκόμαστε σε πολύ καλό σημείο, όταν τα μέτρα είχαν ξεκινήσει να αίρονται. Συγκεκριμένα, υπέδειξε, δεν παρατηρήθηκε αύξηση των περιστατικών COVID-19 το πρώτο δεκαπενθήμερο μετά την 4η Μαΐου, όταν ήρθσαν οι πρώτοι περιορισμοί κι αυτό συνέτεινε στο να προχωρήσουμε στην περαιτέρω

χαλάρωση μέτρων τις επόμενες ημέρες. Ο ίδιος, εξήγησε, μεταφράζει τα εισαγόμενα ως μηδενικά κρούσματα στην Κύπρο, ενώ και ο αριθμός των περιστατικών τα οποία εντοπίζονται από την ι-κνηλάτση είναι πλέον πολύ μικρός, με τις καιρικές συνθήκες να φαίνεται ότι συμβάλλουν σε αυτό. Αυτοί είναι και οι λόγοι για τους οποίους δεν ανησυχεί ιδιαίτερα για την κατάσταση εντός της κοινότητας, ανέφερε, αλλά για τους άγνωστους

παράγοντες οι οποίοι θα μουν στην εξίσωση, με την επαναλειτουργία των αεροδρομίων για την άφιξη τουριστών στην Κύπρο, τόνισε ο Πέτρος Καραγιάννης.

Προς αυστηρότερες ποινές

Τα φαινόμενα παραβίασης των διαταγμάτων και των προνοιών της νομοθεσίας, με αποκορύφωμα τις εικόνες από τον Πρωταρά, έχουν θορυβήσει τις αρχές. Την Τρίτη, η υπόθεση του συγκεκριμένου νυκτερινού κέντρου διασκέδασης, οδοντήθηκε ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Αμμοχώστου, το οποίο διέταξε την προσωρινή αναστολή της λειτουργίας του. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Αστυνομίας, καταχωρήθηκαν πέντε υποθέσεις που αφορούν αδικήματα κατά παράβαση του περί Λοιμοκαθάρσεως Νόμου και τέσσερις υποθέσεις για λειτουργία του υποστατικού, χωρίς άδεια λειτουργίας. Επίσης, αναφέρεται ότι το Δικαστήριο όρισε την 16/6/2020, ως ημερομηνία κατά την οποία οι ενδιαφερόμενοι έχουν δικαίωμα υποβολής ένστασης, ως προς την εγκυρότητα του διατάγματος.

Πηγές από το Υπουργείο Δικαιοσύνης ανέφεραν στην «Κ» ότι την ερχόμενη Παρασκευή, ενώπιον της Επιτροπής Νομικών της Βουλής, θα συζητηθούν, με την συμμετοχή και του ιδίου του Υπουργού, δύο νομοσχέδια σε σχέση με την αύξηση των ποινών. Το πρώτο νομοσχέδιο προβλέπει την αύξηση της ποινής σε σχέση με υποθέσεις παραβίασης των προνοιών του Περί Λοιμοκαθάρσεως Νόμου. Συγκεκριμένα, όπως μας αναφέρθηκε, το νομοσχέδιο προνοεί ότι η ποινή φυλάκισης αυξάνεται, από τους έξι μήνες που ισχύει σήμερα, στον ένα χρόνο, καθώς και αύξηση του προστίμου, από το ποσό των τριών χιλιάδων ευρώ, που ισχύει σήμερα, σε ποσό που δεν θα ξεπερνά τις πενήντα χιλιάδες ευρώ. Τέλος, στα 300 ευρώ παραμένει το ποσό του προστίμου για τους πολίτες.

Το δεύτερο νομοσχέδιο αφορά στην εισαγωγή μιας δεύτερης σειράς εξωδίκων προστίμων εναντίον ιδιοκτητών ή διαχειριστών επιχειρήσεων ή άλλων χώρων όπου υπάρχει οικονομική δραστηριότητα. Συγκεκριμένα, όταν διαπιστωθεί παράβαση για πρώτη φορά, το πρόστιμο θα ανέρχεται στις 2 χιλιάδες ευρώ, ενώ την δεύτερη θα διπλασιαστεί το ποσό. Την τρίτη φορά που θα διαπιστωθεί παράβαση, το πρόστιμο θα ανέλθει στις 8 χιλιάδες ευρώ, ενώ την τέταρτη φορά θα υπάρχει η δυνατότητα να οδοντηθεί στο δικαστήριο η υπόθεση για έκδοση διατάγματος μονομερούς αναστολής της λειτουργίας της επιχείρησης, αν αυτό κριθεί σκόπιμο από τον Αρχηγό της Αστυνομίας. Όπως επισημαίνουν οι ίδιες πηγές, η εκάστοτε υπόθεση μπορεί να οδοντηθεί ενώπιον του δικαστηρίου και χωρίς να υπάρξει τέταρτη καταγγελία, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Και τα δύο νομοσχέδια έχουν κατατεθεί στην Βουλή, ωστόσο δεν περιλαμβάνονταν στην ατζέντα της Ολομέλειας της προηγούμενης βδομάδας, καθώς εκφράστηκαν ενστάσεις και απόψεις ότι οι προαναφερόμενες ποινές είναι εξοντωτικές. Ζήτηθηκε η περαιτέρω συζήτηση τους από την Επιτροπή Νομικών, η οποία θα συνεδριάσει την Παρασκευή 12 Ιουνίου, με την συμμετοχή μέσω τηλεδιάσκεψης και του υπουργού Δικαιοσύνης, Γιώργου Σαββίδη.

Δύο νομοσχέδια κατατέθηκαν στην Βουλή σε σχέση με την αύξηση των ποινών που θα επιβάλλονται εναντίον όσων δεν τηρούν τις πρόνοιες του Περί Λοιμοκαθάρσεως Νόμου, με την Επιτροπή Νομικών να συνέρχεται τις επόμενες μέρες, παρουσία και του Υπουργού Δικαιοσύνης.

Κωνσταντίνος Ιωάννου, είχε τοποθετηθεί στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με τις εικόνες οι οποίες προέρχονταν από νυκτερινό κέντρο στον Πρωταρά, το οποίο είχε επανειλημμένως καταγγελαίει εξαιτίας του γεγονότος ότι στους χώρους του διασκέδαζε μεγάλους αριθμούς ατόμων, χωρίς να τηρούνται οι αποστάσεις ασφαλείας. Όπως πληροφορείται η «Κ», την Παρασκευή 12 Ιουνίου, ενώπιον της Επιτροπής Νομικών της Βουλής, θα τεθούν δύο νομοσχέδια τα οποία αφορούν στην αύξηση των ποινών σε σχέση με παρόμοιες φύσης φαινόμενα, ενώ από την Τρίτη 9 Ιουνίου, το Επαρχιακό Δικαστήριο Αμμοχώστου έχει αποφασίσει την προσωρινή αναστολή της λειτουργίας του κέντρου διασκέδασης στον Πρωταρά.

Ανησυχία για πωsgύρισμα

«Τέτοιες εικόνες μας ανησυχούν πολύ. Η στρατηγική για άρση των περιορισμών στηρίζεται στην υπευθυνότητα των πολιτών και όχι μόνο στην αστυνόμευση και την επιβολή αυστηρών ποινών που εκκρεμεί στη Βουλή για ψήφιση. Δυστυχώς, με τέτοιες συμπεριφορές, το πωsgύρισμα θα είναι αναποφευκτο», ήταν οι λέξεις που χρησιμοποίησε ο υπουργός Υγείας, Κωνσταντίνος Ιωάννου, στην ανάρτησή του, για να επισημάνει το γεγονός ότι ο κίνδυνος είναι ορατός και δεν έχει εκλείψει. Κάτι το οποίο επισημαίνουν συνεχώς και τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιστημονικής Επιτροπής, είναι ότι αρκεί μια σπίθα –που δεν έχει εντοπιστεί- εντός της κοινότητας, για να ανάψει και πάλι η «πυρκαγιά» της πανδημίας.

Σύμφωνα με τον ακαδημαϊκό και μέλος της Συμβουλευτικής Επιστημονικής Επιτροπής, Πέτρο Καραγιάννη, πολλές είναι οι περιπτώσεις επιχειρηματιών οι οποίοι επαναλειτούργησαν τις επιχειρήσεις τους χωρίς να τηρήσουν τα πρωτόκολλα ασφαλείας, με αποτέλεσμα να παρατηρείται αταξία. Η επιδημιολογική μας εικόνα προς το παρόν δεν

Apple Pay με κάρτες της Τράπεζας Κύπρου

Ασφαλείς και γρήγορες πληρωμές.



Απολαύστε τα οφέλη όλων των καρτών της Τράπεζας Κύπρου εύκολα και γρήγορα, χρησιμοποιώντας iPhone, Apple Watch, iPad και Mac.* Το Apple Pay είναι απλό στη χρήση και συμβατό με τις συσκευές που χρησιμοποιείτε καθημερινά. Τα στοιχεία της κάρτας σας προστατεύονται, αφού δεν αποθηκεύονται στη συσκευή σας ούτε και κοινοποιούνται όταν πληρώνετε.

* Για τη λίστα με τις συμβατές συσκευές με Apple Pay δείτε: support.apple.com/km207105

Τράπεζα Κύπρου
Bank of Cyprus



ΑΝΑΛΥΣΗ / Του **ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΛΙΤΗΣ**

Τι θα τα κάνουμε τα 50 δισ. ευρώ;

Από τις αρχές του 2021 και μέσα στα επόμενα χρόνια, η Ελλάδα θα μπορεί να έχει στη διάθεσή της πάνω από 50 δισ. ευρώ (22,5 δισ. επιχορηγήσεις και 9,5 δισ. χαμηλότοκα δάνεια από το Ταμείο Ανάκαμψης, συν τουλάχιστον 20 δισ. από το ΕΣΠΑ 2021-27). Το βασικό ερώτημα που αναζητεί απάντηση είναι πώς θα χρησιμοποιηθούν αυτοί οι ανέλπιστα μεγάλοι πόροι. Νομίζω η προφανής απάντηση θα ήταν να χρησιμοποιηθούν για να πετύχουμε ένα γενικό restart, μια συνολική επανεκκίνηση με πράσινο χρώμα, ψηφιακή ταχύτητα κι ευελιξίες, ισχυρές υποδομές. Μην τι θεωρείτε, όμως, αυτονόητη. Εμπεικόμένα συμπερόντα, που ευμεμερόν σε συνθήκες κα-θυστέρησης, επιδιώκουν να δαπανηθούν απο-σπασματικά και σε άλλη κατεύθυνση, για να βουλώσουν τρύπες και να καλύψουν ρωγμές στο γνωστό, παραωχημένο, παρασιτικό μοντέλο κα-πιταλισμού.

Προς αυτό συντείνουν: (α) Συστάσεις να σπει-σουμε οι πόροι να δαπανώνται από τώρα, χωρίς σχέδιο, προγράμματα και μεταρρυθμίσεις – άρα, να δαπανηθούν για να συστηρηθεί αυτό που υ-πάρχει, το παλιό μοντέλο. (β) Διαθέσεις να δα-πανηθούν ευθέως για γενικές μειώσεις φόρων, όχι για ανάπτυξη που θα παράγει νέο πλούτο ώστε δευτερογενώς να μειωθεί η φορολογία. (γ) Φωνές υπέρ της εν λευκώ χρήσης των πόρων, χωρίς την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων που

θα βουλώσουμε τρύπες και θα καλύψουμε ρωγμές στο παρασι-τικό μοντέλο καπιταλισμού;

ήδη έχουμε δεσμευτεί να υλοποιήσουμε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξάμνου, χωρίς ευ-ρωπαϊκή εποπτεία κι έλεγχο στο περιεχόμενο των προγραμμάτων που θα προτείνουμε. Αυτό, βεβαίως, δεν πρόκειται να συμβεί: όπως γίνεται έλεγχος σε όλα τα κράτη, προφανώς θα γίνει και στην Ελλάδα της ενισχυμένης εποπτείας – πολύ καλό είναι αυτό, όχι κακό.

Δύσκολα θα αλλάξει η αρχιτεκτονική του Τα-μείου Ανάκαμψης, δύσκολα θα ξεπέσει η συζή-τηση με τους «τέσσερις σπαγογραμμένους» σε υπακάλικά τερτίπια: αν θα λάβουμε αυτά τα κε-φάλαια, θα εξαρτηθεί, πιστεύω, από εμάς. Κατ' αρχάς πρέπει να ολοκληρωθεί και να υποβληθεί το 10ετές εθνικό αναπτυξιακό σχέδιο (χωρίς αυτό δεν παρέχεται καμία χρηματοδότηση...) που ετοιμάζει η επιτροπή Πισσαρίδη, με ορίζοντα τον Σεπτέμβριο. Το φθινόπωρο η Κομισιόν θα υπογράψει με τα κράτη-μέλη δεσμευτικά «συμ-βόλαια» για τους στόχους που θέτουν κατά τομέα, καθώς και για τις μεταρρυθμίσεις που προτίθενται να κάνουν. Στη συνέχεια θα πρέπει να υποβλη-

θούν επιμέρους προγράμματα προς χρηματο-δότηση. Και η υλοποίησή τους, μαζί με την υ-λοποίηση του ΕΣΠΑ και του Προγράμματος Δη-μοσίων Έπενδύσεων, θα πρέπει να παρακολου-θείται από έναν τεχνοκρατικά επαρκή μηχανισμό – που, προσώρας, δεν βλέπω να είναι έτοιμος.

Από όλα όσα πρέπει να γίνουν, το μόνο που θεωρώ βέβαιο ότι εγκαίρα θα παραδοθεί είναι το 10ετές εθνικό αναπτυξιακό σχέδιο. Και το πιο δύσκολο από όλα όσα πρέπει να γίνουν νομίζω είναι οι υπερώριμες μεταρρυθμίσεις – πρόσφατο απογοητευτικό δείγμα, το νομοσχέδιο για τη (σχεδόν άορατη) αναβάθμιση του σχολείου. Είναι οι μεταρρυθμίσεις στο κράτος (ώστε να καταργηθούν κι όχι να γίνουν «ψηφιακές» οι γραφειοκρατικές αγκυλώσεις), στην εκπαίδευση (μεταξύ σοβάρου και αστείου, μήπως να καλού-σαμε τους Φινλανδούς να μεταρρυθμίσουν τα σχολεία μας;...), στο ΕΣΥ (ελπίζω ότι όταν η κυ-βέρνηση μιλάει για μεταρρύθμιση, δεν εννοεί να εκχωρήσει σε ιδιώτες υπηρεσίες που σήμερα προσφέρονται από το δημόσιο σύστημα...), στο εφελκτικό σύστημα των (και νυν...) 50άρηδων συνταξιούχων, μεταρρυθμίσεις σε όλη τη γραμμή. Τέτοιες δεν φαίνονται στον ορίζοντα. Και, το πιο παράδοξο: Δεν βλέπω τους ιθύνοντες καν να ανησυχούν για αυτό.

kallitsiskostas@yahoo.com

ΑΡΘΡΟ / Της **ΓΙΟΥΛΙΑΣ ΕΠΤΑΚΟΙΛΗΣ**

Αγώνας αντοχής

Το 36% των Ελλάνων πολιτών δηλώνει ότι ανησυχεί λίγο ή καθόλου για την επιδημία, αναφέρει πρόσφατη έρευνα για τον κορωνοϊό, επιβεβαιώνοντας και επίσημα αυτό που παρακολουθούμε να συμβαίνει καθημερινά. Τον κόσμο να χαλαρώνει όλο και περισσότερο, όλο και πιο έντονα, όσο περνούν οι μέρες. Είναι έκδηλο παντού: στα σουπερ μάρκετ, στα καταστήματα λιανικού εμπορίου και κυρίως, σε μπαρ και καφέ όπου σε αρκετές περιπτώσεις υπάρχει όχι απλά χα-λάρωση αλλά συνωστισμός.

Στις συζητήσεις ακούς συχνά ότι «στην Ελλάδα τελειώσαμε με τον ιό. Δεν χρειάζεται να ανησυχούμε άλλο, ξεμπερδέψαμε». Δεν γνωρίζω σε ποια επιδη-μιολογικά δεδομένα βασίζονται αυτές οι αισιόδοξες εκτιμήσεις, αλλά η πραγματικότητα είναι τελείως διαφορετική, κι αν χρειάζεται ένας Σωτήρης Τσιόδρας για να πειθαρχούμε και να μη χαλαρώνουμε, τότε ίσως η κυβέρνηση θα πρέπει να ξανασκεφτεί πολύ σοβαρά να επαναφέρει την καθιερωμένη απογευματινή ενημέρωση.

Ετσι, χαλαρά, ένιωσαν πριν από τρεις μέρες και οι κάτοικοι του Γκένιγκεν της Γερμανίας και επέ-στρεψαν στην παλιά τους συνήθεια, την απόλαυση ναργιλέ σε καφέ της πόλης. Τριάντα έξι άτομα δια-γνώστηκαν θετικά στον κορωνοϊό και περισσότερες από 300 επαφές τους, μπήκαν σε καραντίνα. Κάθε μέρα γίνεται γνωστό και κάποιο «πισωγύρισμα» σε διάφορες χώρες του κόσμου, ακόμη και σ' αυτές που τα πήγαν πολύ καλά στην αντιμετώπιση της πανδημίας.

Κλιμάκια του ΕΟΔΥ ταξίδεψαν στην Σάντη όπου απ' ό,τι φαίνεται ο ιός επμένει και καταγράφονται συνεχώς νέα κρούσματα. Η φυσική μας τάση είναι η επιστροφή σε ό,τι κάναμε πριν από την πανδημία. Στους ρυθμούς και τις συνθήκες της καθημερινότητας, στην κοι-νωνικότητα μας. Έχουμε ανάγκη να μη φοβόμαστε. Επιβάλλεται όμως να κινούμαστε με λογική. Δεν έχουμε τελειώσει με τον ιό. Παραμένει επικίνδυνος. Οι αποστάσεις πρέπει να τηρούνται, οι χειραφίεις πρέπει να αποφεύγονται, η ρουτίνα στην οποία εκ-παιδευτήκαμε στη διάρκεια της καραντίνας, δεν πρέπει να εγκαταλειφθεί. Τούλάχιστον όχι ακόμη.

Το καλοκαίρι του 2020 θα κριθεί από ασκήσεις λεπτών ισορροπιών. Ο φόβος θα πρέπει να ισορροπήσει με τη λογική. Η επιθυμία για κανονικότητα και δράση με την αυτοσυγκράτηση. Η υγειονομική διαχείριση με την επανεκκίνηση της οικονομίας. Σε όλα τα πεδία αναζητείται η χρυσή τομή. Είναι ένας αγώνας αντοχής.

Στις 6 Ιουνίου επαναλειτουργούν οι εσωτερικοί χώροι της εστίασης, στις 8 Ιουνίου τα κέντρα δια-σκέδασης, στις 15 Ιουνίου τα εποχικά καταλύματα και τα ψυμναστήρια και παράλληλα ξεκινούν πτήσεις από το εξωτερικό όπου πλέον θα γίνονται δειγματο-ληπτικοί έλεγχοι. Είναι κρίσιμες ημερομηνίες. Για όλους μας.

As μην ξεχνιόμαστε. Δεν είναι μόνο η κυβέρνηση επιφορτισμένη με την ευθύνη της αντιμετώπισης της πανδημίας. Είμαστε όλοι. Αυτό το καλοκαίρι δεν μας παίρνει να είμαστε... χαλαρά.

Αρχισε η ονοματολογία των βουλευτικών στον ΔΗΣΥ

Τα ονόματα που παίζουν σε κάθε επαρχία, η αλίευση ψήφων στην αστική Λευκωσία και ο γρίφος του αριστίνδην υποψήφιου

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Κάθε άλλο από εύκολη διαδικασία θεωρείται για την Πινδάρου ο καταρτισμός του ψηφοδελτίου για τις βουλευτικές εκλογές του 2021, καθώς η πανδημία και κατ' επέκταση ο εγκλεισμός παρέτεινε για αργότερα τις όποιες συζητήσεις και διαβουλεύσεις με υποψηφίους. Το μεγάλο στοίχημα για τον ΔΗΣΥ είναι να διατηρήσει την πρωτιά του για μία σειρά λόγων. Μειώνει αφενός τις πιθανότητες απομόνωσης στη Βουλή και αναβίωσης μίας κυβερνώσας Βουλής. Αφετέρου ενισχύει πολιτικά τον Συναγερμικό Πρόεδρο, ο οποίος υπό το αφήγημα ότι σε «μία δύσκολη συγκυρία κατάφερε να κρατήσει το κόμμα πρώτο» μπορεί να διεκδικήσει με αξιώσεις και με την ανοχή του Νίκου Αναστασιάδη υποψηφιότητα για τις προεδρικές του 2023. Στην Πινδάρου μπορεί να επιδιώ-

Ακούστηκε το όνομα του Χρύσανθου Τσουρούλλη ως αριστίνδην υποψηφίου, ωστόσο, όπως γνωρίζει η «Κ», δεν έχει γίνει οποιαδήποτε συζήτηση.



Συνωστισμός πρωτοκλασάτων στελεχών αναμένεται στη Λευκωσία, ενώ η θέση του Ζαχαρία Ζαχαρίου και του Κωστάκη Κωνσταντίνου φαίνεται να αδειάζουν σε Λάρνακα και Πάφο, αντίστοιχα.

κουν να διατηρήσουν το προφίλ του φιλελεύθερου εκσυγχρονιστικού και προοδευτικού κόμματος, ωστόσο εκτιμούν πως η κυπριακή κοινωνία είναι κατά βάση συντηρητική με το ακροατήριο του κόμματος να κινείται κυρίως στη λαϊκή δεξιά παρά στη φιλελεύθερη τάση. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο και σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση αναμένεται να δώσουν έμφαση στην προσέλκυση της λαϊκής δεξιάς και στον επαναπαρισμό συναγερμικών ψήφων που επέλεξαν το 2016 είτε την Αλληλεγγύη, είτε τη Συμμαχία Πολιτών, είτε το ΕΛΑΜ. Ενδεικτικά και η έμφαση που θα δοθεί στο μεταναστευτικό το επόμενο διάστημα. Το κατά πόσο η ισορροπία σε δύο βάρκες θα βγει και αυτή τη φορά στον ΔΗΣΥ, είναι ακόμα νωρίς να διαφανεί, το σίγουρο είναι πως η συναγερμική ηγεσία επιδιώκει ένα ψη-

φοδέλτιο που θα καλύπτει όλες τις τάσεις και όλες τις εκφάνσεις του πολυφωνικού αυτού κόμματος.

Προεκλογικός στη Λευκωσία

Στη Λευκωσία υπάρχει ο μεγαλύτερος συνωστισμός πρωτοκλασάτων στελεχών και αναμένεται πως θα δοθεί μεγάλη μάχη εξαιτίας του ανταγωνισμού που υπάρχει. Κάποιοι διεκδικούν επανεκλογή, άλλοι εκλογή με αξιώσεις και άλλοι ένα καλό αποτέλεσμα που θα αποτελέσει παρακαταθήκη για το μέλλον. Με αξιώσεις διεκδικεί να εκλεγεί ο αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΗΣΥ Χάρης Γεωργιάδης. Ένα καλό αποτέλεσμα θεωρείται πως θα κλείσει τα επικριτικά στόματα για τους χειρισμούς του γύρω από τον συνεργατισμό και θα τον ενισχύσει πολιτικά για τις ευγενείς φιλοδοξίες του να αναλάβει στο

μέλλον την προεδρία του ΔΗΣΥ. Ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του κόμματος Νίκος Τορνάρης διέρρηε αρχικά πως δεν θα επαναδιεκδικήσει, όμως πλέον η υποψηφιότητά του θεωρείται δεδομένη. Ενδεικτικό ότι έχει ξεκινήσει δημοσκοπήσεις για να δει τη δυναμική του, Δεδομένη θεωρείται η υποψηφιότητα των νυν βουλευτών και συγκεκριμένα των Δημήτρη Δημητρίου, Σάβιου Ορφανίδου, Σένιας Κωνσταντίνου και Μιχάλη Σοφοκλέους. Ο εκπρόσωπος τύπου του ΔΗΣΥ Δημήτρης Δημητρίου στον προεκλογικό του θα δώσει έμφαση στην βελτίωση της Λευκωσίας με προτάσεις και εισηγήσεις, ο Μιχάλης Σοφοκλέους έδωσε έμφαση στην οικονομία, βγαίνοντας μπροστά κατά τη διάρκεια των συζητήσεων για τις κρατικές εγγυήσεις, ενώ η Σένια Κωνσταντίνου κατά τη διάρκεια της παρουσίας

της στην Βουλή έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στο θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ισότητας και της καταπολέμησης της σεξουαλικής κακοποίησης με την πρόταση πρόταση νόμου για αλλαγή της ορολογίας παιδική πορνογραφία σε υλικό σεξουαλικής κακοποίησης ανηλικού. Η κα. Ορφανίδου έχει δώσει έμφαση στο σχέδιο επιδόσεων για αντιμετώπιση της υπογεννητικότητας. Δεδομένη θεωρείται η υποψηφιότητα του Προέδρου της ΟΝΕ Μάριου Πελεκάνου, ο οποίος έχει μετατρέψει το μεταναστευτικό σε προεκλογικό του χαρτί. Ακουσθηκε και το όνομα του δημοτικού συμβούλου Στροβόλου Μάρκου Κληρίδη, ωστόσο δεν θεωρείται δεδομένο.

Ο αριστίνδην και ο Τσουρούλλης
Το ενδιαφέρον πάντως επικεντρώνεται στο ποια θα είναι η αριστίνδην υποψη-

φιότητα, η οποία ειθισται να ανακοινώνεται τελευταία. Και λέμε πως το ενδιαφέρον επικεντρώνεται εκεί, καθώς τις πλείστες φορές οι αριστίνδην επιλογές εκλύγονται χωρίς δυσκολία. Ενδεικτικό το τελευταίο παράδειγμα με τον Λουκά Φουρλά αλλά και η περίπτωση Σόλωνα Κασσίν. Στον ΔΗΣΥ επιδιώκουν να βρουν μία αριστίνδην υποψηφιότητα η οποία θα καταφέρει να φέρει κοντά την αστική Λευκωσία. Αυτό το ακροατήριο, κάλυπτε στο παρελθόν η Στέλλα Κυριακίδου και θεωρείται πως θα προκαλέσει πλήγμα στο κόμμα, δεδομένης και της πιο συντηρητικής τάσης που παίρνει το κόμμα. Το τελευταίο διάστημα ακούστηκε από συναγερμικούς κύκλους το όνομα του διευθυντή ειδήσεων του ΣΠΓΜΑ Χρυσάνθου Τσουρούλλη, ωστόσο, όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ» από έγκυρες πηγές, δεν έγινε οποιαδήποτε συζήτηση για κάτι τέτοιο επί του παρόντος.

Λεμεσός των άκρων

Στη Λεμεσό διεκδικούν οι νυν βουλευτές και συγκεκριμένα Ευθύμιος Διπλάρης, Ελένη Σταύρου και Αντρέας Κυπριανού. Η δν η κίνηση του κ. Κυπριανού να στείλει επιστολή προς τον Πρόεδρο της Βουλής Δημήτρη Συλλούρη ζητώντας του να μην προσκληθεί ξανά στη Βουλή για το μεταναστευτικό ο Πρόεδρος του ΚΙΣΑ, θεωρήθηκε προεκλογική τοποθέτηση, ασχέτως αν στη συνέχεια τον άδειασε ο κοινοβουλευτική του ομάδα. Στον προεκλογικό χορό αναμένεται να μπει όπως λέγεται και ο επαρχιακός γραμματέας Λεμεσού Νίκος Σύκας, ο οποίος αυτοαποκαλέστηκε ρατσιστής σε ανάρτησή του στο facebook προκαλώντας κύμα αντιδράσεων. Για το ψηφοδέλτιο της Λεμεσού ακούγεται το όνομα του δικηγόρου και μέλους του Δ.Σ. Cyta Ηρακλή Αγαθόκλους. Την ίδια στιγμή ακούγονται τα ονόματα του αντιπροέδρου της ΟΝΕ Γιώργου Διογένους, του δημοτικού συμβούλου Ύψωνα Κλεάνθη Καραμανίδη και του Κοινοτάρχη Λόφου Νίκου Σπύρου. Έντονα ακούγεται και το όνομα της Μαρίνας Χατζημανώλη Γλυκή, ενώ ανοικτό είναι κατά πόσο η αναπληρώτρια εκπρόσωπος τύπου του ΔΗΣΥ η οποία είχε υποβάλει υποψηφιότητα στις ευρωεκλογές

Τζιώρτζια Παναγιώτου θα επαναδιεκδικήσει αυτή τη φορά.

Αυτοί που φεύγουν

Ενδιαφέρον παρατηρείται στην επαρχία Λάρνακας δεδομένου ότι ο Ζαχαρίας Ζαχαρίου έχει ήδη διαμνηνύσει πως δεν θα επαναδιεκδικήσει. Σίγουρα θεωρείται μόνο η υποψηφιότητα της αντιπροέδρου του κόμματος Αννίτας Δημητρίου. Ανοικτό μένει το κατά πόσο θα διεκδικήσουν ο επιτρόπος εθελοντισμού Γιάννης Γιαννάκης και ο Αριστοτέλης Μιός. Ήδη κάποιιοι συζητούν το όνομα του εκπαιδευτικού Πρόδρομου Αλαμπρίτη δεδομένου και του ερείσματος που έχει καθώς εκλέγανε πρώτος σε σταυρούς προτίμησης στο πολιτικό γραφείο του κόμματος.

Οι διάδοχοι

Αποχωρήσεις βεβαίως αναμένονται και στην επαρχία Αμμοχώστου, καθώς και ο νυν αντιπρόεδρος του ΔΗΣΥ Γιώργος Γεωργίου έχει εκφράσει την επιθυμία του να αποχωρήσει. Ενδιαφέρον βεβαίως προκαλεί το ότι θα διεκδικήσει ο γιος του Νίκος. Σίγουρα θεωρείται η υποψηφιότητα των νυν βουλευτών, Ονούφριου Κουλλά, Γιώργου Κάρουλλα ενώ δεν αποκλείεται να επαναδιεκδικήσει ο Ευγένιος Χαμπουλλάς.

Βλέπει δημαρχία ο Κωστάκης

Στην επαρχία Πάφου φαίνεται πως δεν θα διεκδικήσει ο για χρόνια βουλευτής Κωστάκης Κωνσταντίνου. Όπως λέγεται, ο ίδιος ενδιαφέρεται για την δημαρχία της Πάφου. Την έδρα θα διεκδικήσουν οι δημοτικοί σύμβουλοι Πάφου, Κωνσταντίνος Λετυμιωτάς ο οποίος είχε έρθει πρώτος σε σταυρούς προτίμησης στις δημοτικές του 2016, ο Γιώργος Δημητριάδης και ο Χαράλαμπος Αδάμος. Το όνομα του πρώην επικεφαλής της ΚΥΠ Ανδρέα Πετρακού ακούγεται στα κοιμητικά πηγάδια, όμως το ενδιαφέρον είναι πως θα κινηθεί ο νυν δήμαρχος Πάφου Φιδωνας Φαίδωνος. Ο ίδιος είχε εκφράσει ευοχία στο παρελθόν το ενδιαφέρον του για άλλα πολιτικά αξιώματα και με δεδομένο αυτό κοιμητικοί κύκλοι βλέπουν το ενδεχόμενο διεκδίκησης υποψηφιότητας στην επαρχία Λευκωσίας και όχι Πάφου. Σενάριο ωστόσο που δεν επιβεβαιώνεται.

Την 1η Ιουλίου ανοίγουν τα οδοφράγματα

Εντείνεται η πολιτική κόντρα στα κατεχόμενα – Πέρασαν χθες στις ελεύθερες περιοχές μερικές δεκάδες τ/κ

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΓΙΑ**

Πριν από λίγες εβδομάδες, οι ηγέτες των δύο κοινοτήτων, σε τηλεφωνικά επικοινωνία που είχαν, συμφώνησαν για την σταδιακή επαναλειτουργία των οδοφραγμάτων, με βάση μια σειρά όρων και προϋποθέσεων. Σύμφωνα με το αρχικό σχέδιο, η πρώτη φάση της επαναλειτουργίας θα ερχόταν στις 8 Ιουνίου και θα αφορούσε ορισμένες κατηγορίες πολιτών. Στις 15 Ιουνίου αναμενόταν η επαναλειτουργία όλων των οδοφραγμάτων, φυσικά με βάση όλα τα αναγκαία μέτρα για την καταπολέμηση του νέου ιού.

Το σχέδιο του Προέδρου Νίκου Αναστασιάδη και του Τουρκοκύπριου ηγέτη Μουσταφά Ακιντζί σκόταψε στο «βέτο» της «κυβέρνησης» Ερσίν Τατάρ. Η «κυβέρνηση» ανέβαλε την ημερομηνία της επαναλειτουργίας των οδοφραγμάτων για την 1η Ιουλίου, επιτρέποντας xδες μονάχα την χρήση των οδοφραγμάτων από μερικές δεκάδες τ/κ που εργάζονται στις ελεύθερες περιοχές. Οι τ/κ εργαζόμενοι πέρασαν στις ελεύθερες περιοχές με δική τους πρωτοβουλία και ευθύνη, έχοντας στην κατοχή τους αρνητικά αποτελέσματα τεστ PCR και με την προϋπόθεση ότι δεν πρόκειται να επιστρέψουν στα κατεχόμενα πριν από την επαναλειτουργία όλων των οδοφραγμάτων. Ο συγκεκριμένος όρος, όπως ήταν αναμενόμενο, προκάλεσε θύελλα αντιδράσεων στην τ/κ κοινότητα, με τους τ/κ πολίτες να ασκούν δριμύτατη κριτική στην «κυβέρνηση» με το σκεπτικό ότι υποκρίνεται δεκάδες τ/κ να αναζητούν την στήριξη φιλικών προσώπων ή να παραμεινουν στον δρόμο στις ελεύθερες περιοχές για αρκετές ημέρες.

Τα σχέδια της «κυβέρνησης» και η τύχη των τ/κ εργαζομένων αποτελεί μονάχα την μια πτυχή του νέου ζητήματος που έχει προκύψει στις δικαιοδικές σχέσεις. Το ζήτημα των οδοφραγμάτων αναδεικνύει επίσης τη μεγάλη πολιτική κόντρα στις σχέσεις «προεδρικού»-«κυβέρνησης» και την πραγματική εικόνα που εκπέμπει ο ιός Covid19 στα κατεχόμενα.

Καραντίνα μέχρι 1η Ιουλίου

Καλά ενημερωμένες πηγές από κύκλους της «κυβέρνησης» του Κόμματος Εθνικής Ενότητας (ΚΕΕ) – Κόμματος του Λαού (ΚΛ) διατυπώνουν την άποψη ότι η ε/κ ηγεσία και η ηγεσία του Μουσταφά Ακιντζί έδωσαν πολιτικές διαστάσεις σε



Οι τ/κ εργαζόμενοι πέρασαν στις ελεύθερες περιοχές με δική τους πρωτοβουλία και ευθύνη, έχοντας στην κατοχή τους αρνητικά αποτελέσματα τεστ PCR και με την προϋπόθεση ότι δεν πρόκειται να επιστρέψουν στα κατεχόμενα πριν από την επαναλειτουργία όλων των οδοφραγμάτων.

Οι τ/κ ιατροί προβληματίζονται για τον χαμηλό αριθμό των τεστ και ζητούν την άνοιξη των οδοφραγμάτων υπό όρους και προϋποθέσεις.

ένα πολύ ευαίσθητο ζήτημα, που αφορά την δημόσια υγεία για να προσκομίσουν στην συνέχεια διπλωματικά και πολιτικά οφέλη. Η ε/κ πλευρά επιχειρεί να εντυπωσιάσει τον ΟΗΕ λίγο πριν από τη νέα έκθεση για την Ειρηνευτική Δύναμη και ο κ. Ακιντζί να εξασφαλίσει πολύτιμα ποσοστά λίγο πριν από τις «προεδρικές εκλογές».

Σύμφωνα με τους υποστηρικτές της παραπάνω άποψης, η «κυβέρνηση», η οποία επίσης επιθυμεί την επαναλειτουργία των οδοφραγμάτων, κυρίως εξαιτίας του οικονομικού αδιεξόδου στην τ/κ πλευρά, στοχεύει σε ένα «σταδιακό» και «προεκτικό» άνοιγμα, το οποίο θα λαμβάνει υπόψη όλα τα τελευταία δεδομένα. Η τ/κ πλευρά, από την μια, επιθυμεί να καταγράψει και να αναλύσει

τα αποτελέσματα της νέας φάσης του ανοίγματος στις ελεύθερες περιοχές, κυρίως της επαναλειτουργίας των αεροδρομίων. Από την άλλη, επιθυμεί να είναι σίγουροι ότι την στιγμή του ανοίγματος των οδοφραγμάτων, θα έχουν ληφθεί όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την δημόσια υγεία.

«Τα σύνορα δεν έχουν κλείσει. Λειτουργούν με την προϋπόθεση της καραντίνας», δήλωσε πριν από λίγες ώρες ο Κουντρέτ Όζερασί, Αντιπρόεδρος της «κυβέρνησης» και «Υπουργός Εξωτερικών», για το όλο ζήτημα, από το βήμα της «βουλής». Ο κ. Όζερασί υπενθύμισε ότι ως την 1η Ιουλίου, η τ/κ πλευρά θα συνεχίσει να οδηγεί όσους εισέρχονται στα κατεχόμενα, είτε από τις ελεύθερες περιοχές είτε από την Τουρκία, σε καραντίνα, τα έξοδα της οποίας θα καλύπτονται από τον ίδιον τον επισκέπτη. Την ημερομηνία της 1ης Ιουλίου έχει επιλέξει το «υπουργικό συμβούλιο», το οποίο στη συνέχεια, αναλόγως με την μετεξέλιξη της πανδημίας, θα μπορούσε να αλλάξει στάση. Από xδες, η τ/κ πλευρά, με βάση το προαναφερόμενο σχέδιο-χρονοδιάγραμμα, επιτρέπει την χρήση των οδοφραγμάτων για δύο κατηγορίες πολιτών: Οι τ/κ που εργάζονται στις ελεύθερες περιοχές και για άτομα που

για λόγους υγείας ή ανθρωπιστικούς πρέπει να χρησιμοποιήσουν τα οδοφράγματα.

Οι κρίσιμες δύο εβδομάδες

Σύμφωνα με τον κ. Όζερασί και τους εκπρόσωπους του «Υπουργείου Υγείας», από το πρωί της Τρίτης, για την τ/κ πλευρά, ξεκίνησε η κρίσιμη μεταβατική φάση της καταγραφής και μελέτης όλων των τελευταίων εξελίξεων που αφορούν την πανδημία στις ελεύθερες περιοχές. «Ξεκίνησαν οι είσοδοι στο νότο με αρνητικό αποτέλεσμα των τεστ PCR. Για μία περίοδο 14 ημερών θέλουμε να μελετήσουμε αυτήν την διαδικασία», τονίζει ο κ. Όζερασί. Προσθέτει ότι η επανασύνδεση της Κύπρου με το εξωτερικό δημοργεί νέα ρίσκα, τα οποία θα προστερούν την επαναλειτουργία των οδοφραγμάτων. Σε περίπτωση που την Τρίτη δεν έφταναν πτήσεις στο Αεροδρόμιο της Λάρνακας, η γενική εικόνα στα οδοφράγματα θα μπορούσε να ήταν διαφορετική. «Αν δεν ανακινώμε η ε/κ πλευρά την έναρξη των διενθών πτήσεων ενδεχομένως θα βρισκόμασταν σήμερα σε ένα διαφορετικό σημείο για τις διελεύσεις», επισημαίνει ο κ. Όζερασί, ο οποίος σημειώνει ότι η τελική απόφαση για την επαναλειτουργία των οδοφραγμάτων την 1η Ιουλίου, εκτός απροόπτου, θα ληφθεί με βάση τα αποτελέσματα της νέας φάσης του ανοίγματος στις ελεύθερες περιοχές. Σε περίπτωση που δεν παρατηρηθεί αύξηση των κρουσμάτων, τα οδοφράγματα θα μπορούσαν να επαναλειτουργήσουν τη συγκεκριμένη ημερομηνία. Αν ωστόσο, αλλάξουν τα δεδομένα στην πανδημία, τότε η τ/κ πλευρά δεν αποκλείεται να αναθεωρήσει την στάση της. Στη στάση της «κυβέρνησης» Τατάρ αξιοσημείωτο ρόλο διαδραματίζουν τα μηνύματα που λαμβάνουν ο «Πρωθυπουργός» και οι «υπουργοί» του από διάφορες μερίδες της τ/κ κοινότητας. Εκτός από τους υποστηρικτές της λύσης που τάσσονται υπέρ της άμεσης επαναλειτουργίας, σημαντική μερίδα της τ/κ κοινής γνώμης εκφράζει έντονο προβληματισμό για τις επιπτώσεις της επανανένδεσης των κατεχομένων με τον εξωτερικό κόσμο στην πανδημία του Covid 19.

Χαμηλός αριθμός τεστ

Στο περιθώριο των διαβουλεύσεων και προετοιμασιών για την επαναλειτουργία των οδοφραγμάτων, εκτός από την μετωπική σύγκρουση του «προεδρι-

κού» με την «κυβέρνηση», ιδιαίτερη σημασία έχει και η τελική εικόνα που εκπέμπει το εγχείρημα της καταπολέμησης του νέου ιού στα κατεχόμενα.

Πριν από λίγες ώρες, διαψεύδοντας τον ισχυρισμό της «κυβέρνησης» ότι στην τ/κ πλευρά υπάρχει ομοφωνία για την μη λειτουργία των οδοφραγμάτων μέχρι την 1η Ιουλίου, η τ/κ επιτροπή υγείας του «υπουργείου υγείας», την οποία αποτείζουν έμπειροι τ/κ ιατροί και επιστήμονες, έδωσε στην δημοσιότητα τους τελευταίους, αναθεωρημένους αριθμούς των τεστ που πραγματοποιούνται στην τ/κ κοινότητα για τον εντοπισμό του Covid 19. Μέχρι σήμερα, λοιπόν, η τ/κ πλευρά έχει εξασφαλίσει συνολικά 36.000 «γρήγορα» τεστ εντοπισμού του νέου ιού. Αυτή την στιγμή, στο χέρι της τ/κ πλευράς παραμένουν 7.000 από αυτά τα τεστ. Σε περίπτωση που αφαιρεθούν τα επαναληπτικά ή προβληματικά τεστ, ο πραγματικός αριθμός των γρήγορων τεστ που έχουν χρησιμοποιηθεί μέχρι στιγμής στα κατεχόμενα είναι 26.000. Σε ό,τι αφορά τα τεστ PCR, από την αρχή της πανδημίας μέχρι τον Ιούνιο, η τ/κ πλευρά εξασφάλισε συνολικά 13.500. Αυτή τη στιγμή στα ράφια των δυο εργαστηρίων που ερευνούν για τον κορωνοϊό σε Αμμόχωστο και Λευκωσία παραμένουν 4.000 τεστ PCR. Άλλαδθ, συνολικά, στα κατεχόμενα έχουν πραγματοποιηθεί 8.500 τεστ PCR. Την ίδια στιγμή, η τ/κ πλευρά έχει στην διάθεση της 2.500 τεστ ανασίας.

Με βάση τους προαναφερόμενους αριθμούς και τα τελευταία δεδομένα στην πανδημία, σε ολόκληρο το νησί, οι τ/κ ιατροί και επιστήμονες εισηγούνται την άμεση επαναλειτουργία των οδοφραγμάτων με βάση μια σειρά όρων και προϋποθέσεων. Στα πλαίσια αυτών της εισηγησης, στο τραπέζι έχουν πέσει ιδέες όπως την χρήση των οδοφραγμάτων με αρνητικά αποτελέσματα τεστ PCR, την υπογραφή υπεύθυνος δήλωσης για αποχή από σημεία που υπάρχουν πλήθη, την χρήση ενός ειδικού λογισμικού στα κινητά κ.ο.κ. Σημαντική μερίδα των τ/κ ιατρών και επιστημόνων στα κατεχόμενα εξακολουθεί να εκφράζει έντονο προβληματισμό για τον χαμηλό αριθμό των τεστ. Εκτιμούν ότι ο περιορισμένος αριθμός των τεστ PCR δημιουργεί εύλογες υποψίες και προβληματισμό για το αφήγημα επιτυχίας της «κυβέρνησης», η οποία υποστηρίζει ότι για συνεχιζόμενες εβδομάδες στο βόρειο κομμάτι της Κύπρου δεν έχουν εντοπιστεί νέα κρούσματα.

ΑΡΘΡΟ / Του **ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ**

Αντίστροφη μέτρηση

Ξεκίνησε η αντίστροφη μέτρηση για την περιοχή της Μεσογείου. Η Τουρκία τα παίζει όλα για όλα αφού τίποτα δεν φαίνεται να πάει καλά για τον Ερντογάν. Εκτός από την πίτα στον Έβρο από την Ελλάδα, πιέζεται σε Συρία και Λιβύη αλλά και στις σχέσεις με όλες σχεδόν τις γειτονικές χώρες. Σαν να μην έφτανε αυτό, βγήκε να μια δημοσκόπηση που τον φέρνει να χάνει σε περίπτωση εκλογών από τον Δήμαρχο της Κωνσταντινούπολης. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να περιμένουμε κάτι εντυπωσιακό από μέρους του, αφού μας έχει συνθίσει σε τέτοιου είδους ενέργειες όταν έχει προβλήματα. Εξέδωσε παράνομες άδειες για γεωτρήσεις σε ελληνικά χωρικά ύδατα και απειλεί συνεχώς την Κύπρο διαδίδοντας μάλιστα και ψευδείς ειδήσεις για δήθεν επιθέσεις σε τζαμιά.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση φαίνεται να είναι έτοιμη για πρώτη φορά να στηρίξει έμπρακτα Ελλάδα και Κύπρο, απλά περιμένουμε ως συνήθως την Γερμανία να αποφασίσει πότε θα γίνει χρονικά, αφού προσπαθεί να κερδίσει χρόνο πιστεύοντας ότι θα λυθεί το πρόβλημα ως διά μαγείας. Η Γαλλία είναι διαρκής σύμμαχος μας και η νέα Ιταλία έχουμε συμφωνήσει τα επόμενα βήματα, ασχέτως αν έχει μεγάλα οικονομικά συμφέροντα στην Τουρκία. Οι ΗΠΑ έχουν καταλάβει ότι σε περίπτωση επεισοδίου μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας όντας και οι δυο σύμμαχοι στο ΝΑΤΟ, θα αρχίσει να ζηλώνεται η Βορειοατλαντική Συμμαχία προς ευχαρίστηση της Ρωσίας, οπότε για αυτό το λόγο ο Αμερικανός Πρόεδρος στην Ελλάδα πήρε ξεκάθαρα θέση υπέρ του δικαίου, δηλαδή των ελληνικών θέσεων.

Οι Τούρκοι συνεχίζουν να κοροϊδεύουν τους Αμερικανούς ανοικτά με την αγορά οπλικών συστημάτων από τη Ρωσία και αυτό δεν αρέσει καθόλου στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει καταλάβει έστω και αργά το ποιόν του Τούρκου Προέδρου και συντονισμένα θα απαντήσει στις προκλήσεις. Η Ελλάδα έχει το πολιτικό σθένος αλλά και την επιχειρησιακή δυνατότητα να απαντήσει σε οποιονδήποτε αμφισβητήσει την εδαφική ακεραιότητα της, αλλά και την κυριαρχία της Κύπρου σε Θάλασσα και στεριά. Το θέμα δεν είναι πλέον το φυσικό αέριο αλλά η γεωστратηγική σημασία του ελέγχου της Μεσογείου.

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

Δεν ισχύει πάντα η απόσταση των δύο μέτρων

Ο καθηγητής Δημήτρης Δρικόκης εξηγεί στην «Κ» πώς ένας ιός μπορεί να μεταφερθεί σε μεγαλύτερη απόσταση

Συνέντευξη στον **ΓΙΑΝΝΟ ΛΥΤΡΑ**

Η απόσταση των δύο μέτρων η οποία συνίσταται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας και κατ' επέκταση από τις υγειονομικές αρχές πολλών χωρών, ως μέτρο παρεμπόδισης της εξάπλωσης του νέου κορωνοϊού, πλέον, αποδεικνύεται ότι δεν πρέπει να θεωρείται πανάκεια. Ο καθηγητής της Ιατρικής Σχολής και της Σχολής Επιστημών και Μηχανικής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, Δημήτρης Δρικόκης, πραγματοποιείσε μια εργασία επί του θέματος της αερογενούς μεταφοράς των σωματιδίων και των σταγονιδίων, τα οποία εκπέμπονται με τον βήχα και φτάρνισμα, με τα ευρήματά του να αποδεικνύουν ότι τα δύο μέτρα δεν μας προστατεύουν πάντα. Ο κ. Δρικόκης στη συνέντευξή του στην «Κ» εξηγεί υπό ποιες περιβαλλοντολογικές συνθήκες ένας ιός μπορεί να μεταφερθεί σε απόσταση μεγαλύτερη των δύο μέτρων, ποιους και πώς μπορεί να επηρεάσει και πώς ο καθένας από εμάς πρέπει να χρησιμοποιήσει τη γνώση αυτή που πλέον βρίσκεται στη διάθεσή μας.

–Κατ' αρχάς, θεωρείται ακόμα ασαφές το κατά πόσον ο νέος κορωνοϊός μεταφέρεται αερογενώς; Επίσης, πόσο έχει εμπλουτιστεί η γνώση μας γύρω από το θέμα;

–Παρόλο που οι μηχανισμοί μετάδοσης του COVID-19 είναι ακόμη υπό συζήτηση,

«Ο καθένας πρέπει να επιλέξει, ανάλογα με το πώς αισθάνεται, τον χώρο και τις συνθήκες της ζωής και εργασίας του, πώς θα χρησιμοποιήσει αυτή τη γνώση, καθώς δεν είναι εφικτό να δοθεί μια οδηγία που να μπορεί να καθορίσει την απόσταση».

είναι ευρέως αποδεκτό ότι η αερογενής μεταφορά αναπνευστικών σταγονιδίων είναι σημαντικός παράγοντας για την ταχεία εξάπλωση και τη συνεχή κυκλοφορία του ιού. Αυτό δεν σημαίνει, βεβαίως, ότι έχουμε συγκεκριμένη γνώση για το κατά πόσον η ποσότητα του ιού που μεταφέρεται μπορεί να επηρεάσει έναν άνθρωπο. Υποθέτουμε ότι θα εξαρτάται και από τη φύση του κάθε ιού. Επομένως η περίπτωση του COVID-19 είναι μια εξελισσόμενη επιστήμη, γνωρίζουμε δηλαδή ότι είναι ένας κορωνοϊός, αλλ' δεν ξέρουμε όλες τις λεπτομέρειες, γι' αυτό και διατηρούμε κάποιες επιφυλάξεις. Γενικότερα, όμως, το ότι υπάρχει η δυνατότητα της αερογενούς μεταφοράς ενός ιού η επιστημονική κοινότητα το έχει



Αν υπάρχει άνεμος, ο οποίος θα μεταφέρει τα σταγονίδια του σιέλου, θα μεταφερθεί και ο ιός, ακόμα κι σε απόσταση μεγαλύτερη των έξι μέτρων, κάτι που εξαρτάται και από την ταχύτητα του ανέμου, αναφέρει χαρακτηριστικά καθηγητής Δημήτρης Δρικόκης.

διαπιστώσει και σε άλλους ιούς, ενώ υπάρχουν και συγκεκριμένες εργασίες επί του θέματος αυτού. Όσον αφορά το αν ο αέρας μπορεί να παρασύρει σωματίδια του ιού, τα οποία βρίσκονται πάνω σε κάποια επιφάνεια, αυτό εξαρτάται από το αν η επιφάνεια έχει δημιουργήσει δεσμούς με τα στοιχεία του ιού, για να τον διατηρήσει για κάποιο διάστημα. Υπάρχουν ενδείξεις και μερικές αποδείξεις ότι κάποιες επιφάνειες πιο εύκολα μπορούν να κρατήσουν τον ιό και άλλες πιο δύσκολα. Ωστόσο, δεν γνωρίζουμε αν με τον άνεμο μπορούν να παρασυρθούν σωματίδια του ιού από μια επιφάνεια, επειδή παρατηρούνται περίπλοκα φαινόμενα κατά την αερογενή μεταφορά σωματιδίων –μπορούν να σπιάσουν, να εξατμιστούν

ή και να ενωθούν μεταξύ τους. Το κατά πόσον μπορεί να είναι ανθεκτικός ο ιός και το πώς συμπεριφέρεται μέσα από αυτές τις αλληλεπιδράσεις, δεν το γνωρίζουμε.

–Η δική σας έρευνα τι αφορά και πώς έχετε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι τα σταγονίδια σιέλου μπορούν να μεταφερθούν αρκετά πιο μακριά από τα δύο μέτρα;

–Κατ' αρχάς, να πούμε ότι τα δύο μέτρα, που αποτελούν την απόσταση, η οποία συνίσταται από τις υγειονομικές αρχές των κρατών είναι ένα μέτρο το οποίο προτείνει ο ΠΟΥ και στηρίζεται σε παλαιότερες εργασίες και συγκεκριμένα σε μια εργασία της δεκαετίας του '30. Έκτοτε, δεν πραγματοποιήθηκε οποιαδήποτε

μελέτη επί του θέματος που να αφορά την επίδραση του ανέμου η γενικότερα της κυκλοφορίας του ιού. Η απόσταση των δύο μέτρων ισχύει αυστηρά όταν δεν υπάρχουν οι συνθήκες που επιτρέπουν την κυκλοφορία αυτών των σωματιδίων πέραν των δύο μέτρων. Αν υπάρχει άνεμος, ο οποίος θα μεταφέρει τα σταγονίδια του σιέλου, θα μεταφερθεί και ο ιός. Επίσης αυτό εξαρτάται και από την ταχύτητα του ανέμου. Αυτό που δείξαμε εμείς με την εργασία –για πρώτη φορά– είναι το ότι τα σταγονίδια τα οποία φέρουν τον ιό μπορούν να μεταφερθούν σε αρκετά μεγαλύτερη απόσταση, ανάλωγως της ταχύτητας του ανέμου. Στη μελέτη που εκπονήσαμε ακολουθήσαμε αυστηρή ρευστοδυναμική ανάλυσή της

φυσικής της ροής των σωματιδίων και των αλληλεπιδράσεών τους για να ληφθούν υπ' όψιν όλα τα φαινόμενα που επιδρούν σε αυτά, ώστε να μην καταλήξουμε σε λάθος συμπεράσματα. Επομένως, για πρώτη φορά δείξαμε με πολύ αναλυτικό τρόπο, στη φυσική περιγραφή των σωματιδίων και μέσω μοντέλων που φτιάξαμε, ότι αυτά μπορούν να φτάσουν σε απόσταση μέχρι και περισσότερων από έξι μέτρα, με μία πτωτική τροχιά, λόγω της βαρύτητας. Με άνεμο ταχύτητας μέχρι και 15 χλμ./ω, τα σωματίδια μπορούν να φτάσουν σε απόσταση έξι μέτρων και να φτάσουν σε ύψος περίπου ενός με εναμίση μέτρου. Με τον τρόπο αυτό, μπορεί να επηρεάσουν ένα παιδάκι ή ένα άτομο μικρότερου ύψους. Το σημαντικότερο εύρημα της μελέτης είναι το ότι δεν ισχύει η απόσταση των δύο μέτρων όταν αλλάζουν οι περιβαλλοντολογικές συνθήκες. Ωστόσο, δεν μπορείς να επιβάλεις στον οποιονδήποτε το πώς θα συμπεριφέρεται στην καθημερινότητά του. Το θέμα είναι το ότι πρέπει να είμαστε ενήμεροι για τους κινδύνους που εγκυμονεί η αερογενής μεταφορά του ιού. Τώρα που γνωρίζουμε ότι δεν ισχύει πάντοτε η απόσταση των δύο μέτρων, κάποιος που αισθάνεται περισσότερον τον κίνδυνο θα το λάβει υπ' όψιν και θα λειτουργήσει αναλόγως.

–Βάσει των ευρημάτων της μελέτης

« Όσο περνά ο καιρός αποκτούμε μεγαλύτερη γνώση παγκοσμίως, ενώ αυξάνονται και οι πιθανότητες να φτάσουμε σε μια θεραπεία, παράγοντες που θα βοηθήσουν στην αμεσότερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση ενός δεύτερου κύματος».

σας, θα μπορούσαμε να πούμε ότι τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης που εφαρμόζουμε σήμερα είναι ανεπαρκή;

–Εγώ θα έλεγα ότι θα πρέπει να είμαστε ενήμεροι ότι η μεταφορά των σωματιδίων του σιέλου, είτε από βήχα, είτε από φτέρνισμα, μπορεί να αφορά σε απόσταση μεγαλύτερη των δύο μέτρων. Από και πέρα, ο καθένας πρέπει να επιλέξει, ανάλογα με το πώς αισθάνεται, τον χώρο και τις συνθήκες της ζωής και εργασίας του, πώς θα χρησιμοποιήσει αυτή τη γνώση. Δεν νομίζω ότι είναι εφικτό να δοθεί μια οδηγία, η οποία να μπορεί να καθορίσει την απόσταση, καθώς δεν εφαρμόζεται και στην πράξη. Για παράδειγμα, στον εξωτερικό χώρο ενός εστια-

τορίου, πώς μπορεί κάποιος να γνωρίζει αν δεν υπάρχει κάποιος φορέας του ιού και ο άνεμος δεν θα μεταφέρει σταγονίδια του σε μεγαλύτερη απόσταση;

–Η μελέτη σας έχει περάσει τα σύνορα της Κύπρου. Ποια ήταν η απήχυσή της και τα σχόλια που ενδεχομένως να έχετε λάβει από συναδέλφους σας στο εξωτερικό;

–Η απήχυσή της ήταν τεράστια, πέρα κι από τις προσδοκίες μου, θα έλεγα. Η ιδέα ήταν μοναδική σε αυτή τη χρονική στιγμή και επειδή το θέμα είναι καυτό, έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον πέραν των 150 δημοσιογραφικών πρακτορείων παγκόσμια και έχει γίνει αναφορά σε αυτή στις πλείστες χώρες. Προσωπικά, έχω δεχθεί πολύ θετικά σχόλια, από συναδέλφους στη Βρετανία και στις ΗΠΑ, ενώ έχω μάθει ότι στην Κίνα έχουν μεταφραστεί κάποια μέρη και ευρέως ζητηθεί. Επίσης, ερευνητές από διάφορες χώρες, συμπεριλαμβανομένων της Κίνας και ευρωπαϊκών χωρών ήρθαν σε επαφή μαζί μου για την ανάπτυξη συνεργασιών. Αυτή η απήχυση ικανοποιεί εμένα προσωπικά, όπως και το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, που αγκάλιασε αυτή την προσπάθεια από την αρχή.

–Με βάση και τα δικά σας συμπεράσματα, ποια θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι η επιδημιολογική εικόνα σήμερα στην Κύπρο; Η άρση των μέτρων μπορεί να μας οδηγήσει σε υποτροπή της κατάστασης;

–Η προσωπική μου άποψη ως επιστήμονα είναι το ότι κανείς δεν έχει την κρυστάλλινη σφαίρα μπροστά του για να προβλέψει το μέλλον. Σε αυτή τη χρονική στιγμή, η πολιτική ηγεσία αρίστευσε, αναμφιβόλως, γεγονός που αποδεικνύεται και από τα αποτελέσματα. Από και πέρα, κανένας δεν μπορεί να πει μετά βεβαιότητας αν θα υπάρξει ένα δεύτερο κύμα της νόσου COVID-19 ή όχι. Όσο περνά ο καιρός αποκτούμε μεγαλύτερη γνώση παγκοσμίως, ενώ αυξάνονται και οι πιθανότητες να φτάσουμε σε μια θεραπεία, παράγοντες που θα βοηθήσουν πάρα πολύ. Λαμβανομένων υπ' όψιν των πιο πάνω, ενισχύεται η άποψη ότι, ακόμα και αν εμφανιστεί ένα δεύτερο κύμα της πανδημίας, θα το αντιμετωπίσουμε πιο άμεσα και πιο αποτελεσματικά.

–Τα συστήματα κλιματισμού πώς μπορούν να επηρεάσουν και ενδεχομένως να ανατρέψουν την κατάσταση; Πώς θα πρέπει να γίνεται η χρήση τους;

–Όταν υπάρχει κυκλοφορία του αέρα, που μπορεί να προκληθεί και από ένα σύστημα κλιματισμού, ο ιός μπορεί να μεταφερθεί σε απόσταση πάνω από δύο μέτρα. Όταν σε έναν χώρο χρησιμοποιείται το σύστημα κλιματισμού, η ταχύτητα του πρέπει να είναι ρυθμιζόμενη στη χαμηλότερη της έντασης, ώστε να μην αυξάνεται η πιθανότητα τα σωματίδια να μεταφέρονται σε μεγαλύτερη απόσταση.

Με θετικό πρόσημο το άνοιγμα των εμπορικών κέντρων

Μέχρι και 20% αυξημένη ήταν η επισκεψιμότητα στα εμπορικά κέντρα, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή μέρα

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΛΥΤΡΑ**

Μεγάλο φαίνεται ότι ήταν το διάστημα των δυόμισι μηνών του εγκλεισμού, μακριά από αγαπημένες συνήθειες, όπως οι επισκέψεις των πολιτών στα εμπορικά κέντρα και στα πολυκαταστήματα. Η επαναλειτουργία των συγκεκριμένων επιχειρήσεων πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 9 Ιουνίου, μετά και τις πρόσφατες αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ενώ την ίδια ημέρα το κοινό είχε την ευκαιρία να απολαύσει το ποτό ή το φαγητό του και στα εστιατόρια τα οποία λειτουργούν εντός των Malls. Αισθήματα ικανοποίησης για την πρώτη ημέρα της επαναλειτουργίας των εμπορικών κέντρων εξέφρασε ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Λιανικού Εμπορίου (ΠΑΣΥΛΙΕ), διά στόματος του Προέδρου του, Μάριου Αντωνίου, ο οποίος μίλησε στην «Κ». Όπως είπε ο κ. Αντωνίου, υπάρχει η αισιοδοξία ότι το αμέσως επόμενο διάστημα θα αρχίσει να καταγράφεται και ο τζίρος από τα καταστήματα και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους συγκεκριμένους χώρους, αλλά ταυτόχρονα υπάρχει και η απαιτούμενη κατανόηση και δίετική η πίστωση χρόνου, καθώς οι οικονομικές επιπτώσεις του εγκλεισμού εξαιτίας της πανδημίας είναι αισθητές σε μια μεγάλη μερίδα του πληθυσμού.

Η Τρίτη ήταν η ημέρα κατά την οποία επαναλειτούργησαν και όλα τα καταστήματα του λιανικού εμπορίου που δραστηριοποιούνται μέσα στα εμπορικά κέντρα, δήλωσε ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΛΙΕ στην «Κ» και με αυτό τον τρόπο πραγματοποιήθηκε η ολοκληρωτική επιστροφή και του τελευταίου μέρους του συγκεκριμένου τομέα της οικονομίας. Ο κ. Αντωνίου εξήρε την πολύ καλή δουλειά που έγινε από όλα τα εμπορικά κέντρα παγκύπρια, όσον αφορά στην εφαρμογή των πρωτοκόλλων και των υγειονομικών



Σε δελεαστικές προσφορές και εκπτώσεις έχουν προβεί αρκετοί καταστηματαρχες του λιανικού εμπορίου, προκειμένου να δελεάσουν τους πολίτες να αγοράσουν, αν και υπάρχει η επίγνωση των οικονομικών δυσκολιών που ενδεχομένως να αντιμετωπίζουν.

μέτρων. Από τις πρώτες πρωινές ώρες της επαναλειτουργίας τους, η επισκεψιμότητα των πολιτών στα εμπορικά κέντρα ξεπέρασε τις προσδοκίες των καταστηματαρχών και των διευθύνσεων, ανέφερε. Χαρακτηριστικά, μέχρι και τις 20:00 το βράδυ της Τρίτης, τα στοιχεία από το «MyMall Limassol» έδειξαν ότι υπήρξε μια αύξηση της τάξης του 20% σε σύγκριση πάντοτε με την αντίστοιχη περσινή ημέρα, την επομένη, δηλαδή, της γιορτής του Αγίου Πνεύματος. Αυτό μας οδηγεί στο να σχηματίσουμε την άποψη ότι ο κόσμος έχει επιθυμήσει να επισκεφθεί τα εμπορικά κέντρα και τα πολυκαταστήματα και, πλέον, απομένει η επισκεψιμότητα να μεταφραστεί σε τζίρο για τα καταστήματα, συμπλήρωσε ο κ. Αντωνίου.

Σε σχέση με τα υπόλοιπα εμπορικά κέντρα, όπως το «The Mall of Cyprus» και το «Nicosia Mall», η επισκεψιμότητα κυμάνθηκε σε ψηλά ποσοστά, καταγράφοντας θετικό πρόσημο. Συγκεκριμένα, βάσει της πληροφόρησής μέχρι και τις 20:00 το βράδυ της Τρίτης 9 Ιουνίου, τα δύο μεγάλα εμπορικά κέντρα της πρωτεύουσας κατέγραψαν αύξηση της επισκεψιμότητάς τους της τάξεως του 15% περίπου, σε σύγκριση πάντα με την αντίστοιχη περσινή ημέρα. Βάσει των ιδίων δεδομένων, σε παρόμοια επίπεδα κυμάνθηκε και η επισκεψιμότητα του «Kings Avenue Mall» στην Πάφο, σημειώσε ο κ. Αντωνίου.

Μέτρα ασφαλείας

Παράλληλα, πρόσθεσε ο Πρόεδρος

του ΠΑΣΥΛΙΕ, εκ μέρους των διευθύνσεων των εμπορικών κέντρων και των πολυκαταστημάτων έγινε πολύ καλή δουλειά, όσον αφορά στην λήψη των απαραίτητων μέτρων ασφαλείας, βάσει των υγειονομικών πρωτοκόλλων. Ο κ. Αντωνίου απεύθυνε έκκληση προς όλους τους ιδιοκτήτες επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου, να συνεχίσουν την δουλειά ως προς την εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας, καθώς μέχρι σήμερα, εντοπίστηκαν μερικές μόνο μεμονωμένες περιπτώσεις κατά τις οποίες έγιναν συστάσεις, όπως είπε. Όσον αφορά στα εμπορικά κέντρα, εξήγησε, είναι οι μοναδικοί χώροι στην Κύπρο οι οποίοι διαθέτουν αυτόματα σύστημα καταγραφής επισκεπτών στις εισόδους τους, καθιστώντας γνωστό, ανά πάσα στιγμή, τον αριθμό των παρευρι-

Μέχρι και το βράδυ της Τρίτης, τα στοιχεία από τα εμπορικά κέντρα όλων των πόλεων έδειξαν ότι υπήρξε μια αύξηση μέχρι και 20% σε σύγκριση πάντοτε με την αντίστοιχη περσινή ημέρα, την εορμένη, δηλαδή, της γιορτής του Αγίου Πνεύματος.

σκομένων σε αυτούς. Ο ίδιος πραγματοποιείσε επίσκεψη σε εμπορικά κέντρα την πρώτη ημέρα της επαναλειτουργίας τους κι διαπίστωσε με ικανοποίηση ότι έχουν τοποθετηθεί οι σημάδες ασφαλείας στους χώρους των εμπορικών κέντρων, έχει αναρτηθεί στις εισόδους τους ο επιτρεπόμενος αριθμός ατόμων που δικαιούνται να βρίσκονται εντός ταυτόχρονα. Ανάλογα μέτρα έλαβαν και οι ιδιοκτήτες των καταστημάτων, βάσει του ωφέλιμου χώρους τους, ανέφερε ο κ. Αντωνίου. Την ίδια ώρα, διαπίστωσε ότι τα εξειδικευμένα συνεργεία καθαρισμού και ασφαλείας που υπάρχουν σε όλα τα εμπορικά κέντρα, επιβλέπουν τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται για την σωστή εφαρμογή και τήρηση των μέτρων προστασίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους κοινόχρηστους χώρους των Malls, στους οποίους ο κόσμος τείνει να συναθροίζεται σε μεγαλύτερο βαθμό, συμπλήρωσε.

Τα κλειστά

Η μέρα της επαναλειτουργίας των εμπορικών κέντρων και των πολυκαταστημάτων, ήταν η ίδια με την επαναδραστηριοποίηση και των εσωτερικών χώρων

των επιχειρήσεων εστίασης. Ως εκ τούτου, οι επισκέπτες των Malls είχαν την δυνατότητα να απολαύσουν το ρόφημα και το φαγητό τους στα εστιατόρια τα οποία βρίσκονται στα εμπορικά κέντρα. Κλειστοί μέχρι νεωτέρας, ωστόσο, εξακολουθούν να παραμένουν οι εσωτερικοί παιδότοποι και οι κινηματογράφοι που δραστηριοποιούνται εντός των Malls. Όσον αφορά σε άλλους χώρους ψυχαγωγίας που βρίσκονται μέσα σε κάποια από τα εμπορικά κέντρα της Κύπρου, όπως παγοδρόμια και λούναπαρκ, θα επαναλειτουργήσουν, βάσει του τελευταίου διατάγματος του Υπουργού Υγείας, το Σάββατο 13 Ιουνίου, σημείωσε ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΛΙΕ.

Προσδοκούν κέρδη

Η πρώτη αίσθηση που αποκόμισαν, τόσο οι διευθύνσεις των Malls, όσο και οι καταστηματαρχές που διατηρούν επιχειρήσεις τους εντός των συγκεκριμένων χώρων, είναι αυτή της συγκρατημένης αισιοδοξίας. Προς το παρόν, αυτό που γνωρίζουν έχει να κάνει μόνο με την αυξημένη προσέλευση του κοινού, ήδη από την πρώτη ημέρα της επαναλειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων, σημείωσε ο Μιχάλης Αντωνίου. Ωστόσο, ο τζίρος των καταστημάτων θα υπολογιστεί περί τα τέλη της τρέχουσας εβδομάδας, είπε, την ώρα που ο ίδιος, όπως και οι καταστηματαρχές, παροτρύνουν το κοινό να αρχίσει να προβαίνει ξανά σε αγορές, εκμεταλλευόμενο τις δελεαστικές, όπως τις χαρακτήρισε, προσφορές και εκπτώσεις, στις οποίες έχουν προβεί ορισμένοι εξ αυτών. Παρ' όλ' αυτά, υπάρχει επιγνώση της κατάστασης και των δυσκολιών που ενδεχομένως να αντιμετωπίζει μεγάλη μερίδα των πολιτών, εξαιτίας της πρότερης κατάστασης, σημείωσε, αναγνωρίζοντας ότι θα χρειαστεί αρκετός χρόνος για να καταγραφεί τζίρος ισάξιός της προ πανδημίας εποχής.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Στενά περιθώρια για
εμπορική συμφωνία
Ε.Ε - Βρετανίας

Της JILL WARD / BLOOMBERG

Η απειλή ενός Brexit χωρίς συμφωνία έχει επανέλθει, καθώς και ο κίνδυνος εμφάνισης εμποδίων για τη βρετανική ανάπτυξη. Όσο οι διαπραγματεύσεις μεταξύ Βρετανίας και Ε.Ε. πλησιάζουν στη βασική συνεδρίαση του Ιουνίου, το σενάριο λήξης της μεταβατικής περιόδου χωρίς εμπορική συμφωνία γίνεται όλο και πιο πιθανό, με αποτέλεσμα να δημιουργείται α-ναστάτωση στον επιχειρηματικό κλάδο. Αντί να αναβάλει την προθεσμία αποχώρησης από την Ε.Ε. εξαιτίας της πανδημίας, η Βρετανία έχει απορρίψει κάθε ενδεχόμενο καθυστέρησης. Αυτό ενδέχεται να οφείλεται εν μέρει στους υποστηρικτές του Brexit, που υπολογίζουν ότι το κόστος αποχώρησης χωρίς συμφωνία θα είναι ασαφές λόγω του οικονομικού αντικτύπου

συνόρων με την Ε.Ε. και οι αλλαγές στις εμπορικές σχέσεις με τρίτες χώρες απαιτούν μια τεράστια αλλαγή στις εξαγωγές. Οι επιχειρήσεις με υψηλό χρέος ενδέχεται να αποφύγουν τις επενδύσεις για την ανάπτυξη νέας αγοράς εξαγωγών.

Μολονότι και η Βρετανία και η Ε.Ε. επιμένουν ότι η σύνταξη συμφωνίας είναι η πιο επιθυμητή οδός, οι καθυστερήσεις στις διαπραγματεύσεις και η περιορισμένη μεταβατική περίοδος δημιουργούν τον κίνδυνο ενός σκληρού Brexit: αναλυτές της Eurasia Group θεωρούν ότι κατά 55% η Βρετανία θα αποχωρήσει από την Ε.Ε. χωρίς συμφωνία. Ο επίτροπος Εμπορίου της Ε.Ε. Φιλ Χόγκαν δήλωσε τον προηγούμενο μήνα στην ιρλανδική τηλεόραση ότι η Βρετανία «μπορεί ουσιαστικά να ρίξει την ευθύνη για όλα στον κορωνοϊό».

Εάν οι δύο πλευρές δεν καταφέρουν να συνάψουν συμφωνία μέχρι το τέλος του έτους, τότε η εμπορική σχέση της Βρετανίας με το μπλοκ θα οριστεί βάσει των κανόνων του ΠΟΕ. Αυτό σημαίνει ότι οι βρετανικές μονάδες παραγωγής, για παράδειγμα αυτοκινητοβιομηχανίες, φαρμακευτικές, εταιρείες πλαστικών και εργαλείων, ενδέχεται να δεχθούν επιπλέον κόστη και σημαντικές αναταραχές στις εφοδιαστικές τους αλυσίδες στην Ευρώπη.

Για τον Πάτρικ Μίνφορντ, πρόεδρο της ομάδας Economists for Free Trade που υποστηρίζει το Brexit, η επιβολή των όρων του ΠΟΕ σημαίνει ότι η Βρετανία «θα χάσει τα κέρδη του ελεύθερου εμπορίου με τον υπόλοιπο κόσμο». Είναι επίσης καλύτερο το γεγονός ότι η Βρετανία απέχει από το ακριβό ευρωπαϊκό σχέδιο ανάκαμψης από τον κορωνοϊό, σημείωσε ο ίδιος και συμπλήρωσε ότι «εάν κανείς τα προσθέσει, ανακύπτουν σοβαρά προβλήματα πράγματι, και είναι πολύ καλύτερο που αποχωρούμε». Η αναταραχή που προκάλεσε ο κορωνοϊός στις εφοδιαστικές αλυσίδες είναι μια ισχυρή υπενθύμιση για το τι μπορεί να ακολουθήσει. Περισσότερο από το 80% των μικρομεσαίων μονάδων παραγωγής ισχυρίζεται ότι η πανδημία επηρέασε τις εφοδιαστικές του αλυσίδες, ενώ ορισμένοι υποστηρίζουν ότι τα σχέδια που έκαναν για το Brexit βοήθησαν στην προετοιμασία για τον αντικτύπο του κορωνοϊού. Ωστόσο, άλλοι δήλωσαν ότι παρουσιάστηκαν ελλείψεις.

Ενα σκληρό Brexit ενδέχεται να μειώσει κα-
τά το ήμισυ, στο 1,5%,
τον ρυθμό ανάπτυξης
της χώρας το 2021.

της πανδημίας.

Ενα σκληρό Brexit ενδέχεται να μειώσει κατά το ήμισυ, στο 1,5%, τον ρυθμό ανάπτυξης της χώρας το 2021, σύμφωνα με τον Σάντζι Ράικα, οικονομολόγο της Deutsche Bank. Ο ερευνητικός όμιλος UK in a Changing Europe εκτιμά ότι το ΑΕΠ θα συρρικνωθεί κατά 8% στην επόμενη δεκαετία εξαιτίας των εμπορικών συνόρων και της μείωσης της παραγωγικότητας. Η Intergroup υποστηρίζει ότι το μέγεθος της ζημίας ενδέχεται να είναι τόσο μεγάλο, ώστε να υποχρεώσει την Τράπεζα της Αγγλίας να λάβει αμφιλεγόμενα μέτρα, όπως να προχωρήσει σε μείωση των επιτοκίων σε αρνητικό επίπεδο.

Οι επιχειρήσεις οφείλουν να σκεφτούν πώς θα αντιμετωπίσουν το Brexit, όσο προσπαθούν να ορθοποδήσουν μετά την πανδημία. Πολλές κήρυξαν χρεοκοπία, βρέθηκαν υπερχρεωμένες και δυσκολεύονται να επιβιώσουν. Το επιπλέον χρέος που επιβλήθηκαν οι επιχειρήσεις θα καταστήσει δυσκολότερη την προσαρμογή τους στο Brexit, σύμφωνα με τον Άλαν Γουίντερς, καθηγητή στο Πανεπιστήμιο του Σάσεξ.

Η επαναφορά των εμπορικών

Τα hedge funds με γυναίκα CEO
έχασαν λιγότερα εν μέσω κρίσης

Κατέγραψαν απώλειες 3,5% όταν ο ευρύτερος κλάδος σημείωσε ζημιές 5,5%

Η γυναίκαει προσέγγιση μάλλον αποδεικνύεται πιο επιτυχής από την ανδρική σε έναν τομέα απολύτως κυριαρχούμενο από άνδρες: τον τομέα των επενδύσεων και των hedge funds που, όπως σχολιάζει σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times, χαρακτηρίζεται από έλλειψη προόδου σε ό,τι αφορά την αντιπροσώπευση των γυναικών στις ηγετικές του θέσεις. Η επιτυχής προσέγγιση των γυναικών προκύπτει από τον δείκτη HFR προσβασιμότητας για τις γυναίκες, που καλύπτει 25 funds με περιουσιακά στοιχεία 13,2 δισ. δολαρίων. Προκύπτει συγκεκριμένα πως ένας σχετικά μικρός αριθμός hedge funds που διευθύνονται από γυναίκες, σημείωσε μικρότερες ζημιές από τον ευρύτερο κλάδο. Ο λόγος βέβαια για τους πρώτους τέσσερις μήνες του έτους, όταν όλος ο κλάδος υφίστατο τον οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας. Αυτή η μικρή ομάδα hedge funds σημείωσε ζημιές 3,5% όταν ο ευρύτερος κλάδος, αδιακρίτως φύλου των διευθυντικών στελεχών, κατέγραφε ζημιές 5,5%.

Σύμφωνα με την επενδυτική Aberdeen Standard, μόλις το 1% των hedge funds διοικείται από

Το ποσοστό των
γυναικών που εργάζο-
νται σε επενδυτικά
κεφάλαια δεν
υπερβαίνει το 18,8%.

γυναίκες, αλλά το ποσοστό αυτό είναι ένα επαρκές δείγμα που εμφανίζει ευρύ φάσμα διαφορετικών επενδυτικών στρατηγικών. Άλλα στελέχη του κλάδου διαφωνούν. Η Λίντα Μπράγκα, που έχει ιδρύσει και διευθύνει το hedge fund Systematica Investments και είναι από τα πλέον προβεβλημένα στελέχη θηλυκού γένους στον κλάδο, επιμένει πως είναι πολύ μικρός ο αριθμός των γυναικών και δεν επαρκεί για να προσφέρει αρκετά στοιχεία προς ανάλυση.

Μιλώντας στη βρετανική εφημερίδα, ο Ράσελ Μπάρλοου, επικεφαλής της μονάδας εναλλακτικών επενδυτικών στρατηγικών στην επενδυτική Aberdeen Standard, τόνισε πως «οι γυναίκες μάντζερ φαίνεται να έχουν ε-



Στελέχη του κλάδου υποστηρίζουν ότι οι γυναίκες μάντζερ απεδείχθησαν πιο ικανές, αποφεύγοντας την ανάληψη κινδύνου, όταν οι ανεπιτυγμένες αγορές άρχισαν να υποχωρούν στα τέλη Φεβρουαρίου

πιτυχέστερη προσέγγιση στη διαχείριση του κινδύνου». Όπως διευκρίνισε ο ίδιος, υπάρχουν περιπτώσεις καλής και κακής απόδοσης από διάφορα funds αδιακρίτως φύλου των επικεφαλής τους. Τα στοιχεία προδίδουν, όμως, πως «τα περισσότερα funds τα διαχειρίζονται άνδρες», και όπως τονίζει ο κ. Μπάρλοου, «δυστυχώς είναι πιο δύσκολο» για μια γυναίκα να έχει μια σταθερή πορεία αντίστοιχη με ενός άνδρα στον κλάδο των hedge funds. Και αυτό σημαίνει πως όσες γυναίκες είναι σε τέτοιες διευθυντικές θέσεις είναι, κατά μέσον όρο, ικανότερες από τους άνδρες συναδέλφους τους.

Παρά την καλύτερη απόδοση των funds που έχουν γυναίκα ε-

πικεφαλής, ο κλάδος των 3 τρις δολαρίων εξακολουθεί να παρουσιάζει μια ακραία ανισορροπία σε ό,τι αφορά την παρουσία γυναικών στις διευθυντικές θέσεις. Και όπως τονίζουν οι FT, πρόκειται για ένα χάσμα που γεφυρώνεται με πάρα πολύ αργούς ρυθμούς. Πενήντα χρόνια από τότε που ψηφίστηκε στη Βρετανία ο νόμος για την ίση αμοιβή ανάμεσα σε γυναίκες και άνδρες, το ποσοστό των γυναικών που εργάζονται σε hedge funds δεν υπερβαίνει το 18,8%. Σύμφωνα με τα τελευταία χρόνια καταγράφη ένα κύμα από νέα hedge funds που ίδρυσαν γυναίκες, τελικά το πο-

σοστό των γυναικών σε ηγετικές θέσεις έχει υποχωρήσει στο 10,9%.

Δεν είναι, βέβαια, σαφείς οι λόγοι που οι γυναίκες επικεφαλής hedge funds αντιμετώπισαν επιτυχερότερα φέτος τους κραδασμούς από την πανδημία. Παραμένει, άλλωστε, άγνωστο κατά πόσον πρόκειται να συνεχιστεί η τάση ή αποτελεί μια εξαιρετική περίπτωση. Ορισμένα στελέχη του κλάδου, πάντως, υποστηρίζουν ότι οι γυναίκες μάντζερ απεδείχθησαν πιο ικανές στο να αποφύγουν τις ζημιές όταν οι ανεπιτυγμένες αγορές άρχισαν να υποχωρούν στα τέλη Φεβρουαρίου.

Σχολιάζοντας σχετικά η Ιρένε Περντόμο, που υπήρξε από τους

συνιδρυτές του hedge fund Devet Capital και σήμερα είναι γενική διευθύντρια στην Gresham Investment Management στο Λονδίνο, τονίζει πως «ίσως οι γυναίκες τείνουν να αποφεύγουν περισσότερο την ανάληψη κινδύνου, ενδεχομένως είναι πιο προσεκτικές από τους άνδρες». Στο ίδιο συμπέρασμα καταλήγει και η Μόνικα Χοϊά, διευθύντρια επενδύσεων στο Triada Capital στο Χονγκ Κονγκ. «Ακριβώς επειδή είμαστε μειονότητα και δεν ανήκουμε στη λέσχη των αγοριών, γι' αυτό ακριβώς έχουμε την τάση να είμαστε κάπως πιο αντισυμβατικές στην προσέγγισή μας», επισημαίνει η κ. Χοϊά, της οποίας το fund σημείωσε κέρδη 4,25% τον Απρίλιο.

Στα 25 τρις. δολάρια θα φθάσουν
οι ζημιές της βιομηχανίας εξόρυξης

Προβλέπεται σημαντική μείωση του τζίρου της εντός των επομένων ετών

Την κατάρρευση της εξορυκτικής βιομηχανίας και τη διαδικασία μετάβασης στην καθαρή ενέργεια ενδέχεται να επισπεύσει η πανδημία του κορωνοϊού, σύμφωνα με σχετική έκθεση του οικονομικού think tank Carbon Tracker. Μολονότι ο κόσμος προετοιμαζόταν και πριν από την επίθεση του κορωνοϊού για σταδιακή απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα σε βάθος χρόνου, οι αιφνίδιες μεταβολές στο σύστημα ενέργειας θα μπορούσαν να προκαλέσουν ισχυρούς κραδασμούς στις χρηματοπιστωτικές αγορές ανά τον κόσμο. Σύμφωνα με υπολογισμούς του Carbon Tracker, η πανδημία ενδέχεται να σημάνει την καθοριστική πτώση των πιο ρυπογόνων επιχειρήσεων του πλανήτη και συγκεκριμένα να προκαλέσει ζημιές ύψους 25 τρισεκατομμυρίων δολαρίων στη διεθνή βιομηχανία εξόρυξης μέσα στα επόμενα χρόνια. Επιπλέον, το βρετανικό think tank εκτιμά ότι η αξία των αποθεμάτων σε ορυκτά καύσιμα θα υποχωρήσει κατά τα δύο τρίτα και μάλιστα πολύ νωρίτερα από το προβλεπόμενο.

Σύμφωνα με την εν λόγω έκθεση, η πανδημία έχει ήδη πυροδοτήσει την πτώση της ζήτησης για ορυκτά καύσιμα, η οποία θα εξακολουθήσει να υποχωρεί κατά περίπου 2% κάθε χρόνο. Ο τζίρος, συνεπώς, των εταιρειών του κλάδου θα συρρικνωθεί σημαντικά, από τα 39 τρις. δολάρια που σημειώνει τώρα, στα 14 τρις. σε βάθος χρόνου.

Αντίστοιχες είναι και οι προβλέψεις

Η κατανάλωση πετρελαιο-
υ, φυσικού αερίου
και άνθρακα θα αγγίξει τα
χαμηλότερα επίπεδα των
τελευταίων δεκαετιών.

της Διεθνούς Υπηρεσίας Ενέργειας (IEA). Εκτιμά πως η πανδημία θα οδηγήσει σε κατακόρυφη πτώση της ζήτησης στην ενεργειακή αγορά, αντίστοιχη με εκείνη που σημειώθηκε κατά την περίοδο του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Επιπλέον, προειδοποιεί πως η κατανάλωση πετρελαίου, φυσικού αερίου και άνθρακα θα αγγίξει τα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων δεκαετιών.

Παράλληλα, βέβαια, θα εξακολουθήσουν να αναδύονται οι ΑΠΕ και να μειώνεται το κόστος των τεχνολογιών για την ανάπτυξη του κλάδου. Σύμφωνα με υπολογισμούς του BloombergNEF, η φθνότερη πηγή ηλεκτροδότησης (σε τιμές χονδρικής) για το 85% των χωρών σε ολόκληρο τον κόσμο είναι οι ΑΠΕ. Υπολογίζεται, μάλιστα, ότι έως το 2025 οι ΑΠΕ θα είναι η φθνότερη πηγή ηλεκτροδότησης για κάθε χώρα του πλανήτη.

Ηδη, εν μέσω πανδημίας, η ζήτηση για ορυκτά καύσιμα έχει υποχωρήσει κατά περίπου 10% σε ολόκληρο τον κόσμο. Πολλοί είναι οι οικονομολόγοι και τα στελέχη του κλάδου της ενέργειας που προβλέπουν ότι η ζήτηση δεν πρόκειται να ανακάμψει μετά την κρίση του κορωνοϊού. Ο κόσμος «γίνεται μάρτυρας στην πτώση και στην κατάρρευση του συστήματος ορυκτών καυσίμων», σημειώνεται στην έκθεση του Carbon Tracker.

Στην περίπτωση που πράγματι συρρικνωθεί σε τέτοιο βαθμό η βιομηχανία εξόρυξης, το Carbon Tracker προειδο-

ποιεί για κλυδωνισμό της διεθνούς οικονομίας. Υπενθυμίζει πως οι επιχειρήσεις εξόρυξης κατέχουν ένα τεράστιο μερίδιο στις διεθνείς κεφαλαιαγορές, σχεδόν το ένα τέταρτο της παγκόσμιας αγοράς. Τονίζει, επίσης, ότι χρωστούν τεράστια ποσά, που ανέρχονται σε τρισεκατομμύρια δολάρια, σε τράπεζες ανά τον κόσμο.

Παράλληλα, σχεδόν το 50% της αγοράς ομολόγων σχετίζεται με τις επιχειρήσεις του κλάδου της εξόρυξης. «Τώρα είναι η κατάλληλη στιγμή για να προγραμματίσει κανείς μια οργανωμένη μείωση στα περιουσιακά στοιχεία της εξορυκτικής βιομηχανίας και να διαχειριστεί τον αντίκτυπο στην παγκόσμια οικονομία», σημείωσε χαρακτηριστικά ο Κινγκμιλ Μποντ, ένας από τους συντάκτες της έκθεσης. Δεν χρειάζεται «να προσπαθούμε να συντηρήσουμε ένα μη βιώσιμο μοντέλο», τόνισε ο ίδιος.

Μολονότι οι προειδοποιήσεις για κατάρρευση της αγοράς ορυκτών καυσίμων πληθαίνουν, οι επιχειρήσεις του κλάδου και οι επενδυτές τους δεν έχουν συνειδητοποιήσει ότι η ζήτηση θα βρίσκεται εφεξής σε καθοδική πορεία. Ο Μποντ, μάλιστα, σχολίασε: «Είναι περίεργο, διότι τα στελέχη των επιχειρήσεων αυτών αρνούνται επί τόσο καιρό να δεχτούν την ιδέα της μεταβολής και έχουν σπαταλήσει τόση ενέργεια στις σχέσεις τους, που κινδυνεύουν να γίνουν θύματα της ίδιας της ρητορικής τους».



Σύμφωνα με τη Διεθνή Υπηρεσία Ενέργειας, η πανδημία θα οδηγήσει σε κατακόρυφη πτώση της ζήτησης στην ενεργειακή αγορά, αντίστοιχη με εκείνη που σημειώθηκε κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Κλείνει εργοστάσια στη Γαλλία η Renault

Το πρόγραμμα εξυγίανσης στοχεύει στην εξοικονόμηση 2 δισ. ευρώ

Την ίδια ώρα που η αυτοκινητοβιομηχανία της Renault, στην οποία το Δημόσιο διατηρεί μερίδιο, θα λάβει δάνειο με κρατικές εγγυήσεις, αρχίζει να διαφαίνεται στον ορίζοντα ο «θάνατος» ορισμένων εργοστασίων της. Για να μπορέσει να ανασυγκροτηθεί και να ορθοποδήσει, θα περικόψει χιλιάδες θέσεις εργασίας και πιθανώς να βάλει λουκέτο και σε εγκαταστάσεις της στη Γαλλία. Το πώς θα διεκπεραιωθεί όλο αυτό το σχέδιο θα δείξει και πόσο σοβαρό κοινωνικό και οικονομικό αντίκτυπο έχει ο όμιλος.

Αναφορικά με τα εργοστάσια της εταιρείας στη Μομπέζ και στην Ντουέ, πρόκειται για μονάδες που ξεκίνησαν να λειτουργούν πριν από πενήντα χρόνια στο πλαίσιο των προσπαθειών της τότε κυβέρνησης να ανακόψει την προίουσα παρακμή της βιομηχανικής ζώνης στη βόρεια Γαλλία – μια περιφέρεια που ζούσε από το κάρβουνο.

Σήμερα η παραγωγική ικανότητα των δύο εργοστασίων είναι ελάχιστη σε σύγκριση με τη δυνατότητά τους, ενώ ήδη ο κλάδος του αυτοκινήτου συνολικά έχει πληγεί από τη μειωμένη ζήτηση και τη διακοπή του οικονομικού μηχανισμού λόγω καραντίνας και πανδημίας. Το τριετές πρόγραμμα εξυγίανσης της Renault βασίζεται στην εξοικονόμηση 2 δισ. ευρώ και την περικοπή 14.600 θέσεων εργασίας

Τα συνδικάτα οργάνωσαν διαδηλώσεις για να μην κλείσει η μονάδα στην πόλη Μομπέζ.

σε όλο τον κόσμο, όπου έχει δραστηριότητες. Σημειωτέον πως το ένα τρίτο των περικοπών αυτών θα αφορά τις γαλλικές εγκαταστάσεις της. Κατά τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της, Ζαν-Ντομνίκ Σενάρ, στην πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα των εργοστασίων εδράζεται το πρόβλημα.

Ενα από αυτά είναι και εκείνο της Μομπέζ, το οποίο, πάντως, όσο κι αν θέλει η εταιρεία, δεν πρόκειται να κλείσει γρήγορα. Τα συνδικάτα οργάνωσαν διαδηλώσεις κατά της προοπτικής αυτής, ενώ και ο ίδιος ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν, ο οποίος ενέκρινε το δάνειο στη Renault, της είχε ζητήσει να επανεξετάσει τις οποιοσδήποτε κινήσεις για εξορθολογισμό της παραγωγής και να διαβουλευθεί με τους συνδικαλιστικούς εκπροσώπους.

Ο κ. Σενάρ τότε είχε κάνει λόγο για ένα τρίτο εργοστάσιο στο Σουαζί λε Ρουά κοντά στο Παρίσι, για να διασκεδάσει τις ανησυχίες, προσθέτοντας πως εκείνο

στη Μομπέζ ούτε καν πέρασε από το μυαλό του. Ο Ζαν-Πιερ Κορνιού, συνεταιρσος στην εταιρεία συμβούλων επιχειρήσεων SIA Partners, επισημαίνει ότι εάν η κυβέρνηση θέλει να διασώσει τη Renault, θα πρέπει να αποδεχθεί ότι το αποτύπωμα της στη Γαλλία θα περισταλεί. Την Τρίτη έγινε η πρώτη συνάντηση μεταξύ της διοίκησης και των συνδικάτων για την τύχη του εργοστασίου της Μομπέζ και έπονται πολλές ακόμη.

Ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών Μπρινό Λε Μερ απαίτησε από τη Renault μια προσέγγιση ανά εργοστάσιο και ανά θέση εργασίας, προειδοποιώντας ότι το κλείσιμο των μονάδων θα είναι απλά η ύστατη λύση. Για την Ιστορία, αξίζει να θυμίσουμε ότι ειδικά στο εργοστάσιο της Μομπέζ, με τους άνω των 1.700 εργαζομένους, είχε πάει το 2018 ο κ. Μακρόν, υποσχόμενος περισσότερες θέσεις εργασίας και επενδύσεις. Οπως έχει δηλώσει ο κ. Σενάρ, η Renault θα πωλήσει ένα εργοστάσιο στη Βρετάνη και θα μεταφέρει τις δραστηριότητες από τη μονάδα του Σουαζί λε Ρουά σε εκείνες του Φλινς. Τέλος, όπως σημειώνει το Bloomberg, αν και το εργοστάσιο της Μομπέζ έχει συμπυκνώσει όλες τις αντιδράσεις, η παραγωγή αυτοκινήτων της Renault θα μειωθεί και στα εργοστάσια του Φλινς (έξω από το Παρίσι) και του Ντιεπ (Νορμανδία).



Η κυβέρνηση απαίτησε από τη Renault μια προσέγγιση ανά εργοστάσιο και ανά θέση εργασίας, προειδοποιώντας ότι το κλείσιμο των μονάδων θα πρέπει να είναι η ύστατη λύση.

Σε ένα 3μηνο η Zoom έβγαλε τα κέρδη του 2019

Για τη συντριπτική πλειονότητα των εταιρειών παγκοσμίως, η πανδημία του κορωνοϊού σήμανε την παύση των οικονομικών δραστηριότητας. Ωστόσο, για τη Zoom, η οποία μέχρι πρότινος ήταν άγνωστη στο ευρύ κοινό, η πανδημία έστρωσε τον δρόμο προς την επιτυχία.

Μέσα σε λίγες μόνον εβδομάδες από την επέλαση της επιδημίας, η εφαρμογή τηλεδιάσκεψών Zoom μετατράπηκε από απλό επιχειρηματικό εργαλείο σε βασικό μέσο επικοινωνίας των ανθρώπων ανά τον κόσμο. Τα περιοριστικά μέτρα υποχρέωσαν εκατομμύρια ανθρώπους να καταφύγουν στην εφαρμογή όχι μόνον για επαγγελματικούς σκοπούς, αλλά επίσης για ψυχαγωγικούς ή εκπαιδευτικούς σκοπούς ή ακόμα και για τη διοργάνωση θρησκευτικών τελετών.

Η εκτόξευση της δημοτικότητας του Zoom φάνηκε στα οικονομικά αποτελέσματα της εταιρείας για την περίοδο Φεβρουαρίου - Απριλίου. Τα έσοδα της αμερικανικής τεχνολογικής εταιρείας αυξήθηκαν κατά 169% στα 328 εκατ. δολάρια σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019. Παράλληλα τα κέρδη της ανήλθαν στα 27 εκατ. δολάρια, ποσό που ξεπερνάει τα

Στο διάστημα Φεβρουαρίου - Απριλίου 2020 η κερδοφορία της εταιρείας ανήλθε σε 27 εκατ. δολάρια.

αντίστοιχα ολόκληρου του προηγούμενου έτους. Επίσης, προέβλεψε πως τα έσοδά της την περίοδο Μαΐου - Ιουλίου θα κυμανθούν μεταξύ 495 εκατ. και 500 εκατ. δολαρίων. Σύμφωνα με τον Ερικ Γουάν, διευθυνοντα σύμβουλο της εταιρείας, εξακολουθεί να υπάρχει «ένανς αυξημένος αριθμός χρηστών» παρά τη χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων.

Μεγάλη μερίδα των χρηστών χρησιμοποιούν την ελεύθερη έκδοχή της εφαρμογής, που τους επιτρέπει συνομιλίες έως και 40 λεπτά. Ωστόσο, το μεγαλύτερο μερίδιο των εσόδων της Zoom προκύπτει από τους εμπορικούς της πελάτες, οι οποίοι πληρώνουν για απεριόριστη χρήση της εφαρμογής και έχουν στη διάθεσή τους επιπλέον λειτουργίες. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση της εταιρείας, περίπου 265.400 επιχειρήσεις με περισσότερους από 10 υπαλλήλους χρησιμοποιούν

πλέον την πλατφόρμα της. Πρόκειται για αύξηση 354% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι. Αξίζει βέβαια να σημειωθεί ότι περίπου το ένα τρίτο των εσόδων της εταιρείας προήλθε από τις μικρότερες επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν την εφαρμογή και κατά κύριο λόγο συνάπτουν συμβόλαιο ενός μήνα. Κατά την οικονομική διευθύντρια της Zoom, Κέλι Στέγκελμπεργκ, αυτό ενδέχεται να σημαίνει ότι ορισμένοι από αυτούς τους πελάτες θα σταματήσουν τις συνδρομές τους μόλις οι εργαζόμενοι τους επανέλθουν στα γραφεία.

Ο κίνδυνος αυτός απασχολεί όχι μόνον τη Zoom, αλλά όλες τις εταιρείες που προσφέρουν αντίστοιχες εφαρμογές τηλεδιάσκεψης. Η χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων και η λήξη της τηλεργασίας ανά τον κόσμο προβλέπεται πως θα μειώσει τη ζήτηση για τέτοιου είδους εφαρμογές, ωστόσο δεν πρόκειται να την εκμηδενίσει. Αντιθέτως, ο τζίρος της αγοράς τηλεδιάσκεψων θα ανέλθει στα 50 δισ. δολάρια μέχρι το 2026, ενώ το 2019 ανερχόταν στα 14 δισ. δολάρια, σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση της ερευνητικής Global Market Insights. Εξ ου και ο ανταγωνισμός στο εν λόγω

πεδίο έχει αυξηθεί σημαντικά.

Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της Google που διέθεσε δωρεάν μέχρι τον Σεπτέμβριο ορισμένες υπηρεσίες τηλεδιάσκεψης μέσω της εφαρμογής Google Meet. Επίσης, η Facebook προωθεί τη νέα υπηρεσία ηλεκτρονικών συνεδριάσεων, Messenger Rooms, υποστηρίζοντας ότι καλύπτει τις ανάγκες του μέσου καταναλωτή. Ωστόσο, μπορεί να χρησιμοποιηθεί και από μικρές επιχειρήσεις. Επιπλέον, η Facebook επιχείρησε να διευκολύνει τη χρήση της υπηρεσίας τηλεδιάσκεψης μέσω της εφαρμογής WhatsApp.

Μολονότι αυτή τη στιγμή η Zoom πηγείται της αγοράς, είναι πολύ πιθανό πως θα προκύψουν νέοι ανταγωνιστές στον κλάδο, τουλάχιστον όταν σταθεροποιηθεί η ζήτηση. «Ο ανταγωνισμός στον κλάδο των τηλεδιάσκεψων μεταξύ των κορυφαίων τεχνολογικών εταιρειών έχει κορυφωθεί εδώ και αρκετό καιρό», σχολίασε στο αμερικανικό δίκτυο CNN ο Άνταμ Πρίσετ, αναλυτής στην ερευνητική Gartner. Ο ίδιος επεσήμανε πως σε λίγο καιρό θα εμφανιστούν νέες ανταγωνιστικές εταιρείες, που θα έχουν διασφαλίσει ισχυρή επενδυτική στήριξη.



Περίπου 265.400 επιχειρήσεις με περισσότερους από 10 υπαλλήλους χρησιμοποιούν πλέον την πλατφόρμα Zoom.

Χρήστες της Google με ομαδική αγωγή ζητούν αποζημίωση 5 δισ.

Για τη συγκέντρωση χωρίς άδεια ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων

Πυρ ομαδών από χώρες και χρήστες ανά τον κόσμο δέχονται οι ψηφιακοί κολοσσοί, με τα περισσότερα πυρά να συγκεντρώνεται η καλώς ή κακώς δημοφιλής και χρήσιμη σε όλους μας Google. Ενώ οι χώρες ανά τον κόσμο εξετάζουν την επιβολή του λεγόμενου «ψηφιακού φόρου» στους τεχνολογικούς κολοσσούς, συμπεριλαμβανομένων των Apple, Amazon, Alphabet (μητρική της Google) και Facebook, χρήστες της Google υπέβαλαν εναντίον της ομαδική αγωγή για παραβίαση του απορρήτου των υπηρεσιών και ζητούν αποζημίωση ύψους 5 δισ. δολαρίων.

Οι χρήστες της πλέον δημοφιλούς και επιτυχούς μηχανής πλοήγησης στο Ιντερνέτ την κατηγορούν ότι συγκεντρώνει ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα εκατομμυρίων χρηστών της σχετικά με το τι παρακολουθούν online. Σύμφωνα με τις κατηγορίες, η Google μέσω των Google Ad Manager και Google Analytics και άλλων εφαρμογών της συγκέντρωσε ερήμην και παρά τη θέληση των χρηστών πληροφορίες για τους φίλους τους, τα χόμπι τους, τις διατροφικές προτιμήσεις τους, τις καταναλωτικές συνήθειές τους αλλά ακόμη και για θέματα «απολύτως προσωπικά, που μπορεί να φέρουν κάποιον σε πολύ δύσκολα θέση».

Την ίδια στιγμή, όμως, οι κυβερνήσεις από τη Γαλλία μέχρι την Ινδία,



Στο προσκήνιο εκ νέου η επιβολή «ψηφιακού φόρου» σε Apple, Amazon, Alphabet (μητρική της Google) και Facebook.

που εξετάζουν από πέρυσι τον λεγόμενο «ψηφιακό φόρο», τώρα βλέπουν σε αυτόν μια διέξοδο από την οικονομική καταστροφή της πανδημίας. Έτσι, η κυβέρνηση Τραμπ περνάει στην αντεπίθεση ανακοινώνοντας έρευνες που θα διεξάγει ο εκπρόσωπος Εμπορίου των ΗΠΑ γύρω από τα σχέδια διαφόρων χωρών για τον «ψηφιακό φόρο». Το αποτέλεσμα είναι, όμως, ότι διακυβεύεται η τύχη της πολυμερούς προσπάθειας

που καταβάλλεται εδώ και περισσότερο από ένα χρόνο να επιτευχθεί διεθνής συμφωνία στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ για το πώς θα φορολογούνται τα έσοδα των ψηφιακών κολοσσών και το διασυννοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο.

Δεδομένου ότι δεν έχει επιτευχθεί ακόμη διεθνής συμφωνία, πολλές χώρες επιχειρούν να χειριστούν το θέμα μονομερώς, προκαλώντας βέβαια τη μνην του Ντόναλντ Τραμπ. Σε ορισμένες περιπτώσεις επιβάλλουν αμειψή παραδοσιακούς φόρους επί των εσόδων της εταιρείας εκεί όπου παρήχθησαν τα έσοδα, ανεξάρτητα από το αν έχει φυσική παρουσία στην περιοχή αυτή ή εκάστοτε εταιρεία. Η Ινδία, για παράδειγμα, επέβαλε τον Απρίλιο στις μεγάλες ξένες εταιρείες φόρο επί των πωλήσεων προϊόντων και υπηρεσιών που παρέχουν σε πολίτες της. Παράλληλα, η Ε.Ε. επανήλθε στη συζήτηση γύρω από την επιβολή αντίστοιχου φόρου ως μέσου για να αντιμετωπίσει τον οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας.

Έχει προηγηθεί από πέρυσι η απόφαση της Γαλλίας να επιβάλει φόρο στα έσοδα των ψηφιακών κολοσσών. Προκάλεσε, έτσι, την αντίδραση της κυβέρνησης Τραμπ, που απείλησε με τιμωρητικούς δασμούς στα γαλλικά κρασιά και τυριά και γενικώς σε διεθνώς φημισμένα προϊόντα της Γαλλίας. Η υπόθεση κατέληξε, βέβαια, σε ένα

είδος αμοιβαίου μορατόριουμ. Οι δύο χώρες έχουν δεσμευθεί να μην επιβάλουν φόρους ή δασμούς φέτος. Δίνουν, έτσι, περιθώριο χρόνου ώστε να δρομολογηθεί σχετική συμφωνία στους κόλπους του ΟΟΣΑ. Τώρα, όμως, η κυβέρνηση Τραμπ βλέπει τον «ψηφιακό φόρο» να πλησιάζει επικινδύνως τους ψηφιακούς κολοσσούς, που, σημειωτέον, αποτελούν στρατηγικής σημασίας εταιρείες για την υπερδύναμη. Ανακοίνωσε, έτσι, ότι διεξάγει έρευνες για τους φόρους που είτε έχουν ήδη αποφασίσει είτε σχεδιάζουν να επιβάλουν στο ψηφιακό εμπόριο εννέα χώρες και η Ε.Ε. Ο προεδρεύων του αμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου, Μίρον Μπρίγιαντ, επέκρινε τα σχέδια των εννέα χωρών για την επιβολή «ψηφιακού φόρου», τον οποίο και χαρακτήρισε «μεροληπτικό και επιζήμιο για την οικονομία». Τάχθηκε, πάντως, υπέρ μιας πολυμερούς συμφωνίας για το θέμα στους κόλπους του ΟΟΣΑ.

Οπως τονίζουν τα αμερικανικά ΜΜΕ, η κλιμάκωση της αντιπαράθεσης για τον «ψηφιακό φόρο» ενδέχεται να οδηγήσει στην επιβολή δασμών σε εισαγωγές από πολλές χώρες, από τη Βραζιλία και την Ινδία μέχρι τη Βρετανία και πολλές άλλες. Εν ολίγοις, μπορεί να οδηγήσει σε έναν νέο εμπορικό πόλεμο με εκδικητικούς δασμούς στα αμερικανικά προϊόντα.



Σύμφωνα με τις κατηγορίες, η Google μέσω των Google Ad Manager και Google Analytics συγκέντρωσε ερήμην και παρά τη θέληση των χρηστών πληροφορίες για τους φίλους τους, τα χόμπι τους, τις διατροφικές προτιμήσεις τους και τις καταναλωτικές συνήθειές τους.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Υψηλές χρεώσεις για διανομή φαγητού κατ’ οίκον

BLOOMBERG

Οι ιδιοκτήτες των εστιατορίων στις Ηνωμένες Πολιτείες ανησυχούν από την άνοδο των χρεώσεων για την παράδοση φαγητού κατ’ οίκον ή στο γραφείο και ζητούν να ληφθούν από τις Αρχές μέτρα. Θα ήθελαν εταιρείες, όπως η Grubhub, να χαλιναγωγηθούν τώρα εν μέσω πανδημίας. Δυστυχώς, οι πολιτικοί δεν τείνουν ευήκοοι στις εκκλήσεις. Η Πόλη της Νέας Υόρκης επέβαλε στις αρχές της εβδομάδας ελέγχους τιμών στις συναφείς εφαρμογές παράδοσης φαγητού, εμποδίζοντάς τις να χρεώνουν στα εστιατόρια άνω του 15%.

Ανάλογες παρεμβάσεις έγιναν και στο Σαν Φρανσίσκο, στο Σιάτλ και στην Ουάσινγκτον, ενώ και άλλες αμερικανικές μεγαλουπόλεις ετοιμάζονται να ακολουθήσουν το παράδειγμά τους. Δεν θα έπρεπε, όμως. Η άνοδος των τιμών για τις υπηρεσίες παράδοσης κατ’ οίκον φανερώνει ότι αυξάνεται η ζήτηση, σε μια περίοδο κατά την οποία σχεδόν όλη η χώρα είναι περιορισμένη στο σπίτι. Εάν τα εστιατόρια, που συνεργάζονται με τις εταιρείες εφαρμογές, θεωρούν πολύ ακριβές τις χρεώσεις αυτές, μπορούν να προσλάβουν δικούς τους εργαζομένους για τις παραδόσεις ή να αλλάξουν εταιρεία. Άλλωστε, στην Πόλη της Νέας Υόρκης υπάρχουν τουλάχιστον δώδεκα εταιρείες παροχής τέτοιων υπηρεσιών, άρα δεν παρατηρείται έλλειψη ανταγωνισμού. Είναι αληθές πως εφαρμογές όπως η Grubhub και η θυγατρική της Uber, Uber Eats, δύο από τις μεγαλύτερες εταιρείες-εφαρμογές, εξετάζουν το ενδεχόμενο να συγχωνευθούν. Από την άλλη, δεν μπορεί κανείς να ισχυριστεί ότι κάποια από τις δύο αποδύεται σε επιθετική τιμολόγηση, μιας και δεν κερδίζουν. Μάλιστα, η Uber Eats παρουσιάζει ζημίες σχεδόν 300 εκατομμυρίων δολαρίων το τρίμηνο.

Κι αυτό δείχνει ένα μεγαλύτερο πρόβλημα με τους ελέγχους στις τιμές. Αν και οι εταιρείες-εφαρμογές για παράδοση φαγητού δείχνουν να είναι πολύ δημοφιλείς, κανείς δεν ασχολήθηκε σοβαρά με το να διαμορφώσει ένα αξιοπρεπές επιχειρηματικό μοντέλο γι’ αυτές. Προς το παρόν, μπορούν και επιβιώνουν χάρις στις πολύ γενναιοδωρές συνεισφορές των επενδυτών τους.

Αυτό μεταφράζεται στο ότι οι καταναλωτές παραλαμβάνουν τις

παραγγελίες τους καταβάλλοντας πολύ μικρότερο τίμημα από όσο σε άλλη περίπτωση, και στο ότι τα εστιατόρια όχι μόνο δεν γίνονται αντικείμενο εξαπάτησης, αλλά στην πραγματικότητα πληρώνουν πολύ λιγότερα από όσα θα ζητούσε η αγορά, εάν δεν υπήρχε αυτή η στήριξη που απολαμβάνουν από τους επενδυτές οι εταιρείες-εφαρμογές. Ίσως κάτι τέτοιο να μην ακούγεται καλό στοιχείο για τους τελευταίους, αλλά στο μεσοδιάστημα ο όλος διακανονισμός μπορεί να δημιουργεί οφέλη.

Τα εστιατόρια έχουν τη δυνατότητα να συνδεθούν με μια πολύ μεγαλύτερη πελατειακή βάση από τη συνήθη, εναποθέτοντας τις δυσκολίες της κατ’ οίκον παράδοσης στις καθ’ ύλην αρμόδιες εταιρείες και έχοντας έτσι την ελευθερία κινήσεων να προωθήσουν τις υπηρεσίες τους, χωρίς να πρέπει να προσλάβουν επιπλέον προσωπικό. Οι εφαρμογές παράδοσης μπορούν να ανταγωνιστούν μεταξύ τους για μερίδιο αγοράς με ελκυστικές τιμές.

Οι ελεγκοί τιμών στις χρεώσεις προς τα εστιατόρια δεν λειτουργούν εννοικά. Απλώς υποχρεώνουν τις εφαρμογές να μετακυλίσουν το επιπρόσθετο κόστος στους πελάτες, μειώνοντας κατά συνέπεια τη ζήτηση γι’ αυτά ακριβώς τα εστιατόρια, που θέλουν να βοηθήσουν.

Περισσότεροι πελάτες θα παραγγέλνουν από άλλες μονάδες φαγητό χωρίς χρέωση, αυξάνοντας τον κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Και οι επενδυτές μπορεί τελικά να κουραστούν πολύ γρήγορα με το να επιδοτούν ζημιώγυνες δραστηριότητες, στον οποίοι να έσοδα έχει μπει τεχνικά ένα ανώτατο όριο.

Οι τοπικές αρχές, αντί να προσπαθούν να αναδιανομήσουν την οικονομία των υπηρεσιών παράδοσης κατ’ οίκον ελέγχοντας τις χρεώσεις, θα ήταν προτιμότερο να δημιουργήσουν εύφορο έδαφος ώστε να μπορέσουν τα εστιατόρια και άλλες μικρές επιχειρήσεις να ανοίξουν ξανά με ασφάλεια. Επίσης, το Κογκρέσο θα πρέπει να εστιάσει στο να δοθεί απευθείας οικονομική βοήθεια στις προαναφερθείσες εταιρείες, κυρίως με το να διορθώσει τα στρεβλά κίνητρα που ορίστηκαν στο πλαίσιο των προγραμμάτων στήριξης της επιχειρηματικότητας.

Επιδημία εταιρικών πτωχεύσεων έχει εξαπλωθεί στις ΗΠΑ

Τον Μάιο χρεοκόπησαν 27 όμιλοι, με υποχρεώσεις άνω των 50 εκατ. ο καθένας

Από την αρχή της πανδημίας άρπισαν να καταρρέουν κλάδοι που επηρεάζονταν άμεσα από την απαγόρευση ταξιδιών και μετακινήσεων, όπως οι αεροπορικές εταιρείες, με τη Ravn Air της Αλάσκας να υποβάλει πρώτη αίτηση πτώχευσης. Καθώς όμως ο καιρός περνούσε και βάθαινε ο οικονομικός αντίκτυπος της πανδημίας, η αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας οδήγησε στο μεγαλύτερο κύμα πτωχεύσεων αμερικανικών εταιρειών που έχει καταγραφεί μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση. Μόνο μέσα στον Μάιο, στο άρθρο 11 του πτωχευτικού κώδικα των ΗΠΑ προσέφυγαν και ζήτησαν προστασία από τους πιστωτές τους 27 μεγάλοι όμιλοι (με χρέη άνω των 50 εκατ. ο καθένας), ενώ είχαν προηγηθεί τον Απρίλιο 560 πτωχεύσεις εταιρειών κάθε μεγέθους. Ο αριθμός του Μαΐου ήταν ο μεγαλύτερος αριθμός πτωχεύσεων εταιρειών που έχει καταγραφεί μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση και καλύπτει ευρύ φάσμα φημισμένων και μεγάλων επιχειρήσεων των ΗΠΑ,

Τον περασμένο Απρίλιο προσέφυγαν στον πτωχευτικό κώδικα 560 εταιρείες ανεξαρτήτως μεγέθους.

από την εταιρεία λιανικών πωλήσεων J.C. Penney Co. και την J.Crew Group μέχρι τους αερομεταφορείς Latam Airlines Group και Avianca Holdings. Όπως καταδεικνύουν στοιχεία που συγκέντρωσε το Bloomberg, μεγαλύτερο κύμα πτωχεύσεων έχει καταγραφεί μόνο πριν από 11 χρόνια, τον Μάιο του 2009, όταν εν τω μέσω της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης 29 εταιρείες υπέβαλαν αίτηση πτώχευσης στις ΗΠΑ. Τους τελευταίους 12 μήνες, άλλωστε, έχουν πτωχεύσει 98 εταιρείες (με συνολικές οφειλές άνω των 50 εκατ. δολαρίων εκάστη) και είναι ο μεγαλύτερος αριθμός πτωχεύσεων από το 2009, τους πρώτους τέσσερις μήνες του οποίου υπέβαλαν αίτηση πτώχευσης 142 εταιρείες. Πριν από δύο ημέρες, η εταιρεία εκπαιδευτικών πωλήσεων Tuesday Morning



Η πρώτη από τις μεγάλες εταιρείες λιανικού εμπορίου ειδών ένδυσης που πτώχευσε ήταν στις 4 Μαΐου η J.Crew, η οποία με την αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας αναγκάστηκε να κλείσει τα 492 καταστήματά της.

ήταν η πέμπτη μεγάλη αμερικανική εταιρεία λιανικού εμπορίου που υπέβαλε αίτηση προστασίας από τους πιστωτές της. Την περασμένη εβδομάδα κήρυξε, άλλωστε, πτώχευση η εταιρεία ενοικίασης αυτοκινήτων Hertz όσον αφορά τις δραστηριότητές της σε ΗΠΑ και Καναδά. Είναι η δεύτερη σε μέγεθος εταιρεία στον κλάδο της στις ΗΠΑ με χρέος που ανέρχεται στα 24,4 δισ. δολάρια. Επικαλέστηκε την πανδημία και τον οικονομικό αντίκτυπό της, που προκάλεσε απότομη πτώση στα έσοδά της και στις μελλοντικές κρατήσεις.

Η πρώτη από τις μεγάλες εταιρείες λιανικού εμπορίου ειδών ένδυσης που πτώχευσε ήταν στις 4 Μαΐου η J.Crew, μια εταιρεία 73 ετών. Αντιμετώπιζε προβλήματα και πριν από την πανδημία, αλλά με την αναστολή της οικο-

νομικής δραστηριότητας αναγκάστηκε να κλείσει τα 492 καταστήματά της. Όπως αναφέρουν αναλυτές, ορισμένες εσφαλμένες επιχειρηματικές επιλογές της οδήγησαν σε πώση των πωλήσεων της και εκτίναξη του χρέους της σε σχεδόν 2 δισ. δολάρια.

Ακολούθησε τρεις ημέρες αργότερα ο όμιλος εταιρειών Neiman Marcus, που είχε συγκεντρώσει χρέη ύψους 5 δισ. δολαρίων και με την πανδημία αναγκάστηκε να κλείσει τα 43 καταστήματά του και να αναστείλει τις συμβάσεις εργασίας των 14.000 υπαλλήλων του. Αμέσως μετά ο όμιλος Stage Stores, που διαχειρίζεται εκατοντάδες εταιρείες με τα σήματα Palais Royal, Bealls και Goody’s, αλλά και η αλυσίδα πολυκαταστημάτων J. C. Penney, που λειτουργεί εδώ και 118 χρόνια και είχε συγκεντρώσει χρέη ύψους

4 δισ. δολαρίων και δεν παρουσίαζε κερδοφορία τα τελευταία δέκα χρόνια. Η αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας στάθηκε, όμως, καθοριστική, καθώς την ανάγκασε να κλείσει όλα τα καταστήματά της και να θέσει σε διαθεσιμότητα σχεδόν το σύνολο των 90.000 υπαλλήλων της.

Σύμφωνα, άλλωστε, με το Αμερικανικό Ινστιτούτο Πτωχεύσεων, είχαν προηγηθεί τον Απρίλιο 560 πτωχεύσεις εταιρειών κάθε μεγέθους, αριθμός που ισοδυναμεί με αύξηση 26% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019. Ανάμεσά τους η εταιρεία εξορύξεων πετρελαίου Diamond Offshore Drilling, που υπέβαλε αίτηση πτώχευσης στις 26 Απριλίου επικαλούμενη λιγότερο την πανδημία και περισσότερο τον πόλεμο τιμών ανάμεσα στη Ρωσία και στη Σαουδική Αραβία, καθώς

και η εταιρεία Ιντερνετ Frontier Communications, που επίσης προσέφυγε στο άρθρο 11 στις 14 Απριλίου.

Όπως τονίζουν παράγοντες της αμερικανικής αγοράς, αρχίζει η επανεκκίνηση της οικονομίας και οι καταναλωτές θα επιστρέψουν σταδιακά στα καταστήματα, αλλά το ερώτημα είναι αν οι δαπάνες τους θα επαρκούν για να στήριξουν τις εταιρείες, ώστε να μην ακολουθήσει νέο κύμα πτωχεύσεων. Στο στόχαστρο βρίσκονται εταιρείες λιανικής ειδών ένδυσης, όπως οι Ascena, Tailored Brands και Lands’ End. Και, φυσικά, αβέβαιο είναι το μέλλον της βιομηχανίας κρουαζιέρων, με τους επίδοξους πελάτες της να μην ξεχνούν την περίπτωση του κρουαζιερόπλοιου «Diamond Princess» και τα εκατοντάδες κρούσματα ανάμεσα στους επιβάτες του.

Συρρικνώνεται ο όμιλος-σύμβολο της γερμανικής βιομηχανικής ισχύος

Η ThyssenKrupp για να διασωθεί πωλεί θυγατρικές με κύκλο εργασιών 6 δισ.

Σημάδι των καιρών και μόνον ως ένα βαθμό παρεπόμενο της πανδημίας και του οικονομικού της αντικτύπου, η επικείμενη διάσπαση ενός βιομηχανικού ομίλου της Γερμανίας συνυφασμένου με το βιομηχανικό και οικονομικό θαύμα της μεγαλύτερης ευρωπαϊκής οικονομίας. Πρόκειται για το πάλαι ποτέ σύμβολο της γερμανικής βιομηχανικής ισχύος, τον όμιλο ThyssenKrupp, που θα διασπασθεί, θα αποχωριστεί σημαντικό τμήμα των επιχειρήσεών του και θα περιορίσει δραστικά το μέγεθός του προκειμένου να επιβιώσει.

Υπό το βάρος δυσθεώρητου χρέους ύψους 7 δισ. ευρώ και με μεγάλες υποχρεώσεις προς το συνταξιοδοτικό ταμείο του, ο εμβληματικός γερμανικός όμιλος πήρε την επώδυνη απόφαση να πουλήσει επιχειρήσεις του με άθροισμα κύκλου εργασιών ύψους 6 δισ. ευρώ. Ανάμεσά τους θα είναι η χαλυβουργία του στην Ιταλία και η μονάδα κατασκευών όπως και ο τομέας υποβρυχίων. Ο όμιλος είναι συνυφασμένος με την ιστορία της Γερμανίας, καθώς οι δυναστείες των Κρουπ και Τίσεν διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο στο βιομηχανικό άλμα που σημείωσε η χώρα τον 19ο αιώνα. Υπήρξε η βιομηχανία που παράγαγε χάλυβα για την κατασκευή του κτιρίου Chrysler στη Νέα Υόρκη αλλά και για την πολεμική μηχανή των ναζι, όπως και για τμήματα του μηχανολογικού εξοπλισμού εργοστασίων που οδήγησαν τη Γερμανία



Το χρέος του ομίλου φθάνει τα 7 δισ., ενώ έχει μεγάλες υποχρεώσεις προς το συνταξιοδοτικό ταμείο του.

στο βιομηχανικό θαύμα του 20ού αιώνα. Τον Σεπτέμβριο όμως βρέθηκε εκτός του δεικτιν υψηλής κεφαλαιοποίησης DAX του χρηματιστηρίου της Φρανκφούρτης. Τη θέση του πήρε η βιομηχανία κινητήρων αεροσκαφών MTU Aero Engines. Υφίσταται εδώ και χρόνια πιέσεις από δύο κείριους πιστωτές του, τις επενδυτικές Elliott και Cenivan που ζητούσαν επίμονα τη διάσπασή του και τη μείωση του μεγέθους του.

Τώρα οδηγήθηκε αναγκαστικά στις «δύσκολες αποφάσεις που άργησαν πολλά χρόνια», όπως χαρακτηριστικά

τόνισε η διευθύνουσα σύμβουλος του ιστορικού ομίλου, Μαρτίνα Μερτζ, και οι οποίες θα μετατρέψουν έναν κολοσσό σε μια εταιρεία με σαφώς μικρότερο μέγεθος και δραστηριότητες. Ο όμιλος, που σημειωτέον κάποτε αποτελείτο από εκατοντάδες ανεξάρτητες εταιρείες, θα περιοριστεί σε πέντε κεντρικές βιομηχανίες: στον τομέα των πρώτων υλών, των εξαρτημάτων, των ανταλλακτικών αυτοκινήτων, των ναυπηγείων και του χάλυβα. Οι υπόλοιπες επιχειρήσεις του που, σύμφωνα με τη διοίκηση της εταιρείας «δεν διαφαιίνεται μέλλον γι’ αυτές», θα αποσπασθούν από τους ισολογισμούς της εταιρείας και θα διατεθούν προς πώληση. Στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσής του, το προσωπικό του θα μειωθεί κατά τουλάχιστον 20.000 άτομα, ενώ ο τομέας της χαλυβουργίας θα συγχωνευθεί με κάποια ανταγωνιστική εταιρεία. Τη διαδικασία θα εποπτεύει η Volkmar Dinstuhl, ενώ έχει την έγκριση του ιδρύματος Krupp Foundation, σημαντικότερου μετόχου του ομίλου με ποσοστό 21%. Η μετοχή της ThyssenKrupp από την αρχή του έτους βρισκόταν σε ελεύθερη πτώση και είχε υποκαρφήσει κατά 57%. Η είδηση της διάσπασης του ομίλου έδωσε πάντως ώθηση στη μετοχή του που ενισχύθηκε χτες κατά 5,1%, ενώ είχε προηγηθεί εκτίναξη της τη Δευτέρα.

Είχε προηγηθεί το περασμένο έτος ατελέσφορη προσπάθεια συγχώνευσης με την ανταγωνίστρια του ομίλου,

Τατα. Ο όμιλος επιβεβαιώνει, πάντως, ότι βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με αντικείμενο τη συγχώνευση του χαλυβουργικού τομέα, ενώ αναζητεί εταιρείες για τη μονάδα των ναυπηγείων του. Ανακοινώνοντας τις σχετικές αποφάσεις, η κ. Μερτζ τόνισε πως η κρίση της πανδημίας του κορωνοϊού απλώς επέτεινε την ανάγκη για αναδιάρθρωση του τομέα των χαλυβουργιών του ομίλου, καθώς «θα υπάρξει μεγάλο πλεονάσμα παραγωγικής δυνατότητας στην Ευρώπη».

Σημειωτέον ότι ο τομέας χαλυβουργιών της ThyssenKrupp μόνον τους τελευταίους έξι μήνες σημείωσε ζημίες ύψους σχεδόν 500 εκατ. ευρώ. Μέχρι το τέλος του οικονομικού έτους υπολογίζει, άλλωστε, να έχει ολοκληρώσει τη συμφωνία ύψους 17,2 δισ. ευρώ που έχει συνάψει με τους επενδυτικούς ομίλους Advent και Cinvent για τις βιομηχανίες ανελκυστήρων.

Σε ό,τι αφορά την κ. Μερτζ, ανέλαβε το τιμόνι του ομίλου έπειτα από μακρά περίοδο αστάθειας στη διοίκηση της εταιρείας με αλληπάλλινες αποχωρήσεις και αντικαταστάσεις διευθυνόντων συμβούλων. Στόχευε να ενισχύσει τον όμιλο μετά την πώληση του τομέα των ανελκυστήρων και σκόπευε μάλιστα να εκμεταλλευτεί μέρος του τιμήματος για να ενισχύσει μονάδες του που έχουν αποδυναμωθεί. Μεσολόβησε όμως η πανδημία που επιδείνωσε ραγδαία την κατάσταση και εξώθησε τα πράγματα προς άλλη κατεύθυνση.



Στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης της ThyssenKrupp, το προσωπικό θα μειωθεί κατά τουλάχιστον 20.000 άτομα, ενώ ο τομέας της χαλυβουργίας θα συγχωνευθεί με κάποια ανταγωνιστική εταιρεία.

Σε ανάκαμψη του τουρισμού προσβλέπει η Τουρκία

Στα μέσα Ιουνίου ξεκινούν οι αφίξεις από την Κίνα και τη Νότια Κορέα

Προσβλέποντας στην τόνωση που μπορεί να προσφέρει στη χειμαζόμενη οικονομία της ο τουρισμός, η Τουρκία επιχειρεί μια επανεκκίνηση του κλάδου, που αντιπροσωπεύει το 10% του ΑΕΠ της. Άνοιξε, έτσι, ξανά τις πόρτες της στους ξένους τουρίστες από τον Ιούνιο, αλλά όσο διαρκούν οι προετοιμασίες για την υποδοχή τους ευελπιστεί και σε κάποια κινητικότητα της εγχώριας αγοράς διακοπών.

Μιλώντας στον ραδιοτηλεοπτικό όμιλο NTV, ο Τούρκος υπουργός Τουρισμού Μεχμέτ Νούρι Ερσνί εξέφρασε την ελπίδα να υπάρξει κάποια κινητικότητα στον εσωτερικό τουρισμό. Πρόσθεσε, όμως, ότι από τα μέσα Ιουνίου ελπίζει πως θα αρχίσουν να καταφθάνουν ξένοι τουρίστες στη γειτονική χώρα, καθώς τότε θα επιτραπεί οι πρώτες πτήσεις από το εξωτερικό. Προέβλεψε, μάλιστα, πως οι πρώτοι τουρίστες

θα προέρχονται από την Κίνα και τη Νότια Κορέα και τόνισε ότι είναι ήδη σε εξέλιξη πρόγραμμα ποιοποίησης των ξενοδοχείων της χώρας.

Σύμφωνα με παράγοντες της τουρκικής τουριστικής αγοράς, στην εποχή της πανδημίας δεν είναι ρεαλιστικός πλέον ο στόχος που είχε θέσει η Αγκυρα για τη φετινή σεζόν, συγκεκριμένα για 58 εκατ. τουρίστες με έσοδα 41 δισ. δολάρια. «Αν καταφέρουμε να προσελκύσουμε και τους μισούς από αυτούς τους τουρίστες, πιστεύω θα είναι επιτυχία», δήλωσε στο κινεζικό ειδησεογραφικό πρακτορείο «Σιν Χουά» ο Σερκάν Γιαγκτσί, τουριστικός πράκτορας στην Αγκυρα.

Όπως τόνισε ο ίδιος, πρόκειται για τη χειρότερη κρίση που έχει γνωρίσει ο κλάδος του και πρόσθεσε πως «η χρονιά άρχισε εφιαλτικά και αυτός ο ιός δεν σκοπεύει να



Σύμφωνα με δημοσκόπηση που διεξήγαγε ο διεθνής οργανισμός IMWF μεταξύ 822 επιχειρήσεων και 1.468 επαγγελματιών του τουριστικού κλάδου σε 45 χώρες, η Τουρκία θα είναι ο προορισμός που θα σημειώσει τη μεγαλύτερη και ταχύτερη ανάκαμψη μετά την πανδημία.

μας αφήσει ήσυχους». Εξέφρασε, παράλληλα, προβληματισμό «για το πώς θα αντιδράσουν τόσο οι εγχώριοι όσο και οι ξένοι τουρίστες στα μέτρα ασφαλείας που αποφάσισαν να επιβάλουν οι τουρκικές αρχές». Πρόκειται για 132 σαφώς καθορισμένα μέτρα ασφαλείας που πρέπει να τηρηθούν κατόπιν σχετικής εντολής του τουρκικού υπουργείου Τουρισμού.

Επιφυλακτικός δηλώνει, άλλωστε, και ο Ιρφάν Καραλί, ιδιοκτήτης τουριστικού πρακτορείου στην Κωνσταντινούπολη, ο οποίος εκφράζει μεν ικανοποίηση για τα μέτρα ασφαλείας, αλλά παραμένει απαισιόδοξος. «Δεν ξέρουμε αν η πανδημία θα μας επιτρέψει να έχουμε πραγματικά μια

τουριστική σεζόν φέτος», λέει και προσθέτει πως ακόμη κι αν η χώρα κατορθώσει να ελέγξει την υγειονομική κρίση, ο τουριστικός κλάδος θα πρέπει να καθυσυχάσει την πελατεία του και να πείσει τους τουρίστες «πως είναι ασφαλείς όσο βρίσκονται εδώ, αλλά αυτό είναι δύσκολο». Προεξοφεί, βεβαίως, ότι θα αγνοήσουν τον κίνδυνο «επιχειρηματίες, ακαδημαϊκοί και γενικώς επαγγελματίες που έχουν λόγους να έρθουν στην Τουρκία, αλλά οι παραδοσιακοί τουρίστες μάλλον θα την αποφύγουν, όπως και οποιαδήποτε άλλη χώρα».

Παράλληλα, εξάλλου, σχετικά δημοσίευμα της φιλοκυβερνητικής εφημερίδας Sabah επικαλείται δημοσκόπηση που διε-

ξήγαγε ο διεθνής οργανισμός IMWF μεταξύ 822 επιχειρήσεων και 1.468 επαγγελματιών του τουριστικού κλάδου σε 45 χώρες και η οποία καταδεικνύει πως η Τουρκία θα είναι ο τουριστικός προορισμός που θα σημειώσει τη μεγαλύτερη και ταχύτερη ανάκαμψη μετά την πανδημία.

Στο μεταξύ, οι τουρκικές αρχές έχουν εγκαινιάσει «επίθεση φίλης» σε 70 χώρες, τις οποίες ενημερώνουν τηλεφωνικά για τα μέτρα ασφαλείας και τις υποδομές του συστήματος υγείας προκειμένου να τις διαβιβάζουν στους τουρίστες. Μιλώντας στο τουρκικό ειδησεογραφικό πρακτορείο «Ανατολή», ο επικεφαλής του IMWF Νεσίτι

Ο κλάδος αντιπροσωπεύει το 10% του ΑΕΠ της χώρας, με έσοδα 34,5 δισ. δολ. το 2019.

Φουάτ Ερσνί τόνισε πως η εν λόγω δημοσκόπηση «αντανακλά τις επιπτώσεις της πανδημίας στους διάφορους τουριστικούς προορισμούς, αλλά και στους πελάτες και στις αεροπορικές εταιρείες». Δεν παρέλειψε να υπογραμμίσει πως το 59% των ερωτηθέντων προεξοφεί ότι θα χρειαστεί χρόνος για να αρχίσει και πάλι ο κόσμος να ταξιδεύει στο εξωτερικό. Πρόσθεσε, πάντως, πως η Τουρκία ήρθε πρώτη στις προβλέψεις για το ποιος τουριστικός προορισμός θα ανακάμψει ταχύτερα, καθώς την ανέφερε το 12,2% των ερωτηθέντων. Την ακολουθεί η Ταϊλάνδη με το 11,7% των απαντήσεων και η Κίνα με το 9,2%. Σημειώτεον ότι στη διάρκεια του περασμένου έτους η Τουρκία κατέγραψε 45 εκατ. αφίξεις τουριστών, που άφησαν στη χώρα 34,5 δισ. δολάρια.

Μείωση επιτοκίων

Στο μεταξύ, η Τράπεζα της Τουρκίας επιχειρεί να τόνώσει την οικονομία της χώρας δίνοντας ώθηση στον δανεισμό με μια ακόμη μείωση των επιτοκίων της τουρκικής λίρας κατά 50 μονάδες βάσης. Πρόκειται για την ένατη μείωση του κόστους δανεισμού μέσα στους τελευταίους δώδεκα μήνες κι ενώ η χώρα κινδυνεύει το τελευταίο διάστημα να ξαναζήσει τη νομισματική κρίση που τη συγκλόνησε το καλοκαίρι του 2018. Η κίνηση αποφασίστηκε στη συνεδρίαση της Πέμπτης, μετά την ελαφρά ανάκαμψη της τουρκικής λίρας, που κυμαίνεται σε επίπεδα γύρω στις 6,789 λίρες προς ένα δολάριο. Μία ημέρα νωρίτερα, η Τουρκία είχε επιτύχει επέκταση υφιστάμενων συμφωνιών ανταλλαγής νομισμάτων με το Κατάρ.

Μεγάλοι όμιλοι βάζουν ενέχυρο εξωτικά νησιά για να λάβουν δάνεια

Η πανδημία έχει αλλάξει τον κόσμο σε σημείο που ακόμη δεν μπορούμε να διανοηθούμε και μια απόδειξη γι' αυτό είναι το ποια περιουσιακά στοιχεία δίνουν ως ενέχυρο μεγάλες εταιρείες ανά τον κόσμο για να μπορέσουν να διασωθούν. Μεταξύ αυτών των παράδοξων ενέχυρων συγκαταλέγονται εξωτικά νησιά στην Καραϊβική και θεματικά πάρκα, ενώ μία από τις εταιρείες που επιλέγουν αυτήν την τακτική είναι η κολοσσιαία τουριστική εταιρεία κρουαζιεροπλοίων Norwegian Cruise Lines.

Όπως αναφέρει σχετικό δημοσίευμα των Financial Times, ο εν λόγω όμιλος χρησιμοποίησε το νησί Γκρέιτ Στίραπ Κέι στις Μπαχάμες ως εγγύηση για να εξασφαλίσει 700 εκατ. δολάρια από την πώληση ομολόγων «σκουπιδιών». Το νησί αυτό είναι αγαπημένος προορισμός με παραλίες λευκής άμμου, παρθένα νερά, όπου κάνουν καταδύσεις δίπλα σε θαλάσσιες χελώνες. Εκτείνεται σε περίπου 1.085 στρέμματα και ανήκει στη Norwegian από το 1986. Επίσης, για ενέχυρο έθεσε άλλο ένα δικό της νησί στο Μπελίζε και δύο πλοία της.

Το ενδιαφέρον στη συγκεκριμένη κί-

Το νησί Γκρέιτ Στίραπ Κέι έβαλε εγγύηση η Norwegian Cruise για να εξασφαλίσει 700 εκατ. δολάρια.

νηση, η οποία μπαίνει στη λογική του «όλα ή τίποτε» για να διασωθεί η εταιρεία, έγκειται στο ότι είναι ασυνήθιστη στην αγορά εταιρικών ομολόγων. Τέτοιες συναλλαγές σήμερα αρχίζουν να πληθαίνουν, διότι αμερικανικοί όμιλοι έβγαλαν «τα ασημικά της οικογένειας» για να τα πουλήσουν. Και σε αυτά υπάρχουν μεταξύ άλλων 100 κρουαζιερόπλοια, πάνω από 24 θεματικά πάρκα, καθώς και τα δικαιώματα προσγείωσης και απογείωσης σε διάφορα αεροδρόμια ανά την υφήλιο.

As μη λησμονήσουμε και τον εκκεντρικό επιχειρηματία Ρίτσαρντ Μπράνσον, ο οποίος για να εξασφαλίσει ρευστότητα και να διασώσει την εταιρεία του, Virgin Atlantic Airways, η οποία ανήκει κατά το ήμισυ και στην αμερικανική Delta Air Lines, χρησιμοποίησε κι αυτός



Νωρίτερα φέτος ο Ρ. Μπράνσον, για να εξασφαλίσει δάνειο για τη Virgin Atlantic Airways, έβαλε ενέχυρο το νησί Νέκερ στην Καραϊβική.

ένα εξωτικό νησί – είναι το Νέκερ στην Καραϊβική, το οποίο του ανήκει. Σύμφωνα με την εκτίμηση του Τημ Κόντουιτ, συνεταίρου της Allen & Overy στο Λονδίνο, «είχα την εντύπωση ότι ορισμένοι επενδυτές, που ασχολούνται με πάγια εισοδήματα, δεν θα ήθελαν να γίνουν ιδιοκτήτες νησιού στην Καραϊβική. Ωστόσο, θέλουν να βρίσκονται σε καλύτερη θέση ως πιστωτές, οπότε προτιμούν κάποιες εγγυήσεις από το να μην έχουν καμία».

Τον Απρίλιο, ειδικά στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπως επισημαίνουν οι αναλυτές, είχαν εκδώσει επιχειρήσεις νέα ενοπλοήματα ομόλογα «σκουπιδία» ύψους 21 δισ. δολαρίων, σύμφωνα με την Debtwire. Επενδυτές και τράπεζες θεωρούν πως πρόκειται για ρεκόρ, ενώ ακόμη και όμιλοι με καλύτερη αξιολόγηση της δανειοληπτικής τους ικανότητας, όπως η Carnival των κρουαζιεροπλοίων, ζήτησαν δάνειο προσφέροντας εγγυήσεις.

Η τελευταία τον Απρίλιο εξέδωσε εταιρικά ομόλογα ύψους 4 δισ. δολαρίων, δίδοντας ως υποθήκη 86 από τα κρουαζιερόπλοιά της. Τον Μάρτιο, όταν κλιμακωνόταν η κρίση της πανδημίας, η α-

γορά ομολόγων δεν έδινε την εντύπωση πως είναι η πρώτη σκέψη των οικονομικών διευθυντών των ομίλων, που αναζητούν απεινώντας ρευστότητα. Αφού, όμως, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των Ηνωμένων Πολιτειών (Fed) εγκαινιάσε νέο πακέτο μέτρων για την επίδραση στην αμερικανική οικονομία, που ενδυνάμωσε την αγορά ομολόγων, η Carnival αντιλήφθηκε ότι οι διαχειριστές παγίων εισοδημάτων ενδιαφέρονταν για τον μεγάλο στόλο των κρουαζιεροπλοίων της (συνολικής λογιστικής αξίας 27 δισ. δολαρίων), τα οποία σε άλλη περίπτωση δεν θα τους προκαλούσαν την προσοχή.

Τέλος, πρέπει να αναφερθεί ότι ορισμένα κερματοπολιτεία, όπως οι Αλυσίδες κερματοπολιτείας, δεν έχουν το ίδιο δέλεαρ με τα πλοία. Αρχικά η AMC Entertainment εξασφάλισε μέσω ομολόγων «σκουπιδιών» περί τα 500 εκατ. δολάρια και απέφυγε το κλείσιμο όλων των αιθουσών της, 937 τον αριθμό. Αυτό συνέβη τον Απρίλιο, αλλά τον Μάιο οι επενδυτές γύρισαν την πλάτη στα ομόλογα και η τιμή τους καταβυθίστηκε στα μόλις 83 σεντς.



Σύμφωνα με τον πρωθυπουργό της Κίνας, Λι Κετσιάνγκ, η πορεία της οικονομίας φέτος θα εξαρτηθεί από «απρόβλεπτους παράγοντες».

Ισχυρές πιέσεις στην αγορά εργασίας της Κίνας

Χωρίς στόχο για την ανάπτυξη της οικονομίας το 2020 έκλεισε χθες η Λαϊκή Εθνοσυνέλευση της Κίνας, καθώς, σύμφωνα με τον πρωθυπουργό της χώρας Λι Κετσιάνγκ, η κατάσταση φέτος θα εξαρτηθεί από «απρόβλεπτους παράγοντες». Ο πρωθυπουργός της χώρας αναφερόταν ασφαλώς στην εξέλιξη της πανδημίας σε ολόκληρο τον κόσμο, καθώς και στις εμπορικές σχέσεις της Κίνας με τρίτες χώρες και ιδίως με τις ΗΠΑ.

Πολλοί οικονομολόγοι και αναλυτές της αγοράς δεν εμπιστεύονται τα ετήσια οικονομικά στοιχεία της Κίνας. Ωστόσο, οι ετίσεις προβλέψεις αναδεικνύουν τις εκτιμήσεις της κυβέρνησης σχετικά με την κατάσταση και τις προοπτικές της διεθνούς οικονομίας.

Ως αποτέλεσμα του κορωνοϊού, η κινεζική οικονομία συρρικνώθηκε κατά 6,8%

Σε πτωτική πορεία κατανάλωση, επενδύσεις και εξαγωγές. Δεν θέτει στόχο για ανάπτυξη η κυβέρνηση.

το πρώτο τρίμηνο του έτους, σημειώνοντας την πρώτη επιβράδυνση των τελευταίων δεκαετιών. Όπως επισήμανε χθες ο Λι Κετσιάνγκ, η εγχώρια κατανάλωση, οι επενδύσεις και οι εξαγωγές υποχωρούν. Παράλληλα, η αγορά εργασίας δέχεται τεράστιες πιέσεις, όπως και η χρηματοπιστωτικός κλάδος. Το επόμενο βήμα της Κίνας για φέτος είναι να δημιουργήσει εννέα εκατομμύρια θέσεις εργασίας, που είναι ο χαμηλότερος στόχος από το 2013. Ενδεικτικά, το 2019 είχε υποσχεθεί τη δημιουργία

11 εκατ. θέσεων εργασίας. Επίσης, φοβούμενοι για το πλήγμα της πανδημίας στην αγορά εργασίας, οι κορυφαίοι Κινέζοι αξιωματούχοι υποσχέθηκαν ότι θα διοχετεύσουν περισσότερη στήριξη στην οικονομία.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα της χώρας θα διαμορφωθεί τουλάχιστον στο 3,6% φέτος, σε σχέση με το 2,8% πέρυσι. Η κινεζική κυβέρνηση πρόκειται να ενισχύσει το πρόγραμμα έκδοσης ομολόγων των περιφερειακών της κυβερνήσεων από τα 301 δισ. δολάρια στα 527 δισ. δολάρια. Θα εκδοθούν επίσης κρατικά ομόλογα 140 δισ. δολαρίων. Τα 280 δισ. δολάρια, που θα μπορέσει να συγκεντρώσει από τα ειδικά κρατικά ομόλογα της πανδημίας, θα διοχετευθούν στις περιφερειακές κυβερνήσεις της χώρας, σύμφωνα με τον κ. Λι. Η δημοσιονομική στήριξη αντιστοιχεί περίπου

στο 4,1% του ΑΕΠ της Κίνας, σύμφωνα με υπολογισμούς του Reuters. «Τα δημοσιονομικά μέτρα στήριξης στον ετήσιο προϋπολογισμό είναι τουλάχιστον ισότιμα με την περίοδο μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση», σχολίασε στο Reuters ο Τζούλιαν Ερβας-Πρίτσαρντ, επικεφαλής οικονομολόγος στην Capital Economics.

Παράλληλα, και παρά τις τεταμένες σχέσεις των δύο χωρών, η Κίνα ανακοίνωσε πως θα εξακολουθήσει να διαπραγματεύεται με τις ΗΠΑ για την εφαρμογή της προκαταρκτικής εμπορικής συμφωνίας. Επιπλέον, ο κ. Λι δήλωσε ότι «η Κίνα θα συνεχίσει να ενισχύει την οικονομική και εμπορική συνεργασία με άλλες χώρες, ώστε να υπάρξουν κοινά οφέλη». Ο πρωθυπουργός της χώρας τόνισε επίσης ότι η Κίνα θα συμμετάσχει ενεργά στην αναδιάρθρωση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

Υφεση 2,2% στη Γερμανία το α' τρίμηνο του 2020

Σε ύφεση 2,2% διολίσθησε το πρώτο τρίμηνο του έτους η γερμανική οικονομία λόγω της αφηνίδας διακοπής της οικονομικής δραστηριότητας, η οποία προκλήθηκε από τα μέτρα καταστολής των κορωνοϊού. Σύμφωνα με την εθνική στατιστική υπηρεσία της χώρας, οι δαπάνες των νοικοκυριών και οι επενδύσεις σε εξοπλισμό και μηχανήματα μειώθηκαν δραματικό την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου. Ωστόσο, οι κρατικές δαπάνες και ο κλάδος των κατασκευών συνέχισαν στους ίδιους ρυθμούς, αντισταθμίζοντας εν μέρει τη ζημία στη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώπης. Εξ ου και, παρά τη μείωση του ΑΕΠ, η Γερμανία δέχθηκε μικρότερα πτω-

πήματα από την κρίση του κορωνοϊού σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης. Συνολικά, σύμφωνα με σχετικές εκτιμήσεις της Eurostat, το ΑΕΠ της Ευρωζώνης θα συρρικνωθεί κατά 3,2% σε ετήσια βάση το πρώτο τρίμηνο του έτους. Αξίζει να σημειωθεί ότι παράλληλα με τα αποτελέσματα του πρώτου τριμήνου, η γερμανική στατιστική υπηρεσία αναθεώρησε επί τα χείρω την εξέλιξη του ΑΕΠ για το τέταρτο τρίμηνο του 2019, από 0% στο -0,1%. Συνεπώς, η μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώπης βρίσκεται σε τεχνική ύφεση, έχοντας καταγράψει δύο συναπτά τρίμηνα ύφεσης. Οσον αφορά την περίοδο Απριλίου - Ιουνίου, η διεθνής κοινό-

Την περίοδο Απριλίου - Ιουνίου αναμένεται να εξακοντιστεί στο 14%.

τητα και γερμανικοί φορείς προβλέπουν ακόμα μεγαλύτερη ύφεση της τάξης του 14%, μολονότι οι περιφερειακές κυβερνήσεις έχουν ήδη δρομολογήσει την επανεκκίνηση της οικονομικής δραστηριότητας. «Τα επόμενα στοιχεία θα είναι χειρότερα, ακόμη και εάν έχουμε ξεπεράσει τη χειρότερη φάση», σχολίασε χαρακτηριστικά στους Financial Times ο Κάρστεν Μπρέξι, οικονομολόγος

της ING. Συνολικά για ολόκληρο το έτος, αναμένεται ύφεση 6,3%, όπως είχε δηλώσει τον προηγούμενο μήνα ο υπουργός Οικονομίας της Γερμανίας Πέτερ Άλτμπερ.

Εξαιτίας της κρίσης του κορωνοϊού, τα φορολογικά έσοδα της χώρας πρόκειται να μειωθούν κατά 81,5 δισ. ευρώ σε σχέση με το 2019. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση της γερμανικής κυβέρνησης, πρόκειται για μείωση 10%, ενώ παράλληλα οι δαπάνες θα αυξηθούν και το χρέος της χώρας θα προσαυξηθεί κατά 150 δισ. ευρώ. Βέβαια, ακόμα και πριν από την επέλαση του κορωνοϊού, υπήρχαν ισχυρές ενδείξεις επιβράδυνσης στη μεγαλύτερη οικονομία

της Ευρώπης. Λόγω των εμπορικών εντάσεων μεταξύ Κίνας και ΗΠΑ και εξαιτίας της προετοιμασίας για το Brexit, οι εξαγωγές, οι οποίες συνέσφεραν περίπου στο 50% του γερμανικού ΑΕΠ, μειώθηκαν δραματικά.

«Το επόμενο βήμα θα είναι η αναζωογόνηση της οικονομίας με στοχευμένα μέτρα, έτσι ώστε να επανέλθουν οι ρυθμοί στη βιομηχανία και στο εμπόριο, όσο χαλαρώνουν τα περιοριστικά μέτρα», δήλωσε αυτή την εβδομάδα ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών Όλαφ Σολτς, ο οποίος παράλληλα ανακοίνωσε ότι τον Ιούνιο θα διοχετευθεί νέο γενναίο δώρο πακέτο στήριξης στην οικονομία.



Ο υπουργός Οικονομικών Όλαφ Σολτς ανακοίνωσε ότι τον Ιούνιο θα διοχετευθεί νέο πακέτο στήριξης στην οικονομία.



Επανεκκίνηση

Από τον Μάρτιο, όταν η πανδημία βρισκόταν στην κορύφωσή της και η ανεργία στις ΗΠΑ έκτινασσόταν στα ύψη, ο Ντ. Τραμπ είχε δηλώσει πρόθυμος να επανεκκινήσει την αμερικανική οικονομία εντός εβδομάδων και όχι μηνών. Είχε εκφράσει την εκτίμηση ότι «η ύφεση θα είναι πιο θανατηφόρος από τον κορωνοϊό».



Ανήκουστη κρίση

Η επικεφαλής της ΕΚΤ Κρ. Λαγκάρντ ανακρίνει προ ημερών ότι έχει ήδη αποκλειστεί το ήπιο σενάριο της τράπεζας για την ύφεση στην Ευρωζώνη και τείνει να υλοποιηθεί το χειρότερο. Παράλληλα, τόνισε πως η Ευρωζώνη αντιμετωπίζει «μία εκτεταμένη οικονομική κρίση, μια κρίση που κυριολεκτικά είναι ανήκουστη σε καιρό ειρήνης».

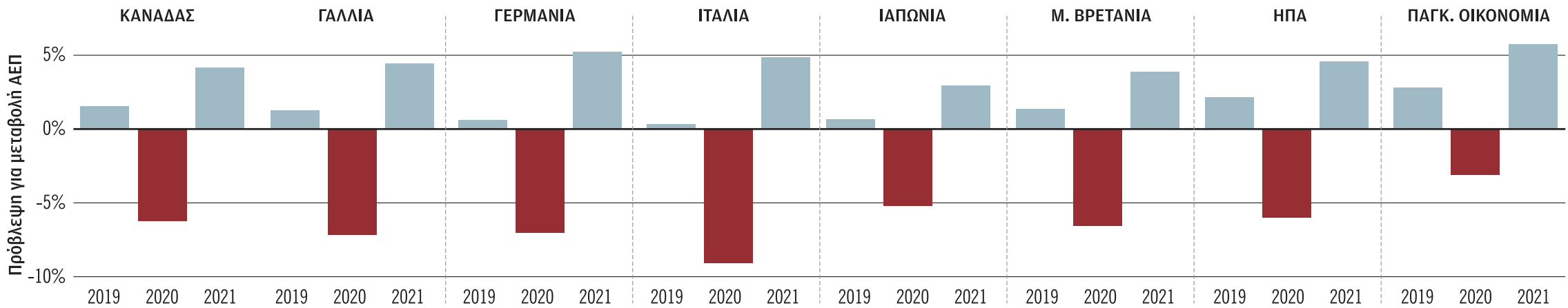


Χωρίς πρόβλεψη

Όταν ο Κινέζος πρωθυπουργός Λι Κετσίνγκ ανακοίνωσε πως, για πρώτη φορά από το 1990, το Πεκίνο δεν θέτει συγκεκριμένο στόχο για την ανάπτυξη, τόνισε: «Είναι δύσκολο να προβλεφθεί πώς θα εξελιχθούν οι καταστάσεις που αντιμετωπίζει η Κίνα, καθώς περιβάλλει μεγάλη αβεβαιότητα τον κορωνοϊό αλλά και το παγκόσμιο οικονομικό και εμπορικό περιβάλλον».

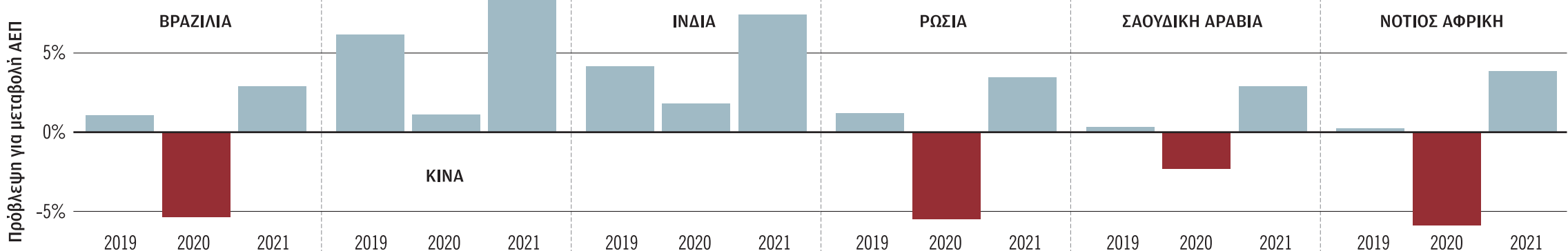
Όλες οι μεγάλες οικονομίες θα βυθιστούν στην ύφεση φέτος

ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΕΠ



Η Κίνα θα σημειώσει τη μικρότερη ανάπτυξη από το 1976

ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΕΠ



ΠΗΓΗ: International Monetary Fund, BBC

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η μεγαλύτερη ύφεση των τελευταίων 90 ετών

Η κρίση θα κοστίσει στο ΑΕΠ των ΗΠΑ 7,9 τρισ. δολ. έως το 2030 – Ανω του 8% η συρρίκνωση φέτος στην Ε.Ε.

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Αντιμέτωπες με μια ύφεση βαθύτερη και ενδεχομένως πολύ πιο μακροχρόνια από εκείνη που προκάλεσε προ δεκαετίας η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, οι οικονομίες ανά τον κόσμο επιχειρούν μια προσεκτική επανεκκίνηση, μην μπορώντας να διακινδυνεύσουν περαιτέρω απώλειες. Τα καταστήματα και οι επιχειρήσεις επαναλειτουργούν με πρόσθετα μέτρα υγιεινής, κάποιοι αθλητικοί αγώνες διεξάγονται κεκλεισμένων των θυρών, τα παιδιά επιστρέφουν στο σχολείο και, το σημαντικότερο, τα σύνορα ανοίγουν και οι περισσότερες χώρες καταβάλλουν κάθε προσπάθεια να φέρουν πίσω τους τουρίστες και τις δαπάνες τους, που τόσο

έλειψαν από τα κρατικά ταμεία των δημοφιλών τουριστικών προορισμών. Οι προβλέψεις παραμένουν, πάντως, δυσόλες από όλους τους διεθνείς οργανισμούς, που μιλούν για τη χειρότερη ύφεση που θα γνωρίσει η παγκόσμια οικονομία μετά τη Μεγάλη Ύφεση του 1930, τη χειρότερη των τελευταίων 90 χρόνων, όπως τόνισε το ΔΝΤ. Είναι ενδεικτικό πως η Παγκόσμια Τράπεζα προβλέπει συρρίκνωση του παγκόσμιου ΑΕΠ κατά 5% φέτος.

Όσον αφορά την Ευρωζώνη, η επικεφαλής της ΕΚΤ Κριστίν Λαγκάρντ προεξοφλεί πλέον συρρίκνωση του ΑΕΠ της Ευρωζώνης από 8% έως 12% για φέτος. Και όχι μόνον: Η κ. Λαγκάρντ παραδέχθηκε ότι το ήπιο σενάριο της ΕΚΤ έχει ήδη διαψευστεί, όπως άλλωστε προδίδουν τα

στοιχεία που δόθηκαν στη δημοσιότητα. Το ΑΕΠ της Ευρωζώνης έχει ήδη συρρικνωθεί κατά 3,8% το πρώτο τρίμηνο, διαρκούσης δηλαδή της πανδημίας, ενώ τα ποσοστά συρρίκνωσης των μεγαλύτερων ευρωπαϊκών οικονομιών αμφιδιάζουν.

Εν μέσω των ταραχών των τελευταίων ημερών και των ενδεχόμενων επιπτώσεων τους στο λιανικό εμπόριο, η μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο, που εξακολουθεί να πλήττεται από την πανδημία, επιχειρεί την επανεκκίνηση της με τους χειρότερους οιωνούς. Οι ταραχές που έχουν εκδηλωθεί τις τελευταίες ημέρες είναι πιθανό να επιβαρύνουν περαιτέρω το λιανικό εμπόριο και τις μικρές επιχειρήσεις. Μέσα στην εβδομάδα, η επιτροπή προϋπολογισμού του αμερικανικού Κογκρέσου προχώρησε στη

δυσόιανη πρόβλεψη πως η πανδημία θα «στοικειώσει» την αμερικανική οικονομία για περισσότερο από μία δεκαετία. Η εν λόγω επιτροπή προβλέπει πως η πανδημία θα μειώσει το ΑΕΠ των ΗΠΑ κατά 3% έως το 2030, αφαιρώντας από την ανάπτυξη της 7,9 τρισ. δολάρια. Τώρα οι αμερικανικές επιχειρήσεις επαναλειτουργούν και στις 50 πολιτείες της υπερδύναμης, χωρίς όμως να αναπληρώνουν τις δυσθεώρητες απώλειες. Αγγίζουν τα 40 εκατ. οι άνεργοι και η ανεργία στην υπερδύναμη βρίσκεται σε επίπεδα ανάλογα της Μεγάλης Ύφεσης μετά το κραχ του 1929. Και οι αμερικανικές επιχειρήσεις προχωρούν τώρα διστακτικά σε πολύ περιορισμένες προσλήψεις, πολύ λιγότερες από όσες χρειάζονται για να καλυφθεί το κενό. Ενώ, με τα κρούσματα του

κορωνοϊού να ανερχονται ακόμη γύρω στις 100.000 ανά εβδομάδα, οι καταναλωτές ορισμένων περιοχών διατάζουν να επιστρέψουν στα καταστήματα για τις αγορές τους. Το ίδιο ισχύει και για τα εστιατόρια, που άνοιξαν μεν, αλλά εμφανίζουν κρατήσεις μειωμένες κατά 82% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους. Την ίδια στιγμή, οι ευρωπαϊκές οικονομίες επιχειρούν να επανεκκινήσουν και ορισμένες έχουν ήδη χαλαρώσει τους ελέγχους στα σύνορα με συγκεκριμένες γεωγραφικές χώρες. Επειτα από ευρωπαϊκή σύσταση, όμως, και καθώς αρχίζει η θερινή τουριστική περίοδος, οι περισσότερες από τις ευρωπαϊκές χώρες αίρουν την απαγόρευση των ταξιδιών από τις 15 Ιουνίου και ετοιμάζονται να υποδεχθούν τουρίστες.

Γερμανία, Γαλλία και Ιταλία επιχειρούν να περιορίσουν τις απώλειες

Η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία, η Γερμανία, άρχισε από τον Απρίλιο να επιτρέπει τη λειτουργία των μικρών καταστημάτων με έκταση μικρότερη των 800 τ.μ. καθώς και των αντιπροσωπειών αυτοκινήτων και των βιβλιοπωλείων. Στις αρχές Μαΐου, η κυβέρνηση Μέρκελ ανέθεσε στις κατά τόπους αρχές των λεγόμενων γερμανικών κρατιδίων να αποφασίζουν για τον ρυθμό χαλάρωσης των μέτρων. Προειδοποίησε, βέβαια, ότι αυτά θα «παγώσουν» αυτομάτως αν διαπιστωθεί μεγάλη αύξηση των κρουσμάτων. Από τα μέσα Μαΐου, άλλωστε, έχει χαλαρώσει τους ελέγχους στα σύνορα με την Αυστρία, τη Γαλλία και την Ελβετία,

ενώ πρόκειται, όπως και οι άλλες ευρωπαϊκές χώρες, να τα ανοίξει πλήρως στις 15 Ιουνίου.

Ολα δείχνουν πάντως πως θα είναι αρκετά βαρύ το τίμημα που θα πληρώσει η γερμανική οικονομία για να ανακόψει την πανδημία. Στη διάρκεια του πρώτου τριμήνου συρρικνώθηκε κατά 2,2% και οι εκτιμήσεις για το σύνολο του έτους μιλούν για μείωση του γερμανικού ΑΕΠ κατά 6,5%. Μόνον τον Απρίλιο απολύθηκαν πάνω από 370.000 εργαζόμενοι. Και βέβαια, η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία βρισκόταν ήδη σε ύφεση από το τελευταίο τρίμηνο του περασμένου έτους. Το Βερολίνο είχε

ήδη επιστρατεύσει περίπου 1,2 τρισ. ευρώ για τη στήριξη των γερμανικών επιχειρήσεων και την Τετάρτη το βράδυ, ο κυβερνητικός συνασπισμός συμφώνησε δέσμη μέτρων ύψους 130 δισ. ευρώ.

Η Γαλλία χαλαρώνει σταδιακά από τις 11 Μαΐου τους αυστηρούς περιορισμούς που επέβαλε στις 17 Μαρτίου και προχώρησε σε περαιτέρω χαλάρωση στις 2 Ιουνίου. Στο μεγαλύτερο μέρος της χώρας έχει επιτραπεί η επαναλειτουργία εστιατορίων και μπαρ, ενώ έχουν ανοίξει τα πάρκα και οι παραλίες που, ωστόσο, λειτουργούν υπό αυστηρή επίτηρηση και κανόνες υγιεινής. Στις 22 Ιουνίου αναμένεται

να ανοίξουν οι κινηματογράφοι. Η δεύτερη σε μέγεθος οικονομία της Ευρωζώνης έχει ήδη συρρικνωθεί κατά 5,8% μέσα στο πρώτο τρίμηνο, αλλά οι προβλέψεις για το σύνολο του έτους είναι από τις πλέον δυσόλες στην Ευρωζώνη καθώς μιλούν για ύφεση 11%. Το παραδέχθηκε εντός της εβδομάδας ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών Μπρινόν Λε Μερ ότι η ύφεση θα είναι τελικά πολύ βαθύτερη, καθώς η αρχική εκτίμηση της κυβέρνησης Μακρόν μίλούσε για ύφεση 8%. Η ευρωπαϊκή χώρα που υπέστη το χειρότερο πλήγμα από την πανδημία, η Ιταλία, άρχισε από τις αρχές Μαΐου να χαλαρώνει τους περιορισμούς που είχε επιβάλει στις

7 Μαρτίου. Υπό την πίεση της βαθύτατης ύφεσης στην οποία έχει ήδη βυθιστεί, μέσα στην εβδομάδα, στις 3 Ιουνίου συγκεκριμένα, άνοιξε μονομερώς τα σύνορά της και ανακάλεσε την απαγόρευση στα ταξίδια. Ισχύουν, όμως, ακόμη κάποιοι περιορισμοί στο επίκεντρο της πανδημίας, την άλλοτε ευημερούσα βιομηχανική Λομβαρδία. Η ιταλική οικονομία έχει ήδη συρρικνωθεί κατά 4,7% στη διάρκεια του πρώτου τριμήνου και οι εκτιμήσεις για το σύνολο του έτους ποικίλλουν. Μέχρι στιγμής η Ρώμη προβλέπει ύφεση 8%, αλλά ο οίκος Fitch πιθανολογεί πως το ιταλικό ΑΕΠ θα συρρικνωθεί φέτος κατά 13,7%.

Σε αναπτυξιακή τροχιά θα παραμείνει και φέτος η κινεζική οικονομία

Φαινόμενο αντοχής στις έκτακτες συνθήκες αποδεικνύεται πως είναι η χώρα από την οποία ξεκίνησε η λαίλαπα της πανδημίας και γνώρισε πρώτη τον οικονομικό της αντίκτυπο. Η Κίνα, που κατέφυγε στα σκληρότερα κατασταλτικά μέτρα για να ανακόψει τη μετάδοση της πανδημίας, θα σημειώσει ανάπτυξη φέτος, όταν όλες οι μεγάλες οικονομίες του πλανήτη θα συρρικνώνονται.

Αναμένεται, βέβαια, πως η ανάπτυξη της δεύτερης οικονομίας στον πλανήτη θα ωχριά μπροστά στους ιλιγγιώδεις ρυθμούς με τους οποίους αυξανόταν το ΑΕΠ της επί χρόνια. Και ούτε λόγος για τον ρυθμό του 6% που σχεδίαζε να θέσει αρχικά το Πεκίνο για το 2020. Οικονομολόγοι

προειδοποιούν, άλλωστε, ότι μπορεί να λειτουργήσει ανασταλτικά η νέα ένταση στις ήδη τεταμένες σχέσεις της με τις ΗΠΑ. Όπως τόνισε προ ημερών ο Τομ Ράφερτ, επικεφαλής της μονάδας Intelligence του Economist, ο εμπορικός πόλεμος που κήρυξε κατά της Κίνας ο Ντόναλντ Τραμπ έχει εξελιχθεί σε τεχνολογικό πόλεμο και τώρα τείνει να εξελιχθεί σε χρηματοπιστωτικό πόλεμο.

Εν μέσω μιας τόσο αρνητικής συγκυρίας, η κινεζική ηγεσία αποφάσισε προ ημερών να μην θέσει τελικά κανέναν στόχο για την ανάπτυξη της κινεζικής οικονομίας. Ο εκπαιδευτικός συνδυασμός της πανδημίας με την όξυνση στις σχέσεις ανάμεσα στο Πεκίνο και στην Ουάσινγκτον



Εκτιμάται ότι το ΑΕΠ θα ενισχυθεί φέτος μεταξύ 1% και 3%.

έχει ήδη αφήσει το αποτύπωμά του στην κινεζική οικονομία: είχε ως αποτέλεσμα να μειωθούν αισθητά οι άμεσες ξένες επενδύσεις στην Κίνα. Και την ίδια στιγμή, βέβαια, σε Ευρώπη και Αμερική επικρατεί συναγερμός κατά των κινεζικών επενδύσεων. Οι αρχές στις δύο πλευρές του Ατλαντικού επιστρατεύουν νέα εργαλεία για να εμποδίζουν εφεξής την εξαγορά επιχειρήσεων της Δύσης από κινεζικές επιχειρήσεις γενναία επιδοτούμενες από το κινεζικό κράτος.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναμένεται να παρουσιάσει στις 17 Ιουνίου τις προτάσεις της για το πώς μπορούν να αποτραπούν εφεξής οι εξαγορές ευρωπαϊκών επιχειρήσεων από κινεζικές και να ζητήσει

διεύρυνση των εξουσιών της προκειμένου να αναλάβει να τις προστατεύσει. Άνaloges κινήσεις γίνονται και στη Βρετανία. Τίποτε από όλα αυτά δεν φαίνεται, πάντως, να είναι σε θέση να γονατίσει τον ασιατικό οικονομικό γίγαντα ή να του προκαλέσει ύφεση, όπως συμβαίνει στο μεγαλύτερο μέρος του πλανήτη. Οικονομολόγοι του ΔΝΤ εκτιμούν πως το κινεζικό ΑΕΠ θα αυξηθεί ελαφρώς πάνω από 1% στο σύνολο του έτους, όταν η παγκόσμια οικονομία θα συρρικνώνεται ίσως κατά 3% και η αμερικανική κατά 6%. Άλλοι οικονομολόγοι είναι ακόμη πιο αισιόδοχοι όσον αφορά την κινεζική οικονομία και δεν αποκλείουν την πιθανότητα το κινεζικό ΑΕΠ να αυξηθεί φέτος

έως και κατά 3%. Η δυναμική της κινεζικής οικονομίας και η τεράστια αγορά της διατηρούν, άλλωστε, ζωντανό το ενδιαφέρον των ξένων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Κίνα και θέλουν να παραμείνουν ενεργές στην κινεζική αγορά.

Αμερικανικές και ευρωπαϊκές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Κίνα έχουν ήδη επενδύσει συμφέροντά τους και δεν προτιθέμεν να την εγκαταλείψουν εύκολα. Εκτιμάται πως οι πωλσεις αμερικανικών επιχειρήσεων στην Κίνα υπερβαίνουν τα 450 δισ. δολάρια, όταν οι πωλσεις των κινεζικών επιχειρήσεων στις ΗΠΑ δεν υπερβαίνουν τα 50 δισ. δολάρια.

“BDO. *What matters to you, matters to us*”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services



«Αντίο, Τζορτζ» εν μέσω αναβρασμού

Ο Τζο Μπάντεν έκανε λόγο για «σημείο καμπής στην αμερικανική ιστορία»

Σε ιδιωτική τελετή στο Χιούστον του Τέξας επρόκειτο να ταφεί χθες ο Τζορτζ Φλόιντ, ο 46χρονος Αφροαμερικανός του οποίου η δολοφονία έχει πυροδοτήσει ογκώδες κύμα διαδηλώσεων. Ο υποψήφιος του Δημοκρατικού Κόμματος για την προεδρία, Τζο Μπάντεν, συναντήθηκε χθες με την οικογένεια του Φλόιντ, την ώρα που οι Αρχές σε Μινεάπολη και Νέα Υόρκη επανεξετάζουν τις μεθόδους αστυνόμευσης.

«Υπέροχη οικογένεια», είπε ο Μπάντεν στο δίκτυο CBS. «Ήταν εκεί και η μικρή του κόρη, αυτή που είπε “ο μπαμπάς μου θα αλλάξει τον κόσμο”. Και θα τον αλλάξει». Ο Αμερικανός πολιτικός εκτίμησε ότι η δολοφονία του Φλόιντ και οι αντιδράσεις που πυροδότησε αποτελούν «ένα από τα μεγάλα σημεία καμπής στην αμερικανική ιστορία». Επί του πρακτέου, η βουλευτής του Δημοκρατικού Κόμματος από τη Νέα Υόρκη Αλεξάνδρια Οκάζιο Κορτές είπε στους Αμερικανούς που διαδηλώνουν συστηματικά εδώ και δύο εβδομάδες: «Μείνετε στους δρόμους. Λειτουργείτε!».

Χθες η τοπική Βουλή της Νέας Υόρκης ψήφισε νόμο που μετατρέπει σε κακούργημα, τιμωρούμενο με κάθειρξη έως 15 ετών, την πρόκληση σωματικής βλάβης ή θανάτου από αστυνομικό όργανο με χρήση κεφαλοκλειδώματος. Το κεφαλοκλείδωμα τυπικά απαγορεύεται στην πολιτεία από το 1993, αλλά ποτέ έως τώρα δεν υπήρχαν ποινικές συνέπειες για τα αστυνομικά όργανα που χρησιμοποιούν αυτή την επικίνδυνη τακτική.

Από το 2014, όταν ο Αφροαμερικανός Ερικ Γκάρνερ δολοφονήθηκε κατά τη σύλληψή του με κεφαλοκλείδωμα, έχουν καταγραφεί 996 καταγγελίες για τη χρήση της ίδιας τεχνικής από αστυνομικά όργανα στην πόλη της Νέας Υόρκης. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων, οι καταγγελίες αφορούν την αστυνόμευση σε συνοικίες μαύρων.

Στη Μινεάπολη, τόπο δολοφονίας του Τζορτζ Φλόιντ, ενισχυμένη πλειοψηφία



Η σορός του 46χρονου Αφροαμερικανού Τζορτζ Φλόιντ συνοδεύεται στην τελευταία του κατοικία.

Κακούργημα η πρόκληση σωματικής βλάβης ή θανάτου από αστυνομικό όργανο με χρήση κεφαλοκλειδώματος.

του δημοτικού συμβουλίου ψήφισε την Κυριακή την κατάργηση του τοπικού αστυνομικού τμήματος και τον ανασχεδιασμό της αστυνόμευσης στην πόλη. «Πέρασε μελετήσαμε τις κλήσεις στο 911 (το αμερικανικό 100) και συνειδητοποιήσαμε ότι ένα από τα πιο συνηθισμένα τηλεφωνήματα αφορά ανθρώπους που έ-

χουν συναισθηματικές διαταραχές», δήλωσε ο δημοτικός σύμβουλος που ηγείται της πλειοψηφίας, Τζερεμιά Ελισον. «Χρειάζομαστε όπλα σε τέτοιες καταστάσεις; Χρειάζομαστε όπλα όταν κάποιος τηλεφωνεί για να καταγγείλει πιθανή χρήση πλάστου εικοσαδάρου; Ποτέ δεν έχουμε καθίσει ως χώρα να δούμε πώς χειριζόμαστε τέτοιες καταστάσεις. Οι συνάδελφοί μου κι εγώ είμαστε αποφασισμένοι να το κάνουμε».

Σύμφωνα με τον Ελισον, η ψηφοφορία της Κυριακής ήταν η αρχή μιας μεγάλης συζήτησης, στην οποία θα εμπλακούν όλοι οι κάτοικοι της Μινεάπολης για το πώς θα πρέπει να είναι το μέλλον της αστυνόμευσης στην πόλη.

Νομοθετική πρωτοβουλία για την α-

ναμόρφωση της αστυνόμευσης σε ομοσπονδιακό επίπεδο ανέλαβε το Δημοκρατικό Κόμμα, αν και ο έλεγχος της Γερουσίας από τους Ρεπουμπλικανούς δεν υπόσχεται πρόοδο στο ζήτημα αυτό. Ο Ρεπουμπλικανός πρόεδρος Τραμπ όχι μόνο δεν ενδιαφέρεται για τα ζητήματα αυτά, αλλά έχει ενθαρρύνει τη χρήση βίας εναντίον όσων διαδηλώνουν. Εν τω μεταξύ, προχθές στην κομητεία Χενρίκο της Βιρτζίνια, οδηγός έριξε το όχημά του εσκεμμένα σε διαδηλωτές του κινήματος Black Lives Matter, χωρίς να σημειωθούν σοβαροί τραυματισμοί. «Κατά δήλωσή του, ο συλληφθείς είναι στέλεχος της Κου Κλουξ Κλάιν», ανακοίνωσαν οι τοπικές ανακριτικές αρχές.

REUTERS, A.P

Δεν θα ανοίξουν τα δημοτικά στην Αγγλία

Η βρετανική κυβέρνηση θεωρεί ανέφικτη την επιστροφή στα θρανία

Κλειστά θα παραμείνουν τα δημοτικά σχολεία στη Βρετανία, καθώς η επιστροφή των μαθητών, πριν από τις θερινές διακοπές θεωρείται από τη βρετανική κυβέρνηση ανέφικτη. Την ίδια στιγμή, ο Βρετανός υπουργός Υγείας Ματ Χάνκοκ παραδέχθηκε, σε διάσκεψη στη Ντάουνινγκ Στριτ, ότι κλειστά θα παραμείνουν, τουλάχιστον μέχρι τον Σεπτέμβριο, και τα γυμνάσια και τα λύκεια στην Αγγλία. Σύμφωνα με τα σωματεία και τις ενώσεις των εκπαιδευτικών, είναι απολύτως αδύνατον να βρεθούν ικανοί σχολικοί χώροι προκειμένου να εφαρμοστούν τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης που θεωρούνται αναγκαία λόγω πανδημίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι είχε ξεκινήσει η σταδιακή επιστροφή κάποιων μαθητών στα σχολεία, αλλά θεωρείται αδύνατη η επιστροφή του συνόλου.

Πιο αισιόδοξες οι εξελίξεις σε Ισπανία και Ρωσία. Πειραματικά ανοίγουν, ως τουριστικός προορισμός, οι Βαλεαρίδες Νήσοι, με έναν περιορισμό: μόνο Γερμανοί τουρίστες δικαιούνται να κάνουν κρατήσεις από τις 15 Ιουνίου, κάτι που αποφασίστηκε με κριτήριο την καλή επιδημική εικόνα, τόσο στη Γερμανία όσο και στις Βαλεαρίδες. Η πειραματική έναρξη της τουριστικής περιόδου στοχεύει στον έλεγχο της εφαρμογής όλων των υγειονομικών πρωτοκόλλων προτού η Ισπανία δεχθεί ξένους τουρίστες την 1η Ιουλίου. Σε αυτή την προκαταρκτική φάση, θα απολαύσουν τον ήλιο και τη

θάλασσα της Μεσογείου έξι χιλιάδες Γερμανοί τουρίστες (4 χιλιάδες στη Μαγιόρκα, χίλιοι στην Ιμπίζα και χίλιοι στη Μινόρκα).

Χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων καταγράφεται και στη Μόσχα, παρότι η χώρα θρηνεί περισσότερους από έξι χιλιάδες θανάτους από COVID-19. Ο δήμαρχος της ρωσικής πρωτεύουσας Σεργκέι Σομπινίν ανακοίνωσε τη Δευτέρα πως ξεκινάει η χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων και ότι οι κάτοικοι της πρωτεύουσας είναι πλέον ελεύθεροι να βγαίνουν. Ωστόσο, παραμένει υποχρε-

Σταδιακή χαλάρωση των μέτρων σε Ρωσία και Ισπανία - Βαλεαρίδες Νήσοι μόνο για 6.000 Γερμανούς τουρίστες.

ωτική η χρήση μάσκας και γαντιών στους κλειστούς χώρους και στα μέσα μεταφοράς. Το σχέδιο άρσης του lockdown που έχει καταρτίσει η δημαρχία προβλέπει το σταδιακό άνοιγμα –στις 9, 16 και 23 Ιουνίου– των καταστημάτων, των εστιατορίων και των διάφορων υπηρεσιών και χώρων αναψυχής.

Η κυκλοφοριακή συμφόρηση έκανε χθες την εμφάνισή της στους μσοχοβί-



Εργαζόμενοι στη βιομηχανία γάμου διαμαρτύρονται κατά των περιορισμών στον τομέα, μπροστά στην Πύλη του Βραδεμβούργου στο Βερολίνο.

τικούς δρόμους, καθώς κοιμητήρια και κέντρα αισθητικής άνοιξαν, ενώ μπορούν να κάνουν ελεύθερα τις πρόβες τους οι καλλιτέχνες στα θέατρα, στα τσίρκα, όπως και οι μουσικοί. Εστιατόρια, καφέ, βιβλιοθήκες, μουσεία και ζωολογικοί κήποι θα ανοίξουν στις 16 Ιουνίου. Την... γιμνή αλήθεια αποφάσισαν να πουν Ρώσοι εστιάτορες που είδαν τα εισοδήματά τους να εξανεμίζονται εξαιτίας των πε-

ριοριστικών μέτρων. Εκατοντάδες μπαρίστες, σερβιτόροι και γενικά όσοι δραστηριοποιούνται στον κλάδο ανήρτησαν γυμνές φωτογραφίες τους, όπου τα επίμαχα σημεία κρύβονταν με πιάτα, φλιτζάνια, πετσέτες και άλλα εργαλεία του επαγγέλματος. Με αυτόν τον αποκαλυπτικό τρόπο απαίτησαν από τη ρωσική κυβέρνηση να τους επιτραπεί να εξυπηρετήσουν την πελατεία τους.

Εκτός πορτογαλικής κυβέρνησης ο Σεντένο

Επειτα από μία περίοδο εντάσεων με τον πρωθυπουργό της Πορτογαλίας, ο Μάριο Σεντένο, υπουργός Οικονομικών της χώρας και πρόεδρος του Ευρογρουπ, υπέβαλε χθες την παραίτησή του από την πορτογαλική κυβέρνηση. Αυτό βέβαια σημαίνει αλλαγή σκυτάλης και στην προεδρία του Ευρογρουπ, όπου ήδη ορίστηκε ειδική συνεδρίαση για την επιλογή του διαδόχου του.

Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση, ο Ζοάο Λεάο, υφυπουργός Οικονομικών αρμόδιος για τον προϋπολογισμό της Πορτογαλίας, θα αναλάβει τα καθήκοντα του Σεντένο στο υπουργείο Οικονομικών στις 15 Ιουνίου. Όσον αφορά το Ευρογρουπ, ο Σεντένο θα ηγηθεί κανονικά της αυριανής συνεδρίασης και ο διάδοχός του πρόκειται να επιλεγεί στις 9 Ιουλίου. Η θητεία του Σεντένο θα λήξει επίσημα στις 13 Ιουλίου. Στην κορυφή της λίστας, μεταξύ των πιθανών διαδόχων του, βρίσκονται ήδη η Νάντια Καλβίνο, υπουργός Οικονομικών της Ισπανίας, καθώς και ο Πιερ Γκρανιέγκνα, υπουργός Οικονομικών του Λουξεμβούργου.

Θεωρείται πως ο Μάριο Σεντένο κατάρρε να βάλει τέλος στις μακρόχρονες πολιτικές λιτότητας στην Πορτογαλία, μειώνοντας παράλληλα το δημοσιονομικό έλλειμμα της χώρας μετά την ευρωπαϊκή χρηματοπιστωτική κρίση. Μάλιστα, σύμφωνα με τον πρωθυπουργό της Πορτογαλίας, Αντόνιο Κόστα, οι πολιτικές που εφαρμόσε ο Σεντένο θα παραμείνουν εν ισχύ και μετά την αποχώρησή του από την κυβέρνηση. «Η ζωή κάνει κύκλους και θέλω να εκφράσω δημοσίως πως κατανοώ και σεβόμαι ότι ο Μάριο Σεντένο θέλει να ανοίξει έναν νέο κύκλο στη ζωή του», σχολίασε χθες ο Αντόνιο Κόστα, μολοντί δεν ανακοινώθηκε ο λόγος παραίτησής του Σεντένο.

Βέβαια, είναι γνωστό πως οι σχέσεις των δύο ανδρών ήταν τεταμένες και μάλιστα είχαν εκτραχυνθεί περαιτέρω το τελευταίο διάστημα. Από τον Μάρτιο υπήρχε λόγος για ανασχηματισμό της κυβέρνησης, ο οποίος αναστάλη εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού. Στη συνέχεια, υπήρξε διαφωνία μεταξύ τους σχετικά με την τράπεζα Novo Banco, η οποία έλαβε κρατική στήριξη ύψους



Πιθανολογείται ότι ο κ. Μ. Σεντένο θα αναλάβει τη διοίκηση της κεντρικής τράπεζας της Πορτογαλίας.

Στις 9 Ιουλίου η εκλογή νέου προέδρου στο Ευρογρουπ - Πιθανή διάδοχός του η Ισπανίδα ΥΠΟΙΚ Νάντια Καλβίνο.

850 εκατ. ευρώ, ενώ ο Αντόνιο Κόστα είχε υποσχεθεί πως δεν θα στηρίξει περαιτέρω την τράπεζα εκείνη την περίοδο. Όπως και ο ίδιος ο Κόστα είχε αφήσει να εννοηθεί σε παλαιότερες δηλώσεις του, η επόμενη κίνηση του Σεντένο θα είναι κατά πάσα πιθανότητα να αναλάβει την προεδρία της κεντρικής τράπεζας της Πορτογαλίας.

«Θα χρειαστεί να κάνουμε συζήτηση τώρα για το μέλλον – δεν είναι η κατάλληλη στιγμή για να κάνουμε υποθέσεις» σχετικά με τον λόγο παραίτησής του Σεντένο, δήλωσε χθες χαρακτηριστικά ο υπουργός Οικονομικών της Γερμανίας, Ολαφ Σολτς. «Ωστόσο, μπορώ να πω ότι η γερμανική κυβέρνηση και εγώ έχουμε μία ξεκάθαρη εικόνα», συμπλήρωσε ο Σολτς ενώπιον δημοσιογράφων, χωρίς ωστόσο να δώσει πε- ρισσότερες λεπτομέρειες.

«Μπρος-πίσω» από τον ΠΟΥ για COVID-19

Την έντονη αντίδραση των λοιμωξιολόγων, αλλά και την τελική ανάκληση της δήλωσης, πυροδότησε η τοποθέτηση της Μαρία βαν Κέρκοβ, αξιωματούχου του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, ότι η μετάδοση της COVID-19 από κάποιο ασυμπτωματικό κρούσμα είναι εξαιρετικά σπάνια. Ωστόσο, λίγο μετά τη δήλωση, αξιωματούχοι του οργανισμού επισημάναν ότι ένα ποσοστό 16% έως 40% των ασυμπτωματικών φορέων της νόσου μπορεί να μεταδώσει τον μολυσματικό παράγοντα, τονίζοντας ότι μετανοούν για τη δήλωση «πολύ σπάνια» της επιστήμονας.

Η δήλωση της Κέρκοβ προκάλεσε και την έντονη αντίδραση των λοιμωξιολόγων. «Εξεπλάγην πολύ από τη δήλωση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας», τόνισε ο Λιάμ Σμιθ, καθηγητής κλινικής επιδημιολογίας στη Σχολή Υγιεινής και Τροφικής Ιατρικής του Λονδίνου. «Αντιβαίνει τις μέχρι σήμερα διαπιστώσεις μου από την επιστήμη, σύμφωνα με τις οποίες οι ασυμπτωματικοί άνθρωποι – που δεν εμφανίζουν ποτέ συμπτώματα– και οι προσυμπτωματικοί αποτελούν σημαντική πηγή μόλυνσης των άλλων».

Ο Κιθ Νιλ, καθηγητής επιδημιολογίας λοιμωδών νόσων στο Πανεπιστήμιο του Νότινχαμ, σημείωσε ότι την ώρα που η απάντηση στο ερώτημα πόσο σημαντικός είναι ο ρόλος των ασυμπτωματικών φορέων στη μετάδοση της νόσου είναι ασαφής, το βέβαιο είναι ότι άτομα με συμπτώματα είναι υπεύθυνα κατά το μεγαλύτερο μέρος για τη διάδοση της νόσου. «Αυτό ενισχύει τη σημασία της οδηγίας ότι κάθε άτομο που έχει οποιοδήποτε από τα συμπτώματα της COVID-19 πρέπει

να επιδιώξει να κάνει το τεστ το συντομότερο δυνατόν και να απομονωθεί μέχρι να λάβει τα αποτελέσματα του τεστ».

Μελέτη, άλλωστε, που εκπονήθηκε πριν από λίγους μήνες από τα Κέντρα Ελέγχου Νοσημάτων και Πρόληψης των ΗΠΑ (CDC) έδειξε ότι περίπου το 40% της μετάδοσης του κορωνοϊού συμβαίνει πριν από την εκδήλωση οποιουδήποτε συμπτώματος.

Σωτήρια φαίνεται, πάντως, ότι υπήρξε η επιβολή περιοριστικών μέτρων (lockdown) για την Ευρώπη, καθώς συνέβαλε σημαντικά στον έλεγχο της μετάδοσης της COVID-19, αποτρέποντας, πιθανώς και περισσότερους από τρία εκατομμύρια θανάτους. Ερευνα του Imperial College London εκτιμά ότι έως τις αρχές Μαΐου, 12 έως 15 εκατομμύρια άνθρωποι σε Αυστρία, Βέλγιο, Βρετανία, Δανία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Νορβηγία, Ισπανία, Σουηδία και Ελβετία είχαν μολυνθεί από την COVID-19. Συγκρίνοντας τον αριθμό των καταμετρηθέντων θανάτων με τους θανάτους που προέβλεπε το μοντέλο τους, αν δεν είχαν ληφθεί μέτρα lockdown, βρήκαν ότι περίπου 3,1 εκατομμύρια θάνατοι αποφεύχθηκαν. Ακόμα και παρά το θετικό αποτέλεσμα, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας έκρουσε χθες τον κώδωνα του κινδύνου για τη δραματική επιδείνωση της πανδημίας. Ο επικεφαλής του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, δρ Τέντρος Γκεμπρεγέσους, τονίζοντας ότι το τελευταίο δεκαήμερο έχουν αναφερθεί περισσότερα από εκατό χιλιάδες κρούσματα, επισήμανε ότι ο μεγαλύτερος κίνδυνος που απειλεί τα κράτη όπου η επιδημική εικόνα βελτιώνεται είναι ο εφνοουσαχμός.



Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

- Επιχειρηματικά Δάνεια
- Χρηματοδότηση Έργων

- Χρηματοδότηση Εμπορίου
- Ψηφιακή Τραπεζική

- Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
- Καταθέσεις



800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούντας 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Κρίσιμη συμφωνία Ελλάδας-Ιταλίας για την ΑΟΖ

Υπογραφές από τους υπουργούς Εξωτερικών Δένδια και Ντι Μάιο – Διευθετείται εκκρεμότητα 43 ετών – «Παράθυρο» για εξελίξεις και με Αλβανία

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Την επίλυση μιας εκκρεμότητας 43 ετών δρομολογεί η χθεσινή υπογραφή οριοθέτησης θαλασσίων ζωνών και δη αποκλειστικής οικονομικής ζώνης (ΑΟΖ) ανάμεσα στους υπουργούς Εξωτερικών Ελλάδας και Ιταλίας, Νίκο Δένδια και Λουίτζι ντι Μάιο. Πρακτικά, γίνεται επέκταση της συμφωνίας για την υφαλοκρηπίδα του 1977, στη θαλάσσια στήλη ύδατος από τον βυθό έως την επιφάνεια του Ιονίου πελάγους, ενώ αποστέλλεται και ένα σαφές μήνυμα προς την Αγκυρα για τη διπλωματική θέση της Ελλάδας, αλλά και την αποφασιστικότητα της να προχωρήσει με βάση τη διεθνή νομιμότητα.

Ικανοποίηση

Στην ελληνική πλευρά υφίσταται ικανοποίηση, αλλά και ελπίδα, ότι τον δρόμο της οριοθέτησης θα ακολουθήσουν και άλλες χώρες της περιοχής, όπως άφησε σαφώς να εννοηθεί στο χθεσινό, σχετικό με την υπογραφή, μήνυμά του ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης. Απομένει, πάντως, να κυρωθεί η συμφωνία και στα δύο εθνικά Κοινοβούλια, σε Ελλάδα και Ιταλία, και είναι απολύτως σαφές ότι για την Αθήνα η συγκεκριμένη κοινοβουλευτική διαδικασία αποτελεί απόλυτη προτεραιότητα.

Το πλέον βασικό αγκάθι για τη συμφωνία ήταν η διστακτικότητα των Ιταλών να συνυπογράψουν ένα κείμενο το οποίο θα περιορίζει τη δραστηριότητα των τεράστιων αλιευτικών στόλων της χώρας. Διπλωματικές πηγές ανέφεραν ότι χθες, οι δύο υπουργοί Εξωτερικών υπέγραψαν και μια κοινή δήλωση με την οποία τα δύο κράτη εκφράζουν την προσήλωσή τους στην ισόρροπη και βιώσιμη διαχεί-

Ο κ. Μητσοτάκης επισήμανε ότι ανταποκρίνεται πλήρως στους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου και αναγνωρίζει κυριαρχικά δικαιώματα σε όλα τα εδάφη – χερσαία και νησιωτικά.

ριση των πόρων αυτών και συμφωνούν να διεξαγάγουν διαβουλεύσεις για την εκτίμηση τυχόν επιπτώσεων διαφόρων παραγόντων στις υφιστάμενες πρακτικές των αλιείων των δύο κρατών.

Σημαντική λεπτομέρεια αποτελεί η υπογραφή και ενός κειμένου προς την Κομισιόν, όπου Ελλάδα και Ιταλία ζητούν από κοινού τη μελλοντική τροποποίηση



Ο χάρτης είναι αντίγραφο εκείνου που συνόδεψε τη συμφωνία για υφαλοκρηπίδα του 1977 και με βάση αυτόν χαράσσεται πλέον και η ΑΟΖ Ελλάδας - Ιταλίας.

Νέο στοίχημα η οριοθέτηση με την Αίγυπτο

Στην Αθήνα υπάρχει η ελπίδα ότι η συμφωνία με την Ιταλία μπορεί να λειτουργήσει ως παράδειγμα και για άλλες χώρες της περιοχής. Στην πραγματικότητα ουδείς στην Αθήνα βιάζεται ιδιαίτερω για μια οριοθέτηση με την Αλβανία (παρότι είναι απολύτως θεμιτή), αντιθέτως στο υπουργείο Εξωτερικών απόλυτη προτεραιότητα είναι η Αίγυπτος.

Μια ταχεία συμφωνία για οριοθέτηση θαλασσίων ζωνών με το Κάιρο θα αφαιρούσε από την Αγκυρα το περιτύλιγμα διεθνούς νομιμότητας που προσφέρει το μνημόνιο που συνυπέγραψε η κυβέρνηση της Τρίπολης υπό την πίεση του περασμένου Δεκεμβρίου, του –υποχωρόντος σήμερα– Χαλίφα Χαφτάρ και θα έβαζε στο παιχνίδι έναν παράγοντα τον οποίο η Αγκυρα δεν μπορεί να αγνοήσει. Μια συμφωνία οριοθέτησης θαλάσσιων ζωνών ανάμεσα σε Ελλάδα και Αίγυπτο θα άλλαζε δραματικά τους όρους του παιχνιδιού στην Ανατολική Μεσόγειο και θα μετέτρεπε τους πολεμικούς τόνους που χρησιμοποιεί ο πρόεδρος της Τουρκίας Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν σε απειλές κενές περιεχομένου.

Ο Αλ Σίσι

Αυτή τη στιγμή ο πρόεδρος της Αιγύπτου Αμπντέλ Φατάχ αλ Σίσι, ο οποίος εκφράζεται για τον Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν με ανοιχτά εχθρικό ύφος για διάφορους λόγους, έχει ως πρώτη προτεραιότητά του στην περιοχή, τη διάσωση της Λιβύης από τη συνολική επικράτωση ενός καθεστώτος όπου θα είχαν προνομιακή εκπροσώπηση και οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι.

Επίσης, έχοντας πρακτικά λάβει υπό την προστασία του τον Χαλίφα Χαφτάρ, επιθυμεί την κατάπαυση του πυρός και μια σταθεροποίηση η οποία θα του επιτρέψει να διατηρήσει τα δυτικά σύνορά του καθαρά από τη Μουσουλμα-

νική Αδελφότητα. Παρά το γεγονός ότι η θέση της αιγυπτιακής κυβέρνησης σήμερα είναι καθαρά αρνητική έναντι της Αγκυρας, δεν είναι καθόλου δεδομένο ότι επιθυμεί να ανοίξει ένα ακόμα μέτωπο, αυτή τη φορά στην Ανατολική Μεσόγειο.

Συζητήσεις από το '70

Στην πραγματικότητα συζητήσεις με την Αίγυπτο (για υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ) γίνονται από τη δεκαετία του 1970, με διαλείμματα, αρκετές αναθερμάνσεις, αλλά κανένα αποτέλεσμα, παρά το γεγονός ότι το Κάιρο προχώρησε σε οριοθέτηση με τη Λευκωσία το 2003. Αγκάθι στις διαπραγματεύσεις με την Αίγυπτο ήταν διαχρονικά η πλήρης επίπρεια του Καστελλόριζου, την οποία το Κάιρο δεν δέχεται.

Σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα (πρόσφατα επί Νίκου Κοτζιά και λίγο νωρίτερα Ευάγγελου Βενιζέλου στο υπουργείο Εξωτερικών) Αθήνα και Κάιρο έφθαναν σε σχετικά παρεμφερείς θέσεις ως προς τη ζώνη Ρόδος-Κάρπαθος-Κάσος, ωστόσο το Καστελλόριζο αλλά και η νήσος Χρυσή στα νοτιοανατολικά της Κρήτης (πρακτικά την οριοθέτηση με την Αίγυπτο αφορά ο ανατολικότερος νομός του νησιού, εκείνος του Λασιθίου) αποτελούσαν σταθερά εμπόδια μπλοκάρωσης των συζητήσεων από πλευράς των Αιγυπτίων.

Σε κάθε περίπτωση, από το παρελθόν των έως τώρα διαπραγματεύσεων, είναι απολύτως σαφές ότι η Αθήνα θα πρέπει να προχωρήσει σε μία σειρά από συμβιβασμούς, οι οποίοι μέχρι πρότινος θα ήταν πολιτικά δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να αποτελέσουν αντικείμενο διαχείρισης οποιασδήποτε κυβέρνησης. Ωστόσο, οι συνθήκες έχουν πλέον αλλάξει σημαντικά.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΝΕΔΟΥ



Οι υπουργοί Εξωτερικών Ελλάδας Νίκος Δένδιας και Ιταλίας Λουίτζι ντι Μάιο, μετά την υπογραφή της συμφωνίας, έκαναν λόγο για «ιστορική ημέρα».

Στήριξη από τον Τραμπ ζητεί ο Ερντογάν

Αμερικανική στήριξη των τουρκικών επιδιώξεων στη Λιβύη ζήτησε ο Ταγίπ Ερντογάν από τον Ντόναλντ Τραμπ στη διάρκεια τηλεφωνικής επικοινωνίας των δύο ηγετών τη Δευτέρα και ενώ οι υποστηριζόμενες από την Αγκυρα δυνάμεις της κυβέρνησης της Τρίπολης συνέχιζαν να κερδίζουν έδαφος εις βάρος του Εθνικού Λιβυκού Στρατού (LNA) του Χαλίφα Χαφτάρ.

«Μια καινούργια εποχή στις σχέσεις Τουρκίας και Αμερικής μπορεί να αρχίσει» σε ό,τι αφορά το λιβυκό πρόβλημα δήλωσε ο Ερντογάν σε συνέντευξή του στο τουρκικό τηλεοπτικό δίκτυο TRT. Αφού εξήρε την ανακατάληψη της Ταρχούνα, τελευταίου οχυρού του LNA στη δυτική Λιβύη, από τις δυνάμεις της κυβέρνησης Σαράτζ, ο Ταγίπ Ερντογάν δήλωσε ότι ο Χαφτάρ, που μέχρι πρότινος πολιορκούσε την Τρίπολη, δεν θα έχει καμία θέση στις ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις υπό την αιγίδα

Στο μέτωπο της Λιβύης – Φήμες για επικείμενη στρατιωτική επέμβαση της Αιγύπτου ώστε να ανακοπεί η προέλαση των δυνάμεων του Σαράτζ.

του ΟΗΕ για την πολιτική επίλυση του προβλήματος. Δύο ημέρες νωρίτερα, ο πρόεδρος της Αιγύπτου Αμπντελφάταχ αλ Σίσι, ο οποίος συναντήθηκε με τον Χαφτάρ στο Κάιρο, είχε προτείνει κατάπαυση του πυρός από τη Δευτέρα – πρόταση την οποία υποστήριξαν επίσης τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και η Ρωσία. Ωστόσο, ο Ερντογάν τόνισε την ιδέα για εκκευρία, προεξοφλώντας ότι οι δυ-

νάμεις του Σαράτζ θα συνεχίσουν την εκστρατεία τους, με επόμενο στόχο τη Σύρτη.

Στο κέντρο της λιβυκής ακτογραμμής, η γενέτειρα του Μουαμάρ Καντάφι, η οποία ελέγχεται για την ώρα από τον Χαφτάρ, έχει κομβική σημασία για τον έλεγχο των λιβυκών πετρελαίων. Αραβικά και ισραηλινά μέσα ανέφεραν ότι ο Σίσι εξετάζει το ενδεχόμενο να στείλει ένοπλες δυνάμεις στη Λιβύη με αποστολή να ανακόψουν την επέλαση των υποστηριζόμενων από την Τουρκία στρατευμάτων και να εγγυηθούν την εφαρμογή της εκκευρίας, αν και όποτε αυτή προκύψει.

Νωρίτερα, μέσα στο Σαββατοκύριακο, ο Ερντογάν χρησιμοποίησε εμπρηστικό ύφος έναντι της Ελλάδας, προβάλλοντας, μάλιστα, τους χάρτες που φθάνουν έως και 6 ν.μ. ανατολικά της Ρόδου και της Καρπάθου, ενώ προανήγγειλε γεωτρήσεις στην ελληνική υφαλοκρηπίδα. Εφθασε μάλιστα στο σημείο να ζητήσει από την

Ελλάδα «να μαζευτεί». Όπως είπε σε εξαιρετικά οξύ ύφος, «η Ελλάδα δεν μένει ήσυχη και πετάει διάφορα. Βγαίνει και λέει αβάσιμα πράγματα. Ποια είναι αυτή η χώρα που μιλάει έτσι; Τέτοιες κουβέντες τις λένε στην Τουρκία; Σε ποιον νομίζουν ότι μιλάς; Για μαζέψου λίγο. Για μάθε τα όριά σου! Αν δεν μάθει τα όριά της, η Τουρκία είναι εμφανές τι θα κάνει».

Ο Ερντογάν αναφέρθηκε επίσης στην Αγία Σοφία και στις δημόσιες παρεμβάσεις της ελληνικής κυβέρνησης. «Λένε δεν θα την μετατρέψετε σε τζαμί. Μήπως είστε άνθρωποι της τουρκικής διοίκησης; Επιτίθενται στα τζαμιά μας, τους προειδοποιούμε και δεν μας ακούν». Πρόσθεσε δε ότι «η Ελλάδα δεν είναι αυτή που διοικεί τη χώρα, συνεπώς θα έπρεπε να αποφύγει να κάνει τέτοια σκόλια. Εάν η Ελλάδα δεν ξέρει τη θέση της, η Τουρκία ξέρει πώς να απαντήσει».

REUTERS, A.P

Προβληματισμός στο Μαξίμου και εντολή για εντατικούς ελέγχους

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Αυστηρή εφαρμογή των μέτρων ναι, πανικός όχι. Τα τελευταία 97 κρούσματα –σε διάστημα 4 ημερών– που ανακινώθηκαν, δημιούργησαν μία αίσθηση νέας αναζωπύρωσης της πανδημίας, με αρκετούς να προεξοφλούν ακόμα και νέα περιοριστικά μέτρα. Κάτι τέτοιο βεβαίως προσώρας απέχει πολύ από την πραγματικότητα. Αντίστοιχα αυτό δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση εφησυχασμό. Τα γενικευμένα φαινόμενα χαλάρωσης σε ολόκληρη τη χώρα –και όχι μόνο στη Μύκονο– χτύπησαν καμπανάκι στο Μέγαρο Μαξίμου και οδήγησαν σε δύο κυβερνητικές πρωτοβουλίες: αφενός επανήλθε η καθημερινή –γραπτή– ενημέρωση για την εξέλιξη της πανδημίας και των κρουσμάτων και αφετέρου έλαβε χώρα διευρυμένη κυβερνητική σύσκεψη υπό τον πρωθυπουργό.

Αντικείμενο της σύσκεψης ήταν η εξέταση των –νέων– δεδομένων σχετικά με τον κορωνοϊό, καθώς τέθηκαν επί τάπητος όλα τα επιδημιολογικά στοιχεία. Κεντρικός άξονας της σύσκεψης στην οποία συμμετείχαν ο υπουργός Υγείας Βασίλης Κικιλιός, ο υπουργός Επικρατείας

Σύσκεψη υπό τον πρωθυπουργό –Θα αποφασιστού μόνο τοπικά lockdown, εάν κριθεί απαραίτητο.

Γιώργος Γεραπετρίτης, ο υφυπουργός Υγείας Βασίλης Κοντοζαμάνης, ο υφυπουργός Πολιτικής Προστασίας Νίκος Χαρδαλιάς, ο υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ Ακης Σκέρτσος, ο υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ και κυβερνητικός εκπρόσωπος Στέλιος Πέτσας, ο γενικός γραμματέας του πρωθυπουργού Γρηγόρης Δημητριάδης, και βεβαίως ο Σωτήρης Τσιόδρας, ήταν η ανάγκη αυστηρής εφαρμογής των μέτρων που έχουν αποφασιστεί ενόψει της σταδιακής επανόδου στη νέα καθημερινότητα, αλλά και ενόψει του ανοιγματος του τουρισμού στις 15 Ιουνίου. Σε συνέχεια των όσων αναφέρθηκαν παραπάνω, αυτό που αποφασίστηκε είναι εντατικοποίηση των ελέγχων –κυρίως σε χώρους όπου συγκεντρώνονται όρθιοι, όπως τα μπαρ, αλλά και σε μέσα μαζικής μεταφοράς και πλοία όπου απαιτείται μά-



Ο πρωθυπουργός Κυρ. Μητσοτάκης αναμένεται να μιλήσει σήμερα στη Βουλή κατά την ψήφιση του νομοσχεδίου του υπουργείου Παιδείας και θρησκευμάτων.

σκα –και νέα μέτρα, αν κριθεί απαραίτητο, μόνο σε τοπικό επίπεδο. Πρακτικά αυτό σημαίνει τοπικό lockdown, σε οικισμό, χωριό, σχολείο ή ακόμα και σε νομό αν αυτό κριθεί απαραίτητο. Γενικευμένου χαρακτήρα «λουκέτο» σαν αυτό που είχαμε τους προηγούμενους μήνες δεν πρόκειται να έχουμε επισημαίνουν στην «Κ» κυβερνητικές πηγές, κάνοντας παράλληλα έκκληση για εφαρμογή των μέτρων ατομικής προστασίας. Παράλληλα, στην κυβερνητική σύσκεψη συζητήθηκαν και οι παράμετροι της οργάνωσης του συστήματος Υγείας ενόψει του καλοκαιριού, για το οποίο θα υπάρξουν σχετικές ανακοινώσεις τις επόμενες ημέρες.

Την κυβερνητική λογική στο θέμα της πανδημίας εκπρόσωπος Στέλιος Πέτσας, κατά τη χθεσινή ενημέρωση των πολιτικών συντακτών, όπου επικερίρησε να βάλει τη εκκρεμεία στη σωστή της διάσταση. Όπως υπογράμμισε «ένα μήνα μετά την άρση του lockdown η επιδημιολογική εικόνα της χώρας παραμένει καλή», αυτό ωστόσο «δεν μας ερπυσχάξει». Ο κ. Πέτσας τόνισε πως «δεν τελειώσαμε με τον κορωνοϊό» και ως εκ τούτου «δεν υπάρχει –και δεν

πρόκειται να υπάρξει– καμία έκπτωση στη δημόσια υγεία». Όσον αφορά το τριήμερο στο οποίο παρατηρήθηκε έντονη χαλάρωση των μέτρων προστασίας πανελλαδικά, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος τόνισε πως «δεν ήταν μόνο το πρόσημο και οι κυρώσεις σε γνωστό χώρο διασκέδασης στη Μύκονο, αλλά και η διενέργεια 259 ελέγχων σε Αττική και Θεσσαλονίκη, οι οποίοι κατέγραψαν 54 παραβάσεις και επέβαλαν πρόστιμα συνολικού ύψους 24.600 ευρώ». Τις επόμενες μάλιστα μέρες θα υπάρξουν λεπτομερείς ανακοινώσεις από το υπουργείο Υγείας και τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας για «το σχέδιο θαρσύνσης του τουρισμού μας από πιθανά εισαγόμενα κρούσματα του κορωνοϊού». Ο κ. Πέτσας, περιγράφοντας τα μέτρα τοπικού χαρακτήρα τα οποία εξετάζει η κυβέρνηση, αν υπάρξει κάποια ραγδαία αύξηση των κρουσμάτων, ανέφερε πως «η κυβέρνηση είναι έτοιμη να παρέμβει όπου και όποτε χρειαστεί». Τέλος, ο Κυριάκος Μητσοτάκης αναμένεται να μιλήσει σήμερα στην εθνική αντιπροσωπεία, κατά την ψήφιση του νομοσχεδίου «Αναβάθμιση του Σχολείου και άλλες διατάξεις του υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων».

Ψηφιακές ανισότητες και... χάσματα γενεών, αμοιβών

Παρά τα βήματα, η Ελλάδα παραμένει ουραγός σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Του ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΡΟΥ

Η περίοδος του εγκλεισμού έφερε στο προσκήνιο τις διαδικτυακές υπηρεσίες. Τηλεπικοινωνία, τηλεψυχαγωγία, τηλεργασία, τηλεκαπαίδευση, εικονική ψηφιακή βόλτα και επίσκεψη, το Διαδίκτυο και οι συσκευές σύνδεσης με τον παγκόσμιο ιστό έγιναν απαραίτητα στοιχεία του πρώτου κύματος της πανδημίας, που επιτάχυνε ακόμα περισσότερο τάσεις που ήδη αναπτύσσονταν. Η νέα εποχή πήρε σαφέστερο σχήμα αυτούς τους δύο μήνες, αλλά με έναν αντιφατικό τρόπο. Όσο το παγκόσμιο δίκτυο του Ιντερνέτ απλώνεται και πυκνώνει τόσο πιο βαθιά και απότομα γίνονται τα ψηφιακά ρήγματα του σύγχρονου αποκλεισμού μεγάλων τμημάτων της κοινωνίας, χαμηλόμισθων, φτωχών ή περιθωριοποιημένων, μεγάλων ηλικιών ή γεωγραφικά απομονωμένων. Στη νέα εποχή όσοι μένουν πιο πίσω στον ψηφιακό στίβο, απειλούνται να μείνουν πολύ μακριά από τις κοινωνικές δυνατότητες.

Και η Ελλάδα, παρά τις πανηγυρικές αναφορές για τα γρήγορα βήματα της ψηφιακής διακυβέρνησης, είναι ψηφιακά βραδυπορούσα, καταλαμβάνοντας μία από τις τελευταίες θέσεις (συνήθως την προτελευταία) σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης! Παρά τα αξιοσημείωτα βήματα, τα ψηφιακά βαρίδια της χώρας αποκάλυφθηκαν το περασμένο διάστημα. Συνδέσεις Ιντερνέτ που έπεφταν ή τρεμπάζαν, παρότι τα προγράμματα των εταιρειών τηλεπικοινωνιών είναι από τα ακριβότερα στην Ευρώπη, σε πλήρη αντίθεση με την ποιότητα των υπηρεσιών τους. Τηλεργασία που σε πολλές περιπτώσεις δέσμευε τον έναν και μοναδικό υπολογιστή της οικογένειας, οδηγώντας τους υπόλοιπους να προσπαθούν να συνδεθούν με το κινητό τους. Εκπαιδευτικοί αναγκάστηκαν πως μεγάλο μέρος των οικογενειών των μαθητών τους δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν σε εξ αποστάσεως εκπαίδευση, είτε γιατί δεν είχαν υπολογιστή ή σύνδεση Ιντερνέτ, είτε

γιατί είχαν ακατάλληλο εξοπλισμό, είτε γιατί δεν υπήρχαν οι απαραίτητες δεξιότητες. Το 87,6% των εκπαιδευτικών, σύμφωνα με σχετική έρευνα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, απάντησε πως μέσω τηλεκαπαίδευσης αναπαράγονται ή και ενισχύονται οι κοινωνικές ανισότητες.

Σήμερα, εφτά στα δέκα νοικοκυριά στην Ελλάδα έχουν ηλεκτρονικό υπολογιστή στο σπίτι τους, ενώ το 2010 είχε το 50%. Δεν είναι θεαματική η προσθήκη του 20% σε δέκα χρόνια, ειδικά όταν αναφερόμαστε σε ένα τόσο απαραίτητο εργαλείο. Βεβαίως, υπήρξε η περίοδος της μακρόρρυθης οικονομικής κρίσης που έπαιξε ρόλο, αλλά το τελικό αποτέλεσμα είναι πως το 2020 σχεδόν ένα στα τρία νοικοκυριά δεν έχει υπολογιστή στο σπίτι του. Οσον αφορά τη σύνδεση με το

Το 69% όσων είναι αποκλεισμένοι από το Διαδίκτυο ζει σε συνθήκες φτώχειας, σε διεθνές επίπεδο.

Διαδίκτυο, υπήρξε σημαντική πρόοδος, αφού από το 31% των κατοικιών με πρόσβαση στο Ιντερνέτ έχουμε φτάσει το 2019 στο 78,5%, μιλώντας μάλιστα σχεδόν αποκλειστικά για ευρωζωνική σύνδεση (72,5% το 2008). Είναι φανερό πως ορισμένα νοικοκυριά, κυρίως με νεανική σύνθεση, σερφάρουν και από το σπίτι με κινητό τηλέφωνο ή τάμπλετ, που δεν μπορούν όμως συνήθως να ανταποκριθούν σε αυξημένες απαιτήσεις τηλε-υπηρεσιών. Παρά τα βήματα όμως η Ελλάδα παραμένει ουραγός στην Ε.Ε. και υπολείπεται από τον μέσο όρο της Ε.Ε. που είναι 90%.

Κρίσιμη υπηρεσία

Ενα ψηφιακό μέλλον για όλους προϋποθέτει κρίσιμα βήματα για τη ανάπτυξη της ψηφιακής υποδομής, έτσι ώστε να καλύπτονται όλοι οι πολίτες, καθώς η πρόσβαση στο Διαδίκτυο αποτελεί για

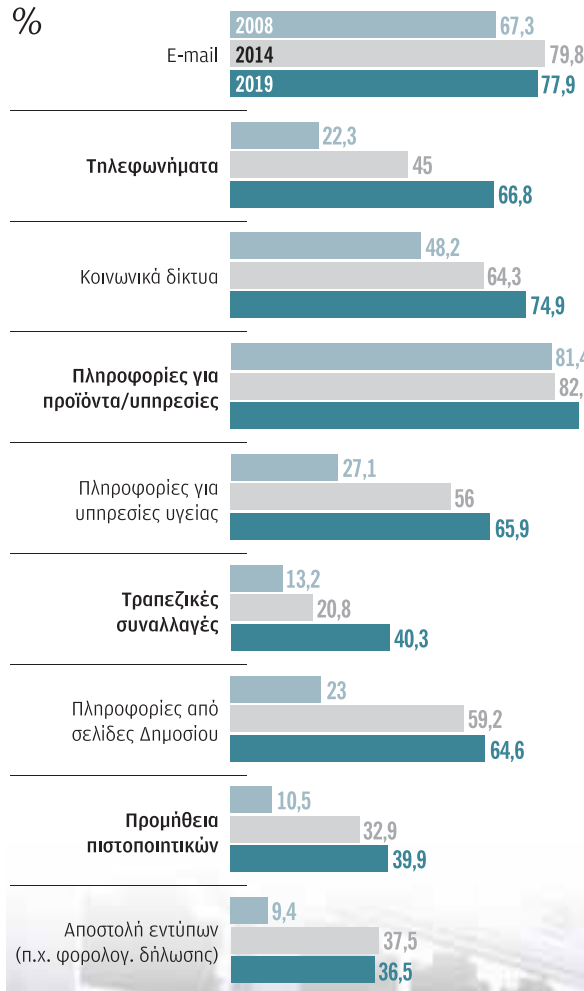
τον 21ο αιώνα υπηρεσία ανάλογης σημασίας του ηλεκτρικού ρεύματος και του τρεχούμενου νερού τους προηγούμενους αιώνες. Διεθνής έρευνα, που πραγματοποιήθηκε την περίοδο της COVID-19 από το Capgemini Research Institute, κατέδειξε πως ο πρώτος λόγος (40%) για όσους δεν έχουν πρόσβαση στο Ιντερνέτ είναι το υψηλό κόστος. Το 69% όσων είναι αποκλεισμένοι από το Διαδίκτυο ζει σε συνθήκες φτώχειας. Το 46% απάντησε πως θα αισθανόταν πιο συνδεδεμένο με φίλους και συγγενείς, αν είχε πρόσβαση στο Ιντερνέτ, ενώ το 44% όσων βρίσκονται εκτός σύνδεσης, πιστεύει ότι θα μπορούσε να βρει καλύτερες θέσεις εργασίας.

Και στην Ελλάδα, οι οικογένειες που καταγράφονται χωρίς υπολογιστή στο σπίτι (ή με πολύ παλιό) και χωρίς σύνδεση στο Διαδίκτυο προέρχονται κυρίως από τα φτωχότερα στρώματα και τις ζώνες της ανεργίας και των χαμηλών αμοιβών. Για παράδειγμα, όταν εκπαιδευτικοί ρώτησαν μαθητές στην Β΄ Περιφέρεια Πειραιά για το εάν έχουν υπολογιστή στο σπίτι και σύνδεση στο Διαδίκτυο είδαν πως περίπου το 40% των παιδιών είχε ελλείψεις, που δεν επέτρεπαν ουσιαστική παρακολούθηση τηλεμαθημάτων.

Σημαντικές αποκλίσεις καταγράφονται και σε γεωγραφικό επίπεδο. Εάν στην Αττική το 83,5% των κατοικιών έχει σύνδεση με το Διαδίκτυο, το ποσοστό πέφτει στο 78,8% στη Βόρεια Ελλάδα (όπου περιλαμβάνεται και η Θεσσαλονίκη), στο 74,8% στην Κεντρική Ελλάδα για να υποχωρήσει στο 68,8% στα νησιά του Αιγαίου και στην Κρήτη (μέσος όρος).

Ακόμα πιο έντονες είναι οι διαφοροποιήσεις σε ηλικιακό επίπεδο. Η ψηφιακή εκπαίδευση και ένταξη των μεγαλύτερων ηλικιών στον κόσμο του Ιντερνέτ αναδεικνύεται σε έναν ιδιαίτερα αναγκαίο και απαιτητικό στόχο. Σύμφωνα με έρευνα στην Ελλάδα, οι ηλικίες από 13 έως 44 ετών είναι απόλυτα εξοικειωμένες με το Ιντερνέτ (σε ποσοστό άνω του 94%), το οποίο και χρησιμοποιούν έντονα, ακόμα και στα επίπεδα των τριών ωρών και

Ποσοστό του πληθυσμού που χρησιμοποιεί το Διαδίκτυο κατά λόγο χρήσης



ΠΗΓΕΣ: ELSTAT, Eurostat, Έρευνα Focus Bari, Δελτίο Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (OESD) 2019 - Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

πάνω την ημέρα. Ιδιαίτερα υψηλή παραμένει η χρήση και για τις ηλικίες 45-54 ετών (81%), μειώνεται αισθητά στα 55-64 (62%), ενώ πολύ μειωμένη είναι για τις ηλικίες 65-74 (38%).

Οι καινοτόμες εφαρμογές

Μπορεί η Ελλάδα να κάνει βήματα προς τα εμπρός στους τομείς των ψηφιακών υποδομών και της ψηφιακής επικοινωνίας και διακυβέρνησης, αλλά η απόσταση από τις πιο ανεπτυγμένες τεχνολογίες

λογικά χώρες της Ευρώπης δεν έχει καλυφθεί. Ακόμα και στο βασικό ερώτημα των κατοικιών που έχουν σύνδεση με το Διαδίκτυο, στις πρώτες θέσεις της Ε.Ε. βρίσκονται η Ολλανδία (98%), η Σουηδία (96%), η Γερμανία, η Δανία και το Λουξεμβούργο με 95%, η Ισπανία και η Ιρλανδία με 91%. Η χώρα μας είναι προτελευταία (79%), ξεπερνώντας μόνο τη Βουλγαρία (75%). Η Ελλάδα καταφέρνει να κατατάξει το επίπεδο κάλυψης παιδιών τεχνολογιών, αλλά μένει πίσω

από τις πιο καινοτόμες εφαρμογές. Για παράδειγμα, σήμερα πρακτικά όλες οι συνδέσεις Ιντερνέτ είναι ευρωζωνικές, στόχος που κατακτήθηκε με μεγάλη καθυστέρηση σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Όταν όμως τώρα αναπτύσσονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο οι συνδέσεις υψηλής και υπερυψηλής ταχύτητας, για να μωρέσουν πάνω τους να στηριχθούν πιο εξελιγμένες τεχνολογίες, στην Ελλάδα βρίσκονται ακόμα σε εμβρυϊκό επίπεδο.

Οι επιπτώσεις του Covid στον τουρισμό και τη φιλοξενία

Ο διοικητικός σύμβουλος της KPMG Cyprus Credit Institute, Ρένος Ιωαννίδης, λέει στην «Κ» πως πρέπει να αξιολογηθούν ενδεχόμενες ευκαιρίες για στρατηγικές συμμαχίες

Ο ΤΟΜΕΑΣ του τουρισμού και της φιλοξενίας είναι από τους πρώτους που έχουν πληγεί από την πανδημία σε παγκόσμια κλίμακα και φυσικά επηρεάζει και την Κύπρο, με τον τομέα να συνεχίζει να αντιμετωπίζει πρωτόγνωρες προκλήσεις και αβεβαιότητες. Σε πρόσφατη δημοσίευση με τίτλο «Hospitality industry: Sectoral developments in light of the Covid-19 pandemic», η KPMG Κύπρου αναδεικνύει τις βασικές προκλήσεις και αβεβαιότητες που έχει επιφέρει ο κορωνοϊός στον τομέα της φιλοξενίας, ενώ παρουσιάζει δυναμικές ευκαιρίες αναφορικά με τον εγχώριο κλάδο σε μεσοπρόθεσμη βάση. Ο διοικητικός σύμβουλος της KPMG Cyprus Credit Institute Ρένος Ιωαννίδης τονίζει στην «Κ» πως η οικονομική αβεβαιότητα και οι ανησυχίες που αφορούν την προστασία της υγείας προφανώς και θα επηρεάσουν τόσο τον εγχώριο τουρισμό όσο και τον τουρισμό από ξένες αγορές. Υπογραμμίζει, επίσης, πως όσον αφορά στον τουριστικό τομέα,



“

Πρόσφατες προβλέψεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού αναμένουν μείωση στον αριθμό των τουριστών σε παγκόσμιο επίπεδο, μεταξύ 58% και 78% για το 2020.



η παρούσα συγκυρία προσφέρεται για εξέταση και αξιολόγηση ενδεχόμενων ευκαιριών για στρατηγικές συμμαχίες, συγχωνεύσεις, εξαγορές και άλλου είδους συνεργασίες, προκειμένου να θωρακιστεί η ανθεκτικότητα της επιχείρησης.

–Πώς ο κορωνοϊός αναμένεται να επηρεάσει την οικονομία της Κύπρου;
–Η εξαπλώση του Covid-19 και η εξ ανάγκης κοινωνική απομόνωση λόγω των μέτρων που επιβλήθηκαν, είχαν ως αποτέλεσμα να παγώσει η οικονομική δραστηριότητα ανά το παγκόσμιο. Οι τομείς του τουρισμού και φιλοξενίας, του εμπορίου, καθώς και του κατασκευαστικού κλάδου, είναι αυτοί που σημειώνουν τη μεγαλύτερη μείωση κύκλου εργασιών. Οι πιο πρόσφατες οικονομικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

(Μάιος 2020) αναμένουν συρρίκνωση του ΑΕΠ της Κύπρου και της Ευρωζώνης κατά 7,4% και 7,7% αντίστοιχα για το 2020. Ως εκ τούτου βρισκόμαστε σε μια κρίσιμη περίοδο, με ορατό το ενδεχόμενο της απώλειας εργασιών, της μείωσης του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών, αλλά και της επιδείνωσης της δημοσιονομικής θέσης του κράτους ενόψει της στήριξης των παραγωγικών μονάδων και των βασικών πυλώνων της οικονομίας, όπως είναι τα νοικοκυριά και οι τομείς της υγείας, του εμπορίου και του τουρισμού.

–Υπάρχουν προβλέψεις σε ό,τι αφορά τις επιπτώσεις του κορωνοϊού στον τουρισμό;
–Πρόσφατες προβλέψεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού αναμένουν



Οι τομείς του τουρισμού και φιλοξενίας, καθώς και του εμπορίου και του κατασκευαστικού κλάδου, είναι αυτοί που σημειώνουν τη μεγαλύτερη μείωση κύκλου εργασιών.

μείωση στον αριθμό των τουριστών σε παγκόσμιο επίπεδο, μεταξύ 58% και 78% για το 2020, ανάλογα με τη χρονική στιγμή της επαναλειτουργίας των συνόρων. Αναμένεται ότι θα χρειαστούν έως και 12 μήνες προκειμένου να επανέλθουν οι αριθμοί στα προ κρίσης επίπεδα. Σε ό,τι αφορά την Κύπρο, στόχος του Υφυπουργείου Τουρισμού είναι να πετύχει αφίξεις τουριστών για το 2020 που να αναλογούν στο 30% των αντίστοιχων αφίξεων που είχε η Κύπρος το 2019.

–Ποιες είναι οι βασικές προκλήσεις για την ανάκαμψη του τουρισμού στην Κύπρο;
–Σαφώς η άρση των ταξιδιωτικών περιορισμών, η ψυχολογία των πολιτών, αλλά και η γενικότερη αντιμετώπιση που θα επιδείξουν στα θέματα των ταξιδιών

στο εξωτερικό. Επιπλέον, αναμένεται σημαντική μείωση στις αφίξεις τουριστών, ιδιαίτερα από τις κύριες για την Κύπρο αγορές. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι κατά τον μήνα Απρίλιο ο αριθμός των πτήσεων από και προς αεροδρόμια της Κύπρου μειώθηκε κατά 90% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2019. Βέβαια, όλοι αναμένουμε με μεγάλο ενδιαφέρον τα αποτελέσματα από το άνοιγμα των αεροδρομίων, στις 9 Ιουνίου, προκειμένου να αποκτήσουμε, σταδιακά, καλύτερη ορατότητα. Η οικονομική αβεβαιότητα και οι ανησυχίες που αφορούν την προστασία της υγείας προφανώς και θα επηρεάσουν τόσο τον εγχώριο τουρισμό όσο και τον τουρισμό από ξένες αγορές, αφού υπάρχει σοβαρό ενδεχόμενο σημαντικό ποσοστό συμπολιτών μας να επιλέξει να μην επισκεφθεί κάποιο του-

ριστικό κατάλυμα στην Κύπρο. Παράλληλα, οι παραδοσιακές για την Κύπρο αγορές, όπως είναι η Μεγάλη Βρετανία και Ρωσία που αποτελούν το 53% των συνολικών αφίξεων για το 2019, δεν αναμένεται να εξέλθουν των περιοριστικών μέτρων σύντομα. Παραμένει ακόμη αβέβαιο πώς θα ανταποκριθούν στις προκλήσεις σημαντικοί κρικοί στην αλυσίδα του τουρισμού, όπως είναι οι αεροπορικές εταιρείες, τα ξενοδοχεία, οι χώροι εστίασης και τα ταξιδιωτικά γραφεία.

–Πώς εξελίσσεται ο τομέας των ξενοδοχείων στο εξωτερικό;
–Βάσει των τελευταίων στοιχείων που έχουμε, το 75% των ξενοδοχείων στην Ευρώπη είναι προσωρινά κλειστά, ενώ το ποσοστό πληρότητας των ανοικτών ξενοδοχειακών μονάδων δεν υπερβαίνει

το 15%. Συγκριτικά με την Ευρώπη, η Κίνα βρίσκεται 7 βδομάδες μπροστά, με τα επίπεδα πληρότητας να φτάνουν το 45%. Οι βασικές προκλήσεις εστιάζονται αφενός στα αυστηρά μέτρα υγιεινής που προστίθενται στα ήδη υψηλά λειτουργικά έξοδα των ξενοδοχειακών μονάδων και αφετέρου, στον αριθμό των επισκεπτών και την πληρότητα.

Να θωρακιστούν οι επιχειρήσεις

–Ποιες είναι οι πιθανές ευκαιρίες που μπορεί να προκύψουν για τον τουριστικό τομέα μετά την πανδημία;

–Ο τομέας του τουρισμού και της φιλοξενίας έχει αποδείξει διαχρονικά την οικονομική του ανθεκτικότητα σε κρίσεις. Μια κρίση μπορεί να επενεργήσει ως έναυσμα για αλλαγές, δίνοντας την ευκαιρία σε ευέλικτες επιχειρήσεις με όραμα για να επανεξετάσουν το λειτουργικό τους μοντέλο, προκειμένου να ανταποκριθούν στη «νέα πραγματικότητα» και να τονώσουν τη ζήτηση, τόσο εγχώρια όσο και από το εξωτερικό. Στρατηγικές που υιοθετούν τις νέες ανάγκες της αγοράς τόσο σε θέματα ποιότητας, υγιεινολογικής προστασίας και πιστοποίησης, δημιουργώντας αίσθημα εμπιστοσύνης και ασφάλειας για το κοινό και τους εργαζομένους, όσο και σε θέματα τιμολόγησης και ευελιξίας στην πολιτική κρατήσεων-ακυρώσεων-επιστροφών χρημάτων, μπορεί να διαφοροποιήσουν την εμπειρία του πελάτη και να διασφαλίσουν την επιτυχή προσαρμογή και μετεξέλιξη στα νέα δεδομένα. Παρουσιάζονται, επίσης, ευκαιρίες ενσωμάτωσης νέων τεχνολογιών σε υφιστάμενες αλλά και νέες υπηρεσίες, που θα εξελίσσουν τον τρόπο προσέγγισης με δυνητικούς πελάτες, καθώς και τον τρόπο λειτουργίας και ροής εργασίας των τμημάτων μιας ξενοδοχειακής μονάδας. Τέλος, η παρούσα συγκυρία προσφέρεται για εξέταση και αξιολόγηση ενδεχόμενων ευκαιριών για στρατηγικές συμμαχίες, συγχωνεύσεις, εξαγορές και άλλου είδους συνεργασίες, προκειμένου να θωρακιστεί η ανθεκτικότητα της επιχείρησης.

Οι ιδιοκτήτες εγκαταλείπουν τις τουριστικές μισθώσεις

2.270 κατοικίες στο κέντρο της Αθήνας έχουν αφαιρεθεί από τις ψηφιακές πλατφόρμες

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Τουλάχιστον 2.270 κατοικίες και διαμερίσματα έχουν αφαιρεθεί από τις ψηφιακές πλατφόρμες βραχυχρόνιων μισθώσεων από τις αρχές του έτους μέχρι το τέλος Μαΐου στο κέντρο της Αθήνας, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό την προσφορά ακινήτων προς ενοικίαση σε μόνιμους κατοίκους της πρωτεύουσας. Πρόκειται για την πρώτη βασική συνέπεια της πανδημίας στην αγορά κατοικίας, καθώς επιτάχυνε την έξοδο αρκετών ιδιοκτητών από τις βραχυχρόνιες μισθώσεις, ιδίως όσους είχαν ήδη μια «χλιαρή» χρονιά το 2019 από πλευράς εσόδων. Σύμφωνα με τα στοιχεία που συγκεντρώνει σε καθημερινή βάση η εταιρεία ερευνών AirDNA, στις αρχές του 2020, ήταν ενεργές 11.338 αγγελίες ακινήτων.

Στο τέλος Μαΐου, ο αριθμός αυτός είχε υποχωρήσει σε 9.068 κατοικίες. Τα στοιχεία επιβεβαιώνονται και από αντίστοιχη ανάλυση της πλατφόρμας ηλεκτρονικών αγγελιών Spitogatos.gr, την οποία επικαλείται μελέτη της Ernst & Young για λογαριασμό του ΕΒΕΑ. Η μελέτη καταγράφει το φαινόμενο των βραχυχρόνιων μισθώσεων και δημοσιεύθηκε χθες. Σύμφωνα με τα σχετικά στοιχεία, το διάστημα Μαρτίου - Απριλίου 2020 σημειώθηκε αύξηση της τάξεως του 7,1% στον αριθμό των αγγελιών μακροχρόνιων ενοικιάσεως ακινήτων στην περιοχή του Δήμου Αθηναίων. Η αλλαγή της εικόνας είναι περισσότερο αισθητή σε συνοικίες με υψηλή συγκέντρωση ακινήτων, που μέχρι πρότινος ήταν διαθέσιμα μέσω ψηφιακών πλατφορμών βραχυχρόνιας μισθώσης. Έτσι, στα Πετράλωνα σημειώθηκε αύξηση των αγγελιών για μακροχρόνιες ενοικιάσεις της τάξεως του 44,4%, ενώ στον Νέο Κόσμο, η άνοδος άγγιξε το 43,6%, και συνολικά στο εμπορικό τρίγωνο (Πλάκα, Μοναστηράκι, Ακρόπολη κτλ.) η αύξηση των ενοικιαστηρίων ανήλθε σε 30,8%. Επιπλέον, στις περιοχές Ιλίσια,



Η πανδημία έχει αναθεωρήσει τα δεδομένα στον τομέα των βραχυχρόνιων μισθώσεων, καθώς η μέση πληρότητα τον Μάρτιο υποχώρησε στο 41% από 82% τον περασμένο Σεπτέμβριο.

Στον Δήμο Αθηναίων, ο αριθμός των αγγελιών για μακροχρόνια ενοικίαση διαμερίσματος το διάστημα Μαρτίου - Απριλίου έχει αυξηθεί 7,1%.

Εξάρχεια-Νεάπολη, Πολύγωνο και Παγκράτι η αύξηση των αγγελιών κυμάνθηκε σε 11%-11,8%. Στο Mets-Καλλιμάρμαρο η άνοδος άγγιξε περίπου το 9%, ενώ στο Κουκάκι-Μακρυγιάννη το 5%. Στις περιοχές Γκάζι - Μεταξουργείο - Βοτανικός, οι αγγελίες ενοικιάσεως διαμερισμάτων αυξήθηκαν κατά 18%. Η πανδημία έχει αναθεωρήσει τα δεδομένα στον τομέα των βραχυχρόνιων μισθώσεων, καθώς η μέση πληρότητα τον

Μάρτιο υποχώρησε στο 41% από 82% τον προηγούμενο Σεπτέμβριο, ενώ και οι κρατήσεις υποχώρησαν κατά 70% τον ίδιο μήνα. Ωστόσο, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της AirDNA, το χρονικό διάστημα 18-24 Μαΐου οι νέες κρατήσεις που καταγράφηκαν μέσω των πλατφορμών Airbnb και HomeAway για διαμονή στην Ελλάδα ανήλθαν στις 20.037, ενώ τις περιόδους 4-10 Μαΐου και 11-17 Μαΐου οι νέες κρατήσεις είχαν διαμορφωθεί σε 13.054 και 15.378 αντίστοιχα. Βέβαια, τον προηγούμενο Φεβρουάριο, τα σχετικά μεγέθη ξεπερνούσαν τις 25.000 κρατήσεις/εβδομάδα, δείγμα της πτώσης που έχει σημειωθεί. Ηδη πάντως και πριν από τις συνέπειες της πανδημίας, η αγορά βραχυχρόνιων μισθώσεων στο κέντρο της Αθήνας είχε αρχίσει να καταγράφει σημάδια κόπωσης, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τον μέχρι πρότινος εκθετικό ρυθμό

ανάπτυξης. Σύμφωνα με την έρευνα του ΕΒΕΑ, από την πτωτική τάση δεν εξαιρέθηκαν το 2019 ούτε τα δημοφιλέστερα καταλύματα τύπου Airbnb, τα οποία βρίσκονται στο εμπορικό τρίγωνο. Σε αυτά, ενώ το μέσο ετήσιο εισόδημα κατά το διάστημα Οκτωβρίου 2018 - Σεπτεμβρίου 2019 κρίνεται ικανοποιητικό και διαμορφώνεται σε 11.300 ευρώ, η αγορά φαίνεται να βρέθηκε στο απόγειό της τον Ιούλιο του 2018, όταν το μέσο μηνιαίο εισόδημα για τις εν λόγω συνοικίες (Μοναστηράκι, Κουκάκι, Ακρόπολη κτλ.) άγγιξε τα 1.446 ευρώ. Ένα χρόνο μετά, και συγκεκριμένα τον περυσινό Ιούλιο, το αντίστοιχο ποσό ήταν μειωμένο κατά 9% σε 1.353 ευρώ. Σημειωτέον ότι τα μηνιαία έσοδα στις εν λόγω περιοχές διαμορφώνονται σε 941 ευρώ, ωστόσο σε λιγότερο τουριστικά σημεία του κέντρου της Αθήνας το αντίστοιχο ποσό δεν ξεπερνά τα 600 ευρώ.

Οι ηλεκτρονικές πλατφόρμες δεν επηρεάζουν τα ξενοδοχεία

Βασικός λόγος για τη μείωση των αποδόσεων των μισθώσεων τύπου Airbnb είναι η αυξημένη προσφορά καταλυμάτων, τα οποία εκτινάχθηκαν από τις 5.127 τον Μάιο του 2017 σε 11.338 τον Σεπτέμβριο του 2019. Σχεδόν τα μισά, ή 5.532 καταλύματα, εντοπίζονται στην 1η δημοτική ενότητα Αθηνών, δηλαδή σε περιοχές όπως Σύνταγμα, Ομόνοια, Εξάρχεια, Μοναστηράκι, Πλάκα, Κολωνάκι, Νεάπολη, Ιλίσια, Λυκαβηττός και Κουκάκι - Μακρυγιάννη. Ωστόσο, σύμφωνα με την έρευνα του ΕΒΕΑ, παρότι τα καταλύματα τύπου Airbnb παρουσιάζουν παρόμοια συγκε-

ντρωση με εκείνη των ξενοδοχείων, δηλαδή παρουσιάζεται υψηλότερη συγκέντρωσή τους στις περιοχές υψηλού τουριστικού ενδιαφέροντος, όπως συμβαίνει και με τα ξενοδοχεία, δεν στοιχειοθετείται το επιχείρημα ότι οι βραχυχρόνιες μισθώσεις έχουν αφαιρέσει εισόδημα ή έχουν πλήξει την πληρότητα των ξενοδοχείων. Ειδικότερα, παρά την αύξηση των καταλυμάτων Airbnb σε αυτές τις περιοχές, δεν παρατηρείται κάποιος προφανής αντίκτυπος στις λειτουργικές επιδόσεις των ξενοδοχείων, προεξοφλών τριών έως πέντε αστέρων, που αποτελούν και το μεγαλύτερο μέρος της

δυναμικότητας στον Δήμο Αθηναίων. Σύμφωνα με τους αναλυτές, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα καταλύματα βραχυχρόνιων μισθώσεων απευθύνονται κατά βάση σε επισκέπτες χαμηλότερων εισοδημάτων από εκείνους που επιλέγουν ένα ξενοδοχείο. Ειδικότερα, η μέση τιμή ενός καταλύματος Airbnb κυμαίνεται μεταξύ 57 (Δεκέμβριος 2018) και 62 ευρώ (Σεπτέμβριος 2019), χωρίς δηλαδή να εμφανίζει ιδιαίτερη μεταβλητότητα. Στον αντίποδα, η μέση τιμή καταλύματος στον ξενοδοχειακό κλάδο κατά την υψηλή τουριστική περίοδο (Μάιος - Σεπτέμβριος 2019) κινείται μεταξύ 120-124 ευρώ,

έναντι 80 ευρώ τον Ιανουάριο. Οι διαφορές στις τιμές δύνανται να ανέλθουν μέχρι και στο 100%, δείγμα του διαφορετικού κοινού που προσελκύει ένα ξενοδοχείο. Παράλληλα, η πληρότητα των ξενοδοχείων άγγιξε ακόμα και το 95% τον Σεπτέμβριο του 2019, έναντι πληρότητας 64% των καταλυμάτων Airbnb τον ίδιο μήνα. Μάλιστα, στην εν λόγω κατηγορία φιλοξενίας, η πληρότητα πέρυσι ήταν αισθητά χαμηλότερη του 2018, καθώς διαμορφώθηκε σε 60% τον Ιούλιο (από 67% τον Ιούλιο του 2018), 56% τον Αύγουστο (από 62%) και 64% τον Σεπτέμβριο (από 69%).

Στην 44η θέση διεθνώς το εγχώριο οικοσύστημα νεοφυών επιχειρήσεων

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Σε ώριμο ωρίμανσης εισέρχονται πλέον οι ελληνικές νεοφυείς επιχειρήσεις, αλλά και οι οργανισμοί που συμβάλλουν στην προσπάθεια στήριξης νέων επιχειρηματιών, μολοντί ακόμη το λεγόμενο εγχώριο οικοσύστημα των startups συνεχίζει να κατατάσσεται χαμηλότερα σε σύγκριση με εκείνο άλλων χωρών του ευρωπαϊκού Νότου, όπως της Πορτογαλίας, της Ισπανίας αλλά και της Ιταλίας. Αντίθετα, διατηρεί προβάδισμα έναντι χωρών όπως η Ρουμανία και η Τουρκία, των οποίων οι επιδόσεις αξιολογούνται σε χαμηλότερα επίπεδα σε σύγκριση με το 2019. Αυτό καταδεικνύει η τρίτη έκθεση StartupBlink Global Ecosystem Report για το 2020, που χαρτογραφεί και αξιολογεί τα startup οι-

Αντικίνητρο για την ίδρυση και λειτουργία startup στην Ελλάδα είναι οι υψηλές ασφαλιστικές εισφορές.

κοσυστήματα 1.000 πόλεων σε 100 χώρες. Η έκθεση έλαβε υπόψη και τις αλλαγές που επέφερε η πανδημία του κορωνοϊού, γεγονός που συνέβαλε στην αξιολόγηση της ανθεκτικότητας του παγκόσμιου οικοσυστήματος. Αυτό, γιατί σε χώρες που επλήγησαν από την επέλαση του ιού, όπως η Ιταλία, η Ελβετία ή η Ιρλανδία, νέοι επιχειρηματίες κινητοποιήθηκαν για την εξεύρεση καινούργιων τεχνολογικών λύσεων που σχετίζονται με την COVID-



Η Ελλάδα έχασε δύο θέσεις στην παγκόσμια κατάταξη που καταρτίζει η StartupBlink και βρίσκεται χαμηλότερα σε σύγκριση με τις υπόλοιπες χώρες του ευρωπαϊκού Νότου, όπως η Πορτογαλία, η Ισπανία και η Ιταλία.

19. Η Ελλάδα κατατάσσεται στην 44η θέση σε σύνολο 100 χωρών, έχοντας χάσει δύο θέσεις σε σύγκριση με τα αποτελέσματα της περυσινής έκθεσης. Ωστόσο, η χαμηλότερη αυτή επίδοση της Ελλάδας δεν σημαίνει ότι το εγχώριο οικοσύστημα βρίσκεται σε κάμψη. Απλώς άλλες χώρες όπως για παράδειγμα η Βραζιλία, η οποία ανέβηκε 17 θέσεις, ή η Νορβηγία, που σκαρφάλωσε στην 33η θέση από 46η το 2019, αναπτύσσονται ταχύτερα.

Σύμφωνα με την έκθεση, η Ελλάδα πλττεται εκ νέου σφόδρα από την επέλαση του ιού, γεγονός που αναμένεται να έχει επιπτώσεις στα τουριστικά έσοδα. Αυτό –αναφέρεται στην έκθεση– αποτελεί μια καλή υπενθύμιση πως η νέα επιχειρηματικότητα μπορεί να εκσυγχρονίσει την οικονομία και να συμβάλει στην α-

πεξάρτησή της χώρας από κλάδους, όπως ο τουρισμός, που είναι επιρρεπείς σε εξωτερικά σοκ. Μάλιστα, η επιλογή της Tesla να δραστηριοποιηθεί ερευνητικά στην Ελλάδα δείχνει τις δυνατότητες του εγχώριου οικοσυστήματος.

Όπως σχολιάζει στην «Κ» ο διευθύνων σύμβουλος της StartupBlink Ελι Ντέιβιντ, ένα από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα μας είναι πως υπάρχουν αρκετά ταλαντούχοι Έλληνες ιδρυτές οι οποίοι αντιλαμβάνονται πως πρέπει να εγκατασταθούν σε άλλες χώρες λόγω προβλημάτων όπως η γραφειοκρατία. Μεγάλη επιπλοκή έπληρωσε για όποιον θέλει να ξεκινήσει ένα νέο εγχείρημα, σύμφωνα και με την έκθεση, είναι και οι υψηλές ασφαλιστικές εισφορές. Ο κ. Ντέιβιντ αξιολογεί ως θετική την προσθήκη της Ρόδου στη

λίστα των περιοχών που θεωρούνται κέντρα καινοτομίας (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ρόδος, Ιωάννινα), ωστόσο, παρά τις προσδοκίες, η Αθήνα υποχώρησε κατά 6 θέσεις (107η) σε σχέση με πέρυσι και δεν κατάφερε να βρεθεί μεταξύ των 100 κορυφαίων πόλεων που αποτελούν κέντρα καινοτομίας. Κατά τα άλλα, στις πρώτες θέσεις κατάταξης δεν θα μπορούσαν να μνη είναι και φέτος οι λεγόμενες Big 4, ήτοι οι ΗΠΑ –που φιγουράρουν και φέτος στην πρώτη θέση–, το Ηνωμένο Βασίλειο, το Ισραήλ και ο Καναδάς. Ακολουθεί η Γερμανία που ανέβηκε 5 θέσεις, η Ολλανδία, η Αυστραλία, η Ελβετία, αλλά και η Ισπανία, που εντοπίζεται στην 9η θέση. Η Γαλλία υποχώρησε στη 12η θέση, η Ιταλία παραμένει στην 25η ενώ η Πορτογαλία βρίσκεται στην 31η.

Ενίσχυση από τον αναπτυξιακό σε γήπεδα ποδοσφαίρου, αθλητικές εγκαταστάσεις

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Ακόμη και γήπεδα ποδοσφαίρου θα μπορούν πλέον να λαμβάνουν ενισχύσεις μέσω του αναπτυξιακού νόμου, με το υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων να αιτιολογεί την απόφασή του αυτή με το επιχείρημα ότι η πολιτεία δεν διαθέτει την ευχέρεια για να κατασκευάσει η ίδια αθλητικές εγκαταστάσεις. Η ένταξη των γηπέδων ποδοσφαίρου, μπάσκετ, τένις κ.λπ., καθώς και κολυμβητηρίων, προβλέπεται στο άρθρο 35 του σχεδίου νόμου για το παρεμπόδι, που τέθηκε χθες σε δημόσια διαβούλευση από το υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Με το ίδιο νομοσχέδιο θεωρούνται σε ορισμένες περιπτώσεις μη απαραίτητα τα πληροφοριακά συστήματα, ενώ σε αυτό περιλαμβάνονται και κάποιες ευνοϊκές διατάξεις για επενδυτικά σχέδια του αναπτυξιακού νόμου του... 1998!

Ειδικότερα, στο άρθρο 34 προβλέπεται ότι για τα επενδυτικά σχέδια του καθεστώτος «Επιχειρηματικότητα των νέων», καθώς και σε όλα καθεστώτα των ανα-

Παρατείνεται κατά τρεις μήνες η προθεσμία ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων των αναπτυξιακών νόμων 3299/2004 και 3908/2011.

πτυξιακών νόμων δεν υποβάλλονται πάνω από 20 αιτήματα, δεν θα είναι υποχρεωτική η διενέργεια πράξεων υλοποίησης και ολοκλήρωσης μέσω του του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων του αναπτυξιακού νόμου (ΠΣΚΕ). Η προτεινόμενη διάταξη γεννά ερωτήματα για τον βαθμό διαφάνειας που διασφαλίζεται από τη μη χρήση του ΠΣΚΕ, αν και το υπουργείο σπεύδει να επισημάνει στην αιτιολογική έκθεση ότι βασική επιλογή παραμένει το ΠΣΚΕ.

Με άλλη διάταξη, επίσης στο άρθρο 34, επιταχύνεται η διαδικασία ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων τα οποία περι-



Η πολιτεία δεν διαθέτει την ευχέρεια για να κατασκευάσει η ίδια αθλητικές εγκαταστάσεις, υποστηρίζει το υπ. Ανάπτυξης.

λαμβάνουν και αυθαίρετες κατασκευές που έχουν υπαχθεί στις αντίστοιχες διατάξεις περί ρύθμισης αυθαίρετων, καθώς δεν είναι πλέον απαραίτητο να επέλθει το χρονικό σημείο περαίωσης της όλης διαδικασίας ρύθμισής τους, αλλά αρκεί η πλήρης εξόφληση όλου του ενιαίου ποστού. Επενδυτικές δαπάνες που έχουν περιληφθεί σε αποφάσεις υπαγωγής στους ν. 3299/2004 και 3908/2011, και οι οποίες πραγματοποιούνται επί κατασκευών που είχαν ήδη υπαχθεί σε θεσμικές ρυθμίσεις τακτοποίησης κατά τον χρόνο υπαγωγής, ενισχύονται, εφόσον τηρούνται οι λοιποί όροι και οι προϋποθέσεις του νόμου.

Επιπλέον, στο ίδιο νομοσχέδιο προβλέπεται ότι μετά την έλευση 10ετίας από τη δημιουργία της απόφασης έναρξης της λειτουργίας μιας επένδυσης που είχε υπαχθεί στον αναπτυξιακό νόμο 2601/1998 δεν μπορούν πλέον να διαπιστώνονται παραβάσεις και να επιβάλλονται κυρώσεις για αυτές.

Το νομοσχέδιο προβλέπει ακόμη την παράταση κατά τρεις μήνες της προθεσμίας

ολοκληρώσεως επενδυτικών σχεδίων των αναπτυξιακών νόμων 3299/2004 και 3908/2011, παράταση που κρίνεται απαραίτητη και λόγω του πρόσφατου lockdown. Για αλλοδαπές εταιρείες που εγκαθίστανται στην Ελλάδα και λαμβάνουν ενισχύσεις, η περίοδος επιλέξιμων δαπανών ξεκινάει από την υποβολή του αιτήματος και όχι από την έκδοση απόφασης της χορήγησης της ενίσχυσης. Σύμφωνα με το άρθρο 37, οι δαπάνες επιστημονικές και τεχνολογικής έρευνας εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων κατά τον χρόνο της πραγματοποιήσεώς τους προσαυξημένες κατά 21, ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Με το νομοσχέδιο δίνεται ακόμη η δυνατότητα στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας να προβαίνει σε πιστοποίηση προσώπων για το σύνολο των δραστηριοτήτων του σκοπού του. Πρόβλεψη υπάρχει και για τα ναυπηγεία, καθώς με το άρθρο 28 παρατείνεται η προθεσμία ολοκλήρωσης της τεχνικής ανασυγκρότησης των ναυπηγοεπισκευαστικών δραστηριοτήτων έως την 31η Δεκεμβρίου 2021.



Μια χώρα που θα λάβει από το Pandemic Crisis Support δεκαετή δάνεια θα πληρώσει επιτόκιο 0,08%, ενώ αν δανειστεί για επτά έτη, θα έχει αρνητικό επιτόκιο (-0,07%).

Ακόμα και με αρνητικό επιτόκιο οι πιστώσεις που χορηγεί ο ESM

Τον ανταποκριτή μας στις Βρυξέλλες ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Τα οφέλη μιας πιθανής προσφυγής της Ελλάδας στην προληπτική πιστωτική γραμμή Pandemic Crisis Support αναδεικνύει με ανάρτησή του στο ιστολόγιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM) ο επικεφαλής οικονομολόγος του, Καλίν Ανεβ Γιάνσε. Σύμφωνα με την ανάλυσή του, για έντεκα χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, «η χρηματοδότηση άμεσων και έμμεσων υγειονομικών δαπανών θα ήταν πιο φθηνή μέσω του ESM παρά μέσω δανεισμού από τις αγορές». Η χώρα μας, μάλιστα, δεδωμένων των αποδόσεων των ομολόγων της στις 26 Μαΐου (1,91% για επταετή, 1,97% για δεκαετή), θα είχε το μεγαλύτερο όφελος όλων (οι άλλες δεκα χώρες είναι η Κύπρος, η Πορτογαλία, η Ιταλία, η Ισπανία, η Μάλτα, η Σλοβενία, η Σλοβακία, η Λετονία, η Λιθουανία και η Ιρλανδία).

Οι χώρες που θα προσφύγουν στη νέα πιστωτική γραμμή, σημειώθει ο κ. Ανεβ Γιάνσε, «θα επωφεληθούν από τα ιδιαίτερα χαμηλά, ακόμα και αρνητικά επιτόκια που ισχύουν σήμερα». Όπως αναφέρει, χάρη στην κορυφαία πιστοληπτική αξιολόγηση AAA/Aa1 του ESM, πληρώνει επιτόκιο -0,21% σε επταετή ομόλογα και -0,05% σε δεκαετή ομόλογα. Επιπλέον, «τα μέλη μας συμφώνησαν να περικλύουν την ετήσια χρέωση περιθωρίου και τη χρέωση υπηρεσιών (upfront service fee)». Η χρέωση περιθωρίου της προληπτικής γραμμής ECCL, υπενθυμίζει ο επικεφαλής οικονομολόγος του Μηχανισμού, όπως καθορίστηκε το 2012, έφτανε το 0,35%. «Για το Pandemic Crisis Support, μειώθηκε στο 0,1%», γράφει. Η εφάπαξ χρέωση υπηρεσιών, ταυτόχρονα, μειώθηκε από 0,5% σε 0,25%: «Ο ESM

Σε σχέση με το κόστος δανεισμού που καταβάλει η Ελλάδα, η χρήση της πιστωτικής γραμμής του ESM εξασφαλίζει φθηνότερη ρευστότητα.

θα κρεώσει το απολύτως ελάχιστο δυνατό για αυτά τα δάνεια· οι χρεώσεις αυτές απλώς θα καλύψουν το διοικητικό και επιχειρησιακό μας κόστος».

Ως αποτέλεσμα, σύμφωνα με την ανάλυσή του κ. Ανεβ Γιάνσε, μια χώρα που θα λάβει από το Pandemic Crisis Support δεκαετή δάνεια θα πληρώσει επιτόκιο 0,08%, ενώ αν δανειστεί για επτά έτη θα έχει αρνητικό επιτόκιο (-0,07%). Υπενθυμίζεται ότι η συγκεκριμένη πιστωτική γραμμή έχει ανώτατο όριο το 2% του ΑΕΠ της χώρας που προσφύγει (τιμές 2019) – που μεταφράζεται σε δυνατότητα δανεισμού έως και 3,7 δισ. ευρώ για την Ελλάδα. Ο μόνος όρος για την παροχή της βοήθειας είναι η δέσμευση των χωρών ότι θα δαπανήσουν τα χρήματα για την κάλυψη άμεσων και έμμεσων δαπανών που συνδέονται με την υγειονομική κρίση, όπως συμφωνήθηκε στο Eurogroup της 9ης Απριλίου. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο της αξιολόγησης των προγραμμάτων, θα περιοριστεί στην πιστοποίηση ότι οι πόροι θα χρησιμοποιηθούν για αυτόν τον σκοπό, ενώ δεν θα λάβουν χώρα ειδικές αποστολές της Επιτροπής προς τα κράτη-μέλη.

Η νέα πιστωτική γραμμή έχει ημερομηνία λήξης στις 31.12.2022, αλλά μπορεί να καταργηθεί νωρίτερα, με απόφαση του συμβουλίου διοικητών του Μηχανισμού.

ΕΝΑΣ ΑΙΩΝΑΣ ΓΕΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑ



20ός ΑΙΩΝΑΣ 1990-2000 Β' ΤΟΜΟΣ

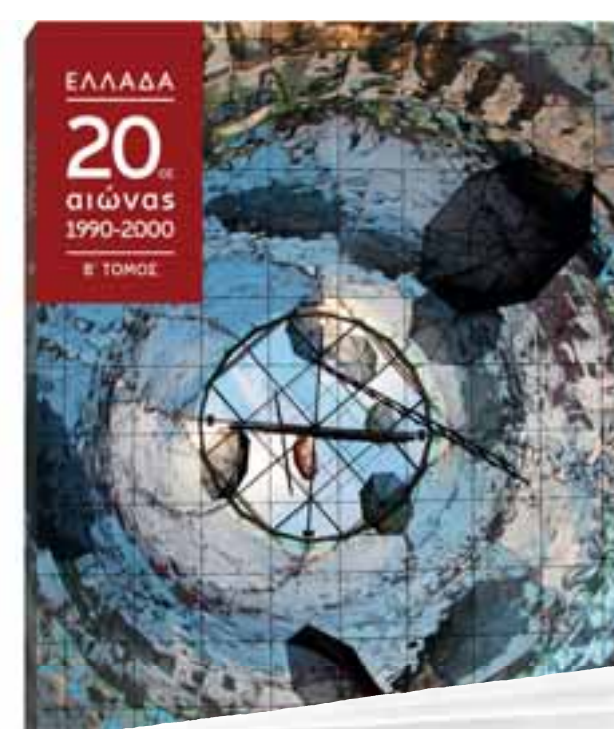
Δεκαετία 1990. Δεκαετία της ανεμελιάς, της τεχνητής ευμάρειας, του πλασματικού παραδείσου.

Στη διάρκεια της, το διαδίκτυο και το κινητό εισβάλλουν δυναμικά στην καθημερινότητα των ανθρώπων, ενώ στο κλείσιμό της εγκαινιάζεται στο Σύνταγμα το μετρό της Αθήνας.

Πλήθος εκδηλώσεων στη Θεσσαλονίκη, την Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης το 1997.

Χατζιδάκις, Μελίνα, Ρίτσος, Σακελλάριος φεύγουν από τη ζωή, αφήνοντας πίσω τους πλούσια και διαχρονική πολιτιστική προσφορά.

Ο κινηματογράφος παρουσιάζει απρόβλεπτη άνθηση και η έναρξη της λειτουργίας του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών αλλάζει το μουσικό _και όχι μόνο_ τοπίο.



Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή Εθνική και Οικονομική Εφημερίδα

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΙΟΥΝΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η Ελλάδα έχει μάθει να διαχειρίζεται κρίσεις

Η EBRD θα στηρίξει την ανάκαμψη, τονίζει στην «Κ» ο αναπληρωτής διευθυντής στο Δ.Σ. της τράπεζας, Αντώνης Μπαρτζώκας

Συνέντευξη στην **ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Σε πλήρη ετοιμότητα να συμμετάσχει σε εκδόσεις ομολόγων και άλλες επενδυτικές πρωτοβουλίες από εγχώριους επιχειρηματικούς ομίλους στην Ελλάδα είναι η EBRD, οι συνολικές επενδύσεις της οποίας μετά την υλοποίηση των πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση της κρίσης, θα ξεπεράσουν τα 4 δισ. ευρώ. Αυτό επισημαίνει στη συνέντευξή του στην «Κ» ο αναπληρωτής διευθυντής στο διοικητικό συμβούλιο της τράπεζας, Αντώνης Μπαρτζώκας.

– Ποιες επενδυτικές πρωτοβουλίες έχει δρομολογήσει η EBRD στην Ελλάδα για την αντιμετώπιση της ύφεσης

– Η απότομη διακοπή της οικονομικής δραστηριότητας επιπράζει αρνητικά τη ρευστότητα των επιχειρήσεων, ενώ μπορεί να επιφέρει υστέρηση στην ανάκαμψη της οικονομίας και αστοχίες στην κατανομή πόρων. Για την έγκαιρη αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, η EBRD αποφάσισε να χρηματοδοτήσει τις ανάγκες της ΔΕΗ για κεφάλαια κινήσεως με 160 εκατ. ευρώ, να συνεργαστεί με το ελληνικό Δημόσιο στη διαδικασία δόμησης και υλοποίησης των ΣΔΙΤ και να επικαιροποιήσει τις προτεραιότητες λειτουργίας των εταιρειών κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών στις οποίες συμμετέχει. Επίσης, θα δοθεί έμφαση στη μετάβαση στη βιώσιμη οικονομία με την προετοιμασία προγραμμάτων δίκαιης μετάβασης για επιβαρυνμένες περιφέρειες και την προετοιμασία προγράμματος υποστήριξης εκδόσεων πράσινων εταιρικών ομολόγων. Σειρά δραστηριοτήτων της τράπεζας προσαρμόζονται στα νέα δεδομένα: το πρόγραμμα τεχνικής βοήθειας προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις καλείται να απαντήσει σε νέες προκλήσεις, η χρονική διάρκεια των εξαγωγικών εγγυήσεων επεκτείνεται στα τρία χρόνια, οι επιχειρήσεις που ήδη συνεργάζονται με την τράπεζα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση και η EBRD είναι σε θέση να συμμετάσχει σε εκδόσεις ομολόγων από εγχώριους επιχειρηματικούς ομίλους.

Οι συνολικές επενδύσεις της EBRD μετά την υλοποίηση των πρωτοβουλιών αντιμετώπισης της κρίσης, θα ξεπεράσουν τα 4 δισ.

– Με βάση τη διεθνή εμπειρία των αναπτυξιακών τραπεζών, υπάρχουν πρόσθετα μέτρα αντιμετώπισης της κρίσης με δυνατότητα εφαρμογής στην Ελλάδα;

– Υπάρχει πλούσια τεχνογνωσία που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί. Ενδεικτικά αναφέρω: (i) Η ανακοπή της παγκοσμιοποίησης διεθνώς συνδυάζεται με το ανανεωμένο ενδιαφέρον των ανεπτυγμένων χωρών για τις διεθνείς αναπτυξιακές τράπεζες, διότι υπάρχει η εκτίμηση ότι μπορούν να υποκαταστήσουν σε κάποιο βαθμό διαδικασίες οικονομικής ολοκλήρωσης με τη δόμηση επενδύσεων στον ιδιωτικό τομέα. (ii) Βασική τάση της νέας κανονικότητας στις αγορές κεφαλαίων είναι η μαζική στροφή προς ασφαλέστερες τοποθετήσεις. Η εξέλιξη αυτή θα περιορίσει τους διαθέσιμους πόρους για επενδύσεις στην ενέργεια και στις υποδομές. Οι τεχνικές επιμερισμού του ρίσκου στα έργα υποδομής και η δυνατότητα σύνδεσης των επενδυτικών οχημάτων με μελλοντικές εισοδηματικές εισροές δεν είναι άγνωστες στην ελληνική αγορά και θα μπορούσε να ενισχυθεί η επιλεξιμότητά τους για τη στήριξη της ανάκαμψης των επενδύσεων. (iii) Για το ζήτημα της χρηματοδότησης της πραγματικής οικονομίας διαπιστώνουμε διεθνώς μια μετατόπιση του μείγματος πολιτικής από τις εγγυήσεις στη στοχευμένη πιστωτική επέκταση. Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της δεύτερης επιλογής είναι ο μεγαλύτερος βαθμός αξιοποίησης και η δυνατότητα προώθησης διαδικασιών οικονομικής αναδιάρθρωσης προς δραστηριότητες αυξημένων παραγωγικότητας. (iv) Η διαχείριση της κρίσης έχει αναδείξει τη σπουδαιότητα συγκέντρωσης οικονομικών στοιχείων υψηλής συχνότητας που είναι διαθέσιμα σε πραγματικό χρόνο κατά την εξειδίκευση και την εφαρμογή μέτρων



Υπάρχουν τρεις κλάδοι της οικονομίας (ενέργεια, μεταφορές και ψηφιακή οικονομία) οι οποίοι μπορούν να αποτελέσουν κινητήριους μοχλούς της ανάκαμψης των επενδύσεων αν συνδυαστούν οι αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές, τονίζει στην «Κ» ο κ. Αντ. Μπαρτζώκας.

πολιτικής για τις επιχειρήσεις. Οι χώρες που είχαν έγκαιρα υιοθετήσει αυτές τις πρακτικές μπορούν σήμερα να σχεδιάσουν στοχευμένες πολιτικές με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα. Η προστιθέμενη αξία αυτής της παραμέτρου για την Ελλάδα θα αναδειχθεί πολύ σύντομα, κατά τη διαπραγμάτευση του σχεδίου ανάκαμψης για την Ευρώπη.

– Ποια είναι η εκτίμησή σας για το επενδυτικό κενό που ταλανίζει την ελληνική οικονομία;

– Όπως γνωρίζετε, στον δημόσιο διάλογο γίνεται αναφορά σε επενδυτικό

κενό 100 δισ. ευρώ και στην αναγκαιότητα υιοθέτησης ενός νέου αναπτυξιακού προτύπου. Προτείνω να ξεκινήσουμε αντίστροφα, δηλαδή από τον κοινό τόπο των έγκυρων οικονομικών προβλέψεων που διαθέτουμε. Για το 2020, προβλέπεται μείωση των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου τουλάχιστον κατά 25%. Στη συνέχεια, οι μεσοπρόθεσμες εκτιμήσεις συγκλίνουν στη σταδιακή αύξηση των επενδύσεων χωρίς μεγάλες αποκλίσεις από τις εξελίξεις στην Ευρώζωνη. Για μια ρεαλιστική εκτίμηση, θα πρέπει να συνυπολογίσουμε την επενδυτική υστέρηση που θα προκαλέσει η επισώρευση χρέους

και τις επιπτώσεις από τη μετακύλιση ρίσκου στο τραπεζικό σύστημα. Το σενάριο αυτό μπορεί να βελτιωθεί με δύο τρόπους. Πρώτον, με τη μεταφορά πόρων προς δραστηριότητες με μεγαλύτερο εισοδηματικό αποτέλεσμα και υψηλότερη παραγωγικότητα. Με δεδομένο τον περιορισμένο δημοσιονομικό χώρο, η επιλογή αυτή μπορεί να αποδώσει μόνο με μόχλευση ιδιωτικών κεφαλαίων και μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στη διαχείριση κοινοτικών πόρων. Ο δεύτερος τρόπος είναι η στήριξη της ανάκαμψης των επενδύσεων. Υπάρχουν τρεις κλάδοι της οικονομίας (ενέργεια, μεταφορές και

ψηφιακή οικονομία) οι οποίοι μπορούν να αποτελέσουν κινητήριους μοχλούς της ανάκαμψης των επενδύσεων αν συνδυαστούν οι αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές με την εξασφάλιση μακροχρόνιας χρηματοδότησης για τις επενδυτικές ευκαιρίες που θα προκύψουν.

– Πώς αποτιμάται η πενταετής δραστηριοποίηση της EBRD στην Ελλάδα;

– Με την υλοποίηση των πρωτοβουλιών αντιμετώπισης της κρίσης, οι συνολικές επενδύσεις της EBRD στην Ελλάδα θα ξεπεράσουν τα 4 δισ. ευρώ σε περισσότερα από 70 επενδυτικά προγράμματα. Οι επενδύσεις αυτές χαρακτηρίζονται από τεχνικοοικονομική επάρκεια και κατά περίπτωση αποσκοπούν στην κάλυψη του κενού χρηματοδότησης, στην αξιοπιστη τιμολόγηση του κινδύνου των ιδιωτικών επενδύσεων, και στον εξορθολογισμό των προσδοκίων κερδοφορίας. Μέχρι σήμερα, ο ρόλος της EBRD ήταν καταλυτικός στη στήριξη των συστημικών τραπεζών, τη συμμετοχή στις εκδόσεις εταιρικών ομολόγων, τις συγχρηματοδοτήσεις επενδύσεων μεγάλης κλίμακας και τη στήριξη επενδυτικών αναγκών στους τομείς της ενέργειας και των απορρικτοποιήσεων.

Επίσης, πρωτοβουλίες όπως οι εγγυήσεις εξωτερικού εμπορίου και το στοχευμένο πρόγραμμα τεχνικής βοήθειας για εξαγωγικές επιχειρήσεις ήλθαν να καλύψουν διαχρονικές ανάγκες με θετική ανταπόκριση από την αγορά.

– Είναι τελικά η κρίση ευκαιρία;

– Τα βραχυπρόθεσμα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας αφορούν τον τουρισμό και την ύφεση στην πραγματική οικονομία. Τα καλά νέα είναι ότι μπροστά σε μια πρωτοφανή κρίση ρευστότητας οι ελληνικές επιχειρήσεις και οι συστημικές τράπεζες έχουν στο πρόσφατο παρελθόν αποκτήσει τεχνογνωσία διαχείρισης ρευστότητας και επιβιώσης σε συνθήκες αποκλεισμού από τις διεθνείς αγορές. Από πρόσφατες παρουσιάσεις οικων αξιολογήσεων προκύπτει ότι η επιτυχής αντιμετώπιση της πανδημίας προσμετρείται θετικά στις προοπτικές ανάκαμψης.

Το πλάνο της ΕΤΕπ για χρηματοδοτήσεις 200 δισ. ευρώ

Ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων Αντι Μακντάουελ μιλάει στην «Κ» για την κατανομή των πόρων βάσει των αναγκών

Συνέντευξη στον **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟ**

Χρειάστηκε ενάμιση μήνα, αλλά την περασμένη εβδομάδα το διοικητικό συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) συμφώνησε στους τελικούς όρους για το νέο Πανευρωπαϊκό Ταμείο Εγγυήσεων (ΠΤΕ). Το ΠΤΕ, η σύσταση του οποίου είχε συμφωνηθεί επί της αρχής στο Eurogroup της 9ης Απριλίου, φιλοδοξεί να κινητοποιήσει χρηματοδότηση 200 δισ. για ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, μέσω εγγυήσεων ύψους 25 δισ. ευρώ από τα κράτη-μέλη.

Σε συνέντευξη στην «Κ», ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων Αντι Μακντάουελ σημειώνει ότι, παρότι δεν υπάρχει κλειδα κατανομής ανά κράτος-μέλος, «υπάρχει μια προσδοκία μεταξύ των μετόχων (σ.σ.: των κρατών-μελών της Ε.Ε.) ότι τα κράτα αυτά θα κατευθυνθούν κυρίως προς τις χώρες που έχουν υποστεί το πιο έντονο οικονομικό σοκ από την COVID-19. Υπάρχουν κάποιοι στόχοι ελάχιστης κατανομής για τα πιο μικρά κράτη-μέλη και ορίων συγκέντρωσης για τα πιο μεγάλα. Αυτό πιστεύουμε ότι θα οδηγήσει σε ισοτίμη κατανομή των πόρων στη βάση πραγματικών αναγκών».

Είναι επαιρκή αυτά τα μέτρα όμως ώστε η χρηματοδότηση να φτάσει σε μια χώρα όπως η Ελλάδα – που προβλέπεται να έχει την πιο βαθιά ύφεση στην Ε.Ε. φέτος, αλλά της οποίας η κεφαλαιαγορά είναι συγκριτικά λιγότερο ανεπτυγμένη;

«Αυτός ήταν ο λόγος που πολλά από τα μικρότερα κράτη-μέλη επέμεναν σε όρια συγκέντρωσης. Αλλά τους καθυστέρησε επίσης το πώς εξελίχθηκε το EFSI (σ.σ.: το European Fund Strategic Investment, γνωστό ως σχέδιο Γιούνκερ). Στα πρώτα του βήματα, το 2015-6, ήταν βάσιμη η κριτική ότι το μεγαλύτερο μέρος των χρημάτων πήγε σε χώρες με πιο ισχυρούς εθνικούς αναπτυξιακούς θεσμούς και τράπεζες με καλύτερη αξιολόγηση. Θεωρώ ότι τα τελευταία 2-3 χρόνια πετύχαμε να αλλάξει η κατάσταση. Μάλιστα αν κοιτάξουμε την κατανομή ως ποσοστό του ΑΕΠ, η Ελλάδα είναι η χώρα με το μεγαλύτερο ποσοστό στην Ε.Ε.». Ο Μακντάουελ εκφράζει την ελπίδα ότι η ΕΤΕπ θα μπορεί να συνεργαστεί με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, ενώ εξάγει την «εξαιρετική σχέση» του ιδρύματος του Λουξεμβούργου με τις μεγάλες ελληνικές τράπεζες, με τις οποίες «τα κοινά μας επιχειρήματα ήταν ουσιώδη και εκτελέστη-



Ο κ. Μακντάουελ σημειώνει πως τα εργαλεία του Πανευρωπαϊκού Ταμείου Εγγυήσεων (ΠΤΕ) θα αξιοποιηθούν επιτυχώς από την Ελλάδα.

καν με πολύ αποτελεσματικό τρόπο». Αυτό τον κάνει να πιστεύει ότι και το ΠΤΕ θα αξιοποιηθεί επιτυχώς στην Ελλάδα.

Ο Ιρλανδός αντιπρόεδρος εκφράζεται πολύ θετικά και για το Equifund – το χρηματοδοτικό εργαλείο που στηρίζει τη δεύτερη γενικά funds που επενδύουν σε τεχνολογικές startups στην Ελλάδα. «Το Equifund λειτουργεί πολύ καλά, θα ήθελα να κάνουμε περισσότερα πράγματα στην ίδια λογική», λέει. «Θα μπορούσε αυτό να σημαίνει νέα οχήματα ή θα μπορούσαμε να αυξήσουμε τη χρηματοδότηση προς τους fund managers του Equifund, αν μας πουν ότι τα κράτα είναι αναγκαία για να επιβιώσουν οι εταιρείες στις οποίες έχουν επενδύσει».

Πόσο άμεσα μπορεί να λειτουργήσει το ΠΤΕ; «Τα χρήματα θα αρχίσουν να διατίθενται όταν θα έχουμε συγκεντρώσει δεσμεύσεις για τουλάχιστον το 60% των συνεισφορών σε κεφάλαια εγγυήσεων των κρατών-μελών», εξηγεί. «Δεν θέλουμε αναγκαστικά να δούμε τις υπογραφές των υπουργών Οικονομικών σε συμβάσεις ή να έχουν ολοκληρωθεί οι κοινοβουλευτικές διαδικασίες – αρκούν επιστολές με τη ρητή δέσμευση των υπουργών». Πρακτικά, προβλέπει ότι το Ταμείο θα είναι έτοιμο να ξεκινήσει να χρηματοδοτεί ευρωπαϊκές επιχειρήσεις «κατά τη δεύτερη εβδομάδα του Ιουνίου» – λίγο αργότερα από τον αρχικό στόχο της 1ης Ιουνίου.

Ενας από τους λόγους που το Δ.Σ. της ΕΤΕπ καθυστέρησε να εγκρίνει τη συμ-

Τα χρήματα θα κατευθυνθούν κυρίως προς τις χώρες που έχουν υποστεί το πιο έντονο οικονομικό σοκ.

φωνία για το ΠΤΕ είναι οι διαφορές μεταξύ των κρατών-μελών για το κατά πόσον θα μπορούσε να αξιοποιηθεί επίσης από πιο μεγάλες εταιρείες. Βάσει της τελικής ποσόστωσης που συμφωνήθηκε, τουλάχιστον το 65% των πόρων του Ταμείου θα κατευθυνθεί σε μικρές ή μεσαίες μεγέθους επιχειρήσεις, ενώ το ποσοστό που θα λάβουν εταιρείες με περισσότερους από 250 εργαζομένους δεν θα ξεπεράσει το 23% (και θα υπάρχουν ειδικό περιορισμοί για εταιρείες με προσωπικό άνω των 3.000 ατόμων). Είναι πεπεισμένος ότι διασφαλίζεται έτσι η έμφαση στη στήριξη της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας;

«Ήταν όντως ζήτημα αυτό, αλλά νομίζω ότι καταλήξαμε σε έναν πολύ λογικό συμβιβασμό – όχι τόσο μεταξύ της τράπεζας και των κρατών-μελών η διαπραγμάτευση ήταν μεταξύ διαφορετικών κρατών-μελών, που έχουν διαφορετικές εταιρικές δομές και ανάγκες. Ερείς έχουμε πλήρη εμπιστοσύνη στην ικανότητά μας να εφαρμόσουμε αυτό που τελικά συμφωνήθηκε». Το άλλο, ακόμα πιο ακανθώδες, ζήτημα αφορούσε το προφίλ ρίσκου του νέου Ταμείου. Η ΕΤΕπ έχει επικριθεί στο παρελθόν για υπερβάλλοντα συντηρητισμό. Παρότι συστάθηκε για να αναλαμβάνει πιστωτικούς κινδύνους που κρύνονται υπερβολικά ψηλά από συμβατικές τράπεζες, έχει καταλήξει – σύμφωνα με τους επικριτές της – να εστιάζει στη διαφύλαξη της πιστοληπτικής αξιολόγησης AAA και στη χρηματοδότηση σε συντηρητικό βαθμό ασφαλών επενδυτικών εγχειρημάτων.

«Υπήρχε εκτεταμένη συζήτηση για την προθυμία ανάληψης κινδύνου του Ταμείου», λέει ο Μακντάουελ. «Έπρεπε να εξετάσουμε αναλυτικά τις εκτιμώμενες απώλειες που θα απορροφήσει. Με τα δικά μας κεφάλαια, είμαστε υποχρεωμένοι να διασφαλίζουμε τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα και να πετυχαίνουμε λογικές αποδόσεις. Στην τρέχουσα συγκυρία, αυτό δεν δείχνει να είναι εφικτό. Είναι πιθανό να καταγραφούν ζημιές. Έπρεπε λοιπόν να συζητήσουμε λεπτομερώς για την έκταση αυτών των ζημιών και να ε-

ξηγήσουμε στα μέλη μας πώς θα τις διαχειριστούμε συνετά στη διάρκεια ζωής του Ταμείου, ώστε να μη θεωρούν ότι μας δίνουν λευκή επιταγή».

Η έμφαση που δίνει η τράπεζα στη διατήρηση του AAA, εξηγεί, «δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά αναγκαία προϋπόθεση για να μπορούμε να παρέχουμε προστιθέμενη αξία ανά την Ε.Ε.». Παραδέχεται όμως ότι, στις συνθήκες μιας πρωτοφανούς κρίσης σαν αυτή που προκάλεσε η πανδημία, «έπρεπε να κινηθούμε πέρα από τις παραδοσιακές πολιτικές διαχείρισης πιστωτικού ρίσκου της τράπεζας». Ως παράδειγμα αυτής της νέας προσέγγισης αναφέρει ότι η ΕΤΕπ, στο πλαίσιο του Ταμείου, παρέχει «εγγυήσεις κατά της πρωτεύουσας ζημίας» (first-loss guarantees) σε καρτοφυλάκια δανείων από πιστωτικά ιδρύματα προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις: «Αυτό δεν θα μπορούσαμε να το κάνουμε με τα δικά μας κεφάλαια... και είναι ο λόγος που πιστεύουμε ότι μπορούμε να προσελκύσουμε τόσο μεγάλο

ύψος χρηματοδότησης από τον ιδιωτικό τομέα».

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων συμπεριλαμβάνεται και στα σχέδια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εργαλείο Υποστήριξης Φερεγγυότητας (Solvency Support Instrument ή SSI). Η Κομισιόν ελπίζει ήδη από το φετινό φθινόπωρο πως τα 31 δισ. ευρώ του SSI να αρχίσουν να χορηγούνται ως εγγυήσεις, μέσω της ΕΤΕπ, σε επενδυτικά κεφάλαια που θα χρηματοδοτήσουν βιώσιμες επιχειρήσεις που έχουν προβεί σε δυσκολία εξιτίας της πανδημίας.

Ο Μακντάουελ, τονίζοντας ότι «η πρόταση είναι της Επιτροπής», σημειώνει ότι προβλέπει κυρίως «σημαντική κλίμακωση» της χρηματοδότησης που παρέχει η τράπεζα μέσω του EIF (του Ευρωπαϊκού Επενδυτικού Ταμείου) σε επενδυτικά funds, αλλά και αύξηση της απευθείας χρηματοδότησης μέσω venture debt σε καινοτόμες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Αίτηση για χορήγηση άδειας από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Γνωστοποιείται ότι δύναμει του άρθρου 20 του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113, υποβλήθηκε αίτηση προς τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για παροχή άδειας για την απόληψη της λέξης «ΛΙΜΙΤΕΔ» από το όνομα της εταιρείας Neapolis Innovation, Research & Development Centre (NIRDC) Limited.

Οι σκοποί της ίδρυσης της εταιρείας είναι οι ακόλουθοι:

- Η διεξαγωγή μελετών, ερευνών, ανάπτυξη προγραμμάτων, μεθόδων και άλλων τεχνολογιών, δραστηριοτήτων και δράσεων συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας και εφαρμογής, μεθόδων και μέσων ενιαίας πλατφόρμας διαχείρισης ορισμών, αξιοποίηση των δυνατοτήτων του διαδικτύου που θα προάγουν την ποιότητα ζωής, υγείας, εργασίας, διαβίωσης της δικαίης κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης και του περιβάλλοντος του ανθρώπου, και την αειφόρο ανάπτυξη η οποία αναφέρεται σε ένα πρότυπο ανάπτυξης το οποίο ανταποκρίνεται στις ανάγκες του παρόντος χωρίς να υπονομεύει την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιούν τις δικές τους ανάγκες.
- Η διεξαγωγή ιατρικών, οικονομικών, περιβαλλοντικών και τεχνικών μελετών συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρομηχανολογικών, μηχανογραφικών μελετών, ερευνών αγοράς και προϊόντων.
- Η προσφορά προγραμμάτων κατάρτισης που να αποσκοπούν στην προαγωγή γενικά της ποιότητας ζωής και της αειφόρου ανάπτυξης.

Οι άλλοι σκοποί της εταιρείας παρατίθενται σε έκταση στο Ιδρυτικό Έγγραφο, αντίγραφο του οποίου μπορεί να θεωρηθεί από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο στο Τμήμα Επίσημου Παράληπτη και Εφόρου Εταιρειών, γωνία Λεωφόρου Αρχ. Μακαρίου Γ' και Καρπενησιού, Μέγαρο Ξένιος, Λευκωσία. Οποιοδήποτε πρόσωπο, φυσικό ή νομικό, έχει ένσταση στην αίτηση της εταιρείας, μπορεί να υποβάλει αυτή στον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας εντός 3 εβδομάδων με επιστολή απευθυνόμενη στον Επίσημο Παράληπτη και Εφόρο Εταιρειών, γωνία Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ' και Καρπενησιού, Μέγαρο Ξένιος, Λευκωσία

Γιώργος Μ Λεπτός
Διευθυντής

Νέα κίνητρα για γυρίσματα ταινιών-σειρών στην Ελλάδα

Συνολικά 53 παραγωγές έχουν ενταχθεί σε καθεστώς κρατικής ενίσχυσης

Του ΒΑΓΓΕΛΗ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ

Ενισχύεται η κινηματογραφική και εν γένει η οπτικοακουστική παραγωγή στη χώρα μας. Μετά τα γυρίσματα του «Born to be murdered», που πραγματοποιήθηκαν σε Αθήνα και Τρίκαλα, με πρωταγωνιστή τον Τζον Ντέβιντ Ουάσιγκτον – γιο του Αφροαμερικανού, βραβευμένου με Όσκαρ, Ντένζελ Ουάσιγκτον – έρχεται στη Χιλιανό της Εύβοιας ο Σουηδός σκηνοθέτης Ρούμπεν Εστλαντ («Ανωτέρα βία») για γυρίσματα της νέας του ταινίας, «Τρίγωνο της θλίψης».

Παράλληλα, σύντομα αναμένεται να ξεκινήσουν τα γυρίσματα της σειράς «The good place» στη χώρα μας, μιας δημοφιλούς αμερικανικής παραγωγής του Netflix. Μάλιστα, όπως σημειώνει ο γενικός γραμματέας του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Λεωνίδας Χριστόπουλος, εάν δεν είχε μεσολαβήσει η πανδημία, ενδεχομένως τα γυρίσματα των προαναφερόμενων οπτικοακουστικών παραγωγών να είχαν ήδη αρχίσει.

Οι συγκεκριμένες παραγωγές είναι μόνο μερικές από τις συνολικά 53 που έχουν ενταχθεί σε καθεστώς κρατικής ενίσχυσης με στόχο την τόνωση της οπτικοακουστικής παραγωγής στη χώρα μας. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται η γνωστή ταινία του Κώστα Γαβρά «Εντλικοί στο αίθουσα» και η βραβευμένη «Ευτυχία». Ωστόσο, η χώρα μας, μετά τα γυρίσματα του «Mamma mia II», που έλαβαν χώρα στα «ελληνικά νησιά» της... Κροατίας,

Απλοποιείται η έκδοση αδειών και αμβλύνονται οι αγκυλώσεις κρατικών φορέων.

καθώς και της blockbuster ταινίας «Jason Bourne», που γυρίστηκε στους δρόμους της «ελληνικής πρωτεύουσας»... της Τενερίφης, φαίνεται να άλλαξε άρδην γραμμή πλεύσης. Αφενός μεν, επιχειρήθηκε η απλοποίηση της έκδοσης αδειών υλοποίησης των οπτικοακουστικών παραγωγών και η αμβλυνση των αγκυλώσεων των κρατικών φορέων – είναι γνωστή η άρνηση του ΚΑΣ να επιτρέψει την πραγματοποίηση γυρισμάτων, το 2018, στο Σούνιο από το BBC («Η μικρή τυμπανίστρια»)–, αφετέρου δόθηκαν οικονομικά κίνητρα. Τα κίνητρα αυτά, με βάση τον νόμο 4487/2017, που ψηφίστηκε από την προηγούμενη κυβέρνηση, επιτρέπουν την επιστροφή μέχρι και του 35% του κόστους παραγωγής του οπτικοακουστικού έργου που συντελείται στη χώρα μας.

Το «επενδυτικό κίνητρο (cash rebate)» που παρέχει η Ελλάδα είναι από τα υψηλότερα στον πλανήτη. Συνήθως κυμαίνεται από 20% έως 40%, και χώρες που παρέχουν αντίστοιχες επιστροφές με αυτές της χώρας μας είναι η Κίνα (40%), η Κολομβία (40%), η Εσθονία (30%), η Μαλαισία (30%) κ.ά. Τώρα, η νέα κυβέρνηση έρχεται να διευρύνει την επιστροφή αυτή, από το 35% στο 40%. Παράλληλα, ετοιμάζεται



Το καστ της ταινίας «Mamma mia II», τα γυρίσματα της οποίας έλαβαν χώρα στα «ελληνικά νησιά» της... Κροατίας, προς αποφυγήν της γραφειοκρατίας.

να προσφέρει και φορολογικά κίνητρα. Στο ίδιο πλαίσιο, θα ενισχύσει περαιτέρω τον θεσμό του Εθνικού Κέντρου Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας (ΕΚΟΜΕ), που καθίσταται ο κρίσιμος παράγοντας για την υλοποίηση των χρηματοδοτήσεων – και όχι ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης, όπως ισχύει σήμερα. Το σχετικό σχέδιο νόμου παρουσιάστηκε πριν από μία εβδομάδα στο υπουργικό συμβούλιο και σύντομα αναμένεται να τεθεί σε δημόσια διαβούλευση. Με βάση αυτό, το ΕΚΟΜΕ αναλαμβάνει εξ ολοκλήρου τη διεκπεραίωση της διαδικασίας χρηματοδότησης επενδυτικών σχεδίων και, πλέον, οι εγκρίσεις των χρηματοδοτήσεων δεν απαιτούν την έκδοση υπουργικών αποφάσεων. Τυχόν καταβολές επιστροφών επίσης δεν θα προαπαιτούν τη δημοσιοποίησή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, όπως συμβαίνει σήμερα, και θα μπορούν να υλοποιούνται αποκλειστικά με αποφάσεις του ΕΚΟΜΕ και την υποχρέωση δημοσιοποίησής τους στη Διαύγεια. Δεν είναι όμως μόνον αυτές

οι αλλαγές. Σύμφωνα με τον κ. Χριστόπουλο, η αποσαφήνιση του καθεστώτος ενίσχυσης θα επιτρέψει να συμπεριληφθούν παραγωγές που απευθύνονται σε ψηφιακά μέσα και υπηρεσίες, όπως είναι η διαδικτυακή τηλεόραση (web TV), τα κοινωνικά δίκτυα κ.λπ. Επίσης, για πρώτη φορά συμπεριλαμβάνονται οι ταινίες μικρού μήκους. Πρακτικά, όπως σημειώνει ο γ.γ. Ψηφιακής Διακυβέρνησης & Απλούστευσης Διαδικασιών, με το υφιστάμενο καθεστώς, παραγωγές που απευθύνονται σε ψηφιακές πλατφόρμες, όπως Netflix, Amazon κ.λπ., εξαιρούνταν του καθεστώτος του cash rebate.

Επιπλέον, με τις νέες ρυθμίσεις που έρχονται, μειώνεται ο πήχys για τη χρηματοδότηση μιας οπτικοακουστικής παραγωγής και προσφέρονται φορολογικά κίνητρα. Σχετικά με το πρώτο, συντελείται μείωση των ελάχιστων ποσών των επιλέξιμων δαπανών. Για παράδειγμα, για τις ταινίες, το νέο κατώτερο όριο χρηματοδότησης είναι οι 50.000 ευρώ (από 100.000 ευρώ), για τις τηλεοπτικές σειρές μυθο-

πλασίας το νέο κατώτερο όριο είναι 25.000 ευρώ ανά επεισόδιο (από 30.000 ευρώ ανά επεισόδιο), για τμήματα επεισοδίων τηλεοπτικής σειράς ντοκιμαντέρ ή κινουμένων σχεδίων το νέο κατώτερο όριο είναι 60.000 ευρώ (από 100.000 ευρώ) και για τα ψηφιακά παιχνίδια το νέο κατώτερο όριο είναι 30.000 ευρώ (από 60.000 ευρώ).

Αναφορικά με τα φορολογικά κίνητρα, προτείνεται να αφαιρείται το 30% των επιλέξιμων δαπανών κάθε οπτικοακουστικού έργου από το φορολογητέο εισόδημα του δικαιούχου. Ταυτόχρονα, διασφαλίζεται ότι η παροχή φορολογικών κινήτρων γίνεται σε συμφωνία με το ενωσιακό δικαιοκρατικών ενισχύσεων.

Σημειώνεται ότι, παρά τη στροφή της ενίσχυσης των οπτικοακουστικών παραγωγών και τα σημαντικά βήματα που έχουν γίνει από το 2017 και μετά, το ΕΚΟΜΕ έχει απορροφήσει μέχρι σήμερα το 1/3 των διαθέσιμων πόρων. Ειδικότερα, έχει χρηματοδοτηθεί με 75 εκατ. ευρώ για το διάστημα 2018-2022 από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Από τον

Απρίλιο του 2018 έως τον Μάιο του 2020 έχει λάβει 103 αιτήσεις για υπαγωγή στο «επενδυτικό κίνητρο (cash rebate)» του ν. 4487/18 και από αυτά τα σχέδια έχουν υπαχθεί στο επενδυτικό κίνητρο 53 επενδυτικά σχέδια. Επίσης, στο τελικό στάδιο έκδοσης ΦΕΚ υπαγωγής βρίσκονται επιπλέον 26 επενδυτικά σχέδια.

Τα 53 εγκεκριμένα επενδυτικά σχέδια έχουν προϋπολογισμό περίπου 51 εκατ. ευρώ και θα λάβουν, μόλις ολοκληρωθούν οι παραγωγές τους, περίπου 16,5 εκατ. ευρώ επιστροφή χρημάτων (cash rebate). Αν σε αυτά προστεθούν και τα 26 επενδυτικά σχέδια που βρίσκονται στο τελικό στάδιο έγκρισης, η συνολική επένδυση που θα πραγματοποιηθεί στη χώρα μας ανέρχεται στα 75 εκατ. ευρώ και η δημόσια δαπάνη (cash rebate) στα περίπου 25 εκατ. ευρώ. «Τα μεγέθη αυτά», όπως σημειώνει ο κ. Χριστόπουλος, «μπορεί να αποδειχθούν πολύ μικρά αν, για παράδειγμα, κάποιες πολύ μεγάλες παραγωγές απαιτήσουν μεγάλο όγκο γυρισμάτων στη χώρα μας».

Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΑ
ΣΧΟΛΙΚΑ
ΒΙΒΛΙΑ
ΔΩΡΕΑΝ

ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ
ΨΗΦΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

500+ ΒΙΒΛΙΑ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ,
ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ, ΠΑΙΔΙΚΑ, ΠΟΙΗΣΗΣ

ΣΤΗΡΙΖΟΥΝ

Πολιτιστικό Ίδρυμα
Τράπεζας Κύπρου

European
University Cyprus
LAUREATE INTERNATIONAL UNIVERSITIES

Πτώση στο Χρηματιστήριο, άνοδος για τραπεζικές μετοχές

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,70% στις 678,68 μονάδες

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Με απώλειες έκλεισε το Χρηματιστήριο Αθηνών, οι οποίες ωστόσο ήταν σχετικά περιορισμένες κυρίως λόγω των τοποθετήσεων που σημειώθηκαν στον τραπεζικό κλάδο και σε επιλεγμένους τίτλους της υψηλής κεφαλαιοποίησης. Οι διορθώσεις στον Γενικό Δείκτη είναι αναμενόμενες, όπως σχολιάζουν οι αναλυτές, ύστερα και από τη διάσπαση των 680 μονάδων την περασμένη εβδομάδα, καθώς μετά το ράλι που καταγράφει η αγορά από χαμπλά του Μαρτίου και το οποίο ξεπερνάει το 40%, είναι λογικό κάποια χαρτοφυλάκια να προχωρούν σε ρευστοποιήσεις και κατοχύρωση βραχυπρόθεσμων κερδών στα υψηλά τριμήνου που βρίσκεται το Χ.Α. Το μομέντουμ πάντως παραμένει θετικό ειδικά μετά και την ενίσχυση που έχει σημειώσει η συναλλακτική δραστηριότητα το τελευταίο διάστημα, ενώ η αγορά συνεχίζει να κινείται στα βήματα των διεθνών χρηματιστηρίων.

Ο τραπεζικός κλάδος έπεται από πέντε συνεχόμενα μηνιαία αρνητικά κλεισίματα από την αρχή του έτους, έχει πλέον πάρει τη σκυτάλη στην κούρσα ανάκαμψης του Χ.Α. παρά τις αναδιρθώσεις των δεικτών

Ο τραπεζικός δείκτης έκλεισε με κέρδη 2% στις 390,87 μονάδες, με τη μετοχή της Alpha Bank να σημειώνει τη μεγαλύτερη άνοδο.

της MSCI πριν από μερικές ημέρες, με τους διεθνείς σίκους να δίνουν υψηλότερες τιμές-στόχους σε σχέση με τις τρέχουσες τιμές στο ταμπλό για τις περισσότερες τραπεζικές μετοχές, προσφέροντας έτσι σημαντικό στήριγμα.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,70% στις 678,68 μονάδες, ενώ ενδοσυνεδριακά κινήθηκε μεταξύ του -1,07% και του +0,76%, και ο τζίρος ανήλθε στα 90,21 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με πτώση 0,65%, στις 1.641,20 μονάδες, ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης υποχώρησε κατά 0,68%



Οι διορθώσεις στον Γενικό Δείκτη είναι αναμενόμενες, όπως σχολιάζουν οι αναλυτές, μετά και τη διάσπαση των 680 μονάδων την περασμένη εβδομάδα, καθώς έπεται από το ράλι που καταγράφει η αγορά από χαμπλά του Μαρτίου και το οποίο ξεπερνάει το 40%, είναι λογικό κάποια χαρτοφυλάκια να προχωρούν σε ρευστοποιήσεις και κατοχύρωση βραχυπρόθεσμων κερδών στα υψηλά τριμήνου που βρίσκεται το Χ.Α.

στις 905,22 μονάδες και ο τραπεζικός δείκτης έκλεισε με κέρδη 2% στις 390,87 μονάδες, με την Alpha Bank να κλείνει στο +4,03%, την Τράπεζα Πειραιώς στο +3,15%, την Eurobank στο +0,84% και την Εθνική Τράπεζα στο +0,59%.

Αξίζει να σημειώσουμε πως σε έκθεσή της η Goldman Sachs αν και μειώνει κατά 4% σε μέσο όρο τις τιμές-στόχους για τις ελληνικές τράπεζες, ωστόσο για τις περισσότερες βλέπει σημαντικά περιθώρια ανόδου από τα τρέχοντα επίπεδα στο ταμπλό. Για την Eurobank μείωσε την τιμή-στόχο κατά 13% και στα 0,63 ευρώ, δίνον

τας περιθώριο ανόδου της τάξης του 47%, για την Alpha Bank μείωσε την τιμή-στόχο κατά 2% και στο 1,34 ευρώ, βλέποντας περιθώριο ανόδου 100%, για την Εθνική αύξησε την τιμή-στόχο κατά 2% και στο 1,94 ευρώ, δίνοντας περιθώριο ανόδου 34% και για την Τράπεζα Πειραιώς μείωσε την τιμή-στόχο κατά 4% και στο 1,10 ευρώ, βλέποντας πτώση της τάξης του 28%.

Επιστρέφοντας στο Χ.Α., όπως σχολιάζει ο Μάνος Χατζηδάκης της Beta Securities, ο Γενικός Δείκτης βρίσκεται πλέον αντιμέτωπος με την κυριότερη α

ντίσταση που ορίζεται από το καθοδικό κενό της 9ης Μαρτίου (677 - 684 μονάδες). Αν ξεπεράσει αυτή τη ζώνη τιμών το επόμενο πεδίο ισχυρής προσφοράς βρίσκεται στη ζώνη 720 - 725 μονάδων. Για την επίτευξη των 800 μονάδων θα απαιτηθούν συναλλαγές και ευρύτερη δραστηριοποίηση δυνάμενων από την αγορά, καθώς στον καθοδικό οίστρο του τέλους Φεβρουαρίου και του πρώτου δεκαημέρου του Μαρτίου υπήρξαν 12 συνεχόμενες συνεδριάσεις στις οποίες ο Γενικός Δείκτης έγραψε συναλλαγές άνω των 100 εκατ. ευρώ.

Ρευστοποιήσεις κερδών στις ευρωπαϊκές αγορές

Με απώλειες έκλεισαν χθες οι διεθνείς κεφαλαιαγορές, διότι επανήλθαν οι αμφιβολίες για το πόσο υπερβολικά υψηλές είναι οι αποτιμήσεις πολλών μετοχών, αλλά και λόγω της ανησυχίας για την πορεία της διεθνούς οικονομίας μετά την ύφεση λόγω κορωνοϊού. Στην έκθεσή της για τις οικονομικές προοπτικές σε διεθνή κλίμακα, η Παγκόσμια Τράπεζα προέβλεψε τη σοβαρότερη μεταπολεμική ύφεση σε συνδυασμό με τη μείωση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ για το 90% των οικονομιών του πλανήτη – η προηγούμενη χειρότερη επίδοση ήταν στο Μεγάλο Κραχ την περίοδο 1930-1932, όταν το 85% των οικονομιών του πλανήτη βρισκόταν σε ύφεση. Οι επενδυτές έστρεψαν το ενδιαφέρον τους στα ασφαλή καταφύγια, όπως ο χρυσός και το ελβετικό φράγκο. Επιπλέον, εν αναμονή τελούσαν και για τη σημερινή συνεδρίαση της Fed (Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ), αναφορικά με τις εκτιμήσεις της για τυχόν ενδείξεις οικονομικής ανάκαμψης.

Στην αμερικανική αγορά χθες, πριν από το κλείσιμο ο Dow Jones υποχώρησε 0,70% και ο S&P 500 κατά 0,43%. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 ολοκλήρωσε τη χθεσινή συνεδρίαση με πτώση της τάξεως του 1,22%, κυρίως εξαιτίας της σύστασης των αρμοδίων αρχών της Ε.Ε. προς τα πιστωτικά ιδρύματα να μην δώσουν μερίσματα τουλάχιστον έως την εκπνοή του 2021.

Στη Φρανκφούρτη ο DAX έκλεισε με -1,57%, στο Παρίσι ο CAC 40 με -1,55%, με -1,49% ο FTSE MIB στο Μιλάνο, με -1,82% ο IBEX στη Μαδρίτη

και με -2,11% ο FTSE 100 στο Λονδίνο. Τον τόνο για την καθοδική πορεία στα χρηματιστήρια της Γηραιάς Ηπείρου έδωσαν οι κλαδικοί δείκτες των τραπεζών και των εταιρειών πετρελαιοειδών. Λόγου χάριν, από τα χαμηλότερα επίπεδα στη διάρκεια της καραντίνας ο κλαδικός δείκτης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στην Ε.Ε. έχει σημειώσει ανάκαμψη 46%, αλλά χθες είχε απώλειες 3,8%

Ανησυχία των επενδυτών λόγω των προβλέψεων για βαθιά ύφεση σε διεθνές επίπεδο.

λόγω ρευστοποίησης κερδών. Οι κολλοσοί της ενέργειας, όπως η Royal Dutch Shell και η Total, εμφάνισαν πτώση από 3% έως 4,5%, κυρίως διότι οι συναλλασσόμενοι προβληματίζονται με την πλεονάζουσα προσφορά πετρελαίου.

Οι επενδυτές διερωτώνται εάν η πρόσφατη νέα έξαρση κρουσμάτων σε διεθνή κλίμακα θα αντισταθμίσει τις δεσμεύσεις των μεγάλων πετρελαιοπαραγωγικών χωρών να παρατήνουν τη μείωση της παραγωγής τους. Το αργό Ν. Υόρκης είχε απώλειες 8 σεντς, στα 38,11 δολάρια το βαρέλι, ενώ στο Λονδίνο το πετρέλαιο τύπου Brent εξασθένησε 20 σεντς, στα 40,60 δολάρια το βαρέλι. Τέλος, το ευρώ ανήλθε 0,5% προς το δολάριο, στο 1,1345 δολ.

REUTERS, BLOOMBERG



Στη **Φρανκφούρτη** ο δείκτης DAX έκλεισε με απώλειες 1,57%.

(Τιμην: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

New York/Νέα Υόρκη				WALT DISNEY CO				ROYAL BANK SCO				DT LUFTHANSA A				TENARIS				Paris/Παρίσι			
(Σε δολάρια)																				(Σε ευρώ)			
Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %		Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %		Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %		Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %		Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %		Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %	
3M COMPANY	165.82	-0.6292		WELLS FARGO & W	32.18	-3.4214		RDS 'A'	143.78	-4.376		DT TELEKOM N	15.19	0.005		TERNA	6.18	6.28		ACCOR	28.04	-1.1	
ALCOA CORP	12.42	-4.3143		WALMART INC	120.76	-0.3959		RDS 'B'	138.44	-5.36		E.ON SE NA	10.25	-0.085		UNICREDIT	8.925	-3.71		AIR LIQUIDE	126.20	-0.4	
ALLEGHEAN CRP	566.45	-3.3345		London/Λονδίνο				RELX	186.6	-1.374		FRESENIUS MEDI	76.86	-0.16		Τοκγιο/Τόκιο				ALXAM	42.67	-0.16	
ALTRIA GROUP	42.015	-1.9029		(Σε πένες)				RIO TINTO	458.75	-0.822		FRESENIUS SE	44.07	-0.69		(Σε γιέν)				ALFA	19.41	-3.43	
AMAZON COM	2619.3955	3.7771		Εταιρείες	Χθες	Μετ. %		ROYAL MAIL R	182.1	-4.309		HEIDELBERGCEME	49.62	-2.12						BNP PARIBAS	38.16	-3.27	
AMER EXPRESS C	110.54	-2.7536		ANGLO AMERICAN	1865.4	-0.075		ROLLS ROYCE PL	372.7829	-7.129		HENKEL AG&CO V	83.86	-2.44						BOUYGUES	29.40	-4.92	
AMER INTL GROU	37.01	-6.1613		A.B.FOOD	2068.2428	-0.721		RSA INSURANCE G	418.755	-2.651		INFINEON TECH	20.87	-0.41						CARPEMINE	97.06	-0.0	
AMGEN	227.13	0.6113		ADMIRAL GROUP	2265	-2.118		SCHRODERS	311.78203	-2.264		K+S AG NA	7.088	-0.186						CARREFOUR	14.46	-0.0	
APPLE INC	343.7836	3.0959		ASHTED GRP	2542	-0.624		SAGE GROUP	685.7785	-1.279		MERCK KGAA	106.15	-1.05						CASINO GUICHAR	35.18	0.06	
BANK OF AMERIC	110.54	-2.7536		ANTOFAGASTA	898.6	-0.663		ST JAMES PLAC	969.9175	-3.809		MUENCH. RUECK	236.4	-4.4						CREDIT AGRICOL	8.69	-6.34	
BAXTER INTL IN	87.96	-0.9236		AVIVA PLC	290.1	-2.257		SMITHS GROUP	1360.5	-4.526		RWE AG	29.81	-1.06						DANONE	64.02	-0.22	
BOEING CO	222.35	-3.5358		BAE SYSTEMS	8244	0.537		SMITHSNEPHEW	1649.5	-2.107		THYSSENKRUPP A	7.316	-0.374						DASSAULT SYSTE	153.15	1.02	
BRISTOL MYERS	61.4407	0.0174		BABCOCK INTL	421	-6.173		SSE PLC	1243	-4.714		VOLKSWAGEN VZ	145.56	-2.94						EDF	8.60	-4.93	
CAMPBELL SOUP	49.38	-1.0222		BAE SYSTEMS	533.6104	1.298		STANDRD CHART	442.8	-3.781		SIEMENS N	106.94	-1.18						L'OREAL	266.00	0.49	
CATERPILLAR IN	134.9768	1.9919		BARCLAYS	131.74	-3.947		SEVERN TRENT	2521	0.438		SAP SE	120.68	0.46						L'V.M.H.	395.30	-0.2	
CIGNA CORP	216.63	0.366		BRIT AM TOBACC	3026	-4.09		TRAVIS PERKINS	1195.29214	-6.73		Amsterdam/Αμστερνταμ				(Σε ευρώ)				LAGARDERE S.C.	13.57	-5.44	
CHEVRON	101.81	-1.3851		BARRATT DEVLPM	554.5413	-5.87		TESCO	224.004	-2.317										MICHELIN	97.52	-0.97	
CISCO SYSTEMS	47.795	-0.696		BERKLEY GRP	4301.7129	-4.992		TUI AG	526.8	-0.341										PERNOD RICARD	146.70	-0.64	
CITIGROUP	58.82	-0.696		BR LAND CO	440.0904	-5.523		TAYLOR WIMPEY	159	-4.476										PEUGEOT	14.75	-5.21	
CERVECERIAS	16.085	-2.7509		BUNZL	1989	-0.301		UNILEVER	4342	-1.365										KERING	525.00	-0.71	
COCA-COLA CO	48.83	-2.0461		BP	358.75	-3.472		UTD. UTILITIES	937.4	-2.975										PUBLICIS GROUP	31.56	-2.95	
COLGATE PALMOL	72.75	-1.0339		BURBERRY GRP	1679.7707	-1.452		VODAFONE GROUP	139.6717	-1.545										RENAULT	25.50	-3.24	
DANAOS CORP	4.5104	-5.6402		BT GROUP	122.05	-3.403		WPP PLC	722.4	-3.415										SAINT-GOBAIN	31.99	-3.62	
DIANA SHIPPING	1.82	-6.1856		COCACOLA HBC A	2135	-2.955		WHITBREAD	2681.1694	-4.362										SANOFI	90.46	0.87	
DOW INC	44.44	-3.1808		CARNIVAL	1501.5	-4.576		Zurich /Zurixn				(Σε ελ.φρ.)								SCHNEIDER ELEC	95.16	0.02	
DUPONT DE NMOU	56.43	-1.0694		CENTRICA	43.04	-3.389		Εταιρείες	Χθες	Μετ. %										SOCIETE GENERA	16.47	-7.4	
ENTERGY CP	102.96	-2.767		COMPASS GROUP	1300	-2.73		ABB LTD N	20.67	-1.38										SODEXO	68.86	-2.63	
EXXON MOBIL	53.215	-2.7923		CAPITA PLC	47.35	0.106		RICHEMONT N	64.96	-0.31										TFI	5.61	-3.03	
FEDEX CORP	144.29	-3.4074		CRH	2823	0.213		GEBERIT NI	472	-1.73										THALES	76.32	-3.54	
FORD MOTOR CO	7.25	-3.6521		DIXONS CARPHO	95.70993	-2.765		LAFARGEHOCLIM	42.86	-1.58										TOTAL	37.70	-2.96	
INTL BUS MACHI	131.44	-3.175		DIAGEO	2839.17888	-1.422		NOVARTIS N	84.14	2.04										VEOLIA ENVIRON	21.40	-1.61	
GENERAL DYNAMI	164.0133	-2.245		DIRECT LINE	277.4	-3.007		ROCHE HOLDING	333.2	1.2										Madrid/Μαδρίτη			
GENERAL ELE C	8.1	-4.2553		EXPERIAN	2740	0.045		SGS N	2294	-0.74										Εταιρείες	Χθες	Μετ. %	
GOLDM SACHS GR	218.95	-0.8424		FRESNITO	854.2	-2.954		SWATCH GROUP I	203.1	-1.36										ACS CONS Y SER	25.81	-3.0792	
HALLIBURTON CO	15.325	-6.5549		EASNYL	751.1721	3.834		ADECCO N	48.67	-3.28										AENA SME	135.3	-3.7696	
HARTFORD FINL	44.71	-4.1381		GLENCORE	182.6	-2.454		GLAXOSMITHKLIN	164.26	-1.14													

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 9 Ιουνίου 2020

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)
Γενικός Δείκτης	678,68	-0,70
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2031,55	-1,80
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2272,11	0,23
FTSE ΜΜΕ	0,00	0,00
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	3674,00	-0,12
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	8404,22	-1,88
FTSE Πρώτων Υλών	4299,21	-0,65
FTSE Ταξιδιών και Αναψυχής	1478,66	3,60
FTSE Τεχνολογίας	775,55	-0,08
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3303,08	-3,07
FTSE Τραπεζών	390,87	2,00
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	295,83	2,00
FTSE Τροφίμων και Ποτών	8870,67	-1,94
FTSE Υγείας	436,74	-1,93
FTSE Υγιοπ. Κοινής Ωφελείας	3215,95	-1,42
FTSE Χημικών	7281,44	-1,10
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	795,25	-1,40
FTSE Χ.Α. LargeCap	1641,20	-0,65
FTSE Χ.Α. MidCap	905,22	-0,68
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	407,07	-0,65

▲ 37

▼ 70

➡ 16

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ			
Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	46.455.456	51,69%	
ΥΨΗΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	10.305.928	11,47%	
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	6.321.866	7,03%	
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	4.142.470	4,61%	
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	3.661.377	4,07%	
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	2.835.109	3,15%	
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	2.824.686	3,14%	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2.170.589	2,42%	
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	2.045.530	2,28%	
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	1.286.003	1,43%	
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	1.270.683	1,41%	
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.192.706	1,33%	
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.058.347	1,18%	
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	608.818	0,68%	
ΚΑΘΕΤΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣ. ΑΕΡΙΟΥ	598.287	0,67%	
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	441.903	0,49%	
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	419.317	0,47%	
ΥΔΡΕΥΣΗ	413.317	0,46%	
ΤΡΟΦΙΜΑ	318.128	0,35%	
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	285.879	0,32%	
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	1.209.069	1,35%	
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	89.865.467		

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ			
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	1,101	6,89%	INTRAKAT (ΚΟ)
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	9,335	4,30%	KPI - KPI (ΚΟ)
ALPHA BANK (ΚΟ)	0,697	4,03%	ΑΛΟΥΜΥΛΑ (ΚΟ)
MARGIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,084	3,96%	CENERGY HOLDING
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,570	3,15%	EKTER (ΚΟ)
ΟΛΘ (ΚΟ)	21,700	2,36%	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)
BYTE COMPUTER (ΚΟ)	0,934	1,52%	ΑΒΑΣ (ΚΟ)
ΑΤΤΙΚΑ BANK (ΚΟ)	0,241	1,48%	ΟΤΕ (ΚΟ)
ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	12,650	1,20%	ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	0,432	0,84%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜ.-Χ.Α.

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ		
ALPHA BANK (ΚΟ)	19.105.705,74	ALPHA BANK (ΚΟ)	1,79%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	11.562.062,58	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,82%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	10.963.555,53	EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	0,72%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	10.250.967,16	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,69%
ΟΤΕ (ΚΟ)	6.321.866,07	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	0,62%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	4.618.045,90	MARGIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,58%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	4.142.470,01	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	0,40%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	3.083.412,21	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0,34%
JUMBO (ΚΟ)	2.835.109,20	UNIBIOS (ΚΟ)	0,29%
ΔΕΗ (ΚΟ)	2.209.107,50	AUTONELLAS (ΚΟ)	0,28%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25		
	Κλείσιμο	Μετ.%
ΑEGEAN AIRLINES	4,40	-2,33
ΑΔΜΗΕ	2,42	-3,01
ALPHA BANK	0,70	4,03
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1,57	3,15
COCACOLA HBC	23,70	-1,90
EUROBANK ERGASIAS	0,43	0,84
ΓΕΚ TERNA	6,85	0,74
CENERGY HLD	0,97	-3,96
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	3,57	-2,72
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	6,48	-1,07
ΟΤΕ	12,00	-3,07
JUMBO	16,03	-2,49
LAMDA DEVELOPMENT	6,49	-1,52
MOTOR OIL	14,90	0,34
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	8,01	-2,02
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1,46	0,59
ΟΠΑΠ	9,34	4,30
ΟΛΠ	17,70	-1,45
ΔΕΗ	3,56	-1,93
ΤΙΤΑΝ	11,64	-1,52
VIOHALCO	2,48	-1,78
SARANTIS	8,30	0,00
TERNA ENERGY	9,47	-0,63
FOURLIS	3,88	0,65
ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.	1,10	6,89

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
46.603,04	-0,81%	89.787,38	0,11%	78.211,89	-14,19%
(εκατ. ευρώ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	(χιλ. ευρώ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	(χιλ. τεμάχια)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ			
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	289	1.257	4.352
FTSE/Χ.Α. Large Cap	289	1.257	4.352
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	3.605	68.761	303.171
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	34	109	3.324
ALPHA BANK (ΚΟ)	1.046	27.356	91.525
ΑΤΤΙΚΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	0	0	202
Coca-Cola HBC AG (ΚΟ)	9	21	345
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	34	337	2.163
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	163	1.521	7.980
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	687	21.687	73.629
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	1	5	61
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	11	24	158
ΓΕΚ TERNA (ΚΟ)	23	91	2.731
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	22	105	1.738
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	3	5	1.272
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0	0	1.275
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	1	10	1.106
JUMBO (ΚΟ)	35	54	499
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	27	84	1.003
MARGIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	56	1.897	46.140
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	18	64	235
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	131	476	5.229
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	539	8.793	28.806
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	99	472	1.653
ΟΤΕ (ΚΟ)	74	316	1.798
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	252
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	331	3.577	12.144
ΔΕΗ (ΚΟ)	142	983	9.575
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	17	98	3.191
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	70	273	2.744
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	32	403	2.393
Δικαιώματα σε Δείκτες	18	153	1.683
FTSE/Χ.Α. Large Cap	18	153	1.683
Δικαιώματα σε Μετοχές	6	50	750
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	40
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	246
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	2	30	228
ΟΤΕ (ΚΟ)	3	15	176
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	0
ΔΕΗ (ΚΟ)	1	5	60
Συνολική Δραστηριότητα	3.918	70.221	309.956

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,5960	0,6220	0,6029	0,2010	4.716	0,6100	0,6220	0,6220	5,07
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	0,6000	0,6340	0,6169	1,8550	52.034	0,6200	0,6240	0,6230	4,01
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	0,3760	0,3900	0,3788	-0,3290	6.934	0,3900	0,4160	0,3900	0,00
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0090	0,0100		

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC						0,0000	0,0800		
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD						0,0810	0,0890		

Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	0,9450	0,9500	0,9499	2,0680	20.535	0,9450	0,9650	0,9500	2,70

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1,2000	1,2100	1,2006	0,0610	15.945	1,2000	1,2500	1,2000	-3,23
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,0000	0,0475		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,3500		
ΕΞΕΠ	ΕΞΕΛΞΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,1000		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0195		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,0965	0,1060		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,1460		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,0005	0,0010		
ΣΑΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0010	0,0000		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	1,8000		
ΦΑΕΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0105		

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PARACOSTAS PUBLIC CO LTD						0,2200	0,2300		
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0010	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟΤΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,3500		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ" "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)*						1,0400	1,1500		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD	0,1130	0,1130	0,1130	0,0000	20.000	0,1050	0,1220	0,1130	0,00
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0000	0,0255		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,0860	0,0860	0,0860	0,9430	1.000	0,0000	0,0860	0,0860	9,55
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0000	0,0650		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,5600	0,6150		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,9500	0,9800		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0290		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0590	0,0000		

Βιομηχανία										
NTIA	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0575		
ΑΒΚΑ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,0000	0,9700		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD						0,2960	0,3100		
ΚΥΡΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,0000	0,1470		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΖΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ	1,8500	1,8800	1,8744	-0,8690	1,230	1,8600	1,8800	1,8800	0,00

Πάγκοι-ηλεκτρικές καρέκλες

Από 766 ομάδες παγκοσμίως, την πενταετία 2015-2019 μόνο οι 30 κράτησαν τον ίδιο προπονητή

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΚΟΝΤΟΥ

Κοινή μοίρα όλων των προπονητών, απ’ άκρη σ’ άκρη στον πλανήτη Γη, είναι να έχουν πάντα έτοιμη τη βαλίτσα τους, άλλοι για κάποια πρόσληψη, άλλοι—πολύ πιο συχνά—για μια λύση συνεργασίας. Ο πάγκος πάντα θα είναι μια «ηλεκτρική καρέκλα» και οι προπονητές, τα πρόσωπα με ημερομηνία λήξης, όχι απαραίτητα επειδή κρέμεται πάνω τους η «δαμόκλειος σπάθη» των ιδιοκτητών, αλλά επειδή η μοίρα τους τρέφεται από τα αποτελέσματα. Και επειδή στον αθλητισμό οι αποτυχημένοι είναι κάθε φορά περισσότεροι από τους επιτυχημένους, η καριέρα ενός προπονητή σε μια ομάδα συνήθως τελειώνει πολύ νωρίτερα απ’ όσο ορίζει το συμβόλαιό του, θύμα της λογικής «ο πρώτος είναι πρώτος και ο δεύτερος τίποτα».

Στο πλαίσιο της λογικής του αθλητισμού, ένα «διαζύγιο» είναι προϊόν ώριμης σκέψης και συνήθως συμβαίνει στο τέλος μιας πε-

Στις χώρες της Ε.Ε., την πρωτιά στις απολύσεις την έχει η Κύπρος (7η στη λίστα, με 6,6), με την Ελλάδα να είναι 4η και 18η συνολικά, με μέσον όρο 5,6.

ριόδου. Υπάρχει όμως και η... παράλογη λογική, που έχει προκαλέσει την απόλυση προπονητών πριν καν ξεκινήσει η περίοδος ή ακόμα και αμέσως μετά μια επιτυχία. Ειδικά στο ποδόσφαιρο, που είναι άκρως ανταγωνιστικό σπορ και μαθημένο να τρέφεται από την ιντριγκα, υπάρχουν περιπτώσεις όπου η δύναμη του αποτελέσματος αποδεικνύεται ανίσχυρη να αναστρέψει τη φορά των πραγμάτων. Και μεν αυτή καθορίζει συνήθως το πεπρωμένο των προπονητών, υπάρχουν όμως στιγμές που οι συγκυρίες, οι διαπροσωπικές σχέσεις και η στρεβλή νοοτροπία προκαλούν θυελλώδη και ανεξήγητα διαζύγια. Τα παραδείγματα άπειρα, με πιο τρανταχτό αυτό του Κλαούντιο Ρανιέρι, ο οποίος οδήγησε την ταπεινή Λέστερ στο θάυμα της κατάκτησης της Πρέμιερ Λιγκ και οκτώ μήνες αργότερα έλαβε το απολυτήριο στο χέρι... Το ποδοσφαιρικό παρατηρητήριο CIES έκανε μια έρευνα για να κωδικοποιήσει το φαινό-



μενο των απολύσεων, ανάλογα με τη συχνότητά τους σε διάφορες χώρες. Η έρευνα δεν εμβαθύνει στις αιτίες, καταγράφει όμως με τη δύναμη των αριθμών τη νοοτροπία που υπάρχει στον χώρο του ποδοσφαίρου και θέλει τους προπονητές εύκολο στόχο.

84 πρωταθλήματα

Η έρευνα έγινε με επίκεντρο 84 πρωταθλήματα Α΄ κατηγορίας από τις πέντε ηπείρους, απ’ όλα τα ράφια ποιότητας και όχι μόνο τα κορυφαία. Στο μικροσκόπιο μπήκαν ομάδες που αγωνίζονταν στην Α΄ κατηγορία το 2019 και όχι απαραίτητα τα προηγούμενα χρόνια. Από τα προβεβλημένα πρωταθλήματα συμπεριλήφθηκαν σχεδόν όλες οι ομάδες, ενώ από τα υπόλοιπα αρκετά λιγότερες, με σημείο αναφοράς την πενταετία 2015-2019.

Η απεικόνιση περιλαμβάνει και τους υπηρεσιακούς προπονητές, αρκεί να έκατσαν στον πάγκο για τουλάχιστον τρία παιχνίδια.

Οι αριθμοί απέδειξαν αυτό που όλοι γνωρίζουμε: οι προπονητές έχουν πολύ σύντομη ημερομηνία λήξης. Από τις 766 ομάδες της έρευνας, μόνο οι 30 κράτησαν τον ίδιο τεχνικό σε όλη τη διάρκεια της πενταετίας. Οι περισσότερες τους άλλαζαν σαν τα πουκάμισα, με το ρεκόρ να ανήκει στη Βολιβία, όπου κάθε ομάδα έκανε κατά μέσον όρο 9,1 αλλαγές. Στον αντίποδα, η Σουηδία βρίσκεται στην τελευταία θέση της λίστας, με 2,6 προπονητές ανά ομάδα στην πενταετία, με χαρακτηριστικό ότι χαμηλό δείκτη απολύσεων έχουν όλες οι σκανδιναβικές χώρες και γενικώς οι βόρειες. Στον συνολικό μέσον όρο, κάθε τεχνικός κάθεται στον πάγκο για 40,6 παιχνίδια, με πρωταθλήτρια στις απολύσεις την Club Real Potos΄ι της Βολιβίας, που άλλαξε 20 προπονητές, με μέσον όρο μόλις 11,3 παιχνίδια για τον καθένα!

Ψηλά στη λίστα είναι ομάδες από χαμηλού επιπέδου πρωταθλήματα, ενώ στα κορυφαία

οι αλλαγές γίνονται πολύ πιο αραιά: η ισπανική λίγκα είναι 41η με 4,6 αλλαγές προπονητών ανά ομάδα, η ιταλική (3,9 αλλαγές) 57η, η γερμανική (3,8) 59η, η γαλλική (3,4) 65η και η αγγλική (3,2) 68η. Αξιοσημείωτο ότι καμία ομάδα από το big 5 δεν κράτησε τον ίδιο προπονητή για πέντε χρόνια.

Η Ευρώπη

Στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την πρωτιά στις απολύσεις την έχει η Κύπρος (7η στη λίστα, με 6,6), με την Ελλάδα να είναι 4η στην Ε.Ε. και 18η συνολικά, με μέσον όρο 5,6. Πρωταθλήτης στις αλλαγές ο Ολυμπιακός (77ος με 9 προπονητές από 16,9 παιχνίδια κατά μέσον όρο), με δεύτερο τον Αστέρα Τρ. (79ος - 9 - 17,8) και τρίτο τον Ατρόμπτο (135ος - 8 - 19,9).

Στη λίστα εμφανίζονται με 7 αλλαγές ο Πανιώνιος, με 6 ο ΠΑΟΚ, με 5 ο Παναθηναϊκός και από 4 η Ξάνθη με τον Παναθηναϊκό.

«Ο Αρμστρονγκ έκανε ό,τι και οι άλλοι...»

Η μετάδοση ενός ντοκιμαντέρ στις ΗΠΑ για τον Λαυς Αρμστρονγκ, με συνέντευξη του ντροπιασμένου άλλοτε ειδώλου της ποδηλασίας, άνοιξε περισσότερο τα στόματα άλλων, καθώς ο ίδιος ο Αμερικανός ποδηλάτης προσέθεσε ελάχισιστα στην ήδη γνωστή του θέση. Ο Αρμστρονγκ, μετανιαμένος, επανέλαβε ότι είχε επιλέξει να ντοπαρείται και να χρησιμοποιεί περιπλοκές μεθόδους απόκρυψης των πράξεών του, επειδή «όλοι οι άλλοι ντοπαρόνταν επίσης», ενώ κατηγορήσε τα μέσα ενημέρωσης για υποκρισία και στοχοποίησή του σαν να ήταν ο μόνος ένοχος.

Με αφορμή όμως το συγκεκριμένο ντοκιμαντέρ προέκυψαν διάφορες δηλώσεις από τον κόσμο της ποδηλασίας, άλλες υπέρ του επτά φορές νικητή του Γιόρου της Γαλλίας και άλλες κατά. Μεταξύ αυτών ξεχώρισαν οι δηλώσεις των Νταβίντ Μονκουτιέ και Τάιλερ Χάμιλτον. Σε κάθε περίπτωση, όμως, η απαξίωση της ποδηλασίας μεγαλώνει περαιτέρω. Ο βετεράνος Γάλλος ποδηλάτης Μονκουτιέ, που ποτέ δεν συνελήφθη ντοπαρισμένος, δήλωσε ότι ο Αρμστρονγκ απλώς «έκανε ό,τι και οι άλλοι». Η κα-

Ντοκιμαντέρ στις ΗΠΑ άνοιξε τα στόματα για το ντόπινγκ στην ποδηλασία.

ριέρα του άρχισε το 1997, και στις δηλώσεις του ομολόγησε ότι «το 1997 και 1998, ήταν δύσκολο να υπάρχει στους μεγαλύτερους αγώνες χωρίς να παίρνεις κάτι. Γενικότερα, για όσους έπαιζαν τους πρωταγωνιστικούς ρόλους εκείνη την εποχή, ήταν δύσκολο να μην έχουν ντοπαριστεί, άρα ο Αρμστρονγκ έκανε ό,τι και οι άλλοι. Υπήρχαν κάποιοι ποδηλάτες όπως εγώ που δεν παίρναμε ουσίες, αλλά προφανώς δεν μπορούσαμε να φτάσουμε πολύ ψηλά στις κορυφαιές κούρσες όπου η αντοχή μετρά περισσότερο». Από την άλλη πλευρά, ο πρώην συνοδοιπόρος του Αρμστρονγκ στην ομάδα, Τάιλερ Χάμιλτον, έκανε λόγο για «μισές αλήθειες» εκ μέρους του: «Τι ακριβώς έκανε, και γιατί; Πώς ενορκήστρωσε όλο αυτό το σύστημα ντοπαρίσματος; Για το μέλλον του αθλήματος και των νέων ποδηλατών, οφείλει να μιλήσει», είπε.



Ο Αρμστρονγκ τόνισε ότι είχε επιλέξει να ντοπαρείται επειδή «όλοι οι άλλοι ντοπαρόνταν», ενώ κατηγορήσε τα μέσα ενημέρωσης για υποκρισία.



Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Η ΓΑΤΑ ΠΟΥ ΚΟΙΤΑΖΕ ΣΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΟΝ ΚΟΡΩΝΟΪΟ»

ΕΝΑ ΕΡΓΟ

ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗ ΓΙΩΡΓΟ ΚΕΠΟΛΑ ΤΙΣ ΗΜΕΡΕΣ ΤΟΥ LOCKDOWN



Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κοινωνική Πολιτική και Οικονομικά Ενημερώσεις

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΙΟΥΝΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Φυσικό «εμβόλιο» ο θηλασμός

Το μητρικό γάλα είναι πολύτιμο για το βρέφος την εποχή της πανδημίας

Της ΠΕΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ

Τον πρώτο «φυσικό εμβολιασμό» στη ζωή μας χαρακτηρίζουν οι ειδικοί επιστήμονες το μητρικό γάλα και προτρέπουν τις μητέρες βρεφών, ακόμα και εν μέσω πανδημίας του κορωνοϊού, να θηλάσουν, καθώς όχι μόνο δεν βάζουν το μωρό τους σε πρόσθετο κίνδυνο, αλλά, αντιθέτως, «ισχυροποιούν» το ανοσοποιητικό του.

Όπως αναφέρει στην «Κ» η Βίκυ Μπενέτου, παιδίατρος, αναπληρώτρια καθηγήτρια στο Εργαστήριο Υγιεινής, Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής ΕΚΠΑ και μέλος της Εθνικής Επιτροπής Διατροφικής Πολιτικής, «σύμφωνα με τις εθνικές μας συστάσεις, τα βρέφη πρέπει να θηλάζουν αποκλειστικά για τους έξι πρώτους μήνες της ζωής, δηλαδή να λαμβάνουν μόνο μητρικό γάλα χωρίς άλλη υγρή ή στερεά τροφή, ενώ ο μητρικός θηλασμός συνεχίζεται, μαζί με κατάλληλες στερεές τροφές, μέχρι τα δύο πρώτα χρόνια της ζωής και όσο επιθυμούν η μητέρα και το παιδί. Δυστυχώς, παρά τις διαχρονικές προσπάθειες, τα ποσοστά του μητρικού θηλασμού, και ιδιαίτερα του αποκλειστικού, στη χώρα μας είναι πολύ χαμηλότερα από τα επιθυμητά. Σύμφωνα με εθνική μελέτη, το 2017, το ποσοστό των βρεφών που θηλάζαν αποκλειστικά το πρώτο 24ωρο ζωής ήταν 66%, στο τέλος του 4ου μήνα 25%, ενώ στο τέλος του δού μήνα κάτω του 1%».

«Ένας ζωντανός ιστός»

Σύμφωνα με την κ. Μπενέτου, ο μητρικός θηλασμός αποτελεί ίσως τη μοναδική συμπεριφορά που επηρεάζει τόσο σημαντικά και σε τόσα επίπεδα το διδυμο μητέρα-παιδί.

«Το μητρικό γάλα είναι η φυσική τροφή για το βρέφος, με τα ιδανικά θρεπτικά συστατικά, ειδικά προσαρμοσμένα στις ανάγκες του ανθρώπινου είδους», σημειώνει και προσθέτει: «Είναι το πρότυπο βρεφικής διατροφής έναντι του οποίου συγκρίνονται όλα τα βρεφικά γάλατα, χωρίς καμία ελπίδα να γίνουν ιοάξια. Το μητρικό γάλα δεν είναι μια απλή τροφή αλλά ένας ζωντανός ιστός, που μεταφέρει στο βρέφος πλήθος βιοδραστικών συστατικών και ανοσοπροφυλακτικών κυττάρων που, μεταξύ άλλων, ενισχύουν και προστατεύουν το ανώριμο ανοσοποιητικό του σύστημα. Το μητρικό γάλα συνιστά τον πρώτο φυσικό εμβολιασμό του βρέφους! Ο μητρικός θηλασμός προστατεύει από οξείες λοιμώξεις, από νοσήματα αλλεργικής αιτιολογίας, και πιθανότατα από την εμφάνιση αυτοάνοσων και χρόνιων νοσημάτων της παιδικής και ενήλικης ζωής. Ιδιαίτερα είναι η σημασία του στην πρόληψη της παιδικής παχυσαρκίας και στην προαγωγή του συναισθηματικού δεσμού και της ψυχικής υγείας μητέρας - παιδιού. Από τα οφέλη του στην υγεία της μητέρας ξεχωρίζει η τεκμηριωμένη συσχέτιση του με μειωμένο κίνδυνο καρκίνου του μαστού».

Αναφορικά με τη σχέση του μητρικού



Τα ποσοστά του μητρικού θηλασμού, και ιδιαίτερα του αποκλειστικού, στη χώρα μας είναι πολύ χαμηλότερα από τα επιθυμητά.

«Οι μητέρες που επιθυμούν να θηλάσουν και είναι υποπτες ή θετικές με COVID-19 επιτρέπεται να το κάνουν λαμβάνοντας επιπλέον προφυλάξεις».

θηλασμού και της COVID-19, η κ. Μπενέτου επισημαίνει: «Τα υπάρχοντα επιστημονικά δεδομένα, αν και περιορισμένα, δεν τεκμηριώνουν τη μετάδοση του κορωνοϊού SARS-CoV-2 μέσω του μητρικού γάλακτος.

Ετσι, ο πιθανός τρόπος μετάδοσης του ιού κατά τον θηλασμό είναι μέσω των σταγονιδίων που εκτοξεύονται με τον βήχα, το φτέρνισμα ή την ομιλία της

μητέρας ή μέσω της επαφής της με το βρέφος.

Ενίσχυση ανοσοποιητικού

Λαμβάνοντας υπόψη τα σημαντικά οφέλη του μητρικού θηλασμού, ιδιαίτερα τη σημασία του στην ενίσχυση του ανοσοποιητικού συστήματος του βρέφους, καθώς και το γεγονός ότι ο ρόλος του μητρικού γάλακτος στη μετάδοση του SARS-CoV-2 είναι μέχρι σήμερα –σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας– αμελητέος, οι μητέρες που επιθυμούν να θηλάσουν και είναι υποπτες ή θετικές με COVID-19 επιτρέπεται να το κάνουν λαμβάνοντας κάποιες επιπλέον προφυλάξεις». Σύμφωνα με την καθηγήτρια, οι προφυλάξεις είναι: η σωστή χρήση ιατρικής μάσκας κατά τη διάρκεια του θηλασμού, το καλό πλύσιμο των χεριών με σαπούνι πριν και μετά την επαφή με το βρέφος και ο τακτικός καθαρισμός

και απολύμανση των επιφανειών και αντικειμένων με τις οποίες έρχεται σε επαφή η μητέρα. Όταν χρησιμοποιείται θηλαστρο, πρέπει να τηρούνται οι κανόνες υγιεινής των χεριών και ο σχολαστικός καθαρισμός του. Στην περίπτωση που η μητέρα δεν μπορεί να θηλάσει λόγω πιο σοβαρών συμπτωμάτων, τότε μπορεί το γάλα της να αντληθεί και το βρέφος να σιτιστεί από έναν υγιή φροντιστή. «Οι μητέρες που θηλάζουν ή επιθυμούν να θηλάσουν αυτή την περίοδο

ας μη φοβηθούν ή αποθαρρυνθούν. Αντίθετα, να θηλάσουν γνωρίζοντας ότι όχι μόνο δεν βάζουν το μωρό τους σε πρόσθετο κίνδυνο αλλά ότι το ισχυροποιούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο σε μια κρίσιμη περίοδο. Επιπλέον, ο μητρικός θηλασμός μπορεί να γίνει η πιο χαλαρωτική ενασχόληση της μέρας και η πιο όμορφη ανάμνηση όταν όλα θα έχουν περάσει», τονίζει η κ. Μπενέτου.

Παράθυρο ελπίδας για πρόωρα νεογνά η δωρεά γάλακτος

Με το σύνθημα «κάθε σταγόνα μετράει», οι υπεύθυνοι της τράπεζας μητρικού γάλακτος της Β' Νεογνολογικής Κλινικής του ΑΠΘ στο νοσοκομείο Παπαγεωργίου καλούν τις μητέρες να δωρίσουν το γάλα τους σε πρόωρα νεογνά που νοσηλεύονται σε μονάδες Εντατικής, προσφέροντας σε αυτά ένα όπλο για να προστατευθούν από λοιμώξεις.

Η τράπεζα, που είναι η μοναδική στη Βόρεια Ελλάδα, συμπλήρωσε τον πρώτο χρόνο λειτουργίας της (εγκαινιάστηκε τον Μάιο του 2019) κατά τη διάρκεια του οποίου προσέφερε γάλα σε δεκάδες πρόωρα νεογνά.

Ειδικότερα από την τράπεζα είχαν συλλεχθεί, ελεγχθεί, παστεριωθεί 320 λίτρα μητρικού γάλακτος από 37 δότερις

Η Β' Νεογνολογική Κλινική του ΑΠΘ στο νοσοκομείο Παπαγεωργίου συμπλήρωσε τον πρώτο χρόνο λειτουργίας της.

- θηλάζουσες μητέρες με περίσσειμα γάλακτος. Το γάλα έλαβαν 72 πρόωρα νεογνά που νοσηλεύθηκαν στο «Παπαγεωργίου», ενώ καλύφθηκαν και οι ανάγκες εννέα πρόωγων νεογνών στις δύο μονάδες εντατικής νοσηλείας νεογνών του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου Θεσσα-

λονίκης. Σύμφωνα με το προσωπικό της τράπεζας, «το μητρικό γάλα θωρακίζει τα πρόωρα νεογνά που είναι ευάλωτα και νοσηλεύονται. Όταν οι μητέρες τους δεν μπορούν να παράγουν αρκετό γάλα, τότε η δωρεά αποδεικνύεται ζωτικής σημασίας, αφού το μητρικό γάλα μπορεί να προστατεύσει από λοιμώξεις, να βελτιώσει τον ρυθμό ανάπτυξης και να μειώσει τη νοσηρότητα και τον χρόνο νοσηλείας».

Οι υπεύθυνοι της τράπεζας με αφορμή και τον φετινό εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας για τη Δωρεά Μητρικού Γάλακτος, που ήταν στις 19 Μαΐου, ευχαριστεί τις δότερις που με την προσφορά έδωσαν στους μικρούς ασθενείς ένα «παράθυρο ελπίδας στην επιβίωση».

Δηλώνουν δε, ότι το όραμά τους είναι να συνεχιστεί η υποστήριξη των πρόωγων νεογνών, μέσα από τη διαθεσιμότητα μητρικού γάλακτος από ελεγμένες δότερις, ακολουθώντας τα πρότυπα ασφαλείας.

Σημειώνεται ότι τράπεζες μητρικού γάλακτος έχουν δημιουργηθεί σε όλες σχεδόν τις ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες.

Από τις πρώτες τράπεζες που λειτουργούσαν στον κόσμο είναι αυτή στο νοσοκομείο «Ελενα Βενιζέλου» (λειτουργεί από το 1947), και η οποία εξυπηρετεί τις ανάγκες της δικής της μονάδας εντατικής νοσηλείας νεογνών αλλά και άλλων δημόσιων και ιδιωτικών μαιευτηρίων.

Π. Μπ.

ΑΠΟΨΗ / Της ΜΙΜΗΣ ΜΑΡΣΕΛΛΟΥ*

Η λεχώνα θέλει φροντίδα και την εποχή του κορωνοϊού

Την εποχή του κορωνοϊού όλες οι ανάγκες υγείας φαντάζουν δευτερεύουσες. Ωστόσο, τίποτα δεν έχει αλλάξει.

Οι άνθρωποι συνεχίζουμε να αρρωσταίνουμε από τις «συνήθεις» ασθένειες, να κτυπάμε, να φέρνουμε στον κόσμο παιδιά.

Η ζωή συνεχίζει τους δικούς της ρυθμούς, με την επιβάρυνση μιας πανδημίας, και ειδικά οι εγκυμονούσες και οι λεχώνες είναι υποχρεωμένες να ακολουθήσουν τους ρυθμούς που επιβάλλει η κατάστασή τους. Κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και του τοκετού σημειώνονται τρεις σημαντικές αλλαγές στο μυοσκελετικό σύστημα της γυναίκας:

Αλλαγή στη θέση του σώματος: με την πάροδο της εγκυμοσύνης και την επιβάρυνση της κοιλιάς, το κέντρο βάρους του σώματος μεταφέρεται σταδιακά, διαμορφώνοντας μια νέα θέση. Η νέα αυτή θέση χαρακτηρίζεται από την αύξηση της κύφωσης στην πλάτη και της λόρδωσης στη μέση. Η θέση αυτή διαμορφώνεται σταδιακά για 9 μήνες και «ακολουθεί» τη γυναίκα και μετά τον τοκετό. Αλλαγή της κοιλιακής χώρας: η εικόνα της κοιλιάς αλλάζει κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και παραμένει διαφοροποιημένη ακόμη και μετά τον τοκετό. Το διαρκές «τέντωμα» της κοιλιακής χώρας κατά τη διάρκεια του τοκετού δημιουργεί ένα «άνοιγμα» στην κοιλιακή χώρα κατά μήκος του αφαλού. Το «άνοιγμα» δεν είναι άλλο από μια «διάσταση» στους κοιλιακούς μυς και, πιο συγκεκριμένα, στον ορθό κοιλιακό μυ. Η διάσταση του ορθού κοιλιακού είναι η αιτία που η κοιλιά δεν βρίσκει την προ εγκυμοσύνης εικόνα της π.

Αλλαγή στο πυελικό έδαφος: η πιο σημαντική μυοσκελετική αλλαγή στο σώμα της γυναίκας που μόλις έχει γεννήσει είναι η μόνη μη ορατή και αφορά τη χαλάρωση του πυελικού εδάφους.

Στη βάση της λεκάνης μας υπάρχει μια μυϊκή ελαστική υποστήριξη που εκτείνεται από τον κόκκυγα –την απόληξη της σπονδυλικής στήλης– έως το βηκικό οστό – το κόκαλο της λεκάνης μας που βρίσκεται εμπρός και χαμηλά στην κοιλιά μας.

Το πυελικό έδαφος είναι αυτό που συγκρατεί στη θέση τους την ουροδόχο κύστη, τη μήτρα και το έντερο και ελέγχει τον σφιγκτηριακό μηχανισμό ώστε να μην υπάρχουν απώλειες – ακράτεια ή πτώσεις. Το πυελικό λοιπόν έδαφος είναι άκρως σημαντικό να επανέλθει στη θέση του για να μπορεί να εξασφαλίζει εγκράτεια στα ουσιώδη αυτά εσωτερικά μας όργανα.

Τι πρέπει να «επαναφέρει» η γυναίκα μετά τον τοκετό: κάθε γυναίκα, αμέσως μετά τον τοκετό, πρέπει να πάρει τον χρόνο της ώστε το σώμα της να της επιτρέψει να αρχίσει να ασκείται προκειμένου να «επανεκπαιδευτεί» στην ορθή στάση σώματος, να μειώσει τη διάσταση του ορθού κοιλιακού και να ενδυναμώσει το πυελικό της έδαφος.

Φυσικοθεραπεία μετά την εγκυμοσύνη για πλήρη και ολική «επαναφορά»: ειδικοί φυσικοθεραπευτές στην υπηρεσία της υγείας των γυναικών έχουν σχεδιάσει πλήρη προγράμματα που στοχεύουν στην επαναφορά του σώματος και των λειτουργιών του που έχουν επηρεαστεί από τη διαδικασία της εγκυμοσύνης.

Στην Ελλάδα, το πρόγραμμα Μ.Α.Μ.Α. απευθύνεται σε όλες τις λεχώνες στοχεύοντας στα 3 σημεία που έχουν διαταραχθεί, με στόχο την πλήρη και ολική «επαναφορά» τους.

Η επιστημονική θεραπευτική άσκηση για την εγκυμοσύνη και τον τοκετό, το πρόγραμμα Μ.Α.Μ.Α., περιλαμβάνει:

- Στάση σώματος:
- Αξιολογεί τη στάση του σώματος.
- Αντιμετωπίζει τους μυοσκελετικούς πόνους.
- Επαναφέρει την ορθή στάση.

Κάθε γυναίκα, αμέσως μετά τον τοκετό, πρέπει να πάρει τον χρόνο της ώστε το σώμα της να της επιτρέψει να αρχίσει να ασκείται.

Διάσταση του ορθού κοιλιακού μυός:

- Εκπαιδεύει τις γυναίκες στη φάση της εγκυμοσύνης και του τοκετού για τις ασκήσεις που πρέπει να κάνουν και αυτές που πρέπει να αποφεύγουν, προκειμένου να προλάβουν τη διάσταση του ορθού κοιλιακού μυός και να την προστατέψουν.

- Αξιολογεί τη διάσταση του ορθού κοιλιακού.

- Αποκαθιστά τη μείωση της διάστασης με θεραπευτικές ασκήσεις.

Δυσλειτουργίες πυελικού εδάφους:

- Αξιολογεί τους μυς του πυελικού εδάφους.
- Αποκαθιστά τυχόν δυσλειτουργίες πυελικού εδάφους που αφορούν:
 - Την ουροδόχο κύστη.
 - Το έντερο.
 - Την πρόπτωση.
 - Τη σεξουαλική δυσλειτουργία.
 - Τον πυελικό πόνο.

Σταθεροποίηση κορμού:

- Αξιολογεί τη σταθεροποίηση του κορμού.
- Εκπαιδεύει για τα «ναι» και τα «όχι» της άσκησης μετά τον τοκετό.
- Παρέχει ειδικό θεραπευτικό πρόγραμμα σταθεροποίησης κορμού.

Οι λεχώνες, ανάλογα με την αξιολόγηση που θα τους έχει γίνει και τις εξατομικευμένες ανάγκες τους, μπορούν να επιλέξουν να κάνουν ένα από τα τρία προγράμματα ή δύο από τα τρία προγράμματα ή και τα τρία.

* PT, MSc, Physical Therapy Praxis.



Τράπεζες μητρικού γάλακτος έχουν δημιουργηθεί σε όλες σχεδόν τις ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες.



Με τεστ αίματος ελπίζουν οι επιστήμονες ότι θα μπορούν να εντοπίζουν τα πιο ευάλωτα παιδιά.

Τεστ εντοπίζει ποια παιδιά κινδυνεύουν

Σημαντική πρόοδο κατέγραψαν Βρετανοί ερευνητές στο μέτωπο του πολέμου του «παιδιατρικού πολυσυστημικού φλεγμονώδους συνδρόμου», μιας αρκετά σπάνιας επιπλοκής της λοίμωξης COVID-19 στα παιδιά. Οι Βρετανοί ερευνητές διαπίστωσαν ότι με ένα απλό τεστ αίματος θα μπορούν να εντοπίζουν και να διαχειρίζονται κατάλληλα, ποια παιδιά κινδυνεύουν περισσότερο να πεθάνουν εξαιτίας του συνδρόμου.

Το σύνδρομο έχει ήδη οδηγήσει σε νοσοκομεία και ΜΕΘ δεκάδες παιδιά σε Ευρώπη και Αμερική, κάποια από τα οποία τελικά έχασαν τη μάχη με τον θάνατο, παρά τις υπεράνθρωπες προσπάθειες των ιατρών. Κύρια συμπτώματα είναι ο υψηλός πυρετός, τα δερματικά εξανθήματα, το κοιλιακό άλγος και τα κρύα άκρα.

Μία απλή εξέταση αίματος δείχνει ποια πρέπει να νοσηλευθούν σε ΜΕΘ εξαιτίας του φλεγμονώδους συνδρόμου.

Τώρα, οι ερευνητές του Imperial College του Λονδίνου, που ανέλυσαν το αίμα των παιδιών τα οποία εμφάνισαν τα βαρύτερα συμπτώματα, διαπίστωσαν ότι πέντε στοιχεία βρίσκονταν σε υπερβολικά υψηλές συγκεντρώσεις. Πρόκειται για πέντε «βιοδείκτες» που μπορούν εύκολα να ανιχνευθούν με μία απλή εξέταση αίματος. Δύο από αυτά, η φερριτίνη και η C αντιδρώσα πρωτεΐνη, είναι κοινό

δείκτες φλεγμονής στον οργανισμό. Οι υπόλοιποι βιοδείκτες συνδέονται με βλάβες στην καρδιά και την πήξη του αίματος (τροπονίνη, BNP, και δ-διμερή).

Όπως επισημαίνει ο καθηγητής Παιδιατρικής Μάικλ Λέβιν, «πιστεύουμε ότι τα συμπτώματα της έρευνας που εκπονήσαμε μπορούν να μας βοηθήσουν να διακρίνουμε έγκαιρα εκείνα τα παιδιά που κινδυνεύουν περισσότερο από καρδιακή ανεπάρκεια εξαιτίας του συνδρόμου, έτσι ώστε να διακομισθούν άμεσα και να νοσηλευθούν σε εξειδικευμένα κέντρα και αν χρειάζεται στις ΜΕΘ».

Ωστόσο, οι ερευνητές τονίζουν ότι είναι αναγκαία η εκπόνηση περαιτέρω ερευνών προκειμένου να διαπιστωθεί η αξιοπιστία των συγκεκριμένων βιοδεικτών.

Το «παιδιατρικό πολυσυστημικό φλεγ-

μονώδες σύνδρομο» θα μπορούμε να θεωρηθεί και ένα «μείγμα» του συνδρόμου Καβασάκι και του τοξικού σοκ. Συνήθως εμφανίζεται αρκετές εβδομάδες μετά την προσβολή του παιδιού από τον νέο κορωνοϊό. Στα παιδιά που πάσχουν, παρουσιάζεται έντονη φλεγμονή των αιμοφόρων αγγείων και πιθανώς και βλάβες στην καρδιά.

Συνήθως οι ιατροί χορηγούν αντιφλεγμονώδη και ανοσοκατασταλτικά σκευάσματα. Την έλλειψη κλινικών δοκιμών για την αποτελεσματικότητα των αγωγών θα επιύσει η δημιουργία μιας παγκόσμιας τράπεζας δεδομένων, όπου θα περιλαμβάνονται ανώνυμα στοιχεία των παιδιών, τα αποτελέσματα των αιματολογικών εξετάσεων τους, οι θεραπείες που τους χορηγούνται και ο χρόνος που γίνεται αυτό.



Κέρδη κατέγραψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο

Κέρδη κατέγραψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, αφού ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 48,75 μονάδες, σημειώνοντας άνοδο σε ποσοστό 1,50%. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 28,94 μονάδες, καταγράφοντας μικρά κέρδη σε ποσοστό 1,54%. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στα €94.075,92. Όσον αφορά τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, κέρδη κατέγραψαν ο δείκτης της Κύριας Αγοράς σε ποσοστό 2,75%, ο δείκτης των Ξενοδοχείων σε ποσοστό 0,81% και της Εναλλακτικής Αγοράς σε ποσοστό 0,23%.

Εξάλλου, ο δείκτης των Επενδυτικών Εταιρειών δεν παρουσίασε μεταβολή. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέκλυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €32.097,16 (τιμή κλεισίματος €0,62 – άνοδος 4,01%), της Logicom με €19.505,75 (τιμή κλεισίματος €0,95 – άνοδος 2,70%), της ΑΤΛΑΝΤΙΚ ΑΣΦΑΛ. ΕΤ ΔΗΜ ΑΤΔ με €19.144 (τιμή κλεισίματος €1,20 – πτώση 3,23%), της ΑΛΚΗΣ Χ. ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ ΑΤΔ με €6.183,98 (τιμή κλεισίματος €0,26 – πτώση 7,14%) και της Ελληνικής Τράπεζας €2.843,48 (τιμή κλεισίματος €0,62 – άνοδος 5,07%).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεως, 6 κινήθηκαν ανοδικά, 2 κινήθηκαν καθοδικά και 3 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 93. Στο μεταξύ, το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου ανακοινώνει την αναστολή διαπραγματεύσεως των Ονομαστικών Χρεογράφων Αναπτύξεως 1ης Σειράς 2013, ΑΔΗΣ 2020 με επιτόκιο 4,75% και κωδικό ΚΧ071Α13/GB071Α13 από τις 12 Ιουνίου 2020 μέχρι και τις 16 Ιουνίου 2020 (συμπεριλαμβανομένων), μέχρι δηλαδή την εκκαθάριση όλων των συναλλαγών ενόψει της διαγραφής των τίτλων.

Η διαγραφή των πιο πάνω Ονομαστικών Χρεογράφων Αναπτύξεως από το Χρηματιστήριο και από το Κεντρικό Αποθετήριο Μπράβο θα γίνει στις 17 Ιουνίου 2020. Κατά τη λήξη τους την 1η Ιουλίου 2020 θα γίνουν οι πληρωμές, ως η ανακοίνωση του Υπουργείου Οικονομικών ημερομηνίας 3 Ιουνίου 2020. Η απόφαση αυτή λήφθηκε για προστασία των επενδυτών σύμφωνα με το Άρθρο 183 του ΠΕΡΙ Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου.

Ευκαιρίες στις ελληνικές τράπεζες εντοπίζουν οι διεθνείς επενδυτές

Έντονο ενδιαφέρον μεγάλων και μικρότερων funds από Ευρώπη, ΗΠΑ και Ασία

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Πρώην αισιοδοξία επικρατεί στο περιβάλλον των διεθνών επενδυτών σε ό,τι αφορά τις προοπτικές των ελληνικών τραπεζών, μετά το βίαιο στοί που έθεσε το ξέσπασμα της πανδημίας του κορωνοϊού στη διαδικασία ομαλοποίησής του κλάδου. Αυτό είναι το συμπέρασμα από τα πρώτα roadshows που πραγματοποιήθηκαν το τελευταίο δεκάημερο από Deutsche Bank, Wood και Bank of America, όπου συμμετείχαν οι τέσσερις ελληνικές συστημικές τράπεζες –Alpha Bank, Eurobank, Εθνική και Πειραιώς–, οι οποίες συνάντησαν έντονο ενδιαφέρον από μεγάλα και μικρότερα funds από Ευρώπη, ΗΠΑ και Ασία. Τα πρώτα αυτά επενδυτικά συνέδρια εν μέσω της πανδημίας συνέπεσαν με την επανεκκίνηση της οικονομίας, την ανάκαμψη του Χρηματιστηρίου Αθηνών, καθώς και την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του α' τριμήνου των ελληνικών τραπεζών, κάτι που τόνωσε ακόμη περισσότερο το ενδιαφέρον, με τις ερωτήσεις των funds να επικεντρώνονται στα πλάνα τιτλοποιήσεων, στη ρευστότητα και στα κεφάλαια του κλάδου.

Σημειώνεται ότι στις 26 και 27 Μαΐου διεξήχθη το 10ο roadshow για τον διεθνή χρηματοοικονομικό κλάδο της Deutsche Bank, στις 28 και 29 Μαΐου ακολούθησε το roadshow της Wood – EME Financials and Real Estate Virtual Conference – με 124 υψηλόβαθμα στελέχη εταιρειών και 122 επενδυτές να δίνουν το «παρών» – ενώ διοργανώθηκαν 424 συναντήσεις (με 125 να είναι one-on-one). Στις 2 και 3 Ιουνίου πραγματοποιήθηκε το συνέδριο της Bank of America για τις μετοχές και τα ομόλογα των αναδυόμενων αγορών (BofA Emerging Markets Debt and Equity Conference), με τη συμμετοχή να είναι και εκεί ιδιαίτερα μεγάλη, ενώ οι συναντήσεις έγιναν σε γκρουπ των δύο έως πέντε επενδυτών με την καθεμία ελληνική συστημική τράπεζα. Σειρά έχει, την επόμενη εβδομάδα, το ετήσιο συνέδριο της Goldman Sachs, Annual European Financials Virtual Conference (10-12 Ιουνίου), με το ενδιαφέρον να είναι ήδη ισχυρό, σύμφωνα με πληροφορίες.

Η παρουσία μεγάλων ονομάτων διεθνών funds στις συναντήσεις με τα υψηλόβαθμα στελέχη των ελληνικών τραπεζών υπογραμμίζει το γεγονός ότι ο κλάδος βρίσκεται ψηλά στο ραντάρ των επενδυτών. Μεταξύ αυτών, ήταν οι Amundi, Barings, Capital, TCW, Aviva Investors, Danske Capital, East Capital, Fidelity, Goldman Sachs Asset Management, Lazard, Nomura Asset Management, Raiffeisen Capital Management, Schroders Investment Management, SEB Investment Management Standard Life Aberdeen Group, Wellington UK και Zenon Investments.

Το βασικό συμπέρασμα των roadshows είναι πως αυτή την περίοδο υπάρχει έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον για τις ελληνικές τράπεζες λόγω της «ευκαιρίας» που δημιουργήσε η κρίση από πλευράς αποτιμήσεων. Οι τιμές των μετοχών τους έχουν δεχθεί ισχυρή πίεση και, παρά το ριμπάουντ που



Το πρώτο από τα τρία επενδυτικά συνέδρια που έχουν διεξαχθεί έως τώρα είναι εκείνο για τον διεθνή χρηματοοικονομικό κλάδο της Deutsche Bank.

έχει σημειωθεί το τελευταίο διάστημα, οι αποτιμήσεις τους παραμένουν ιδιαίτερα χαμηλές. Είναι χαρακτηριστικό ότι, παρά την έξοδο των τριών συστημικών τραπεζών (Alpha, Eurobank, ΕΤΕ) από τον δείκτη MSCI αναδυόμενων αγορών και τις αναμενόμενες εκροές, καταγράφηκαν ταυτόχρονα πολύ ενθαρρυντικές εισροές από hedge funds και macro funds, αποτυπώνοντας την ευκαιρία που έχουν εντοπίσει οι ξένοι επενδυτές στις ιδιαίτερα πιεσμένες τιμές των μετοχών του κλάδου. Ας επισημανθεί πως ο τραπεζικός δείκτης βρέθηκε σε ιστορικό χαμηλό τον Μάιο, έχοντας σημειώσει βουτιά της τάξης του 70% και, παρότι έκτοτε έχει ανακάμψει κατά 30%, παραμένει ακόμη μακριά από τα επίπεδα όπου βρισκόταν προ πανδημίας.

Το δεύτερο πολύ σημαντικό συμπέρασμα είναι πως παρατηρείται αρκετή αισιοδοξία στο περιβάλλον των επενδυτών σε ό,τι αφορά την επανεκκίνηση της ελληνικής οικονομίας. «Οι επενδυτές βλέπουν ότι πέφτει πολύ χρήμα στην αγορά και αυτό θα στηρίξει την ανάκαμψη», σημειώνει στην «Κ» υψηλόβαθμο τραπεζικό στέλεχος που συμμετείχε στα roadshows. Ειδικά σε ό,τι αφορά τις ελληνικές τράπεζες, οι επενδυτές έχουν μια πρόωμη αισιοδοξία ότι τελικά η πανδημία δεν θα οδηγήσει στην καταστροφή. Τα μέτρα ύψους 24 δισ. ευρώ της κυβέρνησης, σε συνδυασμό με τα 32 δισ. ευρώ που ενδέχεται να εισρεύσουν στην Ελλάδα συνεπεία του σχεδίου της Κομισιόν, καθώς και η στήριξη της ΕΚΤ (η οποία πλέον δέ-

χεται ως collateral τα ελληνικά ομόλογα), θα περιορίσουν την ύφεση, η οποία δεν θα είναι όσο βαθιά αναμενόταν αρχικώς.

Οι σημαντικές τονωτικές ενέσεις κεφαλαίων θα βοηθήσουν τις ελληνικές εταιρείες (που είναι και «πελάτες» των ελληνικών τραπεζών) και κατ'επέκταση θα συμβάλουν στην ανάκαμψη του κλάδου. Ιδιαίτερα θετικές είναι οι απόψεις των επενδυτών και για τα ελληνικά κρατικά ομόλογα, οι καλές επιδόσεις των οποίων θα συνεχίζουν να στηρίζουν την κερδοφορία των τραπεζών, κυρίως λόγω του μεγάλου όπλου που έχουν πλέον και που ονομάζεται ΕΚΤ. Η κεντρική τράπεζα θα συνεχίσει να αγοράζει ελληνικούς τίτλους για μεγάλο διάστημα, με τους επενδυτές να δηλώνουν ότι «κάνεις δεν θα θέλει να ποντάρει κόντρα στην ΕΚΤ».

Επίσης, οι επενδυτές δεν εξέφρασαν καμία ανησυχία για τα κεφάλαια και τη ρευστότητα των ελληνικών τραπεζών, οι οποίες στηρίζονται έντονα από τα προγράμματα TLTRO της ΕΚΤ, ενώ για τις τιτλοποιήσεις –για τις οποίες έχει αποτιμηθεί ήδη ότι θα καθυστερήσουν– παρατηρείται αναμενόμενο ενδιαφέρον από τους επενδυτές. Επιπλέον, το ενδιαφέρον των επενδυτών έχουν αρχίσει και συγκεντρώνουν και πάλι οι τίτλοι Tier 2, που εξέδωσαν οι ελληνικές τράπεζες πρόσφατα. Αν και οι περισσότεροι συνεχίζουν να κινούνται χαμηλότερα της ονομαστικής αξίας τους (στο 83% της Alpha Bank, στο 71% και 82% της Πειραιώς –έκδοση Φεβρουαρίου 2020 και Ιουνίου

2019 αντίστοιχα– και στο 103% της Εθνικής), η ανάκαμψή τους από τα χαμηλά του Μαρτίου είναι σημαντική: όπως φαίνεται, εκτός από τις μετοχές, και οι συγκεκριμένοι τίτλοι έχουν αρχίσει να κερδίζουν έδαφος στις προτιμήσεις των επενδυτών.

Φυσικά, δεν λείπουν οι ανησυχίες, καθώς οι καιροί εξακολουθούν να είναι αβέβαιοι. Αν και δεν υπάρχουν ιδιαίτεροι φόβοι για εκτόξευση των NPes των ελληνικών τραπεζών φέτος (η καλή πορεία το α' και το β' τρίμηνο του έτους θα αντισταθμίσει τα αρνητικά αποτελέσματα που αναμένονται το γ' και το δ' τρίμηνο), με τις εκτιμήσεις να κάνουν λόγο για ανάλογα επίπεδα δεικτών με εκείνα του 2019, ωστόσο για το 2021 η ορατότητα δεν είναι σαφής. Για παράδειγμα, υπάρχει αβεβαιότητα ως προς τον τρόπο που θα χειριστούν οι εποπτικές αρχές το επόμενο εξάμηνο. Τα μορατόρια πληρωμών που έχουν δοθεί για φέτος, καθώς και για το αν θα ζητηθεί η πληρωμή τους – κάτι που ενδέχεται να θέσει εμπόδια στη μείωση των NPes το 2021 και να οδηγήσει σε συνολικότερη αύξηση τους.

Επίσης, οι επενδυτές θέλουν να δουν πώς θα εξελιχθεί η οικονομία μέσα στο επόμενο εξάμηνο. Τα αποτελέσματα του τουρισμού θεωρούνται ιδιαίτερα κρίσιμα για τα ξένα funds, καθώς η πορεία του κλάδου θα καθορίσει και αυτή της ελληνικής οικονομίας προς την ανάκαμψη, με αρκετούς επενδυτές να επισημαίνουν ότι το προσεχές φθινόπωρο θα παρακολουθήσουν στενά την Ελλάδα.

Εντός των εκτιμήσεων του ΥΠΟΙΚ η μείωση των εσόδων τον Μάιο

Η πτώση των εσόδων του Δημοσίου επιταχύνθηκε περαιτέρω τον Μάιο, αν και κινήθηκε κάτω από την εκτίμηση του υπουργείου Οικονομικών για ποσοστό 40%, είπε ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας, μιλώντας στο Θέμα FM. Σημειώνεται ότι τον Μάρτιο, όπως ο ίδιος ανέφερε, η πτώση ήταν 7%, τον Απρίλιο επιταχύνθηκε στο 18% και τον Μάιο η μείωση ήταν «σίγουρα πολύ μεγαλύτερη, αλλά μέσα στις εκτιμήσεις μας».

Το υπουργείο Οικονομικών ετοιμάζεται, εξάλλου, για νέα έξοδο στις αγορές, όπως προκύπτει από τον υπουργό Οικονομικών, ο οποίος είπε και πάλι χθες ότι «είναι πιθανό να βγούμε το επόμενο χρονικό διάστημα».

Ο ίδιος είχε δηλώσει στο Action 24 ότι το ελληνικό Δημόσιο πρέπει να κρατήσει ζωντανή την επικοινωνία του με τις αγορές κι αυτό θα κάνει, παρότι του προσφέρεται η δυνατότητα να καταφύγει στην πιστωτική γραμμή του ESM και μά-

λιστα με αρνητικό επιτόκιο, όπως ανακοινώθηκε. Βεβαίως, διευκρίνισε ότι η δυνατότητα που προσφέρει ο ESM είναι «ένα όπλο στη φαρέτρα μας», το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την κυβέρνηση οποιαδήποτε στιγμή έως το τέλος του 2022.

Σημειώνεται ότι η προληπτική γραμμή του ESM, ένα από τα εργαλεία που έχει ήδη εγκρίνει το Eurogroup με δυνατότητα αντίληψης από την Ελλάδα περίπου 4 δισ. ευρώ, θεωρήθηκε ότι συνοδεύεται από το ενδεχόμενο κάποιων μνημονιακών δεσμεύσεων, κάτι που αποθαρρύνει την Ελλάδα και άλλα κράτη-μέλη από την αξιοποίησή του. Ωστόσο, εκτιμάται πως αν προσφύγουν πρώτα κάποιες άλλες χώρες (η Κύπρος έχει ήδη εκδηλώσει ενδιαφέρον), δεν αποκλείεται η Ελλάδα να ακολουθήσει, δεδομένων των ελκυστικών όρων.

Σχετικά με το ενδεχόμενο δεσμεύσεων, σε συνάρτηση με το νέο πακέτο των 32 δισ. ευρώ, με αφορμή τις δηλώσεις του



Η μείωση των εσόδων ήταν 7%, τον Απρίλιο επιταχύνθηκε στο 18% και τον Μάιο ήταν σίγουρα πολύ μεγαλύτερη, αλλά μέσα στις εκτιμήσεις μας, τόνισε ο υπουργός Οικονομικών Χρ. Σταϊκούρας.

Το οικονομικό επιτελείο σχεδιάζει νέα έξοδο στις αγορές το αμέσως προσεχές διάστημα.

αντιπροέδρου της Κομισιόν Βάλντις Ντομπρόβσκις, ο κ. Σταϊκούρας εξήγησε χθες στον ραδιοφωνικό σταθμό ότι η Ελλάδα είναι ούτως ή άλλως σε καθεστώς ενισχυμένης εποπτείας και δεν θα προστεθεί κάτι με το νέο πακέτο. «Θα διαχειριστούμε υπό το ίδιο καθεστώς, όπως και στις άλλες χώρες», σημείωσε.

Η Ελλάδα θα υποβάλλει κάθε χρόνο ένα σχέδιο για να αξιοποιεί τους πόρους του νέου πακέτου, με το πρώτο να προγραμματίζεται να υποβληθεί τον Σεπτέμβριο με Οκτώβριο και από κει και πέρα, τα επόμενα έτη, κάθε Απρίλιο. Ακόμη, ο κ. Σταϊκούρας αρνήθηκε ότι υπάρχει σε-

νάριο μείωσης των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων.

Αναφερόμενος στη δεύτερη φάση της επιστρεπτέας προκαταβολής, δήλωσε ότι «θα καταβληθεί τέλος Ιουνίου - αρχές Ιουλίου», ότι στόχος είναι «να καλύψουμε όσο περισσότερες επιχειρήσεις μπορούμε «και γι' αυτό τον λόγο θα ενισχυθούν τα κριτήρια, ώστε να καλύπτονται και κάποιες ατομικές επιχειρήσεις. «Θα δούμε μήπως βάλουμε μόνο επιχειρήσεις που έχουν ταμειακές μηχανές, είναι μια σκέψη», είπε.

«Μέχρι τις 15 Ιουνίου θα έχει πάρει την τελική μορφή έτσι ώστε 2 δισ. να πάνε κατευθείαν στην επιχειρηματικότητα».

Παράλληλα, υπενθύμισε ότι στην πρώτη φάση της επιστρεπτέας προκαταβολής «για πρώτη φορά πιστώθηκαν σε λογαριασμούς 55.000 επιχειρήσεων 600 εκατ. ευρώ και το 85% απασχολεί κάτω από 50 εργαζομένους».

ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Deloitte

Αντιμετωπίζοντας τον COVID-19 με ανθεκτικότητα
Οι αρχές λαμβάνουν αποφασιστικά μέτρα που οδηγούν τις επιχειρήσεις στην επανεξέταση της επάρκειας των μέτρων ετοιμότητάς τους. Στόχος μας είναι να βοηθάμε τις επιχειρήσεις να διαχειριστούν τους επιχειρηματικούς κινδύνους από την έξαρση του COVID-19.



www.deloitte.com/COVID-19

